

Jaarstukken

Noardeast-Fryslân

2019

GEMEENTE

NOARD
EAST FRYSLÂN

Voorwoord

Hierbij presenteren wij u de jaarrekening 2019 van de gemeente Noardeast-Fryslân.

De rekening sluit met een nadelig saldo van € 4.127.791.

In het hoofdstuk Rekeningresultaat (pagina 107) vindt u de belangrijkste oorzaken die geleid hebben tot dit negatieve resultaat. Dit bedrag is op de balans gepresenteerd onder het eigen vermogen (pagina 172). In het bijgevoegde voorstel zal aan uw raad worden voorgelegd hoe dit resultaat kan worden bestemd.

Conform de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bestaan de jaarstukken uit een jaarverslag en een jaarrekening. Het jaarverslag (deel I) bevat onder anderen de verantwoording van wat in de overeenkomstige paragrafen is opgenomen. Daarnaast bevat het jaarverslag de programmaverantwoording. Hierbij wordt gewerkt met programma's die niet zijn gekoppeld aan hoofdfuncties, maar aan de door de gemeenteraad vastgelegde programmastructuur met de bijbehorende gekozen thema's.

Per programma is het doel en de rolneming geformuleerd en per onderliggend thema omschreven:

- *De voorgenomen bestuurlijke activiteiten in 2019* (deze zijn conform de begroting 2019). Het BBV verplicht deze voorgenomen activiteiten in de jaarrekening op te nemen. Een positieve bijkomstigheid is dat het de leesbaarheid en de vergelijking met wat er is bereikt en wat hiervoor gedaan is, bevordert;
- *Rapportage op de voortgang van de doelen* (door middel van stoplichten wordt de voortgang aangegeven.)

	Vinkje: realisatie doelstelling is gehaald/gereed
	Groen: realisatie doelstelling ligt op schema
	Oranje: realisatie doelstelling loopt vertraging op
	Rood: realisatie doelstelling is niet gehaald

- *Wat er in 2019 is bereikt en wat daarvoor is gedaan* (hier is weergegeven welke activiteiten hebben plaatsgevonden in het afgesloten begrotingsjaar);
- *Wat de uitvoering heeft gekost* (per programma, onderverdeeld in thema's, zijn opgenomen de werkelijke baten en lasten en de begrote baten en lasten na de begrotingswijzigingen). In overeenstemming met de begroting zijn de baten en lasten niet per product afzonderlijk opgenomen, maar per thema. Wanneer de afzonderlijke verschillen van baten en lasten per thema groter zijn dan € 50.000, of een noemenswaardige oorzaak hebben, worden deze verschillen nader toegelicht. Wanneer een 'min' teken voor een bedrag is afgedrukt betekent dit een nadeel.
- In elk programma staan plussen en minnen die betrekking hebben op de samenwerkingsbegroting Noardeast-Fryslân – Dantumadiel. Al deze verschillen zijn administratief van aard en zijn per saldo nagenoeg neutraal. In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt het resultaat op de samenwerking nader verklaard.
- In de tabellen worden cijfers afgerond op duizendtallen, daardoor kunnen er afrondingsverschillen ontstaan in de tabellen.

Aan het eind van ieder programma is een totaal overzicht opgenomen met daarbij de eventuele afwijkingen met betrekking tot opnames uit c.q. stortingen in reserves.

De jaarrekening (deel II) bestaat uit de balans met toelichting, een kort cijfermatig overzicht van baten en lasten en een aantal bijlagen.

Wij willen een ieder dankzeggen die op zijn of haar wijze heeft bijgedragen aan de totstandkoming van deze jaarrekening.

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Programma 1: Ynwenner en Bestjoer	8
Programma 2: Mienskip.....	25
Programma 3: Soarch en Wolwêzen.....	36
Programma 4: Wurk, Bedriuw en Rekreaasje	57
Programma 5: Wenjen en Omjouwing.....	67
Programma 6: Iepenbiere Romte	82
Algemiene dekkingsmiddels	93
Overhead	99
Heffing Vennootschapsbelasting	101
Onvoorzien	103
Rekeningresultaat.....	105
Analyse begrotingsrechtmatigheid	108
Paragrafen	111
Paragraaf lokale heffingen.....	112
Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	114
Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	119
Paragraaf financiering.....	124
Paragraaf bedrijfsvoering.....	128
Paragraaf verbonden partijen	133
Paragraaf grondbeleid	157
Grondslagen voor waardering en resultaatsbepaling	163
Balans per 31 december.....	170
Toelichting op de balans per 31 december 2019	174
Schatkistbankieren	203
Niet in de balans opgenomen verplichtingen.....	204
Gebeurtenissen na balansdatum.....	205
Overzicht van baten en lasten 2019	206
WNT-verantwoording 2019 Gemeente Noardeast-Fryslân	207
Bijlage 1 Overzicht incidentele baten en lasten.....	209
Bijlage 2 Gewaarborgde geldleningen.....	211
Bijlage 3 Verantwoording ten aanzien van SiSa	213
Bijlage 4 Overzicht baten en lasten per programma per taakveld 2019	216
Bijlage 5 Overzicht investeringen	219
Bijlage 6 Overzicht staat van activa.....	225
Vaststellingsbesluit	252

Jaarverslag

Noardeast-Fryslân

2019

GEMEENTE

NOARD
EAST FRYSLÂN

Programma 1: Ynwenner en Bestjoer

Waar gaat programma 1 'Ynwenner en Bestjoer' over?

Portefeuillehouder(s) : J. Kramer / T. Berends
Programmaregisseur : S. Elverdink / D. de Jong
Programmamanager : H. Verbunt

Inleiding:

Dienstverlening is een kerntaak van de gemeente. Daarom worden er in het kader van de ambtelijke en bestuurlijke fusie allerlei documenten ontwikkeld, waarin dienstverlening aan burgers, bedrijven en instellingen een prominente plaats inneemt. Bij de inrichting van onze dienstverlening wordt onder andere gekeken naar uitgangspunten uit de Kadernotitie dienstverlening/gebiedsgericht werken 2015, de Besturings- en Organisatiefilosofie 2017 (BOF), de Centrumregeling en het Dienstverleningshandvest Dantumadiel – Noardeast-Fryslân 2018. Daarnaast is het nieuwe dienstverleningsconcept een belangrijke bron.

Vanuit het organisatiemotto 'Samen, persoonlijk en in de buurt' wordt gewerkt aan het optimaliseren van onze dienstverlening. Er wordt de komende raadsperiode ingezet op de hieronder genoemde speerpunten. Onderwerpen en ambities op het gebied van interne dienstverlening of bedrijfsvoering worden opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering bij de begroting en daarom niet in de doelen en activiteiten van dit programma, tenzij bedrijfsvoering dienstbaar is aan het realiseren van een externe (dienstverlenings)doelstelling. Gebiedsgericht werken – een vorm van collectieve dienstverlening – maakt onderdeel uit van het programma Mienskip.

Ook veiligheid is een kerntaak van de overheid en in het bijzonder van de gemeente. Het realiseren van een veilige woon- en leefomgeving is een terugkerend en actueel onderwerp en staat daarom altijd hoog op de politieke agenda.

Hoewel de gemeente een regierol heeft als het gaat om veiligheid en ook de kaders voor het (integraal) veiligheidsbeleid vaststelt, opereert de gemeente in een speelveld met veel spelers (ketenpartners). In het veiligheidsdomein is het formuleren en realiseren van smart-doelstellingen door de afhankelijkheid van ketenpartners daarom niet altijd mogelijk.

Bij het bepalen van de doelen, speerpunten en activiteiten is zoveel mogelijk aangesloten op het bestaande beleid en de actuele ontwikkelingen op het gebied van veiligheid.

De inspanningen op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving behoren in de regel tot de reguliere activiteiten en daar waar extra inspanning wordt gevraagd, zijn deze (door de programma's heen) expliciet op activiteitsniveau opgenomen (bijvoorbeeld bij jeugdoverlast en evenementen).

De ontwikkelingen op het gebied van burger- en overheidsparticipatie en nieuwe democratie zijn ook niet aan de voormalige gemeenten Dongeradeel, Ferwerderadiel en Kollumerland c.a. voorbijgegaan.

De gemeentebesturen hebben de afgelopen jaren ingezet op meer ruimte voor de samenleving als het gaat om zeggenschap over en invloed op het beleid en de eigen woon- en leefomgeving. Daarnaast worden initiatieven vanuit de samenleving zoveel mogelijk ondersteund en gefaciliteerd.

De verwachting is gerechtvaardigd dat raad en college van Noardeast-Fryslân die lijn zullen doortrekken, maar in welke vorm en in welke mate valt bij het schrijven van dit programma nog niet te zeggen.

Bij de inrichting van de bestuurspraktijk en het functioneren van de bestuursorganen van de nieuwe gemeente Noardeast-Fryslân – ook en vooral als het gaat om participatie en nieuwe democratie – is er alle ruimte voor die bestuursorganen om daar zelf invulling aan te geven. Daarom is volstaan met het opnemen van alleen een kerndoelstelling en een aantal speerpunten.

Op grond van het BBV wordt het financieel beleid (inclusief belastingen) jaarlijks verwerkt in de toelichting(en) en paragrafen bij de begroting en meerjarenraming (en niet in de doelen).

Hoofddoelstelling:

De gemeente Noardeast-Fryslân is een resultaatgerichte organisatie met focus op klantgerichte dienstverlening, goed toegesneden op de toekomst en met als speerpunten het verbeteren van de dienstverlening, een veilige woon- en leefomgeving, een krachtig en eigentijds bestuur en een gezond financieel beleid voor de lange termijn.

Waar gaat programma 1 'Ynwenner en Bestjoer' over?

Kerndoelstellingen:

De hoofddoelstelling is nader uitgewerkt naar kerndoelstellingen die hieronder per onderwerp worden beschreven.

Onderwerp Verbeteren van de dienstverlening

Kerdoelen

Het aanbod van producten en diensten dat digitaal wordt aangeboden, neemt verder toe

Speerpunt:

- optimaliseren digitale dienstverlening en benutten van kansen op dat gebied.

Beter passende dienstverlening (maatwerk) en hoge kwaliteit en klanttevredenheid

Speerpunten:

- persoonlijke, servicegerichte en integrale dienstverlening, afgestemd op behoeften van inwoners en op doelgroepen (toegankelijkheid via meerdere kanalen);
- hoge klanttevredenheid;
- optimaliseren loketfunctie.

Minder regels en meer efficiënte en effectieve (digitale) werkprocessen

Speerpunten:

- klantgerichte, efficiënte en effectieve bedrijfsvoering en werkprocessen;
- deregulering.

Onderwerp Veilige woon- en leefomgeving

Kerdoel

De inwoners ervaren een veilige leefomgeving, zowel thuis als in de openbare ruimte

Speerpunten:

- ondermijning;
- high Impact Crimes (overvallen, straatroven, geweldsdelicten en woninginbraken)
- jeugd en veiligheid (jeugdgroepen en middelengebruik);
- sociale veiligheid (waaronder personen met verward gedrag en overlast door burens);
- evenementenveiligheid;
- wijkgerichte politiezorg.

Onderwerp Krachtig en eigentijds bestuur

Kerdoel

De gemeente heeft een eigentijds en integer bestuur dat een goede relatie met de burger onderhoudt en ruimte geeft aan nieuwe vormen van participatie en democratie

Speerpunten:

- het bestuur is herkenbaar en toegankelijk, blijft dichtbij de inwoners en zorgt zo voor verbinding met de gemeente Noardeast-Fryslân;
- de inwoners en samenleving staan centraal (van buiten naar binnen werken);
- het bestuur biedt ruimte voor initiatieven en invloed vanuit de samenleving.

Onderwerp Gezond financieel beleid voor de lange termijn

Kerdoel

Gezond financieel beleid voor de lange termijn

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
101.1	Het aanbod van producten en diensten dat digitaal wordt aangeboden neemt verder toe			
	In 2019 is de informatie over alle producten en diensten digitaal raadpleegbaar.	In 2019 wordt een nieuwe website ingericht voor de gemeente Noardeast-Fryslân met o.a. informatievoorziening over alle producten en diensten.		De website is actief en wordt dagelijks beheerd. Beheerders krijgen tweewekelijks een rapportage over zoekgeschiedenis op de website. Op basis van zoekgedrag wordt gekeken of aanpassingen in producten of diensten of nieuwsitems nodig zijn. Ook worden vak afdelingen periodiek gevraagd om de informatie op de website te controleren en aan te passen.
	Vanaf 2020 is statusinformatie over de voortgang van aanvragen raadpleegbaar via 'mijn overheid'.	Vanaf 2020 gebruiken we 'mijn overheid' om poststukken digitaal te verzenden, om statusinformatie over aanvragen te delen met aanvragers en onderzoeken we de mogelijkheid om steeds meer gemeentelijke diensten via 'mijn overheid' aan te bieden.		In 2020 wordt deze ontwikkeling ingevoerd maar dit is afhankelijk van de implementatie van het nieuwe zaakstelsel.
	In 2020 kan 80% van alle producten en diensten digitaal worden aangevraagd.	In 2018 is een taskforce samengesteld die een Plan van Aanpak maakt voor de digitalisering, waarbij informatie-management en de ambities voor de dienstverlening worden betrokken.		Vanwege de ontwikkelingen rondom het zaakstelsel kan dit alleen maar gerealiseerd worden door het bij de implementatie van het nieuwe zaak- en klantcontactstelsel onder te brengen

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
101.2	Beter passende dienstverlening (maatwerk) en hoge kwaliteit en Klanttevredenheid			
	Vanaf 2019 worden de digitale vaardigheden van onze klanten in samenwerking met onze netwerkpartners verbeterd.	Door inzet van onze medewerkers worden klanten actief geholpen (samen aanvraag doen en het bieden van hulp bij het zoeken van informatie) om gebruik te kunnen maken van onze dienstverlening.		Veelal zien we in de praktijk dat binnen het sociale netwerk de betreffende hulp wordt geboden bij het aanvragen van producten en diensten. Veelal neemt een familielid al contact op met de gemeenten voor producten of diensten. Daarnaast wordt indien nodig een afspraak ingepland op het gemeentehuis. Ook zijn er maatschappelijke instellingen zoals Het Bolwerk of Vluchtelingenwerk die onze inwoners ondersteunen bij het invullen van formulieren.
	In 2019 heeft de gemeente een nieuwe website o.b.v. toptakenfuncties, duidelijk taalgebruik en eenvoudig in te vullen formulieren.	Jaarlijks monitoren wij het gebruik van onze website en overige diensten en producten om de toegankelijkheid en kwaliteit te verbeteren.		Het gebruik van de website wordt voortdurend gemonitord op kwaliteit, juistheid, taalgebruik en fouten. Tweeweekelijks wordt een rapportage gestuurd naar onze kwaliteitsmedewerker met daarop de 'fouten' op de website. Deze worden direct opgelost en aangepast.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
	De waardering van de dienstverlening (gemiddeld over alle kanalen) uitgedrukt in een cijfer is in 2022 minimaal een 7,0.	Jaarlijks monitoren wij de klanttevredenheid en -bejegening gericht op het verbeteren van onze dienstverlening.		Er wordt momenteel gemonitord op een aantal servicenormen per kanaal. Echter het monitoren van tevredenheid of bejegening is nog niet mogelijk. Er zal in 2020 onderzocht worden op welke wijze tevredenheid en bejegening kan worden gemeten. In 2018 scoorde klanttevredenheid in de toenmalige DDFK-gemeenten nog een 6,6.
	De waardering van de klantbejegening (gemiddeld over alle kanalen) uitgedrukt in een cijfer is in 2022 minimaal een 7,0.	Wij investeren in een organisatieontwikkelingsprogramma waarbij wij enerzijds leren denken en handelen vanuit de behoefte van de klant (klantbetrokken benadering) en anderzijds de zelfredzaamheid van de klant bevorderen.		De organisatieontwikkeling op de genoemde punten zal worden opgepakt, waarbij ook andere ontwikkelingen (bijv. de nieuwe Omgevingswet) worden betrokken.
	De loketfunctie wordt zodanig ingericht dat de wachttijden voldoen aan het in 2019 vast te stellen kwaliteitshandvest dienstverlening (inclusief servicenormen).	Klantstromen worden voortdurend gemonitord, onderzocht en voorspeld om daar in de dienstverlening/inrichting loketfunctie rekening mee te kunnen houden.		In 2020 wordt het kwaliteitshandvest voor de organisatie ontwikkeld en vastgesteld waarop de monitoring en sturing kan plaatsvinden.
		Uitvoering pilot bezorging reisdocumenten.		De pilot wordt niet meer uitgevoerd, i.v.m. met bezuinigingen en problemen rond privacy.
101.3	Minder regels en meer efficiënte en effectieve (digitale) werkprocessen			
	Alle geharmoniseerde werkprocessen ondersteunen een klantgerichte, efficiënte en effectieve dienstverlening.	In 2019 wordt de harmonisatie van werkprocessen afgerond.		De harmonisatie van werkprocessen is afgerond.
		Wij gaan onze werkprocessen analyseren en in 2020 aan de hand van klantreizen onze werkprocessen inrichten. De afhandeling van de werkprocessen vindt digitaal plaats.		Deze activiteit staat voor 2020 op de rol. Eerst vindt implementatie van het nieuwe zaak- en klantcontactstelsel plaats.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
	Vanaf 2020 voldoet 80% van de dienstverlening aan de vast te stellen servicenormen.	In 2019 worden op basis van het dienstverleningsconcept servicenormen opgesteld. Deze servicenormen worden doorlopend gemonitord op naleving.		In 2020 wordt het kwaliteitshandvest voor de organisatie ontwikkeld en vastgesteld waarop de monitoring en sturing kan plaatsvinden.
	In 2020 is de APV in het kader van deregulering en vermindering lastendruk gescreend en opnieuw vastgesteld.	In 2020 wordt een taskforce deregulering ingesteld, die alle regelingen gaat screenen op onnodige regels.		Deze activiteit staat voor 2020 op de rol.
102	De inwoners ervaren een veilige leefomgeving, zowel thuis als in de openbare ruimte			
	Voorkomen en aanpakken van ondermijnende criminaliteit zoals mensenhandel, arbeidsuitbuiting, witwassen en drugshandel.	Ondermijningsbeeldanalyse wordt in 2019 uitgevoerd en opgeleverd.		In 2019 is het geografisch ondermijningsbeeld voor o.a. de gemeente Noardeast-Fryslân opgeleverd. De opbrengsten zijn input voor het uitvoeringsplan 2020 e.v.
		Bibob-toetsing conform de vastgestelde Bibobbeleidslijn (vergunningen, subsidies). Dit betekent meer inzet op screening aan de voorkant.		Er is steeds meer aandacht voor het instrument binnen de werkprocessen van vergunningen. Er hebben al diverse Bibob-toetsen plaatsgevonden. Ook is in één casus advies opgevraagd bij het Landelijk bureau Bibob. Eind april 2019 was er een interne Bibob-training.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
		Bevorderen bestuurlijke en ambtelijke integriteit d.m.v. training, bewustwording, gedragscode, screening etc.		Een pilot training op het gebied van bewustwording medewerkers is uitgevoerd en kan voortaan gebruikt worden. Beleid en regelingen hebben vertraging opgelopen door veranderingen in landelijke wet- en regelgeving (WNRA, nieuwe ambtenarenwet) zodat nieuwe uitwerking van de diverse elementen nodig is. Planning vaststelling is verschoven naar mei /juni 2020. Ten slotte heeft de gemeenteraad een training integriteit gevolgd, en hebben wethouders meegedaan aan een integriteitstoets.
		Consequente toepassing 'Handhavingsarrangement art. 13B Opiumwet'.		In 2019 zijn er drie panden gesloten op grond van artikel 13b Opiumwet. Het ging hierbij om een woning (3 maanden), boerderij (3 maanden) en loods (6 maanden).
	Verlagen van het aantal High Impact Crimes en de onveiligheidsgevoelens (op basis van de index onveiligheidsgevoelens bron: Waar Staat Je Gemeente (WSJG)).	Buurtpreventieprojecten (o.a. WhatsApp buurtpreventie) worden actief gestimuleerd.		Gemeente en politie stimuleren buurtpreventie spontaan (via gewone en social media) en naar aanleiding van inbraken.
		Voorlichting en preventieacties in samenwerking met politie.		In 2019 zijn diverse preventieve activiteiten op het gebied van aanpak woninginbraken uitgevoerd.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
		Bevorderen van de meldingen- en aangiftebereidheid.		Ook dit betreft een doorlopende activiteit waarbij het accent afwisselend op verschillende delicten ligt (bijvoorbeeld hennep of inbraken).
		Sturing op de lokale politiezorg via het periodieke politieoverleg en de (lokale en districtelijke) driehoek.		Tweewekelijks vindt het Operationeel Veiligheids Overleg (OVO) plaats met de politie. Daarnaast is er structureel overleg met de teamchef, naast de reguliere teambrede driehoek.
Voorkomen dat inwoners overlast ervaren van jeugdgroepen en groepsgedrag in de openbare ruimte.		De groepsaanpak wordt doorontwikkeld; conform deze aanpak worden groepen in beeld gebracht en wordt op maat een plan van aanpak ontwikkeld en uitgevoerd.		Aan deze aanpak wordt in voorkomende gevallen uitvoering gegeven.
		Uitvoering Convenant 'Mei fêste hân'.		Hiervoor wordt verwezen naar programma 3 Soarch en Wolwêzen (Uitvoering van het convenant vindt plaats vanuit Meidwaan en Soarch).
		Inzet outreachende jongerenwerker VNN.		De jongerenwerker (via Verslavingszorg Noord-Nederland) wordt ingezet. Zie programma 3 Wolwêzen en Soarch, doel 3.01.
		Meer toezicht vanuit team FTH/boa's.		Er zijn geen middelen beschikbaar om extra formatie hiervoor aan te stellen.
	De aanpak van overlast (in het kader van sociale veiligheid) heeft prioriteit in en op basis van het in 2019 vast te stellen Integraal Veiligheidsplan 2019-2022	Toepassen Wet aanpak woonoverlast.		In 2019 zijn beleidsregels ontwikkeld m.b.t. de toepassing van de mogelijkheden uit de Wet aanpak woonoverlast. Tot op heden is deze wet nog niet toegepast in Noardeast-Fryslân.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
		Bij elke melding van overlast vindt een analyse plaats voor de meest gerichte hulpverlening en aanpak.		'Eenvoudige' overlastmeldingen worden door toezicht en handhaving (T&H) opgepakt. Bij ernstige en/of langdurige overlast, waaraan multi-problematiek ten grondslag ligt, wordt een analyse gemaakt voor een effectieve aanpak door gemeente (Veiligheid, T&H en gebiedsteam) en stakeholders (o.a. politie, woningcorporatie).
Alle vergunningplichtige evenementen voldoen aan de veiligheidsvoorschriften van de gemeente en de hulpdiensten o.a. ter voorkoming van dodelijke ongevallen, dan wel zwaar letsel bij evenementen.		Afhankelijk van de risico-inventarisatie organiseren wij voor een evenement een startbijeenkomst.		Bij grote(re) evenementen met hogere risico's wordt een startbijeenkomst of vooroverleg georganiseerd.
		Een evenement met hogere risico's wordt altijd geëvalueerd.		Op basis van de ervaringen en het verslag van T&H wordt een dergelijk evenement met organisatoren geëvalueerd.
		Er is structureel toezicht en handhaving op evenementen.		Er is structureel toezicht en handhaving op grote(re) evenementen met hogere risico's. Bij kleine(re) evenementen vindt alleen toezicht plaats op basis van meldingen of klachten.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
		Meer toezicht in het kader van DHW en strafrechtelijke optreden bij overtreding.		De leeftjidscontroles, bij alle inrichtingen waar alcohol wordt geschonken, zijn in een afrondende fase. Het naleefgedrag na de eerste waarschuwing is goed en er zijn slechts enkele inrichtingen die in de komende periode conform het sanctiebeleid beboet zullen worden. Het nieuwe VTH-beleid en het alcoholpreventiebeleid worden in 2020 vastgesteld, vanaf dat moment zal programmatisch en structureel toezicht op de DHW plaatsvinden.
		Vergunningverlening optochten overeenkomstig plan van aanpak optochten praalwagens; handhaving op de voorschriften door team FTH i.s.m. de politie.		Voor optochten met praalwagens bestaan vaste vereisten voor aanvragen en een vast pakket aan voorschriften voor de vergunning. Per optocht vond dit jaar vooroverleg plaats met organisatoren over o.a. afmetingen, alcoholgebruik e.d. Er wordt toezicht uitgeoefend en bevindingen worden zo nodig met organisatoren gedeeld en kunnen consequenties hebben.
	De gemeente maakt zich sterk voor een uitbreiding van de formatie voor geografisch georiënteerde wijkagenten (meer dan in 2018).	De burgemeester zal in diverse (overleg) gremia (driehoek, Regionaal Bestuurlijk Politie Overleg Noord Nederland (RBPO NN)) pleiten voor meer geografisch georiënteerde wijkagenten.		Binnen de huidige formatie van wijkagenten in de basis-eenheid is een uitbreiding voor Noardeast-Fryslân niet realistisch. Bij meer wijkagenten o.b.v. landelijk beleid zal ervoor worden gepleit deze (ook voor Noardeast-Fryslân) geografisch in te zetten.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
	De gemeente streeft in het kader van zichtbaarheid/ toegankelijkheid van de politie en werken in de wijk naar het realiseren van minimaal 2 (externe) speerpunten in 2022 uit de Ontwikkelagenda GGP (juli 2018).	Er wordt onderzocht welke speerpunten uit de Ontwikkelagenda GGP (juli 2018) kunnen worden vertaald naar de werkwijze van de Politie Noardeast Fryslân.		Dit onderzoek moet nog plaatsvinden.
		De websites van gemeente en politie worden gescreend op toegankelijkheid voor en duidelijkheid over het doen van aangiften, meldingen en klachten.		Via de website van de gemeente kunnen online diverse meldingen worden gedaan. Aangezien de website van de politie landelijk wordt geregeld, heeft de gemeente daar geen invloed op kunnen uitoefenen.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
103	De gemeente heeft een eigentijds en integer bestuur dat een goede relatie met de burger onderhoudt en ruimte geeft aan nieuwe vormen van participatie en democratie			
	De gemeente heeft een eigentijds en integer bestuur dat een goede relatie met de burger onderhoudt en ruimte geeft aan nieuwe vormen van participatie en democratie			<p>De gemeenteraad heeft in zijn nieuwe werkwijze meer ruimte gemaakt voor de inwoner. Soms neemt de raad daarbij het initiatief, b.v. overleg in it Petear of via het brengen van werkbezoeken. Maar ook is er een aparte maandelijks avond, it Poadium, waarop inwoners hun initiatieven aan de raad kunnen presenteren.</p> <p>Bij de start van de nieuwe raad is er gekozen voor een raadsbreed ondersteunde raadsagenda. Hierin staat een zestal zogeheten dialoogonderwerpen. Dat zijn onderwerpen die samen met de bevolking worden opgepakt.</p> <p>Een visie op Recreatie en Toerisme is inmiddels klaar, het dorpen- en wijkenbudget nadert voltooiing en aan de biodiversiteit en een nieuwe cultuurnota wordt hard gewerkt.</p>

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
104	Gezond financieel beleid voor de lange termijn			
	Gezond financieel beleid voor de lange termijn			De gemeenteraad stelt jaarlijks een sluitende meerjarenbegroting vast. De Provincie toetst de begroting aan de financiële vereisten en baseert op basis daarvan de mate van haar wettelijke toezicht. Naast een sluitende begroting houdt de gemeente voldoende middelen in de Algemene Reserve om de risico's die de gemeente loopt op te kunnen vangen.

Onderwerp beleidsdocumenten	
	<i>Dienstverlening</i>
	Kadernotitie dienstverlening / gebiedsgericht werken 2015
	Besturings- en organisatiefilosofie en hoofdstructuur Noardeast-Fryslân en Dantumadiel (2017)
	Centrumregeling en Dienstverleningshandvest Dantumadiel – Noardeast-Fryslân (2018)
	Dienstverleningsconcept Noardeast-Fryslân en Dantumadiel
	<i>Veilige woon- en leefomgeving</i>
	Regionaal Beleidsplan Veiligheid 2015-2018 Noord-Nederland (Politie)
	Regionaal Beleidsplan Veiligheidsregio Fryslân
	Samenwerkingsovereenkomst Veiligheidshuis Fryslân
	Convenant Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC)
	Handhavingsarrangement en 0-beleid art. 13B Opiumwet
	<i>Krachtig en eigentijds bestuur</i>
	Herindelingsadvies DFK-gemeenten (2017)
	Besturings- en organisatiefilosofie en hoofdstructuur Noardeast-Fryslân en Dantumadiel (2017)
	Centrumregeling en Dienstverleningshandvest Dantumadiel – Noardeast Fryslân (2018)
	Sociaal Economisch Masterplan en Agenda Netwerk Noordoost (ANNO)
	Notitie gebiedsgericht werken Noardeast-Fryslân en Dantumadiel
	<i>Gezond financieel beleid voor de lange termijn</i>
	Financiële beleidsdocumenten (begroting, meerjarenraming, jaarrekening en perspectiefnota)

Verbonden partijen programma 1	Bijdrage aan beleidsdoelstellingen
Vereniging van Friese Gemeenten	De VFG behartigt de belangen voor alle Friese gemeenten, totaal 24.
Vereniging van Nederlandse Gemeenten	De VNG behartigt de belangen voor alle Nederlandse gemeenten.
Vereniging van Waddenzeegemeenten	Deze vereniging treedt op als belangenorganisatie voor alle Waddenzeegemeenten.

Verbonden partijen programma 1	Bijdrage aan beleidsdoelstellingen
Veiligheidsregio Fryslân (VRF), onderdeel veiligheid	Belangrijke partner bij het realiseren van een veilige woon- en leefomgeving
Shared Servicecentrum Leeuwarden	Het SSL garandeert en faciliteert de ICT-voorzieningen en –dienstverlening voor de gemeenten Noardeast-Fryslân en Dantumadiel. Zij schept zoveel mogelijk de randvoorwaarden voor een efficiënte bedrijfsvoering en een klantgerichte en effectieve dienstverlening.
Samenwerking Noardeast-Fryslân en Dantumadiel	Zoals opgenomen in de programmabegroting

Uniforme beleidsindicatoren	Eenheid	Periode	Gemeente Noardeast-Fryslân	Nederland	Peildatum
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2019	12,76	Niet bekend	01-10-2019
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2019	11,24	Niet bekend	01-10-2019
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2019	951,00	Niet bekend	31-12-2019
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2019	24,05% € 10.044.000	Niet bekend	31-12-2019
Overhead	% van totale lasten	2019	12,15%	Niet bekend	31-12-2019
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	2018	61,00	119,00	02-03-2020
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	2018	0,40	2,20	02-03-2020
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2018	2,90	4,80	02-03-2020
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2018	1,10	2,50	02-03-2020
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	2018	3,50	5,40	02-03-2020

Leeswijzer uniforme beleidsindicatoren:

Uniforme beleidsindicatoren	Toelichting	Bron
Formatie	Het gaat hier om de toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari, uitgedrukt in fte per 1.000 inwoners. Dit is inclusief de formatie welke werkzaam is voor de gemeente Dantumadiel	Eigen gegevens
Bezetting	Het gaat hier om het werkelijk aantal fte dat werkzaam is (inclusief boventallige werknemers), dus niet om de toegestane formatieve omvang uit het formatieplan. Het aantal fte wordt uitgedrukt per 1.000 inwoners.	Eigen gegevens
Apparaatskosten	Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken.	Eigen begroting
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen. Dit is inclusief inhuur die werkzaamheden uitvoeren voor Dantumadiel.	Eigen begroting
Overhead	Overheadkosten: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.	Eigen begroting
Verwijzingen Halt	Het aantal verwijzingen naar Halt per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar. Periode 2018, Bron: WSJG: 2 maart 2020	Bureau Halt
Winkeldiefstallen	'Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners. Periode 2018. Bron: WSJG:2 maart 2020.	CBS
Geweldsmisdrijven	Het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners. Voorbeelden hiervan zijn seksuele misdrijven, lichamelijk letsel door schuld, levensdelicten zoals moord en doodslag. Periode 2018.Bron:WSJG: 2 maart 2020	CBS
Diefstallen uit woning	Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners. Periode: 2018. Bron: WSJG: 2 maart 2020	CBS
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Het aantal vernielingen en beschadigingen per 1.000 inwoners. Periode: 2018. Bron: WSJG: 2 maart 2020	CBS

Overzicht baten en lasten 2019

Onderwerpen (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Jaar- rekening	Saldo
Baten				
101 Bestuur	0	0	175	175
102 Dienstverlening	655	655	564	-91
103 Veiligheid	87	74	102	28
Totaal baten	742	729	841	112
Lasten				
101 Bestuur	-3.288	-2.571	-3.785	-1.214
102 Dienstverlening	-1.073	-1.043	-1.123	-80
103 Veiligheid	-3.808	-3.808	-3.871	-63
Totaal lasten	-8.169	-7.422	-8.779	-1.357
Saldo baten en lasten	-7.427	-6.694	-7.938	-1.245
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves				
Toevoegingen	0	0	0	0
Onttrekkingen	1.127	142	124	-17
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	1.127	142	124	-17
Resultaat	-6.300	-6.552	-7.814	-1.262

Toelichting op de verschillen (I)= Incidenteel (S)= Structureel

Onderwerpen	I of S	Bedragen x € 1.000	
Baten			112
101 Bestuur		175	
<ul style="list-style-type: none"> Burgemeester en wethouders: Betreft waardeoverdracht opgebouwd pensioenrecht vanuit een andere gemeente. Dit bedrag wordt extra in de voorziening Wethouderspensionen gestort, per saldo heeft dit geen effect op het rekeningresultaat. 	I	175	
102 Dienstverlening		-91	
<ul style="list-style-type: none"> Onder Burgerzaken zijn abusievelijk de leges voor Telecommunicatie en andere nutsvoorzieningen geraamd. De inkomst is echter niet in programma 1 verantwoord maar in programma 6, daardoor is een nadeel in programma 1 ontstaan van € 44.000. Verschillen kleiner dan € 50.000. 	I	-44	
		-47	
103 Veiligheid		28	
<ul style="list-style-type: none"> Verschillen kleiner dan € 50.000. 		28	
Lasten			-1.357
101 Bestuur		-1.214	
<ul style="list-style-type: none"> Uitvoeringskosten: In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op de oorzaak van verschillen in de uitvoeringskosten per product. 	I	321	

Onderwerpen	I of S	Bedragen x € 1.000
• Burgemeester en wethouders: Betreft voorziening wachtgeld waar een storting moet plaatsvinden van € 1,2mln. Oorzaken zijn een waardeoverdracht (zie inkomst), verlaging rekenrente en harmonisatie berekening voorziening voormalige gemeenten.	I	-1.206
• Burgemeester en wethouders: Betreft storting voorziening voormalig wethouders door harmonisatie werkwijze voormalige gemeenten.	I	-265
• Burgemeester en wethouders: Betreft storting aan Loyalis voor het op niveau houden van de pensioen verzekering voormalig wethouders Kollumerland c.a. reden is de verlaging van de rekenrente	I	-32
• Verschillen kleiner dan € 50.000.	I	-32
102 Dienstverlening		-80
• Uitvoeringskosten: In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op de oorzaak van verschillen in de uitvoeringskosten per product.	I	-42
• Verschillen kleiner dan € 50.000	I	-38
103 Veiligheid		-63
• Uitvoeringskosten: In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op de oorzaak van verschillen in de uitvoeringskosten per product.	I	-141
• Verschillen kleiner dan € 50.000.	I	78
Mutaties reserves		-17
Toevoegingen		
Onttrekkingen		-17
Totaal Resultaat		-1.262

Specificatie reserveringen

Onderwerpen	Bedragen x € 1.000		
	Bedragen	Jaar- rekening	Saldo
Toevoegingen			
Totaal Toevoegingen	0	0	0
Onttrekkingen			
Algemene reserve	-142	-124	-17
• 5 ^e wethouder gedurende collegeperiode	-100	-100	0
• Onderzoek Kabelnoord	-25	-25	0
• Blijvend aandenken gemeente Dongeradeel	-17	0	-17
Totaal onttrekkingen	-142	-124	-17
Totaal Reserveringen	-142	-124	-17

Programma 2: Mienskip

Waar gaat programma 2 'Mienskip' over?

Portefeuillehouder(s) : P. de Graaf / J.D. de Vries
Programmaregisseur : M. Jansen
Programmamanager : L. Venekamp

Inleiding:

In Noardeast-Fryslân staan inwoner en samenleving centraal en gaan we uit van de leefwereld van de inwoners in onze samenleving. Dat past bij de veranderende rollen die overheid, inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties innemen. We ontwikkelen ons van een overheid die beslist en stuurt en daarbij waar nodig mensen en organisaties betreft, naar een overheid die inwoner en instellingen faciliteert bij door hen aangedragen ideeën.

De rol van de gemeente is binnen dit programma dan ook vaak die van:

- een netwerkende overheid, die samenwerking zoekt met andere partijen en daarmee gezamenlijk doelen bepaalt;
- een responsieve, participerende overheid, die ruimte geeft aan maatschappelijke initiatieven van onderop en deze ondersteunt.

Vanwege de veranderende rol van de gemeente is een aantal doelen binnen dit programma opgenomen als procesdoelen: we gaan met initiatiefnemers en partners een (gebiedsgericht) proces in en het resultaat is niet vooraf te bepalen. De doelen zijn daarom vaak minder 'smart' geformuleerd.

Daar waar meetbare smartdoelstellingen zijn geformuleerd zal een nulmeting worden uitgevoerd en worden gegevens van GGD en "Waar staat je gemeente" gebruikt.

Noardeast-Fryslân kent een rijk verenigingsleven en een sterk mienskipssin. Activiteiten op het gebied van sport en cultuur, al dan niet in verenigingsverband, verbindt mensen en vergroot de levendigheid van de dorpen. Het is daarom belangrijk initiatieven blijvend aan te jagen en te ondersteunen.

Binnen de gemeente hebben we echter wel te maken met demografische ontwikkelingen: bevolkingsdaling, vergrijzing en ontgroening. Dit heeft gevolgen voor bijvoorbeeld sportclubs, scholen, zorgvoorzieningen en wonen en daarmee voor de leefbaarheid.

Duidelijk is dat het niet mogelijk is alle voorzieningen of accommodaties in de regio te behouden. Er is discussie nodig over voorzieningsverspreiding, op thematisch of meer integraal niveau. In alle gevallen is afstemming nodig, anders riskeert de gemeente de leefbaarheid en vitaliteit.

Het realiseren van een toekomstige voorzieningsstructuur (voorzieningstransitie) vergt tijd en zal vorm moeten krijgen mét de betrokken partners (zoals schoolbesturen en sportverenigingen) en de dorpen (inwoners). Het is belangrijk betrokkenen te informeren over bevolkingsontwikkelingen en met elkaar de perspectieven voor de toekomst te bespreken.

Hoofddoelstelling:

Behouden en versterken van vitale gemeenschappen en van de leefbaarheid.

Kerdoelstellingen:

De hoofddoelstelling is nader uitgewerkt naar kerndoelstellingen die hieronder per onderwerp worden beschreven.

Onderwerp Sociale verbondenheid

Kerdoelen

Meer sociale verbondenheid en betrokken burgers

Speerpunten:

- aanbod van culturele activiteiten;
- aanbod van cultuureducatie voor kinderen / jeugd;
- sportactiviteiten;
- verenigingsleven;

Waar gaat programma 2 'Mianskip' over?

- vrijwillige inzet in dorpen.

Meer zelforganisatie, zelfsturing en eigen verantwoordelijkheid van inwoners

Speerpunten:

- ondersteunen en versterken van initiatieven van onderop;
- duidelijk gemeentelijk aanspreekpunt;
- participatie van burgers;
- samenhang in initiatieven waar mogelijk;
- overheidsparticipatie / nieuw samenspel inwoners en overheid.

Onderwerp Voorzieningenniveau

Kerdoel

Beter passend voorzieningenniveau

Speerpunten:

- onderwijs;
- culturele voorzieningen (culturele infrastructuur);
- sportvoorzieningen;
- overige maatschappelijke voorzieningen (en combi's).

Onderwerp Talentontwikkeling (onderwijs, cultuur)

Kerdoelen

Optimaliseren van de schoolloopbaan zodat kinderen beter voorbereid zijn op hun toekomst

Speerpunten:

- doelgroep jongeren;
- aansluiting onderwijs op arbeidsmarkt.

Jongeren in de gelegenheid stellen hun talenten op het gebied van cultuur te ontdekken

Speerpunten:

- doelgroep 0-16 jarigen.

Onderwerp Verbondenheid met het gebied

Kerdoelen

Versterken van de culturele identiteit van het gebied

Speerpunten:

- samenwerkingsverbanden;
- richten op kinderen basisschoolleeftijd–educatie;
- initiatieven aanjagen en faciliteren;
- inwoners zijn trots op de streek/gemeente waar ze wonen.

Kerdoelen

Versterken van de Friese taal(cultuur)

Speerpunten:

- doelgroep kinderen basisschoolleeftijd;
- tweetalige gemeentelijke organisatie;
- zichtbaarheid van het Fries.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
201.1	Meer sociale verbondenheid en betrokken burgers			
	Het aantal mensen dat in aanraking komt en betrokken is bij culturele activiteiten is in 2022 toegenomen met 10% t.o.v. 2018.	Nieuwe initiatieven op cultureel gebied worden gestimuleerd.		Culturele evenementen en activiteiten worden daar waar mogelijk gesubsidieerd (doorlopend)
	Toename van het aantal door inwoners georganiseerde activiteiten al dan niet in verenigingsverband gericht op de levendigheid van de dorpen.	De mogelijkheden om een regionale culturele agenda te ontwikkelen worden onderzocht.		In plaats van een regionale culturele agenda is aangesloten bij bestaande initiatieven zoals (regionale) kranten en websites.
201.2	Meer zelforganisatie, zelfsturing en eigen verantwoordelijkheid van inwoners			
	De burgers hebben meer mogelijkheden voor invloed op hun eigen leefomgeving.	In 2019 worden dialoogsessies gehouden met besturen van streek-, wijk- of dorpsbelangen over gewenste ondersteuning. Op basis van de resultaten wordt ondersteuning op maat ingericht (bv overleggen, netwerkbijeenkomsten, cursussen).		Er zijn gesprekken gevoerd om de dorpen op maat te ondersteunen (dit is een continue proces).
		In overleg met betrokkenen uit de samenleving wordt een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden om gebiedsgericht te werken en te komen tot een gebiedsagenda.		Er is een procesgroep dorps- en wijkbudgetten gevormd vanuit de raad. Dit is één van de korte termijnacties die zijn benoemd in de notitie Gebiedsgericht werken. Er is een vastgesteld budget beschikbaar gesteld in de begroting voor de komende 4 jaar. Op dorpsniveau worden de dorpen hiermee in de gelegenheid gesteld uitvoering te geven aan hun uitvoeringsagenda.
		Digitaal en/of analoog wordt gepubliceerd wie het bestuurlijk en ambtelijk aanspreekpunt is voor besturen van streek-, wijk- of dorpsbelangen, verenigingen, instellingen en bedrijven.		De dorpen zijn geïnformeerd wie hun contactwethouder en dorpencoördinator is. Contactwethouders hebben bezoeken gebracht aan hun dorpen

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
		In het kader van gebiedsgericht werken en het opzetten van een integrale gebiedsagenda worden streken, wijken en dorpen gestimuleerd en gefaciliteerd op drie verschillende niveaus: belangenbehartiging burgerinitiatieven integrale projecten binnen en buiten de streek		Team Dorpen en Wijken is een pilot gebiedsgericht werken gestart. Een deel van de Waddenkust is aangegeven als pilotgebied. De werkwijze wordt stapsgewijs verder ontwikkeld.
		In het kader van de Omgevingswet wordt een proces gestart om te komen tot een gekantelde manier van werken volgens het principe "ja, mits".		Er is informatie opgehaald voor de omgevingsvisie: 1. een enquête 2. De toer met de 'Oanheakker' langs dorpen en wijken. Medewerkers van de gemeente zijn hierbij in gesprek gegaan met inwoners en besturen van dorpsbelangen/wijkraden over hun leefomgeving.
202	Beter passend voorzieningenniveau			
	Initiatieven vanuit de samenleving worden gestimuleerd en in het kader van een gebiedsgericht proces (zie 2) opgepakt.	Meedenken over het clusteren van voorzieningen		Bruisend Hart Halum is een voorbeeld van een initiatief van onder op die een bijdrage levert aan een duurzame voorzieningenstructuur.
	Er worden gebiedsgerichte processen doorlopen met inwoners, dorpen en initiatiefnemers, gericht op een voorzieningenstructuur met maatschappelijke voorzieningen (voor sport, cultuur en ontmoeten) die betaalbaar, bereikbaar en van voldoende kwaliteit zijn.	Er wordt in 2019 gestart met een beleidsplan (masterplan) Sport, waarbij het accent in de eerste fase vooral zal liggen op het harmoniseren van beleid en het samen met verenigingen onderzoeken van de wijzen van eigendom, beheer en exploitatie van accommodaties.	 	<p>Er is een proces gestart ter voorbereiding van het sportakkoord o.l.v een sportformateur. In december heeft een eerste bijeenkomst plaatsgevonden. De uitgangsnootie voor het harmoniseren van het sportaccommodatiebeleid is gereed.</p> <p>Er zijn gesprekken gevoerd met belanghebbenden en er is gewerkt aan geharmoniseerd speelvoorzieningenbeleid.</p>

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
	In 2020 zijn afspraken gemaakt met onderwijsorganisaties om goed, bereikbaar onderwijs te borgen met respect voor identiteit.	Binnen het regionale project 'Regionale agenda onderwijsvoorzieningen' (Noardeast-Fryslân, Dantumadiel en Achtkarspelen) wordt met schoolbesturen gewerkt aan een gezamenlijk plan van aanpak en worden fusiebesluiten voorbereid in de regio waar ten minste 6 basisscholen (3 x 2 scholen) bij betrokken zijn.		In 2019 is gewerkt aan de totstandkoming van de samenwerkingsschool op wettelijke grondslag in Holwerd (per 1-8-2019 een feit) en de vorming van een Kindcentrum in Oosternijkerk. Het budget voor beide scholen is in de begroting van 2020 opgenomen en er is inmiddels begonnen met het opzetten van een projectorganisatie. Beide projecten bevinden zich in de ontwerpfase.
				In dit ANNO-project is regionaal gewerkt aan fusiebesluiten.
	Het aanbod van onderwijs-, voorschoolse en andere maatschappelijke voorzieningen wordt geclusterd waardoor samenwerking van gebruikers gefaciliteerd en gestimuleerd wordt. In 2020 is op één locatie een nieuw initiatief ontwikkeld.	De agenda voor onderwijsvoorzieningen (2017) met kansrijke locaties voor IKC's wordt jaarlijks geactualiseerd.		De startnotitie IHP is opgesteld en op route gegaan naar de raad. Kansrijke locaties voor IKC's worden opgenomen in de verdere uitwerking van het IHP.
	Een Integraal Huisvestingsplan (IHP) met een doorkijk tot 2032 met het oog op toekomstbestendige basisscholen op de juiste locaties.	In 2018 en 2019 worden de mogelijkheden onderzocht voor ontschotting van middelen t.b.v. realisatie van kindcentra.		De focus van deze activiteit ligt op passend onderwijs en jeugdzorg en daarom wordt hierover in het programma Soarch en Wolwêzen gerapporteerd.
		In 2020 is voor één locatie de clustering van maatschappelijke voorzieningen uitgewerkt (inventarisatie voorzieningen, mogelijkheden tot clustering, besluit inclusief planning).		Het budget voor de scholen in Holwerd en Oosternijkerk is in de begroting van 2020 opgenomen en er is inmiddels begonnen met het opzetten van een projectorganisatie.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
		Gemeenten en schoolbesturen stellen gezamenlijk een meerjarig Integraal Huisvestingsplan (IHP) op, waarover Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) gevoerd wordt en dat in de plaats treedt van de bestaande jaarcyclus.		De startnotitie IHP is opgesteld en op route gegaan naar de raad.
		Er wordt een investeringsprogramma voor een periode van 4 jaar vastgelegd in het IHP met een doorkijk naar meerdere jaren na deze periode.		De startnotitie IHP is opgesteld en op route gegaan naar de raad.
203.1	Optimaliseren van de schoolloopbaan zodat kinderen beter voorbereid zijn op hun toekomst			
	Toekomstgericht onderwijs d.w.z. onderwijs gericht op het ontwikkelen van 21 st - eeuwse vaardigheden wordt gestimuleerd.	Er wordt geïnvesteerd in 21 st eeuwse vaardigheden en innovatie.		Er zijn vanuit Kennislab projecten uitgevoerd voor basisscholen gericht op onder andere digitale vaardigheden, techniek en duurzaamheid. De scholen doen mee aan project Bouwen aan ambitie en hebben meegedaan aan de Damstra challenge.
	Alle scholen doen mee aan projecten geïnitieerd door Kennislab.	Maatregelen gericht op betere aansluiting van het onderwijs op de vereisten in het bedrijfsleven.		Dit is onderdeel van de Regiodeal en het project Sterk techniekonderwijs in NO-Friesland. Hiervoor zijn in 2019 middelen beschikbaar gesteld aan de samenwerkende scholen. De gemeente is daar als partner bij betrokken.
	De gemeente is partner van samenwerkingsverbanden van onderwijs, ondernemers en overheid.			

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
203.2	Jongeren in de gelegenheid stellen hun talenten op het gebied van cultuur te ontdekken			
	Het aantal leerlingen van het primair- en voortgezet onderwijs dat gedurende hun schooltijd in aanraking komt met meerdere culturele activiteiten is in 2022 met 5% toegenomen t.o.v. 2018.	De samenwerking tussen scholen, culturele instellingen, kunstenaars en musea stimuleren door voorwaarden op te nemen in de subsidieovereenkomsten en beschikkingen.		Aantal basisscholen dat een museum in de gemeente heeft bezocht is geïnventariseerd.
				In de subsidieovereenkomsten en beschikkingen zijn geen voorwaarden opgenomen over samenwerking. Partijen weten elkaar al te vinden.
204.1	Versterken van de culturele identiteit van het gebied			
	Initiatieven en activiteiten zijn beter op elkaar afgestemd / met elkaar verbonden. Mensen vinden elkaar bij het voorbereiden van en bezoeken van culturele activiteiten.	Behouden en waar mogelijk versterken van de samenwerkingsverbanden die ontstaan zijn in het kader van LF-2018 behouden en versterkt kunnen worden.		Er zijn geen extra middelen beschikbaar gesteld voor de Legacy. De samenwerking tussen partijen heeft ook zonder extra middelen goed gefunctioneerd.
		Het Vriendschapscomité Dokkum wordt ondersteund bij het stimuleren van culturele uitwisseling en contacten met Fulda; in 2019 worden speciale activiteiten in het kader van het 1275-jarig bestaan van Fulda georganiseerd waar Dokkum en de regio zich zullen presenteren (bv. kunst, cultuur, geschiedenis)		Gedurende het hele jaar worden activiteiten georganiseerd; deze zijn financieel ondersteund.
	Het aantal scholen dat aandacht besteedt aan de cultuurhistorie van de regio is in 2022 toegenomen met 5% t.o.v. 2018.	De samenwerking tussen scholen, lokale musea en andere erfgoedinstellingen stimuleren.		De scholen, lokale musea en andere erfgoedinstellingen elkaar goed weten te vinden. Het bleek niet nodig te zijn hiervoor voorwaarden op te nemen bij de subsidiëring.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
204.2	Versterken van de Friese taal(cultuur)			
	It tal trijetalige skoallen is yn 2020, neffens 2017, ferdûbele.	Basisskoallen stimulearre om Frysk taalbelied in plak yn harren skoallebelied te jaan (bygelyks troch it Frysk op de agenda fan it REA te setten).		Der is wurke oan harmonisearre taalbelied. Ien fan de oandachtspunten is it Frysk op de skoallen.
	Yn 2020 is 90% fan alle pjuteropfanglokaasjes en bernedeiferbliuwen twatalich sertifisearre.	Yn oerlizzen mei skoallen en bernedeiferbliuwen it Frysk ûnder de oandacht bringe.		Twa berneopfanglokaasjes ha yn 2019 it sertifikaat twatalich krigen. 7 lokaasje binne dwaande mei it trajekt om te kommen ta in twatalige lokaasje.
	De sichtberens fan it Frysk yn 'e gemeente en de gemeentlike organisaasje fergrutsje			Op de bedriuwauto's fan de gemeente stiet in Fryske tekst.
		Kursussen Frysk foar it persoaniel.		Yn ferbân mei it ûntbrekken fan foldwaande opleidingsbudzjet binne der yn 2019 gjin nije kursussen Frysk organisearre.
		Op alle ôfdielingen 2 taalomtinkers oanwize dy't stikken oersetten kinne yn it Frysk en dy't ambassadeur binnen foar de Fryske taal.		Der binne 22 taalomtinkers. Taalomtinkers kinne helpe mei it oersetten fan in brief of in tekst neisjen op flaters. Der binne op alle ôfdielingen 1 of mear taalomtinkers. Der is trochrinnend oandacht foar it Frysk op de webside.

Onderwerp beleidsdocumenten
Sociale verbondenheid
(Notitie gebiedsgericht werken Noardeast-Fryslân en Dantumadiel 2019-2022
Vorzieningenniveau
Agenda voor onderwijsvoorzieningen in Noordoost Fryslân (2017)
Atlas van Noordoost Fryslân Eindrapport (sept. 2015)
Naar een regionaal voorzieningsverspreidingsmodel in Noordoost Fryslân 2010-2030 (jan. 2014)
Naar een regionale ontwikkelagenda voor onderwijsvoorzieningen in NO Friesland; Verkennend masterplan huisvesting DDFK
Talentontwikkeling (onderwijs, cultuur)
Kennislab
Verbondenheid met het gebied

Onderwerp beleidsdocumenten
Frysk Taalbelied 2017-2020 (vastgesteld door voormalige gemeenten Dantumadiel, Ferwerderadiel en Kollumerland c.a.)
Nog op te stellen Cultuurnota Noardeast-Fryslân en Dantumadiel; met aandacht voor de streekgebonden verschillen die er ook binnen NEF zijn en voor specifieke Dantumadielse onderwerpen

Verbonden partijen programma 2	Bijdrage aan beleidsdoelstellingen
Roobol	Verzorgt het openbaar onderwijs zoals beschreven in artikel 46 van de Wet op het primair onderwijs
Elan Onderwijsgroep	Verzorgt het openbaar onderwijs zoals beschreven in artikel 46 van de Wet op het primair onderwijs

Uniforme beleidsindicatoren	Eenheid	Periode	Gemeente Noardeast-Fryslân	Nederland	Peildatum
Niet-Sporters	%	2016	61,20	48,70	02-03-2020

Leeswijzer uniforme beleidsindicatoren:

Uniforme beleidsindicatoren	Toelichting	Bron
Niet-Sporters	Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners. Periode 2016. Bron: WSJG: 2 maart 2020	Gezondheidsenquête (CBS, RIVM)

Overzicht baten en lasten 2019

Onderwerpen (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Jaar-rekening	Saldo
Baten				
201 Voorzieningen	0	0	11	11
202 Onderwijshuisvesting en -kansenbeleid	43	43	68	25
203 Sport	70	70	71	1
204 Cultuur	5	5	52	47
Totaal baten	118	118	201	83
Lasten				
201 Voorzieningen	-40	-57	-62	-5
202 Onderwijshuisvesting en -kansenbeleid	-4.853	-8.494	-7.424	1.070
203 Sport	-243	-293	-296	-3
204 Cultuur	-3.135	-3.224	-3.421	-198
Totaal lasten	-8.271	-12.069	-11.203	866
Saldo baten en lasten	-8.153	-11.951	-11.002	949
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves				
Toevoegingen	0	0	0	0
Onttrekkingen	1.005	4.839	3.015	-1.824
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	1.005	4.839	3.015	-1.824
Resultaat	-7.148	-7.112	-7.987	-875

Toelichting op de verschillen (I)= Incidenteel (S)= Structureel

Onderwerpen	I of S	Bedragen x € 1.000	
Baten			83
201 Voorzieningen			11
• Verschillen kleiner dan € 50.000.	I	11	
202 Onderwijshuisvesting en -kansenbeleid			25
• Verschillen kleiner dan € 50.000.	I	25	
203 Sport			1
• Verschillen kleiner dan € 50.000.	I	1	
204 Cultuur			47
• Er zijn bijdragen voor de historische archieven ontvangen welke niet geraamd waren en daarnaast zijn er huurinkomsten ontvangen van Sense welke niet geraamd waren.	I	47	
Lasten			866
201 Voorzieningen			-5
• Verschillen kleiner dan € 50.000.		-5	
202 Onderwijshuisvesting en -kansenbeleid			1.070
• In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op de oorzaak van verschillen in de uitvoeringskosten per product.	I	-316	
• Voor de bouwwerkzaamheden Kindcentrum Kollum is minder uitgegeven dan geraamd voor 2019, dekking algemene reserve.(€ 1.682.000) Daarnaast zijn er extra kosten gemaakt voor tijdelijke huisvesting Campus Kollum en de openbare ruimte.	I	1.408	
• Verschillen kleiner dan € 50.000.		-22	
203 Sport			-3
• In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op de oorzaak van verschillen in de uitvoeringskosten per product.	I	-15	
• Verschillen kleiner dan € 50.000.	I	12	
204 Cultuur			-198
• In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op de oorzaak van verschillen in de uitvoeringskosten per product.	I	-218	
• Verschillen kleiner dan € 50.000.	I	20	
Mutaties reserves			-1.824
Toevoegingen			0
Onttrekkingen			-1.824
Totaal Resultaat			-875

Specificatie reserveringen

Onderwerpen	Bedragen x € 1.000		Saldo
	Begroting	Jaar- rekening	
Toevoegingen			
Totaal Toevoegingen	0	0	0

Onderwerpen	Bedragen x € 1.000		Saldo
	Begroting	Jaar- rekening	
Onttrekkingen			
Algemene reserve			
• Onttrekking werkelijke kosten onderwijshuisvesting	4.410	2.728	-1.682
• Vitale waddenkust	8	0	-8
• Onttrekking werkelijke kosten ontwikkelen gebruik opvaarten	9	7	-2
Reserve dekking afschrijvingen			
• Jaarlijkse onttrekking afschrijvingslast huisvesting CBS Marrumm	5	5	0
Reserve onderwijshuisvesting			
• Extra inzet onderwijshuisvesting	250	118	-132
• Onttrekking werkelijke kosten uitbreiding huisvesting Piter Jelles noodunits	107	107	0
Bestemmingsreserve programma 2			
• Onttrekking van de werkelijke uitgaven sportkooi Marrum	50	50	0
Totaal onttrekkingen	4.839	3.015	-1.824
Totaal Reserveringen	4.839	3.015	-1.824

Programma 3: Soarch en Wolwêzen

Waar gaat programma 3 'Soarch en Wolwêzen' over?

Portefeuillehouder(s) : J.D. de Vries
Programmaregisseur : H. Simons / A. Hofer (ad interim)
Programmamanager : G. Hetteema

De transitie als gevolg van het in werking treden van de Jeugdwet, Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Participatiewet heeft de afgelopen jaren van onze inwoners/cliënten, zorgaanbieders, hulpverleners en gemeente grote inspanningen gevergd. Ook in de toekomst blijven deze inspanningen van de partij en gevraagd om het sociale domein verder te transformeren. Met de transformatie van het sociaal domein wordt beoogd een nieuwe inrichting van ons zorgstelsel tot stand te brengen. Met deze transformatie van het sociaal domein willen we bereiken dat mensen zelfredzaam en samen redzaam zijn en zelf de regie over hun leven kunnen behouden. De gemeente is verantwoordelijk voor het bieden van hulp en ondersteuning aan die inwoners die niet in staat zijn dit op eigen kracht te doen.

In 2019 wordt deze transformatie verder vormgegeven door de inzet op preventie, de inzet van algemene voorzieningen en de inzet op participatie en meedoen in de samenleving. Het transformeren van het sociale domein is een continu proces waar tezamen met inwoners, zorgaanbieders en overige belanghebbenden vorm aan moet worden gegeven.

De gemeente Noardeast-Fryslân streeft naar een samenleving waar inwoners de mogelijkheid hebben om mee te doen, ongeacht belemmeringen of beperkingen. Binnen dit programma worden onze inwoners gestimuleerd om zoveel mogelijk te participeren in de samenleving.

Hoofddoelstelling:

Inwoners in onze gemeente hebben de mogelijkheid om mee te doen, ongeacht belemmeringen of beperkingen.

Kerndoelstellingen:

De hoofddoelstelling is nader uitgewerkt naar kerndoelstellingen die hieronder per onderwerp worden beschreven.

Onderwerp Langer leven in gezondheid

Kerndoel

Langer leven in goede gezondheid

Speerpunten:

- verbeteren van de leefstijl;
- voorkomen onverantwoord gebruik van verslavende middelen als alcohol, drugs en tabak;
- verbeteren psychisch welbevinden;
- meer inwoners op gezond gewicht;
- verbeteren toegang tot zorg.

Onderwerp Meer maatschappelijke participatie

Kerndoel

Meer maatschappelijke participatie

Speerpunten:

- zinvolle besteding van de dag;
- inkomen zekerstellen;
- schulden voorkomen;
- ondersteunen van mantelzorgers;
- bevorderen vrijwillige inzet;
- eenzaamheid/sociaal isolement tegenaan;
- vermindering laaggeletterdheid;
- ondersteuning bij zorgvraag.

Waar gaat programma 3 'Soarch en Wolwêzen' over?

Onderwerp Gunstiger opvoedklimaat

Kerdoel

Gunstiger opvoedklimaat

Speerpunten:

- veilige passende leer- en leefomgeving (thuis en op school);
- versterken ouderschap;
- alle kinderen kunnen meedoen.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
301	Langer leven in goede gezondheid			
	Volwassenen: Het aantal inwoners (18 jaar en ouder) dat onverantwoord gebruik maakt van verslavende middelen als alcohol, drugs en tabak daalt.	Jaarlijks activiteitenprogramma 'Integrale aanpak middelengebruik Noordoost Fryslân' (convenant VO-scholen, politie en het (voormalige) DDFK) uitvoeren.		Samenwerking van politie, VNN, GGD, voortgezet onderwijs, jongerenwerk leidt tot integralere aanpak en meer bewustwording over deze problematiek onder jongeren en ouders.
		Activiteitenprogramma van het Preventie- en Handhavingsplan 2018 – 2021 (o.g.v. Drank- en Horecawet) uitvoeren.		Dit proces heeft vertraging opgelopen door andere beleidsprioritering en (tijdelijk) beperkte ambtelijke capaciteit. Het plan wordt integraal opgesteld door de afdelingen Feiligens, FTH en Meidwaan en Soarch (regie Feiligens). Het streven is het plan eind 2020 vast te laten stellen. Het huidige plan en het daaraan gekoppelde uitvoeringsprogramma vormen nu nog het uitvoeringskader.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
	Het aantal inwoners (18 jaar en ouder) met depressieve gevoelens neemt af.	Activiteitenprogramma Gezondheidsbevordering (nota Gezondheidsbeleid 2018 – 2021) uitvoeren.		Dit proces heeft vertraging opgelopen door andere beleidsprioritering (tijdelijk) beperkte ambtelijke capaciteit binnen de afdeling Meidwaan en Soarch. Het streven is de nota eind 2020 vast te laten stellen. NB. De huidige nota en het daaraan gekoppelde uitvoeringsprogramma vormen nu nog het uitvoeringskader.
				In Dokkum, Holwerd en Kollum, zijn diverse inlooppunten en algemene voorzieningen georganiseerd (door zorgaanbieders en het Bolwerk) voor diverse doelgroepen, gericht op vragen en hulp m.b.t. zorg, welzijn en psychische problematiek.
	De deelname aan activiteiten door inwoners met een psychische kwetsbaarheid (18 jaar en ouder) neemt toe.	Activiteitenprogramma Gezondheidsbevordering (nota Gezondheidsbeleid 2018 – 2021) uitvoeren.		Dit proces heeft vertraging opgelopen door andere beleidsprioritering en (tijdelijk) beperkte ambtelijke capaciteit binnen de afdeling Meidwaan en Soarch. Het streven is de nota eind 2020 vast te laten stellen. NB. De huidige nota en het daaraan gekoppelde uitvoeringsprogramma vormen nu nog het uitvoeringskader.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
				<p>In Dokkum, Holwerd en Kollum, zijn diverse inlooppunten en algemene voorzieningen georganiseerd (door zorgaanbieders en het Bolwerk) voor diverse doelgroepen, gericht op vragen en hulp m.b.t. zorg, welzijn en psychische problematiek.</p>
	<p>Het aantal inwoners (18 jaar en ouder) met overgewicht neemt af.</p>	<p>Activiteitenprogramma Gezondheidsbevordering (nota Gezondheidsbeleid 2018 – 2021) uitvoeren.</p>		<p>Dit proces heeft vertraging opgelopen door andere beleidsprioritering en (tijdelijk) beperkte ambtelijke capaciteit binnen de afdeling Meidwaan en Soarch. Het streven is de nota eind 2020 vast te laten stellen. NB. De huidige nota en het daaraan gekoppelde uitvoeringsprogramma vormen nu nog het uitvoeringskader.</p>
		<p>Programma G!DS uitvoeren.</p>		<p>Diverse activiteiten zijn in dit kader uitgevoerd, o.a. door Het Bolwerk en buurtsportcoaches.</p>
	<p>Jeugd en jongeren: Het aantal inwoners (tot 18 jaar) dat onverantwoord gebruik maakt van genotmiddelen als alcohol, drugs en tabak daalt.</p>	<p>Inzetten van jongerenwerkers voor jeugdproblematiek (inclusief verslavende middelen) op scholen en op straat.</p>		<p>De jongerenwerker (via VNN) is in 2019 ingezet voor het voortgezet onderwijs om met name de toeleiding naar de hulpverlening te organiseren. Daarnaast is betere afstemming met het jongerenwerk tot stand gebracht (integrale aanpak)</p>
		<p>Inzetten van een hulpverlener VNN.</p>		<p>De hulpverlener van VNN is in 2019 ingezet.</p>

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
	Het aantal inwoners (tot 18 jaar) dat voldoet aan de landelijke beweegnormen neemt toe.	Activiteitenprogramma Gezondheidsbevordering (nota Gezondheidsbeleid 2018 – 2021) uitvoeren.		Het project “de gezonde school” loopt en wordt op diverse scholen uitgevoerd. Ook wordt ingezet op beweegonderwijs op de scholen. Vanuit het samenwerkingsverband ‘Mei fêste hân’ worden scholen gemotiveerd hieraan deel te nemen.
		Programma G!DS uitvoeren.		Via projecten van GIDS (gezond in de stad) is ingezet op het voorkomen en bestrijden van overgewicht.
	De deelname aan activiteiten door inwoners met een psychische kwetsbaarheid (tot 18 jaar) neemt toe.	Activiteitenprogramma Gezondheidsbevordering (nota Gezondheidsbeleid 2018 – 2021) uitvoeren.		Activiteitenprogramma moet nog opgesteld worden, als onderdeel van de nota gezondheidsbeleid Dit proces heeft vertraging opgelopen door andere beleidsprioritering en (tijdelijk) beperkte ambtelijke capaciteit binnen de afdeling Meidwaan en Soarch. Het streven is de nota eind 2020 vast te laten stellen.
				Vanuit het convenant Mei Feste Hân zijn diverse activiteiten aangeboden die onder andere het pesten tegen moeten gaan (cyberpesten).
	Het aantal inwoners (tot 18 jaar) met overgewicht neemt af.	Uitvoering basistaken en aanvullend pakket Jeugdgezondheidszorg door GGD Fryslân (jaarlijks wordt het aanvullend pakket herzien).		Het project “de gezonde school” loopt en wordt op diverse scholen uitgevoerd. Ook wordt ingezet op beweegonderwijs op de scholen. Vanuit het samenwerkingsverband ‘Mei fêste hân’ worden scholen gemotiveerd hieraan deel te nemen.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
		Activiteitenprogramma Gezondheidsbevordering (nota Gezondheidsbeleid 2018 – 2021) uitvoeren.		Activiteitenprogramma moet nog opgesteld worden, als onderdeel van de nota gezondheidsbeleid Dit proces heeft vertraging opgelopen door andere beleidsprioritering en (tijdelijk) beperkte ambtelijke capaciteit binnen de afdeling Meidwaan en Soarch. Het streven is de nota eind 2020 vast te laten stellen.
		Programma G!DS uitvoeren.		Via projecten van GIDS (gezond in de stad) is ingezet op het voorkomen en bestrijden van overgewicht.
	De ouderbetrokkenheid en de deelname van scholen aan preventieprogramma's over verslavende middelen wordt verhoogd.	Uitvoering basistaken en aanvullend pakket Jeugdgezondheidszorg door GGD Fryslân (jaarlijks wordt het aanvullend pakket herzien).		Meerdere activiteiten vanuit uitvoeringsprogramma Mei fêste hân zijn per klas georganiseerd. Ook zijn er twee theatervoorstellingen voor alle 2 ^e en 3 ^e vorklassen opgevoerd in Sense te Dokkum (pesten, cyberpesten)
302	Meer maatschappelijke participatie			
	Eind 2020 is het aantal inwoners dat zichzelf financieel redt toegenomen.	Er wordt voortdurend gecommuniceerd over minimaalregelingen.		De minimaregelingen worden op inhoud, toepasbaarheid en communicatie gecheckt in samenwerking met het platform 'amoede-coaches' Daarnaast is er een pilot gestart met de VoorzieningenWijzer.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
		Aanpak schulddienstverlening verder intensiveren.		Er is een start gemaakt met onderzoek naar de implementatie van Vroegsignalering. Daarnaast wordt ingezet op de adviesrol als gemeente bij verzoeken aan de rechtbank voor bewind. Dit heeft als doel om inwoners sneller te begeleiden naar een schuldregering en budgetbeheer in te zetten waar dat past.
		Integrale intake bevorderen vanuit gebiedsteam.		Integrale intake is het uitgangspunt voor de gemeentelijke dienstverlening, door diverse belemmeringen (wetgeving en systemen is dat niet altijd mogelijk. Desondanks zijn er wel stappen gezet in met name de samenwerking met NEF voor de intake.
	Het aantal inwoners (18 jaar en ouder) en jeugd en jongeren (tot 18 jaar) dat in armoede leeft neemt jaarlijks af.	Er wordt voortdurend gecommuniceerd over minima-regelingen (waaronder het kindpakket).		In 2019 is een nieuw convenant Kindpakket afgesloten. Hieraan is extra aandacht besteed bij de ondertekening. In de minimagids zijn verschillende ondersteuningsmogelijkheden opgenomen. In 2020 wordt de startnotitie en het nieuwe beleidskader "Kindgericht en integraal armoede en minimabeleid opgeleverd.", hiervoor zijn voorbereidende werkzaamheden verricht

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
	Eind 2019 is het aantal uitkeringsgerechtigden met een langdurige afstand tot de arbeidsmarkt met een zinvolle besteding van de dag toegevoegd.	Gedurende een periode van 3.5 jaar worden 1000 uitkeringsgerechtigden in traject genomen met als doel om een actueel (participatie) beeld te krijgen en in te zetten op een doorgeleiding naar een passende participatieplek.		Project heeft in 2019 geen doorgang gevonden vanwege het ontbreken van middelen. En is doorgeschoven naar 2020 (middelen opgenomen in de begroting)
	Eind 2020 is het aantal overbelaste mantelzorgers gedaald naar maximaal 16%.	In 2020 is er een verbeterd aanbod respijtzorg gerealiseerd binnen het inkoopkader van de Wmo.		Inkoopproces is afgerond. Aanbieders worden met hogere tarieven verleid daadwerkelijk respijtzorg aan te bieden.
		Het beleidsplan "fan Wearde" wordt geëvalueerd en er wordt in 2019 een nieuw actieplan opgesteld waarbij ook aandacht is voor de jonge mantelzorger.		Uitvoeringsagenda 2019 is uitgevoerd.
	Het percentage inwoners dat als vrijwilliger actief is bedraagt eind 2020 60% (minimaal 1 keer per jaar vrijwilligerswerk gedaan).	De gemeente voert regie op het jaarplan en projecten van de welzijnsstichtingen om de zelfredzaamheid en participatie van inwoners te stimuleren (inzet van bijvoorbeeld huisbezoeken).	 	In het reguliere proces en werkwijze van het Bolwerk en netwerkpartners, alsook de gebiedsteams wordt doorlopend ingezet op het vergroten van de deelname (percentage) aan vrijwilligerswerk door inwoners en cliënten. Gemeente voert regie hierop. Dit is niet gehaald. Achteraf bezien is de doelstelling te ambitieus geweest. Het percentage ligt in onze gemeente op 44%. In Noord Nederland is dit één van de hoogste percentages.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
	<p>Het aantal inwoners dat in een sociaal isolement verkeert, neemt af met 5% in een periode van 4 jaar (nulmeting 2017).</p>	<p>De gemeente voert regie op het jaarplan en projecten van de welzijnsstichtingen om de zelfredzaamheid en participatie van inwoners te stimuleren (inzet van bijvoorbeeld huisbezoeken).</p>		<p>Gemeente, het Bolwerk en netwerkpartners hebben in Q4 in diverse plaatsen activiteiten georganiseerd i.h.k.v. de landelijke actieweek tegen eenzaamheid. O.a. is er een bewustwordingscampagne gelanceerd, zijn er workshops, cursussen, netwerkbijeenkomsten en lezingen georganiseerd en is er frequent breed gecommuniceerd richting inwoners. Er zijn doorlopend (regie) overleggen gevoerd met het Bolwerk m.b.t. de uitvoering van de jaarplannen en het opstarten van nieuwe projecten.</p>
		<p>Jaarlijks worden er ontmoetingen georganiseerd tussen het gebiedsteam en zorgaanbieders om de verdere samenwerking te versterken.</p>		<p>Het zorgfestival is georganiseerd en heeft in juni plaatsgevonden. De accountmanager Sociaal Domein is, i.s.m. met de toezichthouder Wmo, aanjager om de samenwerking tussen gemeente en aanbieders continue en structureel te verbeteren. Dit is een regulier en doorlopend proces.</p>
		<p>Er wordt ingezet op de deelname aan activiteiten door inwoners met een beperking door het aanbod van activiteiten inzichtelijk en toegankelijk te maken.</p>		<p>Regulier proces en werkwijze. Naast Noordoosthelpt.nl, brengt de accountmanager Sociaal Domein het lokale aanbod doorlopend bij het gebiedsteam onder de aandacht. De website wordt gemiddeld door tussen de 200 en 300 inwoners per maand bezocht.</p>

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
	<p>In 2019 worden de regionale afspraken ten aanzien van personen met verward gedrag lokaal geïmplementeerd en dit zorgt jaarlijks voor een afname van het aantal meldingen.</p>	<p>De gemeente maakt in 2019 lokale afspraken met ketenpartners over personen met verward gedrag (woningbouw, welzijnswerk, zorgaanbieders).</p>		<p>De Friese aanpak omtrent Personen met verward gedrag is gerealiseerd. Er is o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een gespecialiseerde vervoerder gecontracteerd; - een crisislocatie ingericht; - een meldpunt (tel nr) ingericht voor inwoners en instanties; - inwoners en instellingen zij geïnformeerd over de aanpak en het meldpunt; - De interne organisatie is voorbereid en uitgerust m.b.t. het kunnen uitvoeren van de Wet verplichte GGZ per 2020.
		<p>Jaarlijks worden er ontmoetingen georganiseerd tussen het gebiedsteam en zorgaanbieders om de verdere samenwerking te versterken.</p>		<p>Het zorgfestival is georganiseerd en heeft in juni plaatsgevonden. De accountmanager Sociaal Domein is, i.s.m. met de toezichthouder Wmo, aanjager om de samenwerking tussen gemeente en aanbieders continue en structureel te verbeteren. Dit is een regulier en doorlopend proces.</p> <p>Ook (provinciale) themabijeenkomsten bieden gelegenheid tot ontmoeting.</p>

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
	Eind 2020 is het aantal inwoners dat gebruik maakt van de digitaalhuizen toegenomen ter bestrijding van laaggeletterdheid.	Er worden verspreid over de gemeente digitaalhuizen geopend om een optimale toegang voor laaggeletterden te organiseren.		In Hallum is in december 2019 een bibliotheek geopend samen met een Digitaalhuis.
	Er worden themamiddagen en doorlopen cursussen georganiseerd om laaggeletterdheid onder de aandacht te brengen en een goede doorverwijzing te realiseren (digitaalhuisplus).		De bibliotheek biedt o.a. cursussen aan voor leerkrachten en peuteropvangmedewerkers voor omgaan met laaggeletterden via een trainingsacteur.	
	Ingezet wordt op de communicatie richting inwoners (briefwisseling en website) en de gemeente hanteert daarbij een maximaal niveau geschikt voor laaggeletterden.		Partoer heeft in samenwerking met de groep laaggeletterden in Dokkum en Kollum al vier brieven gescreend. Ook wordt de minimagids bekeken.	
	Jaarlijks wordt de cliënttevredenheid gemeten ten aanzien van de Wmo.		Het Ceo is uitgevoerd en de resultaten zijn in november 2019 aan de raad gemeld.	
	Er wordt voortdurend gecommuniceerd richting inwoners over onafhankelijke cliëntondersteuning.		Over OCO en de partij(en) die OCO voor ons uitvoeren wordt regelmatig gecommuniceerd in flyers en op Noord-oosthelpt.nl. Reminders over de dienstverlening worden naar teamleiders gestuurd. Nieuw programma van eisen is medio 2019 opgesteld. met Cjr.	
	De gemeente richt haar inkoopkader dusdanig in dat het mogelijk wordt om algemene voorzieningen te creëren om een beroep op een individuele maatwerkvoorziening te voorkomen en het ontschotten van middelen te bevorderen.		In Kollum is het project Raderwerk omgevormd tot een algemene voorziening voor dagbesteding en Participatie. In Dokkum is de Buurthuiskamer van het Leger des Heils gestart als Algemene Voorziening voor ontmoeting en activiteiten.	

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
303	Gunstiger opvoedklimaat			
	Eind 2021 zijn alle kinderen vóór de schoolgerechtigde leeftijd in beeld.	Zorgcoördinatoren/pedagogen worden ingezet om het kind in beeld te brengen en vroegtijdige achterstand te kunnen signaleren (0-4 jaar).		Lokaal en provinciaal (GGD) wordt deelgenomen aan het project 'Kansrijke Start'.
	In 2020 maken jeugdigen of hun ouders vaker gebruik van het preventief aanbod ter versterking van het ouderschap en ontwikkeling van het kind. In vergelijking met 2018 is er sprake van een toename.	Jaarlijks worden de in de preventienota jeugd opgenomen activiteiten uitgevoerd.		De in de preventienota opgenomen activiteiten zijn uitgevoerd.
				De GGD is gestart met een tweemaandelijks column in de huis- aan- huisbladen voor ouders over opvoeden en opgroeien.
	In 2020 is de stijging van het aantal gedwongen uithuisplaatsingen en onder toezichtstellingen van kinderen gestabiliseerd.	Jaarlijks worden de in de preventienota jeugd opgenomen activiteiten uitgevoerd.		De in de preventienota opgenomen activiteiten worden uitgevoerd.
				Vroegtijdig signaleren van problematiek is een continu proces.
				De jaarlijkse ontmoeting is georganiseerd. Aan het gebiedsgericht werken dient desondanks meer inhoud te worden gegeven. In 2020 zal daar meer op worden ingezet.
	Eind 2020 is de inzet van VVE voor doelgroepkinderen verhoogd van 10 naar 16 uur per week.	Eind 2020 wordt geëvalueerd met peuteropvangorganisaties en overige betrokkenen of de doelstelling uitbreiding VVE uren van 10 naar 16 uur gerealiseerd is.		In het VVE beleid dat is vastgesteld eind december 2019 staat dat op alle peuteropvang locaties zorg coördinatoren worden ingezet per 1-1-2020. Het kunnen zorg coördinatoren zijn van de eigen organisatie of van de GGD.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
		<p>In 2020 is er een structuur waar JGZ, Onderwijs en Gebiedsteam elkaar treffen voor afstemming over zorgleerlingen, zorg en/of onderwijs gerelateerd (passend onderwijs).</p>		<p>Als vervolg op het vaststellen van het koersdocument 'werkgemeenschap passende ontwikkeling' wordt in samenwerking met de buurgemeenten bekeken waar wij gezamenlijk kunnen optrekken. Wat kan per regio en wat het beste per gemeente. Ieder op zijn eigen tempo.</p> <p>In 2019 zijn gesprekken gevoerd met een aantal scholen over de samenwerking op gebied van zorg en onderwijs, zodat in 2020 een aantal pilots gestart kunnen worden.</p>
		<p>Jaarlijks evalueren we ons actieplan Huiselijk geweld en Kindermishandeling en voeren we de activiteiten uit samen met onze partners (onderwijs, sportclubs, kerken, vrijwilligersorganisaties).</p>		<p>Evaluatie van gebruik handelingsprotocol en de Meldcode zal begin 2020 plaatsvinden. Het provinciaal actieplan Geweld hoort nergens thuis gaat eveneens begin 2020 van start middels werkgroepen. Tevens wordt begin 2020 een bestuurlijk advies uitgebracht over de facilitering en positionering van de aandachtsfunctionarissen huiselijk geweld.</p>
				<p>Training heeft plaatsgevonden in 2019. Ook zijn er 4 nieuwe aandachtsfunctionarissen opgeleid. Ook andere teams zijn getraind in herkennen signalen huiselijk geweld: Ynkomen, Bijzonder controleurs, WMO, NEF</p>

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
		In 2019 wordt een werkwijze 18-/18+ ontwikkeld.		In 2019 is een onderzoek gedaan naar de wijze waarop onze gemeente invulling geeft aan de RMC- en leerplichttaken. Op basis hiervan worden in 2020 deze taken van elkaar gescheiden. De RMC-taken worden volledig belegd bij het RMC Noord. Dit gaat bijdragen voor een sluitende aanpak voor jongeren in kwetsbare posities.
		Jaarlijks wordt de cliënttevredenheid gemeten ten aanzien van de Jeugdwet.		Het Ceo is uitgevoerd en de resultaten zijn in november 2019 aan de raad gemeld.

Onderwerp beleidsdocumenten
<i>Langer leven in goede gezondheid</i>
Gezondheidsbeleid 2014-2017
In concept:
Gezondheidsbeleid/handhavingsbeleid
<i>Meer maatschappelijke participatie</i>
Kadernota "samen leven, sterk voor elkaar" (2013)
Algemeen deel uitvoeringsplan (2014)
Uitvoeringsplan Participatiewet (2014)
Uitvoeringsplan WMO (2014)
Fan Wearde, mantelzorgbeleid (2016)
In Concept
Beleid sociaal domein (Wmo, Jeugdwet, Participatiewet) 2018(/2019)
Armoedebeleid (2018/2019)
Beleid terugvordering en verhaal, verificatiebeleid en handhavingsbeleid sociaal domein
Herijking Participatiebeleid
Visiedocument wonen en zorg
Visiedocument gebiedsteam (toegang)
Visiedocument harmonisatie welzijnswerk
"Het nieuwe jongerenwerken DDFK"
<i>Gunstiger opvoedklimaat</i>
Uitvoeringsplan Jeugdwet (2014)
Lokaal actieplan Huiselijk geweld en kindermishandeling

Verbonden partijen programma 3	Bijdrage aan beleidsdoelstellingen
Werk-en Leerbedrijf NEF	Uitvoering geven aan de Participatiewet.
Veiligheidsregio Fryslân onderdeel GGD Fryslân	Gezondheidsdienst van de Friese gemeenten ter bevordering van de gezondheidssituatie en leefstijl van inwoners.
Sociaal Domein Fryslân	Het doel is de beleidsvoorbereiding ten behoeve van de wettelijke taken op het terrein van jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning en participatie en de inkoop ten behoeve van de wettelijke taken op deze terreinen doelmatig en kwalitatief hoogwaardig te organiseren.
Mobiliteitsbureau Noordoost Fryslân	De gemeenten Achtkarspelen, Dantumadiel, Noardeast-Fryslân en Tytsjerksteradiel en de provincie Fryslân hebben besloten om samen te werken op het gebied van het regionale doelgroepenvervoer en openbaar vervoer in de regio Noordoost Fryslân. Dit om de leefbaarheid te vergroten.

Uniforme beleidsindicatoren	Eenheid	Periode	Gemeente Noardeast-Fryslân	Nederland	Peildatum
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	1e hj 2019	342,60	381,70	02-03-2020
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	1e hj 2018	96,10	305,20	02-03-2020
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	1e hj 2019	7,90	10,00	02-03-2020
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	1e hj 2019	1,30	1,10	02-03-2020
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	1e hj 2019	0,20	0,30	02-03-2020
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	1e hj 2019	630,00	610,00	02-03-2020
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	2018	581,00	774,00	02-03-2020
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	2018	5,00	7,00	02-03-2020
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	2018	66,60	67,80	02-03-2020
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	2018	Geen data	2,00	02-03-2020
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000	2017	0,65	1,82	02-03-2020

Uniforme beleidsindicatoren	Eenheid	Periode	Gemeente Noardeast-Fryslân	Nederland	Peildatum
	leerlingen				
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2017	11,32	26,58	02-03-2020
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie(vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	2018	1,10	1,90	02-03-2020
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	2015	0,95	1,45	02-03-2020

Leeswijzer uniforme beleidsindicatoren:

Uniforme beleidsindicatoren	Toelichting	Bron
Personen met een bijstandsuitkering	Het aantal personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners. Periode 1e hj.2019. Bron: WSJG: 2 maart 2020	CBS
Lopende re-integratievoorzieningen	Het aantal re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar. Periode 1e hj.2018. Bron: WSJG: 2 maart 2020	CBS
Jongeren met jeugdhulp	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar. Periode 1e hj.2019. Bron: WSJG: 2 maart 2020	CBS
Jongeren met jeugdbescherming	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar. Periode 1e hj. 2019. Bron: WSJG: 2 maart 2020	CBS
Jongeren met jeugd-reclassering	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugd-reclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar). Periode 1e hj. 2019. Bron: WSJG: 2 maart 2020	CBS
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Een maatwerkarrangement is een vorm van specialis-tische ondersteuning binnen de WMO. Voor de WMO-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde is geba-seerd op 180 deelnemende gemeenten. Periode 1e hj. 2019. Bron: WSJG: 2 maart 2020	GMSD
Banen	'Het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar. Periode 2018. Bron: WSJG: 2 maart 2020	LISA
Kinderen in uitkeringsgezin	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering rond moet komen. Periode 2018. Bron: WSJG: 2 maart 2020	Verwey Jonker Insti-tuut – Kinderen in Tel

Uniforme beleidsindicatoren	Toelichting	Bron
Netto arbeidsparticipatie	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking. Periode 2018. Bron: WSJG: 2 maart 2020	CBS
Werkloze jongeren	Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar). Periode 2018. Bron: WSJG: 2 maart 2020	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel
Absoluut verzuim	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school per 1.000 leerlingen. 5-18 jr. Periode 2017. Bron: WSJG: 2 maart 2020	DUO
Relatief verzuim	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen. 5-18 jr. Periode 2017. Bron: WSJG: 2 maart 2020	DUO
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie(vsv-ers)	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar), dat vroegtijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. Een startkwalificatie is een havo of vwo-diploma of een mbo-diploma vanaf niveau 2. Periode 2018. Bron: WSJG: 2 maart 2020	Ingrado
Jongeren met een delict voor de rechter	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Gewogen gemiddelde voormalige DFK gemeenten Periode 2015. Bron: WSJG: 2 maart 2020	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel

Overzicht baten en lasten 2019

Onderwerpen (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Jaar-rekening	Saldo
Baten				
301 WMO (maatschappelijke participatie)	445	445	608	163
302 Toegang zorg en ondersteuning (w.o. Gebiedsteam)	0	0	0	0
303 Inkomensondersteuning	17.425	16.181	15.805	-376
304 Participatie	0	0	43	43
305 Jeugdwet	0	0	1	1
306 Gezondheid	0	0	0	0
307 Welzijnswerk	0	0	0	0
308 Onderwijs (kinderopvang / vve)	354	776	480	-296
Totaal baten	18.224	17.402	16.937	-465

Onderwerpen (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Jaar- rekening	Saldo
Lasten				
301 WMO (maatschappelijke participatie)	-11.958	-16.196	-16.359	-163
302 Toegang zorg en ondersteuning (w.o. Ge- biedsteam)	-574	-640	-488	152
303 Inkomensondersteuning	-21.525	-20.610	-19.375	1.235
304 Participatie	-13.810	-14.049	-14.179	-130
305 Jeugdwet	-7.288	-10.979	-10.561	418
306 Gezondheid	-4.141	-3.756	-4.083	-327
307 Welzijnswerk	-1.956	-1.978	-2.016	-39
308 Onderwijs (kinderopvang / vve)	-2.834	-3.253	-2.679	573
Totaal lasten	-64.086	-71.461	-69.741	1.720
Saldo baten en lasten	-45.862	-54.059	-52.803	1.256
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves				
Toevoegingen	0	0	0	0
Onttrekkingen	0	0	0	0
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0
Resultaat	-45.862	-54.059	-52.804	1.256

Toelichting op de verschillen (I)= Incidenteel (S)= Structureel

Onderwerpen	I of S	Bedragen x € 1.000	
Baten			-465
301 WMO		163	
<ul style="list-style-type: none"> De gelden voor ambulante begeleiding van de doelgroep maatschappelijke opvang en vrouwenopvang zijn met ingang van 2015 overgeheveld van de centrumgemeenten naar de lokale gemeenten. Dit levert aan de batenkant een voordeel op van ongeveer € 173.000. Tegenover deze baten staan in de praktijk ongeveer gelijke kosten voor begeleiding. 	I	173	
<ul style="list-style-type: none"> Verschillen kleiner dan € 50.000. 	I	-10	
303 Inkomensondersteuning		-376	
<ul style="list-style-type: none"> De definitieve beschikking BUIG 2019 valt € 356.000 lager uit dan de nadere voorlopige beschikking BUIG. 	I	-356	
<ul style="list-style-type: none"> Verschillen kleiner dan € 50.000. 	I	-20	
304 Participatie		43	
<ul style="list-style-type: none"> Verschillen kleiner dan € 50.000. 	I	43	
305 Jeugdwet		1	
<ul style="list-style-type: none"> Verschillen kleiner dan € 50.000. 	I	1	
308 Onderwijs		-296	
<ul style="list-style-type: none"> In 2019 zijn extra middelen binnengekomen voor Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) beleid. Deze middelen zijn niet allemaal besteed in 2019, het was te kort dag om daarvoor goede afspraken met onze partners te kunnen maken en implementeren. Het resterende budget van € 522.000 gaat mee naar 2020. 	I	-522	

Onderwerpen	I of S	Bedragen x € 1.000
<ul style="list-style-type: none"> De verkoop van Fokkema's Pleats leidt tot een eenmalig voordeel van afgerond €175.000. 	I	175
<ul style="list-style-type: none"> Verschillen kleiner dan € 50.000. 	I	51
Lasten		1.720
301 WMO		-163
<ul style="list-style-type: none"> Door de inzet van een expertiseteam is kritischer gekeken naar de instroom in Beschermd Wonen. Dit heeft geleid tot een daling aan verstrekkingen ten opzichte van begroot (op basis van het tekort in 2018) van ongeveer € 160.000. 	I	160
<ul style="list-style-type: none"> Er zijn in 2019 minder vreemdelingen gehuisvest dan begroot. De kosten voor de inzet van maatschappelijke begeleiding zijn hierdoor ongeveer € 115.000 lager uitgevallen dan begroot. 	I	115
<ul style="list-style-type: none"> Door een hoger kostenbewustzijn, ingegeven door het tekort van het voorgaande jaar, is scherp gelet op de uitgaven van thuis- en mantelzorg in samenwerking met de welzijnspartijen. Dit heeft geleid tot ongeveer € 70.000 lagere kosten. 	I	70
<ul style="list-style-type: none"> Intern is kritischer gekeken naar de aanvragen woonvoorzieningen door het team WMO. Offertes worden door een specialist gecheckt op realiteit en de norm marktconform. Dit heeft geleid tot ongeveer € 55.000 minder uitgaven dan begroot. 	I	55
<ul style="list-style-type: none"> De richtlijnen voor PGB verstrekkingen zijn aangescherpt, met als gevolg een verschuiving naar zorg in natura. De uitgaven voor PGB zijn daardoor ongeveer € 168.000 lager en die van Wmo begeleiding € 920.000 hoger, mede doordat sprake is van een autonome groei in cliëntenaantallen. 	I	- 752
<ul style="list-style-type: none"> Door een toename in het aantal aanvragen naar Wmo vervoersvoorziening zijn de kosten ongeveer € 50.000 hoger dan begroot. Oorzaak is de toenemende vergrijzing en navenant de autonome zorgvraag/groei. 	I	-50
<ul style="list-style-type: none"> Verschillen kleiner dan € 50.000. 	I	- 2
<ul style="list-style-type: none"> Uitvoeringskosten: In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op de oorzaak van verschillen in de uitvoeringskosten per product. 	I	241
302 Toegang zorg en ondersteuning		152
<ul style="list-style-type: none"> Uitvoeringskosten: In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op de oorzaak van verschillen in de uitvoeringskosten per product. 	I	101
<ul style="list-style-type: none"> Verschillen kleiner dan € 50.000. 	I	51
303 Inkomensondersteuning		1.235
<ul style="list-style-type: none"> In 2019 is een sterke afname van het bestand geweest, met hierdoor een positief effect van € 823.000 op de BUIG uitgaven. <ul style="list-style-type: none"> - Meer uitstroom in de IOAW dan instroom, dit is een effect van het aantrekken van de arbeidsmarkt. - Door de sterke afname van het aantal bijstandsgerechtigden dalen de uitgaven van minimabeleid. 	I	823

Onderwerpen	I of S	Bedragen x € 1.000
<ul style="list-style-type: none"> Doordat het integraal en kindgericht armoedebeleid en bijbehorend activiteitenplan nog niet gereed was in 2019 (in verband met prioriteit kostenbeheersing), zijn naast de huidige regelingen zoals kindpakket, geen nieuwe initiatieven van start gegaan. Hierdoor zijn de uitgaven € 78.000 lager dan begroot. 	I	78
<ul style="list-style-type: none"> Enerzijds is de doelgroep kleiner, maar ook is de regeling collectieve ziektekostenverzekering financieel minder aantrekkelijk geworden. Hierdoor daalt het gebruik, wat een positief financieel effect heeft van € 184.000. 	I	184
<ul style="list-style-type: none"> De regeling tegemoetkoming chronisch zieken is in 2019 afgeschaft, daardoor € 72.000 lager uitgevallen dan begroot. 	I	72
<ul style="list-style-type: none"> Door een afname van klanten geldterugregeling een voordeel van € 82.000. 	I	82
<ul style="list-style-type: none"> Verschillen kleiner dan € 50.000. 	I	-4
304 Participatie		-130
<ul style="list-style-type: none"> In de algemene uitkering wordt rekening gehouden met bepaalde maatstaven voor deze taak. De GR NEF hanteert hierbij de werkelijke aantallen. Hierdoor ontstaat een verschil in de berekening van de bijdrage aan NEF van € 227.000. Dit wordt komend jaar nader afgestemd. 	I	-227
<ul style="list-style-type: none"> Uitvoeringskosten: In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op de oorzaak van verschillen in de uitvoeringskosten per product. 	I	97
305 Jeugdwet		418
<ul style="list-style-type: none"> Bij de tweede tussenrapportage 2019 heeft een bijstelling van de begroting plaatsgevonden van € 510.000, betreft verwachte terugloop in kosten en aantal lopende voorzieningen persoonsgebonden budgetten en zorg in natura. Op basis van de beschikbare productieverantwoordingen van zorgaanbieders over 2019 is dit beeld iets positiever. 	I	471
<ul style="list-style-type: none"> Uitvoeringskosten: In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op de oorzaak van verschillen in de uitvoeringskosten per product. 	I	-53
306 Gezondheid		-327
<ul style="list-style-type: none"> De lasten veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd 18-vallen € 327.000 hoger uit dan begroot, doordat in 2019 definitieve afrekeningen zijn ontvangen over 2018. Afrekening vindt plaats op basis daadwerkelijk verbruik en het gebruik in 2018 was hoger dan het geraamde bedrag dat in 2018 als voorschot is betaald. 	I	-327
307 Welzijnswerk		-39
<ul style="list-style-type: none"> Verschillen kleiner dan € 50.000. 	I	-39
308 Onderwijs		573

Onderwerpen	I of S	Bedragen x € 1.000
<ul style="list-style-type: none"> In 2019 zijn extra middelen binnengekomen voor en Vroegschoolse Educatie (VVE) beleid. Deze middelen zijn niet allemaal besteed in 2019, het was te kort dag om daarvoor goede afspraken met onze partners te kunnen maken en implementeren. De uitvoering van de nog niet besteden gelden van € 522.000 zal plaats vinden in de komende jaren. 	I	522
<ul style="list-style-type: none"> Door omvorming peuterspeelzaalwerk naar kinderopvang per 2018 zijn de kosten voor peuteropvang lager. 	I	160
<ul style="list-style-type: none"> Verschillen kleiner dan € 50.000. 	I	-51
<ul style="list-style-type: none"> Uitvoeringskosten: In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op de oorzaak van verschillen in de uitvoeringskosten per product. 	I	-58
Mutaties reserves		
Toevoegingen		0
Onttrekkingen		0
Totaal Resultaat		1.256

Programma 4: Wurk, Bedriuw en Rekreaasje

Waar gaat programma 4 'Wurk, Bedriuw en Rekreaasje' over?

Portefeuillehouder(s) : J. Boerema
Programmaregisseur : W. Oosterhuis
Programmamanager : M. van den Bosch

Noardeast-Fryslân staat als nieuwe gemeente voor een grote opgave. Een gerichte economische aanpak moet er toe bijdragen dat de gemeente zich in totaliteit sterk ontwikkelt. In Noardeast-Fryslân zijn van oudsher de sectoren landbouw (met name agrifood), maakindustrie (in het bijzonder de metaalindustrie) en bouwnijverheid sterk aanwezig. Dit zijn de meest stuwende en innovatieve sectoren in de regio. Deze sectoren herbergen vele toppers die wereldwijd koploper zijn maar die bij het grote publiek niet bekend zijn.

In dat licht bezien is het verstandig om extra aandacht voor deze sterke sectoren binnen de gemeente te genereren vanwege hun innovatieve kracht en/of vanwege hun duurzame ontwikkelingspotentie. Het is dan ook noodzakelijk om deze krachten verder te ontwikkelen in samenhang met het onderwijs en de ondernemers. Daarnaast moeten de krachten gebundeld worden om vraag en aanbod op de arbeidsmarkt beter te laten aansluiten. Het faciliteren van het bedrijfsleven in vestigingsmogelijkheden en bereikbaarheid in zijn totaliteit heeft daarbij grote aandacht. Want door de komst van de Centrale As en daarmee een veel betere bereikbaarheid is een duidelijk waarneembare belangstelling voor bedrijfsvestiging op gang gekomen.

Ook wordt ingezet op de verdere ontwikkelingsruimte voor de bovenregionale positie van Dokkum en de centrumpositie van Kollum voor de leefbaarheid in de gehele gemeente. Ook ontwikkelmogelijkheden voor Hallum zijn in dit kader van belang. Mogelijk is een insteek op een aantal duidelijke prioritaire onderdelen waarbinnen een aantal thema's van belang zijn als stimulering bedrijvigheid, opwaardering infrastructuur duurzame energie en voorzieningenniveau een te verkiezen strategie.

De gemeente Noardeast-Fryslân kan zich gelukkig prijzen met het gegeven dat ze naast een nationaal park (Lauwersmeer), een werelderfgoed (Waddenzee) en een Nationaal landschap (Noardlike Fryske Wâlden) kent. Zeer waardevolle elementen die een cruciale rol vervullen in het recreatieve en toeristische beleid. In een nog nader uit te werken beleidsplan zal hier met name aandacht voor zijn, zeker in relatie tot het ontwikkelen van streekmerken en de reeds bestaande infrastructuur en voorzieningen.

Om de economische kracht en structuur van de gemeente Noardeast-Fryslân te versterken is het tevens van belang om ook regionaal de samenwerking te zoeken. Het gezamenlijk optrekken met andere gemeenten en de provincie in de vorm van het werken aan de economische versnellingsagenda, kan daarbij een stevige impuls betekenen. Immers overheden, bedrijfsleven, kennisinstellingen, onderwijsinstellingen en andere actoren werken aan de totstandkoming van een dergelijk instrument voor Noardeast-Fryslân, die in economische zin moet werken aan het versterken van de economische vitaliteit, het verdienend vermogen van de regio en het op peil houden van de leefbaarheid in de kernen.

In dit verband is het mogelijk wenselijk er naar te streven om ook een kernzone te worden, waar rekening mee gehouden dient te worden in het provinciale beleid. Verstandiger is het om te stoppen met de focus op economische kernzones en meer aandacht te vragen voor de ontwikkeling van de rest van Fryslân.

Hoofddoelstelling:

Behouden en streven naar een gezond ondernemersklimaat.

Kerdoelstellingen:

De hoofddoelstelling is nader uitgewerkt naar kerndoelstellingen die hieronder per onderwerp worden beschreven.

Onderwerp Bereikbaarheid en ruimte voor bedrijven

Kerdoelen

Bereikbaarheid en ruimte voor bedrijven

Speerpunten:

- aanbod van bedrijventerreinen;
- provinciaal convenant bedrijventerreinen;
- dienstverlening aan en het faciliteren van de ondernemers;

Waar gaat programma 4 'Wurk, Bedriuw en Rekreaasje' over?

- contacten met ondernemersverenigingen;
- ontsluiting d.m.v. wegen en digitale mogelijkheden;
- op peil houden van werkgelegenheid;
- bedrijven zoveel mogelijk in de dorpen behouden met het oog op de leefbaarheid.

Meer instroom en toeleiding naar werk

Speerpunten:

- mismatch op de arbeidsmarkt;
- re-integratie;
- onderwijs;
- ondernemersbelangen.

Toelichting:

- Door aantrekkende economie is de vraag naar bedrijventerreinen op verschillende plaatsen groot. Dat vraagt om actie en zal er zeker toe bijdragen dat het overleg over het aantal m² bedrijventerreinen (weer) op scherp komt te staan. Dat zal de nodige spanning op gaan leveren in het overleg met de provincie.
- Daarnaast is door de genoemde economische ontwikkeling de vraag naar personeel sterk gestegen. De instroom vanuit de groep lager opgeleiden neemt gestaag toe, maar zou mogelijk nog beter kunnen. Daar zal door gerichte acties een antwoord op gevonden moeten worden.

Onderwerp Verbeteren detailhandel en structuur

Kerdoel

Verbeteren detailhandel structuur

Speerpunten:

- ondernemers;
- ondernemersverenigingen;
- overige maatschappelijke voorzieningen(en combi's);
- ANNO onderzoek;
- winkelvloeroppervlak;
- bereikbaarheid;
- compleetheid detailhandel in de grotere kernen.

Onderwerp Meer toekomstbestendige, Duurzame en innovatieve bedrijvigheid

Kerdoel

Meer toekomstbestendige, duurzame en innovatieve bedrijvigheid

Speerpunten:

behoud bedrijvigheid;
versterken sterke sectoren;
inzet op innovatie als dragende en stuwende kracht.

Onderwerp Een betere uitstraling als aantrekkelijke en gastvrije gemeente om te recreëren en te verblijven

Kerdoel

Een betere uitstraling als aantrekkelijke en gastvrije gemeente om te recreëren en te verblijven

Speerpunten:

- ondernemersklimaat;
- marketing en promotie;
- verblijfsaccommodaties;
- recreatieve infrastructuur;
- toeristische voorzieningen.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
401.1	Bereikbaarheid en ruimte voor bedrijven			
	Het aantal verkochte bedrijfskavels moet in de periode 2019-2022 toenemen met 25%.	Inzet van Bedrijvencontactfunctionarissen en communicatie.		De verkoop loopt erg goed. We zijn bijna door de bedrijfskavels heen. Er is veel grond verkocht in Dokkum en Hallum.
	Het realiseren van toename bedrijfsterreinen van 3% in het convenant.	In regionaal verband het convenant regelen.		Er is een begin gemaakt met de evaluatie en daarna wordt gestart met een nieuw plan in overleg met de provincie
	Alle bedrijventerreinen in de periode 2019-2022 aansluiten op glasvezel.	Afspraken maken met Kabel Noord over de mogelijke aansluiting op de glasvezel.		Bijna afgerond.
	Het aantal bedrijfsbezoeken door de bedrijfscontactfunctionaris (BCF) per jaar vast te leggen in een plan van aanpak.	Realiseren van bedrijfsbezoeken door de BCF.		Er is inmiddels een plan van aanpak gemaakt en er wordt ook naar gehandeld.
	Het aantal gecombineerde bedrijfsbezoeken (collegeleden en BCF) vast leggen in Plan van Aanpak (PvA).	Regelen van combi bezoeken door de contactfunctionaris.		Loopt volgens plan.
	Onderzoek naar nieuwe ontsluitingswegen in Dokkum en Kollum in periode van 2019-2022.	Mogelijk in regionaal verband aansluiting zoeken bij de provinciale mobiliteit studie.		Er vind momenteel een verdiepingsslag van het in regionaal opgezette onderzoek plaats
401.2	Meer instroom en toeleiding naar werk			
	De werkgelegenheid voor de laaggeschoolde arbeidskrachten en ouderen groeit met 1% per jaar in de periode van 2019 - 2022.	Hoe mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt weer goed functionerende werknemers kunnen worden, op basis van de eigen inzet van mensen, maar ook van de bedrijven.		Deze businesscase is uitgewerkt en klaar voor uitvoering.
	Betere aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt realiseren in het kader van de versnellingsagenda I Noordoost Friesland.	Meer zicht krijgen op mensen die werk zoeken, is nodig om over meer arbeidskrachten te beschikken.		Idem
	Stimuleren en mede organiseren van een traject van leven lang leren.	Inzet van de Kenniswerkplaats en kennislabs om een sluitende keten te vormen voor arbeidsbemiddeling en toeleiding.		idem

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
402	Verbeteren detailhandel en structuur			
	Het in stand houden van het winkelaanbod voor de dagelijkse boodschappen in de kernen van Noardeast-Fryslân.	In voorkomende gevallen een actievere houding als het gaat om de leegstand in één van de kernen.		Feitelijk was het wachten op de mogelijke voortzetting van in ANNO 3 behaalde resultaten en de regionale afspraken daarin met de bijzondere positie van Dokkum
	Op basis van het in ANNO verband opgesteld onderzoeksrapport nagaan hoe in de grotere kernen het complete winkelaanbod te behouden is in het belang van de totale regio.	Nadere uitwerking van het detailhandels beleid.		Feitelijk was het wachten op de mogelijke voortzetting van (ANNO 3)de regionale afspraken daarin
403	Meer toekomstbestendige, duurzame en innovatieve bedrijvigheid			
	Door een grote mate van samenwerking tussen bedrijven, onderwijs en overheid een hogere uitstroom vanuit het onderwijs naar bedrijven in drie stuwende bedrijfssectoren stimuleren.	Het vormen van samenwerkingsclusters van bedrijven en onderwijsinstellingen in de sectoren bouw, metaal en agrifood in 2019 en 2020.		Wordt aan gewerkt in het kader van de versnellingsagenda
		Uitbouwen van meer samenwerkingsclusters in nader te bepalen bedrijfssectoren in 2021 en 2022.		De uitwerking vindt plaats in het kader van de versnellingsagenda
		Activiteiten vanuit de agenda van de versnellingsagenda uitvoeren.		De uitvoering kan nu plaats vinden in het kader van de versnellingsagenda
	Meer duurzaamheid in de sectoren bouw, metaal en agrifood.	Bedrijven stimuleren meer duurzaamheidsmaatregelen te nemen.		E.e.a. wacht ook op de verdere invulling van de energietransitie
404	Een betere uitstraling als aantrekkelijke en gastvrije gemeente om te recreëren en te verblijven			
	Meer toeristische en recreatieve voorzieningen in het Lauwersmeer-gebied, Waddengebied realiseren in de periode 2019-2022.	Inzet Rondje Lauwersmeer (o.a. Hoek van de Bant, Kollumeroord, Dokkumer Nieuwe Zijlen).		De tribune wordt aangelegd in het project van de dijkversterking die voor dit deel in 2021 gereed is.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
		Onderzoek naar bevaarbaarheid van op- en trekvaarten in Noardeast- Fryslân*		Voor het mienskip-sprojeat Skip yn de feart zijn de wensjen voor het noordelijk deel bekend en wordt voor het noordelijk deel geconcretiseerd welke rondjes het meest haalbaar zijn, het zuidelijk deel wordt geïnventariseerd met studenten.
		Participatie in projecten Waddenkust (Holwerd aan zee, Sense of place.		Holwerd aan zee wordt getrokken door de provincie, de rol van de gemeente wordt nog nader ingevuld. In het kader van sense of place zijn twee projecten gerealiseerd en vier nog in voorbereiding. waaronder de mienskip-sprojeaten van Blije en Wierum.
		Bevaarbaar maken route Lauwersmeer – Dokkum (project Súd Ie).		Deelprojecten fase 1 en 2 zijn voltooid, De verhoging van de Saatsenbrege loopt. De financiering van fase drie is rond en start in 2020
Dokkum en Kollum beter en meer ontwikkelen tot toeristische en recreatieve centra in de periode 2019-2022.		Ontwikkeling Harddraverspark.		Verkenning van de mogelijkheden van het harddraverspark loopt
		Kollum Watersportdorp fase 2 (deels)*		De 7 deelprojecten waarvoor de gemeente subsidie heeft ontvangen naderen de afronding. Voor de verstrekte subsidie is uitstel gevraagd en verleend gekregen. Het proces van het verhogen van de Molenkampsbrug loopt.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
	Meer werkgelegenheid bij recreatief-toeristische bedrijven in de periode 2019-2022.	Opstellen visie Recreatie en Toerisme en investeringsagenda regio Noordoost - Fryslân.		De visie is vastgesteld. De nadere uitwerking vindt plaats in 2020 en verder.
		Promoten en verbinden van landschap, water, cultuurhistorie en recreatief-toeristische voorzieningen.		Het vernieuwde fietsknooppunten-netwerk is gereed. De Marrekrite werkt nu De visie is vastgesteld. De nadere uitwerking vindt plaats in 2020 en verder. aan de ver-fijning van het wandel-knooppunten-netwerk. In het kader van de businesscase 3 van de versnellings-agenda zal nadruk-kelijk aandacht zijn voor marketing en promoten van de regio
		*Zijn onderdeel van Waterrecreatievisie Noordoost Fryslân.		

Onderwerp beleidsdocumenten
Bereikbaarheid en ruimte voor bedrijven
Convenant bedrijventerreinen Noordoost Fryslân
Agenda Netwerk Noordoost Fryslân 2016 – 2020
Verbeteren detailhandel en structuur
Inventarisatie detailhandel Noordoost Friesland
Agenda Netwerk Noordoost Fryslân 2016 – 2020
Meer toekomstbestendige, duurzame en innovatieve bedrijvigheid
Op weg naar een versnellingsagenda; Regiodeal Noordoost Fryslân
Een betere uitstraling als aantrekkelijke en gastvrije gemeente om te recreëren en te verblijven
Land en water verbonden; Toekomstbeeld en Strategische visie Waterrecreatie Noordoost Fryslân 2025
Land en water verbonden; Uitvoeren Waterrecreatievisie Noordoost Fryslân
Agenda Netwerk Noordoost Fryslân II 2016-2020
Agenda Netwerk Noordoost II met bijlagen en opgaven
Meerjarenplan 2016-2019 Stichting Regiomarketing en Toerisme Noordoost Fryslân
Jaarplan 2018 Stichting Regiomarketing en Toerisme Noordoost Friesland
Toekomstplan 2020 De Marrekrite
Beleidsbrief Economie van de gastvrijheid provincie Fryslân (2016)
Lauwersmeer presentatie 22-11-2012
Actieplan Noordoost aan het Wad 1 (2016)
Het Waddengebied een cultuurlandschap van wereldklasse
Investeringskader Waddengebied 2016-2026
Meerjarenprogramma Investeringskader Waddengebied 2018 en verder
Masterplan Waterfront Dokkum (2011)

Onderwerp beleidsdocumenten
Merk Fryslân: Strategisch Marketingplan 2015-2018
Zwerven door Fryslân: Plan van Aanpak Integrale Toeristische Basisinfrastructuur Fryslân (2015)
Toeristische ontwikkeling en ontsluiting Wetterwâlden-Bûtenfjild
Toeristisch programma Friese Wadden: Horizon 2013-2020
Toeristisch programma Friese Wadden: Horizon 2013-2020; Projectenboek

Onderwerp reguliere activiteiten
<i>Bereikbaarheid</i> en ruimte voor bedrijven
<i>Verbeteren</i> detailhandel en structuur
Meer <i>toekomstbestendige</i> , duurzame en innovatieve bedrijvigheid
Een <i>betere</i> uitstraling als aantrekkelijke en gastvrije gemeente om te recreëren en te verblijven
Het op peil houden en versterken van de recreatieve en toeristische infrastructuur (water en land)
Marketing en gastheerschap van de regio (via subsidie Stichting Regiomarketing en Toerisme)
Harmonisatie van regelgeving binnen de Noordoost-Friese gemeenten op het gebied van recreatie en toerisme
Beoordelen, verlenen en vaststellen van subsidies op het gebied van recreatie en toerisme
Het houden van overleggen met stakeholders en het afleggen van bedrijfsbezoeken
Ondersteunen van recreatieve en toeristische ondernemers bij het realiseren van hun plannen
Advisering over recreatieve en toeristische vraagstukken

Verbonden partijen programma 4	Bijdrage aan beleidsdoelstellingen
Marrekrite	De Marrekrite behartigt binnen de opgedragen taken de gemeenschappelijk belangen van de colleges, met als doel een evenwichtige en gecoördineerde ontwikkeling van de recreatie in de provincie Fryslân, rekening houdende met de belangen van natuur en landschap
Bedrijvencentrum Dokkum	Opgericht door de ondernemers van de Vereniging van Handel en Industrie Dokkum en Omgeving in samenwerking met de gemeente Noardeast-Fryslân. Doel is het aanbieden van betaalbare ruimten voor startende ondernemers.
IJswegencentrale	Opgericht met als doel het organiseren van schaats-tochten in de regio bij voldoende ijsdikte.

Uniforme beleidsindicatoren	Eenheid	Periode	Gemeente Noardeast-Fryslân	Nederland	Peildatum
Functiemenging	%	2018	44,50	52,80	02-03-2020

Leeswijzer uniforme beleidsindicatoren:

Uniforme beleidsindicatoren	Toelichting	Bron
Functiemenging	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel banen als woningen. Periode 2018. Bron: WSJG: 2 maart 2020	LISA

Overzicht baten en lasten 2019

Onderwerpen (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Jaar- rekening	Saldo
Baten				
401 Economie en werkgelegenheid	132	156	1.097	941
403 Recreatie en toerisme	499	499	610	111
Totaal baten	631	656	1.707	1.051
Lasten				
401 Economie en werkgelegenheid	-1.389	-2.089	-3.307	-1.218
403 Recreatie en toerisme	-319	-453	-460	-8
Totaal lasten	-1.708	-2.541	-3.767	-1.226
Saldo baten en lasten	-1.078	-1.885	-2.060	-174
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves				
Toevoegingen	-57	-57	-50	7
Onttrekkingen	117	824	604	-220
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	61	767	554	-213
Resultaat	-1.017	-1.118	-1.506	-387

Toelichting op de verschillen (I)= Incidenteel (S)= Structureel

Onderwerpen	I of S	Bedragen x € 1.000
Baten		1.051
401 Economie en werkgelegenheid		941
• Versnellingsagenda: In 2019 is begonnen met uitvoering van de versnellingsagenda. Noardeast heeft de lasten verantwoord. Hier staan de niet geraamde bijdragen van de gemeenten Achtkarspelen, Dantumadiel en Tytsjerkstradiel. Aan de lasten kant is er een evenhoge overschrijding van de kosten. Per saldo heeft dit dus geen effect op het rekeningssaldo.	I	620
• Omgevingsproces Ternaard: voor het omgevingsproces Ternaard is een Rijksvergoeding ontvangen ter dekking van de gemeentelijke kosten. Zie de toelichting aan de lastenkant.	I	281
• Verschillen kleiner dan € 50.000.	I	40
403 Recreatie en toerisme		111
• In 2019 is van heffingssystematiek gewijzigd. Van forfaitair (vast bedrag) naar het werkelijk aantal overnachtingen per jaar. Dit leidt tot een hogere opbrengst.	I	116
• Verschillen kleiner dan € 50.000.		-5

Onderwerpen	I of S	Bedragen x € 1.000	
Lasten			-1.226
401 Economie en werkgelegenheid			-1.218
<ul style="list-style-type: none"> Waterwegen en afwatering: De baggerwerkzaamheden zijn in 2019 volledig stil komen te liggen in verband met de PFAS problematiek. Hierdoor zijn er ook geen uitgaven voor het groot onderhoud geweest. De dekking van deze lasten is de bestemmingsreserve, waardoor de onttrekking ook achterwege is gebleven. Per saldo is dit budgettair neutraal. 	I	90	
<ul style="list-style-type: none"> Versnellingsagenda: Zie de toelichting aan de batenkant. Per saldo heeft dit geen effect op het rekeningssaldo. 	I	-620	
<ul style="list-style-type: none"> Budget economische ontwikkeling Voor 2019 was er een eenmalig werkbudget van € 200.000 voor economische ontwikkeling. Uiteindelijk was hiervan € 110.00 nodig. Dit budget wordt gedekt uit de reserve economische ontwikkeling. Minder uitgaven hier betekent een lagere onttrekking aan de reserve. Zie ook "mutaties reserves". 	I	90	
<ul style="list-style-type: none"> Omgevingsproces Ternaard: De kosten voor het omgevingsproces waren niet geraamd. Tegenover de uitgaven staat een Rijksbijdrage, zie batenkant. 	I	-281	
<ul style="list-style-type: none"> Uitvoeringskosten: In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op de oorzaak van verschillen in de uitvoeringskosten per product. 	I	-445	
<ul style="list-style-type: none"> Verschillen kleiner dan € 50.000. 	I	-52	
403 Recreatie en toerisme			-8
<ul style="list-style-type: none"> Verschillen kleiner dan € 50.000. 	I	-8	
Mutaties reserves			-213
Toevoegingen			7
Onttrekkingen			-220
Totaal Resultaat			-387

Specificatie reserveringen

Onderwerpen	Bedragen x € 1.000		
	Begroting	Jaar- rekening	Saldo
Toevoegingen			
Reserve economische ontwikkeling			
<ul style="list-style-type: none"> Deze toevoeging heeft niet plaatsgevonden omdat de reserve in 2019 is opgeheven. De toevoeging is ten gunste van de Algemene Reserve gekomen. 	7	0	7
Reserve baggeren en schouwsloten			
<ul style="list-style-type: none"> Jaarlijkse toevoeging 	50	50	0
Totaal Toevoegingen	57	50	7

Onderwerpen	Bedragen x € 1.000		Saldo
	Begroting	Jaar- rekening	
Onttrekkingen			
Algemene reserve			
• Bijdrage gemeente Versnellingsagenda	348	348	0
• Bijdrage gemeente Noordoost aan het wad	39	5	34
• Harddraverspark	40	40	0
Reserve economische ontwikkeling			
• Onttrekking van de werkelijke uitgaven, het restant is ten gunste van de Algemene Reserve gekomen.	206	111	95
Reserve recreatie en toerisme			
• Onttrekking van de werkelijke uitgaven	100	100	0
Reserve baggeren en schouwsloten			
• De onttrekking aan deze reserve heeft niet plaatsgevonden omdat er in 2019 geen uitgaven zijn geweest. Zie ook de toelichting aan de lastenkant.	91	0	91
Totaal onttrekkingen	824	604	-220
Totaal Reserveringen	-767	-554	-213

Programma 5: Wenjen en Omjouwing

Waar gaat programma 5 'Wenjen en Omjouwing' over?

Portefeuillehouder(s) : E. van Esch
Programmaregisseur : W. de Vries
Programmamanager : B. Schat

Inleiding:

In Noardeast-Fryslân is de bevolking aan het krimpen en de bevolkingssamenstelling sterk aan het veranderen. Dat vraagt aandacht van de gemeente op veel onderwerpen, waaronder de woningmarkt. Wonen is een eerste levensbehoefte en is erg bepalend voor de leefbaarheid. De overheid, de gemeente niet in de laatste plaats, heeft en houdt onvermijdelijk een grote invloed op het voorzien in die behoefte. Het zal de komende periode een prominent onderwerp van aandacht zijn. Door krimp en andere woonbehoeften is de vraag veranderd. Het aanbod is daar nog onvoldoende op aangepast. De komende jaren wordt het belangrijk om dat te verbeteren. Iedereen moet goed, duurzaam en passend, waar mogelijk levensloop- en toekomstbestendig, in zijn woonbehoefte kunnen voorzien. We willen dat samen met o.a. de woningcorporaties gaan realiseren.

In Noardeast-Fryslân is behoud en versterking van leefbaarheid van belang om ondanks de krimp aantrekkelijk te blijven voor bewoners en bezoekers. De ruimtelijke kwaliteit van onze omgeving krijgt daarom hoge prioriteit. Bij het inrichten van de omgeving moeten gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde in goede balans worden gebracht. Ruimtelijke kwaliteit vraagt naast ecologische, economie, sociaal-ruimtelijke aspecten ook aandacht voor onze gebouwde omgeving. We willen graag behouden wat waardevol is en medebepalend is voor de eigenheid en identiteit van onze dorpen en stad, maar ook vervallen en beeldverstorende elementen zo veel mogelijk opruimen.

Een belangrijke opgave voor de komende periode is om onze lokale samenleving duurzamer te maken. We hebben ons daar in ANNO-verband eerder al aan gecommitteerd. We willen daar als gemeente zelf het goede voorbeeld in geven. De inwoners, bedrijven en instellingen moeten bewust worden gemaakt van de noodzaak tot verduurzaming en de mogelijkheden daartoe.

Hoofddoelstelling:

Behouden en versterken van een aantrekkelijke, identiteitsbewuste en toekomstbestendige woon- en leefomgeving

Kerdoelstellingen:

De hoofddoelstelling is nader uitgewerkt naar kerndoelstellingen die hieronder per onderwerp worden beschreven.

Onderwerp Wonen

Kerdoel

Het verbeteren van toekomstbestendig wonen, waarbij alle doelgroepen op de woningmarkt hun woonwensen kunnen realiseren

Speerpunten:

- match op de woningmarkt;
- vraaggerichtheid;
- bediening van doelgroepen;
- inspelen op demografische ontwikkelingen.

Onderwerp Duurzaamheid

Kerdoel

In 2030 is Noordoost Fryslân een regio die volhoudbaar voorziet in haar behoefte qua energie, voedsel, producten en diensten

Speerpunten:

- voorbeeldgedrag;

Waar gaat programma 5 'Wenjen en Omjouwning' over?

- gedragsbeïnvloeding;
- verduurzaming energieproductie;
- duurzaamheid in de fysieke leefomgeving.

Onderwerp Ruimtelijke kwaliteit, RO, bouwen

Kerdoel

De fysieke leefomgeving wordt dusdanig functioneler en aantrekkelijker ingericht, dat de cultuurhistorische waarden op een hoger niveau worden beschermd en de belevingswaarden en de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving worden versterkt

Speerpunten:

- focus op integrale benadering ruimtelijke kwaliteit;
- nadrukkelijker koppeling ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid;
- wegnemen kwaliteitsverstoringen;
- behoud en versterking gebiedseigen kwaliteiten.

Onderwerp Afval

Kerdoel

Meer toepassen van de uitgangspunten van de circulaire economie

Speerpunt:

- het sluiten van grondstofketens door gebruik te maken van hernieuwbare grondstoffen en door de grondstoffen, onderdelen en producten te hergebruiken.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
501	Het verbeteren van toekomstbestendig wonen, waarbij alle doelgroepen op de woningmarkt hun woonwensen kunnen realiseren			
	De aansluiting van het woningaanbod op de kwalitatieve vraag is verbeterd met 20% op de woningmarktmonitor.	Jaarlijkse prestatieafspraken tussen gemeente(n), corporaties en Bewonersraad.		De evaluatie van de prestatieafspraken 2019 heeft nog niet plaatsgevonden. Dit zal in samenhang met de nieuwe prestatieafspraken in de eerste helft van 2020 in de regiegroep worden besproken. De nieuwe prestatieafspraken worden smarter en duidelijker omschreven op basis van de in 2019 in de regiegroep besproken aanpak.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
		Bij onderhandelingen met corporaties betaalbaarheid en beschikbaarheid sociale huur zekerstellen.		De resultaten zijn besproken in de werkgroep. Als vervolgactie zijn we aan het onderzoeken of en op welke wijze structurele informatie over betaalbaarheid en beschikbaarheid van huurwoningen via de reguliere jaarlijkse monitoring kan worden meegenomen.
		Uniformeren afspraken gemeenten en corporaties over herstructurering.		Het door het college vastgestelde document uniformering herstructurering is in december 2019 in samenhang met de prestatieafspraken 2020 ter kennisname aan de raad toegezonden, waarmee aan de planning is voldaan.
		Uitrol Dom 2-projecten: verbetering particuliere woningvoorraad.		Is in voortgang.
		Activiteiten regionale agenda wonen (ANNO).		De resultaten van de lopende bestuurlijke onderhandelingen en de uitwerking hiervan worden in het 2e kwartaal van 2020 definitief verwacht.
		Kavelstrategie vastleggen waarmee maatwerk mogelijk is. Financiële stimulansen mogelijk maken en toepassen.		Op 3 oktober 2019 is de Nota Grondbeleid vastgesteld in de raad.
		Aanpak verrommeling en verpaupering dorpen (huur- en koopwoningen) in samenwerking met Thús Wonen en gebiedsteams.		Dat wordt gedaan i.h.k.v. actie "thús om hûs". Een persoonlijke benadering is daarvan de kern.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
		Actualiseren Woonbeleid.		De startnotitie is conform planning aan de raad voorgesteld. De raad heeft in november 2019 ingestemd met de aanpak overeenkomstig startnotitie. Het proces van de nieuwe Woonvisie is inmiddels opgestart en een concept wordt rond juli 2020 verwacht. Het is overigens mogelijk dat door de Coronacrisis dat nog enigszins opschuift.
		Promotie van en stimuleren van toekomstbestendig wonen door faciliteren en stimuleren van vernieuwende woonconcepten.		Dit onderwerp is integraal meegenomen in de planning voor de actualisatie van de Beleidsvisie Wonen.
		Bij het beoordelen van woningbouwplannen worden duurzaamheid, ecologie, welstand en natuur als vaste afwegingselementen opgenomen in de integrale afweging.		Dit wordt onderdeel van het afwegingskader woningbouw. Het afwegingskader is een bijlage bij de nieuwe Woonvisie.
	De langdurige leegstand, gedefinieerd volgens de woningmarktmonitor, neemt niet verder toe.	Monitoren woningvoorraad, o.a. realisatie plannen en leegstand.		Zie bovenstaand bij actualisatie woonbeleid.
		Uitvoeren vastgestelde herstructureringsprojecten.		Het project herstructurering Kollumerzwaag is overeenkomstig tussentijds raadsvoorstel op route gebracht. Hiermee is door de raad ingestemd. Nieuwe projecten zijn mede afhankelijk van de mogelijkheden begroting 201 e.v.
		Jaarlijkse prestatieafspraken tussen gemeente(n), corporaties en Bewonersraad.		Zie hierboven.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
		Uitrol Dom 2-projecten: verbetering particuliere woningvoorraad.		Zie hierboven.
	In elk van de samenstellende NEF-gemeenten (3 gebieden) wordt een pilot vernieuwende woonconcepten gerealiseerd.	Drie pilots vernieuwend woonconcept opzetten en tot uitvoering brengen		Op schema.
502	In 2030 is Noardeast Fryslân een regio die volhoudbaar voorziet in haar behoefte qua energie, voedsel, producten en diensten.			
	De gemeente Noardeast-Fryslân voorziet in 2022/23 voor 20% op duurzame wijze in haar eigen energiebehoefte.			
				Er zijn in totaal nu 23 laadpalen geplaatst met in totaal 45 aansluitpunten, nl. in Hallum, Ferwert, Blije, Dokkum, Kollum en Kollumerzwaag, voor het grootste deel op kosten van Park'nCharge. Fryslânbreed wordt nu onderzocht of gezamenlijk laadpalen kunnen worden aanbesteed.
	Energieconsumenten zijn zich bewuster van hun energiegebruik en de consequenties voor milieu en samenleving, en zijn gemotiveerd tot duurzaam energiegebruik en besparing.	Opzetten en uitvoeren van een communicatieprogramma.		Going concern: Er wordt wekelijks gecommuniceerd in de krant over duurzaamheid in de breedste zin van het woord.
				Leerlingen van Piter Jelles Kollum en Dockinga College Dokkum hebben deelgenomen aan project Scholen van duurzaamheid

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
		Opzetten en uitvoeren van gerichte projecten		<p>Om redenen van financiële ruimte is het jaarprogramma niet ter besluitvorming voorgelegd. Aanvullend kan nietemin worden opgemerkt, dat zeven dorpen een mienskips-energieplan voor hun dorp hebben opgesteld. Energiecoaches hebben bij ca 100 particuliere woning-eigenaren een duurzaamheidsadvies uitgebracht.</p>
	Door voorbeeldgedrag van bestuur en apparaat over het volledige spectrum van duurzaamheid wordt de lokale samenleving tot duurzamer gedrag aangezet.			<p>De adviesnota aankoop voertuigen wordt in 2020 voorgelegd. De directie en de OR hebben op 3 oktober 2019 gezamenlijk een intentieverklaring Duurzaam Noardeast Fryslân ondertekend. De Werkkleding is circulair aanbesteed</p>
	De biodiversiteit wordt verbeterd, op de schaal van 10 met 1 punt, gemeten aan de hand van herhaald ecologisch onderzoek.			<p>In 2019 is gestart met de landschapsbiografie, waar inmiddels flinke vooruitgang is gemaakt en conceptteksten worden voor worden besproken. Nog niet zeker is of we in deze periode een feitelijke verbetering van de biodiversiteit bereiken.</p>

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
503	De fysieke leefomgeving wordt dusdanig functioneler en aantrekkelijker ingericht, dat de cultuurhistorische waarden op een hoger niveau worden beschermd en de belevingswaarden en de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving worden versterkt.			
	Herstructurerings- en transformatiegebieden zijn in 2019 geïnventariseerd, geprioriteerd en daarvan wordt jaarlijks 10 % aangepakt.	<p data-bbox="625 573 995 1429">Nieuwe structuurvisie bebouwde gebieden Noardeast-Fryslân.</p> <p data-bbox="625 1429 995 1599">Opstellen projectenlijst ruimtelijke projecten bebouwde gebieden Noardeast-Fryslân.</p> <p data-bbox="625 1599 995 1769">Opstellen bestuurlijke prioriteitenlijst ruimtelijke projecten.</p>	<p data-bbox="995 573 1184 1429"></p> <p data-bbox="995 1429 1184 1599"></p> <p data-bbox="995 1599 1184 1769"></p>	<p data-bbox="1184 573 1450 1429">Een basisinventarisatiekaart als bedoeld is er nog niet. Ten behoeve van de omgevingsvisie vindt een participatieproces plaats (de Ferbinning). In dat verband is een enquête uitgevoerd, heeft een ronde langs de dorpen plaatsgevonden (Oanheaker) en is er voor jongeren een winactie geweest. Zie ook programma Mienskip. Ook is een landschapsbiografie opgesteld. Zie ook hierna. De startnotitie Dokkum wordt voorgelegd aan CMT en college, waarna een Plan van Aanpak kan worden gemaakt.</p> <p data-bbox="1184 1429 1450 1599">Er is een uitputtende lijst opgesteld van rijpe en groene projecten.</p> <p data-bbox="1184 1599 1450 1769">Voor het gebied langs de Ee is met de bestuurders een prioriteringsoverleg geweest.</p>

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
		Opstellen uitvoeringsprogramma ruimtelijke projecten bebouwde gebieden Noardeast-Fryslân.		De uitvoering is nog niet ter hand genomen. Gelet op de overige prioriteiten i.r.t. tot de beschikbare capaciteit komt daar niet op afzienbare termijn ruimte voor.
	Woningen en gebouwen zonder cultuurhistorische waarde en met een beeldverstorende invloed op de omgeving, die langer leeg hebben gestaan dan 10 jaar, waarvoor geen zicht is op herinvulling, zijn gesloopt.	Inventarisatie leegstaande woningen en gebouwen en inventarisatie leegstandsduur en ruimtelijke kwaliteitswaarde.		De uitvoering is nog niet ter hand genomen. Gelet op de overige prioriteiten i.r.t. tot de beschikbare capaciteit komt daar niet op afzienbare termijn ruimte voor.
		Opstellen van prioriteitenlijst op basis van sloopurgentie.		De uitvoering is nog niet ter hand genomen. Gelet op de overige prioriteiten i.r.t. tot de beschikbare capaciteit komt daar niet op afzienbare termijn ruimte voor.
		Opstellen sloopstimuleringsregeling		De uitvoering is nog niet ter hand genomen. Gelet op de overige prioriteiten i.r.t. tot de beschikbare capaciteit komt daar niet op afzienbare termijn ruimte voor.
	Ruimtelijke kwaliteit is in alle gevallen integraal onderdeel van de belangenafweging bij de ontwikkeling van ruimtelijk beleid en bij planontwikkeling en –uitvoering.	Alle in 2019 in voorbereiding te nemen projecten in de fysieke leefomgeving worden voorzien van paragraaf ruimtelijke kwaliteit.		Voor 2020 en verder wordt dit per project overwogen. Het wordt in toenemende mate vanzelfsprekender om dit te doen. De visievorming bevordert dat.
	De ruimtelijke kwaliteit van de woonomgeving is verbeterd met 5 % op de leefbarometer.			De uitvoering is nog niet ter hand genomen. De informatie uit het omgevingsvisieproces biedt mogelijk indicaties de komende tijd.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
	Behoud van beschermingswaardige gebouwen en structuren.	Opstellen van ruimtelijke kwaliteitskaarten per kern.		De landschapsbiografie is een zeer belangrijke onderlegger. De voorbereiding daarvan zit in de eindfase. De kaarten per kern kunnen daarna worden gemaakt. Daarvoor is nodig dat er meer capaciteit en middelen worden ingezet dan nu beschikbaar zijn. Daar is nog geen zicht op.
Maken PvA voor opstellen dorpsbiografieën in Noardeast-Fryslân			Er is weliswaar een landschapsbiografie in voorbereiding genomen, maar een verdiepingsslag naar dorpsbiografieën is (nog) niet gemaakt.	
DOM's (uitwerken).			Sinds begin dit jaar kent de gemeente acht nieuwe DOM's, soms combinaties van meerdere dorpen samen. De DOM's zijn dit jaar druk bezig geweest met planvorming en prioritering met ondersteuning vanuit de ambtelijke organisatie. De eerste successen met het binnenhalen van subsidies bij IMF zijn behaald.	
Bij ruimtelijk beleid en ruimtelijke ingediende plannen wordt in alle planontwikkeling en beoordeling van gevallen kennis over cultureel erfgoed ingeschakeld.			Is nu nog niet structureel het geval. De erfgoednota is hier mede de basis voor. De voorbereidingen voor het opstellen van de erfgoednota zijn ter hand genomen.	

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
		Bij karakteristieke panden en monumenten wordt tijdens bouwwerkzaamheden altijd tussentijds gecontroleerd.		Het handhavingsbeleid wordt begin 2020 door ons college vastgesteld. De raad wordt daarover geïnformeerd. In Noardeast-Fryslan krijgt het toezicht op monumenten een hoge prioriteit. Er zal dan ook structureel gecontroleerd worden, ook tussentijds bij bouwwerkzaamheden.
504	Meer toepassen van de uitgangspunten van de circulaire economie.			
	Verhogen van het scheidingspercentage van het huishoudelijk afval, conform het nog vast te stellen grondstoffenplan.			Een belangrijks landelijke VANG-doelstelling (Van Afval Naar Grondstof) is verhoging van het scheidingspercentage voor huishoudelijk afval. De landelijke doelstelling van 65% halen wij met gemak. Voor de kortere termijn is 100 kg restafval per inwoner opgenomen in de VANG-doelstelling opgenomen. Dit heeft rechtstreeks effect op het scheidingspercentage. Om dit doel te halen, dus minder gewicht aan restafval na scheiding, moet nog progressie worden geboekt. In het nog vast te stellen grondstoffenplan worden daarvoor gerichte maatregelen opgenomen.

Onderwerp beleidsdocumenten
Wonen
Beleidsvisie wonen
Prestatieafspraken
Duurzaamheid

Onderwerp beleidsdocumenten
Energietransitie ANNO Uitvoeringsprogramma 2017-2020
Ruimtelijke kwaliteit / RO / bouwen
Structuurvisies binnen DDFK
Structuurvisie bundelingsgebied Regiostad Dokkum
Binnenstadsvisie Dokkum
Beeldkwaliteitsplannen
Afval

Onderwerp reguliere activiteiten
Wonen
Woningbouwprogrammering
Vorbereiden prestatieafspraken woningbouwcorporaties
Adviseren in ruimtelijke processen en procedures
Subsidieadviezen
Adviseren bij herstructureringsopgaven
Duurzaamheid
Adviseren andere disciplines
Ruimtelijke kwaliteit / RO / bouwen
Eigen gemeentelijke ruimtelijke opgaven begeleiden
Ruimtelijk adviseren in vergunningprocedures
Opstellen ruimtelijke onderbouwingen
Begeleiden ontheffings- en bestemmingsplanprocedures

Verbonden partijen programma 5	Bijdrage aan beleidsdoelstellingen
Welstandszorg Hûs en Hiem	Het voorzien van de gemeenten in de welstandsadviering als bedoeld in de Woningwet en advisering over de toepassing van de Monumentenwet
Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing	De FUMO is de Friese vertaling van de landelijk in te stellen Regionale Uitvoeringsdiensten. Doel is kwaliteitsverbetering en verhoging van de efficiency van de uitvoering van wettelijke milieutaken van gemeenten en provincie.
Stichting monumentenbehoud	Het instandhouden en beschermen van de monumenten als bedoeld in de monumentenwet.

Uniforme beleidsindicatoren	Eenheid	Periode	Gemeente Noardeast-Fryslân	Nederland	Peildatum
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	2018	202,00	172,00	02-03-2020
Hernieuwbare elektriciteit	%	2018	31,00	Geen data	02-03-2020
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	2018	3,10	8,60	02-03-2020
Demografische druk	%	2019	80,50	69,80	02-03-2020

Uniforme beleidsindicatoren	Eenheid	Periode	Gemeente Noardeast-Fryslân	Nederland	Peildatum
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	2018	146,20	145,90	02-03-2020

Leeswijzer uniforme beleidsindicatoren:

Uniforme beleidsindicatoren	Toelichting	Bron
Omvang huishoudelijk restafval	De hoeveelheid restafval per jaar per bewoner (in kg). Periode 2018. Bron: WSJG: 2 maart 2020	CBS
Hernieuwbare elektriciteit	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa. Periode 2018. Bron: WSJG: 2 maart 2020	RWS
Nieuw gebouwde woningen	Het aantal nieuwbouwwoningen per 1.000 woningen. Periode 2018. Bron: WSJG: 2 maart 2020	Basisregistratie adressen en gebouwen
Demografische druk	De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar. Periode 2019. Bron: WSJG: 2 maart 2020	CBS
Vestigingen (van bedrijven)	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar. Periode 2018. Bron: WSJG: 2 maart 2020	LISA

Overzicht baten en lasten 2019

Onderwerpen (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Jaar-rekening	Saldo
Baten				
501 Ruimtelijke ontwikkeling / ruimtelijke kwaliteit	347	312	3.914	3.602
502 Wonen	1.051	1.055	1.026	-29
503 Milieu	14	40	19	-21
508 Afvalbeleid en afval inzameling	5.583	5.583	5.576	-7
Totaal baten	6.995	6.988	10.534	3.546
Lasten				
501 Ruimtelijke ontwikkeling / ruimtelijke kwaliteit	-989	-1.460	-3.321	-1.861
502 Wonen	-1.896	-1.909	-1.522	387
503 Milieu	-1.565	-1.793	-1.351	442
508 Afvalbeleid en afval inzameling	-4.126	-4.126	-4.119	7
Totaal lasten	-8.576	-9.288	-10.313	-1.025

Onderwerpen (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Jaar- rekening	Saldo
Saldo baten en lasten	-1.580	-2.300	221	2.521
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves				
Toevoegingen	-16	-44	-34	10
Onttrekkingen	451	1.111	188	-923
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	435	1.067	154	-913
Resultaat	-1.145	-1.232	376	1.608

Toelichting op de verschillen (I)= Incidenteel (S)= Structureel

Onderwerpen	I of S	Bedragen x € 1.000	
Baten			3.546
501 Ruimtelijke ontwikkeling / ruimtelijke kwaliteit		3.602	
<ul style="list-style-type: none"> Bouwgrondexploitatie: <ul style="list-style-type: none"> De bouwgrondexploitatie is in principe budgettair neutraal en wordt daarom niet in de begroting opgenomen. De baten voor de grondexploitatie zijn op rekeningsbasis € 882.000 (€ 3.555.000 – € 2.673.000) hoger dan de lasten. Dit heeft met name te maken met: <ul style="list-style-type: none"> -winstneming Julianastraat, Kollum (+ € 13.000) -winstneming Fjildwei, Brantgum (+ € 16.000) -winstneming Trije Terpen, Dokkum (+ € 535.000) -winstneming Nieuweweg, Marrum (+ € 102.000) -winstneming Hogedijken III, Dokkum (+ € 44.000) -winstneming Betterwird fase 1a, Dokkum (+ € 49.000) Verder is een viertal voorzieningen vrij gevallen omdat deze exploitaties zijn afgerond, waaronder: De Veiling (+ € 47.000), Grandyk (€ 46.000) Kleinere verschillen (+ € 30.000). Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de balans en de paragraaf Grondbeleid. 	I	3.555	
<ul style="list-style-type: none"> Verschillen kleiner dan € 50.000. 	I	47	
502 Wonen			-29
<ul style="list-style-type: none"> De leges voor vergunningen Bouw- en woningtoezicht laten zich lastig ramen en zijn achter gebleven bij de de raming. 	I	-56	
<ul style="list-style-type: none"> Verschillen kleiner dan € 50.000. 	I	27	
503 Milieu			-21
<ul style="list-style-type: none"> Verschillen kleiner dan € 50.000. 	I	-21	
508 Afvalbeleid en afvalinzameling			-7
<ul style="list-style-type: none"> Verschillen kleiner dan € 50.000. 	I	-7	
Lasten			-1.025
501 Ruimtelijke ontwikkeling / ruimtelijke kwaliteit			-1.861
<ul style="list-style-type: none"> Bouwgrondexploitatie: <ul style="list-style-type: none"> Zie de toelichting aan de batenkant. 	I	-2.673	

Onderwerpen	I of S	Bedragen x € 1.000
<ul style="list-style-type: none"> Bestemmingsplannen: In 2019 is gestart met de voorbereiding van het opstellen van de bestemmingsplannen Hogedijken, Regiostad Dokkum (o.a.). In 2020 wordt een vervolg gegeven aan deze grote bestemmingsplannen en dan volgen ook meer kosten. 	I	50
<ul style="list-style-type: none"> Omgevingswet: de werkzaamheden voor de Omgevingswet zijn nog in volle gang en gaan door in 2020. Van het beschikbare budget in 2019 resteert nog € 750.000. De kosten worden gedekt uit de algemene reserve. Hier minder kosten, betekent dus een lagere onttrekking onder het kopje "mutaties reserves". 	I	750
<ul style="list-style-type: none"> Verschillen kleiner dan € 50.000. 	I	12
502 Wonen		387
<ul style="list-style-type: none"> DOM2.0: Dit betreft een eenmalig budget voor DOM2.0, dat wordt gedekt uit de algemene reserve. In 2019 zijn er minder kosten geweest, waardoor dit eenmalig budget niet hoeft te worden aangesproken. Het budget schuift door naar 2020. Hier geen kosten, betekent geen onttrekking onder het kopje "mutaties reserves". 	I	50
<ul style="list-style-type: none"> Uitvoeringskosten: In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op de oorzaak van verschillen in de uitvoeringskosten per product. 	I	389
<ul style="list-style-type: none"> Verschillen kleiner dan € 50.000. 	I	-52
503 Milieu		442
<ul style="list-style-type: none"> Energietransitie: Van het eenmalige budget voor de energietransitie is € 80.000 nog niet besteed. De kosten worden gedekt uit de algemene reserve. Zie kopje "mutaties reserves". De energietransitie was in 2019 nog in de opstartfase, dus schuift het restantbudget door naar 2020. 	I	80
<ul style="list-style-type: none"> Duurzaamheid: Voor duurzaamheid is in 2019 incidenteel minder uitgegeven. 	I	60
<ul style="list-style-type: none"> Uitvoeringskosten: In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op de oorzaak van verschillen in de uitvoeringskosten per product. 	I	304
<ul style="list-style-type: none"> Verschillen kleiner dan € 50.000. 	I	-2
508 Afvalbeleid en afval inzameling		7
<ul style="list-style-type: none"> Verschillen kleiner dan € 50.000. 	I	7
Mutaties reserves		-913
Toevoegingen		10
Onttrekkingen		-923
Totaal Resultaat		1.608

Specificatie reserveringen

Onderwerpen	Bedragen x € 1.000		Saldo
	Begroting	Jaar- rekening	
Toevoegingen			
Reserve bouwgrondexploitatie			
• Rentetoevoeging bouwgrondexploitaties.	-16	-6	10
Reserve dekking afschrijvingen			
• Aanschaf Oanhekker.	-28	-28	0
Totaal Toevoegingen	-44	-34	10
Onttrekkingen			
Algemene reserve			
• Omgevingswet: zie toelichting aan de lastenkant.	879	129	750
• Energietransitie: zie toelichting aan de lastenkant.	117	37	80
• Gemeentelijke bijdrage DOM 2.0: zie toelichting aan de lastenkant.	50	0	50
• Gemeentelijke bijdrage Holwerd aan zee.	21	0	21
• Noordelijk entreegebied Regiostad Dokkum.	44	22	22
Totaal onttrekkingen	1.111	188	-923
Totaal Reserveringen	1.067	154	913

Programma 6: Iepenbiere Romte

Waar gaat programma 6 'Iepenbiere Romte' over?

Portefeuillehouder(s) : T. Berends / E. van Esch
Programmaregisseur : J.C.J. Talma
Programmamanager : G. van Oudenaarden

Inleiding

Het beheer van de openbare ruimte is van oudsher een belangrijke kerntaak van de gemeente. Voor het welbevinden van zowel onze inwoners als andere gebruikers is het van belang dat er wordt gezorgd voor een goed onderhouden, leefbare, duurzaam ingerichte, veilige en gezonde openbare ruimte.

Een onderdeel van de openbare ruimte betreft de riolering. Het beleid en de ontwikkelingen op het gebied van riolering worden vastgelegd in het nieuwe Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). Het is een beleidsmatig en financieel document over de gemeentelijke watertaken en een hulpmiddel om goede beleidsafwegingen te maken op het terrein van de zorgplicht voor afvalwater, hemelwater en grondwater in relatie tot de bescherming van de bodem- en waterkwaliteit.

Uitvoering van de maatregelen uit het GRP zorgt ervoor dat de inzameling en het transport van afvalwater effectief blijft verlopen. Hiermee wordt voorkomen dat er schade aan het milieu ontstaat en er overlast voor de bewoners is en dat de volksgezondheid wordt gewaarborgd.

Verder moet de kwaliteit van de openbare ruimte doelmatig worden beheerd. Vooral nu het beheersniveau van de kapitaalgoederen is vastgelegd, moet het planmatig beheer worden afgestemd met het financiële kader. Daarbij speelt de ontwikkeling dat bewoners en bedrijven meer verantwoordelijk worden voor de inrichting en beheer van de openbare ruimte een rol. Binnen dit programma liggen er mogelijkheden om het beheer van de openbare ruimte op onderdelen over te dragen aan onze inwoners (burgerparticipatie). In dat geval neemt de gemeente een andere rol aan: van presteren en regisseren naar stimuleren of zelfs faciliteren. Dit moet de komende jaren verder worden uitgewerkt, ook met betrekking tot de financiële consequenties op lange termijn.

Duurzaamheid is een breed begrip dat ook bij de inrichting van de openbare ruimte een rol speelt. In dit programma worden stappen gezet om over diverse duurzaamheidsthema's afspraken met betrokkenen en belanghebbenden te maken. Daarnaast is de gemeente als opdrachtgever ook nadrukkelijk aan zet om de duurzaamheidsdoelstellingen mee te nemen in de aanbesteding en uitvoering.

In dit programma wordt ook aandacht besteed aan verkeer en mobiliteit. We zetten ons in voor een veilige, aantrekkelijke en duurzame bereikbaarheid van alle mogelijke bestemmingen voor bewoners, ondernemers en gasten van onze gemeente. In grote lijn gaan de doelstellingen over de verkeersstructuur en over verkeersveiligheid.

Hoofddoelstelling:

Zorgen voor een goed onderhouden, leefbare, duurzaam ingerichte, veilige en gezonde openbare ruimte voor onze inwoners en andere gebruikers.

Kerdoelstellingen:

De hoofddoelstelling is nader uitgewerkt naar kerndoelstellingen die hieronder per onderwerp worden beschreven.

Onderwerp Het beter functioneren van rioolsystemen

Kerdoel

Het beter functioneren van rioolsystemen

Speerpunten:

- de rioolsystemen beschikken over voldoende afvoer- en bergingscapaciteit;

Onderwerp Instandhouden c.q. realiseren van de vastgestelde onderhoudskwaliteit van de openbare ruimte

Waar gaat programma 6 'Iepenbiere Romte' over?

Kerndoel

Instandhouden c.q. realiseren van de vastgestelde onderhoudskwaliteit van de openbare ruimte.

Speerpunten:

- voor het beheer van kapitaalgoederen zijn separaat kwaliteitsniveaus vastgesteld.

Onderwerp Realiseren van een duurzame inrichting van de openbare ruimte

Kerndoel

Realiseren van een duurzame inrichting van de openbare ruimte.

Speerpunten:

- in Noardeast-Fryslân is er sprake van een gezond, aantrekkelijk en duurzaam landschap.

Onderwerp Verkeer/mobiliteit

Kerndoel

Het verkeerssysteem is doelmatig, aantrekkelijk en veilig en voldoet aan de behoefte van verkeersdeelnemers.

Speerpunten:

- doorgaande verbetering van de verkeersveiligheid;
- verminderen van reistijd;
- comfort verbeteren;
- ketenmobiliteit;
- elektrisch rijden.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
601	Het beter functioneren van rioolstelsels			
	De rioolstelsels kunnen de maatgevende neerslaggebeurtenis Bui08* verwerken. (n.a.v. Stresstest).	De berging in rioolstelsels wordt geoptimaliseerd.		Bij uitvoering van onderhoud aan rioleringsring is waar nodig de berging geoptimaliseerd. Daarnaast worden bij acute situaties direct maatregelen getroffen.
	* Bui-nummer 08 is een bui die één keer per twee jaar optreedt, met een volume van 20 mm in één uur. De rioleringsring voldoet als het rioolstelsel deze bui zonder problemen (lees: zonder water op straat) verwerkt.	De openbare ruimte wordt zo ontworpen, dat overtollig water bovengronds kan worden afgevoerd.		In het nieuw op te stellen verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) wordt hier beleid voor opgesteld. vGRP is inmiddels van start (vaststelling najaar 2020).
		Daar waar doelmatig, wordt schoon hemelwater afgekopeld van het vuilwaterrioolstelsel.		In het nieuw op te stellen vGRP wordt hier beleid voor opgesteld. vGRP is inmiddels van start (vaststelling najaar 2020).

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
		Basisrioleringsplannen worden hydraulisch doorgerekend met bui08 en getoetst aan bui10 (= een bui die één keer per tien jaar optreedt, met een volume van 35,7 mm in 45 minuten).		Dit wordt gemonitord.
		Toepassen van real time controle in rioolgemaal.		In het nieuw op te stellen vGRP wordt hier beleid voor opgesteld. vGRP is inmiddels van start (vaststelling najaar 2020).
		Het vervangen van het huidige telemetriesysteem (op afstand melden en oplossen van storingen).		Door de fusie met 3 gemeenten blijkt uit de uitgevoerde inventarisatie dat er een veelheid aan systemen zijn die aan vervanging toe zijn. Er is begonnen met het opstellen van een vervangingsplanning en een programma van eisen voor een systeemkeuze.
602	Instandhouden c.q. realiseren van de vastgestelde onderhoudskwaliteit van de openbare ruimte			
	De kapitaalgoederen beheeren volgens afgesproken kwaliteitsniveau.	Periodiek laten wij een extern bureau onze buitenruimte schouwen. Dit is een objectieve beoordeling aan de hand van landelijke normen en betreft voornamelijk de verzorging staat van het dagelijks onderhoud.		Zie paragraaf kapitaalgoederen.
	Het op orde brengen van het kapitaalgoederenbeheer. Zoals reeds genoemd is het kapitaalgoederenbeheer vastgesteld op basis van een QuickScan. Zowel de jaarlijkse kosten als het meerjarenperspectief is hier op gebaseerd. De nadere uitwerking van het planmatig beheer van de kapitaalgoederen moet worden getoetst aan dit financiële kader en waar nodig moet bijstelling plaats vinden.	Actualiseren van beheer en vervangingsplannen.		Het kapitaalgoederenbeheer moet in 2020 op orde worden gebracht.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
		Actualiseren van beheerssystemen.		<p>Beheerssysteem kapitaalgoederen: Verharding/wegen: wordt in het eerste kwartaal van 2020 afgerond. Groen/sportvelden/s peelplaat- sen/begraafplaatsen : wordt in het derde kwartaal van 2020 afgerond. Kunstwerken: beheerssysteem is actueel. Watergangen: is nog geen beheerssysteem, komt in 2020. Gebouwen: er is een beheerssysteem maar nog niet geheel actueel. Openbare Verlichting: er is een actueel beheerssysteem.</p>
		Inspecteren van areaal en kwaliteit van alle kapitaalgoederen.		<p>Inspecties kapitaalgoederen: Verharding/wegen: is in 2018 uitgevoerd, volgende in 2020 (uitvoering tweejaarlijks) Groen/sportvelden/s peelplaat- sen/begraafplaatsen : wordt in het derde kwartaal van 2020 afgerond. Kunstwerken: er is een begin gemaakt met het inspecteren van de kunstwerken, bruggen, walbeschoeiing en duikers. Watergangen: zijn niet geïnspecteerd, komt in 2020. Gebouwen: gebouwen zijn gedeeltelijk geïnspecteerd. Openbare Verlichting: wordt niet geïnspecteerd.</p>

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
	Het opstellen van één gemeentelijke basis- en beheerkaart.	Het aanbrengen van een koppeling tussen de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) kaart en het beheerssysteem groen en wegen.		De koppeling wordt begin 2020 afgerond.
	Een leefomgeving met minder zwerfafval en onkruid in openbaar gebied.	Stimulering en facilitering van initiatieven met betrekking tot zwerfafval binnen de dorpen door middel van beschikbaar stellen van materiaal en beloning van de geleverde inspanningen.		De jaarlijkse Opschoondag en himmeldagen zijn georganiseerd. Daarnaast zijn structureel Zappers (Zwerfafvalpakkers) actief.
		Onderzoek naar efficiëntere vorm van onkruidbestrijding (pilot).		Pilot onkruidbestrijding 2019 is afgerond. De werkwijze wordt in 2020 gecontinueerd.
603	Realiseren van een duurzame inrichting van de openbare ruimte			
	Er worden samen met betrokkenen en belanghebbenden afspraken gemaakt op thema's als landschapsbeheer, verkeersveiligheid, vergroten biodiversiteit, klimaatadaptatie, Circulaire Economie, energiebesparing en fossielvrije energie.			Naar aanleiding van dit smartdoel is een programmamarkt georganiseerd. De inbreng van betrokkenen en belanghebbenden is geïnventariseerd en waar mogelijk verwerkt in nieuw beleid.
604	Verkeer/mobiliteit			
	De gemeente draagt naar vermogen bij aan de ambitie van Fryslân zodat er in 2025 minder verkeersdoden en ernstige verkeergewonden zijn.	Uitvoeren programma permanente verkeerseducatie, met jaarlijks een activiteitenplan		Jaarlijks vindt verkeerseducatie bij scholen plaats.
		Bij elke zich voordoende herinrichting voorop stellen van verkeersveiligheidsdoelen		Vanwege gebrek aan financiële middelen staat de uitvoering van herinrichting onder druk. Het blijft dan slechts bij het strikt noodzakelijk onderhoud.
	Stimuleren fietsverkeer door optimaliseren van het fietsnetwerk en het fietsparkeeren.	Uitvoering Gemeentelijk Verkeersvervoersplan (ook bij de andere smartdoelen)		Er zijn onvoldoende financiële middelen om te investeren in het fietsnetwerk.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
	Zodanig faciliteren van oplaadvoorzieningen voor elektrische voertuigen, zodat gelijke tred wordt gehouden met de maatschappelijke ontwikkelingen.	Faciliteren bestaande marktinitiatieven oplaadvoorzieningen		Er zijn diverse oplaadvoorzieningen gerealiseerd. Zie programma Wenjen en omjouwing, doel 502.
	Verbetering van de ketenmobiliteit van alle vormen van vervoer zoals het openbaar vervoer om de bereikbaarheid te verbeteren, zodanig dat wordt voldaan aan de verplaatsingsbehoefte van de verkeersdeelnemers.	Doorontwikkeling mobiliteitscentrale en facilitering daarvan		Basisvervoer is op orde met de Jobinder; er vindt nu doorontwikkeling plaats naar efficiëntere en slimmere vervoersoplossingen. In 2019 is een Mobiliteitsvisie ontwikkeld, waarin de ketenmobiliteit' een prominente rol heeft. De besluitvorming zal begin 2020 plaatsvinden.
	Samen met verenigingen voor dorpsbelangen en inwoners:			
	<ul style="list-style-type: none"> Aanpak knelpunten onderliggend wegennet Centrale As. 			Over de afronding van de afgesproken punten in de overeenkomst Centrale As worden nog overleggen met de provincie gevoerd. De afrondingsovereenkomst is daarom in 2019 nog niet gereed gekomen.
	<ul style="list-style-type: none"> Aanpak knelpunten en onveilige wegenstructuren. 	Aanpak verkeersknelpunten in reactie op klachten/melding, afhankelijk van prioritering en beschikbare budget in knelpuntenpot.		Er zijn onvoldoende middelen om verkeersknelpunten aan te pakken.
	<ul style="list-style-type: none"> Aansluitend op upgrading onderhoudsniveau daadwerkelijk oppakken verbeteringen. 	Aansluitend op upgrading onderhoudsniveau verbeteringen voorstellen.		Beheersmaatregelen worden vastgesteld om het verschil tussen ambitie en uitvoering kleiner te maken.

Onderwerp beleidsdocumenten
<i>Het beter functioneren van riolssystemen</i>
Gemeentelijke rioleringsplannen
Meetplan riolering (in ontwikkeling)
<i>Instandhouden c.q. realiseren van de vastgestelde onderhoudskwaliteit van de openbare ruimte</i>
Quick scan kapitaalgoederen en beleid onderhoudsniveau kapitaalgoederen (PPN 2017)

Onderwerp beleidsdocumenten
Groenbeleids- en beheersplannen
Beleidsplannen openbare verlichting
Wegenbeleids- en beheersplannen
Baggerplannen
<i>Realiseren van een duurzame inrichting van de openbare ruimte</i>
Intentieverklaring Dark Sky Waddengebied
Biodiversiteitsbeleid (in ontwikkeling)
<i>Verkeer/mobiliteit</i>
Manifest verkeersveiligheid (2015)

Verbonden partijen programma 6	Bijdrage aan beleidsdoelstellingen
GR Leer-Werkbedrijf Noord East Fryslân	Instandhouden c.q. realiseren van de vastgestelde onderhoudskwaliteit van de openbare ruimte.

Overzicht baten en lasten 2019

Onderwerpen (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Jaar- rekening	Saldo
Baten				
504 Verkeer en vervoer / Mobiliteit	413	313	322	9
601 Beheer openbare ruimte	5.255	5.255	5.402	146
603 Beheer en onderhoud sportvelden en gebouwen	855	1.350	1.637	287
604 Beheer en onderhoud begraafplaatsen	392	392	440	48
Totaal baten	6.915	7.310	7.801	490
Lasten				
504 Verkeer en vervoer / Mobiliteit	-448	-419	-431	-12
601 Beheer openbare ruimte	-14.315	-14.998	-13.627	1.370
603 Beheer en onderhoud sportvelden en gebouwen	-3.936	-4.259	-5.034	-776
604 Beheer en onderhoud begraafplaatsen	-556	-556	-643	-87
Totaal lasten	-19.255	-20.232	-19.735	497
Saldo baten en lasten	-12.340	-12.922	-11.935	987
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves				
Toevoegingen	-1.236	-1.236	-1.236	0
Onttrekkingen	833	1.965	1.164	-801
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-403	730	-72	-801
Resultaat	-12.743	-12.192	-12.007	185

Toelichting op de verschillen (I)= Incidenteel (S)= Structureel

Onderwerpen	I of S	Bedragen x € 1.000	
Baten			490
504 Verkeer en vervoer / Mobiliteit			9
• Verschillen kleiner dan € 50.000.		9	
601 Beheer openbare ruimte			146
• Inkomensoverdrachten – provincies: Vanuit het project '11 fountains' is er in 2019 een bedrag van €102.000 binnengekomen. Dit bedrag is in een voorziening gestort, waar de jaarlijkse onderhoudslasten (voor 20 jaar) uit bekostigd kunnen worden.	I	102	
• Uitvoeringskosten: In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op de oorzaak van verschillen in de uitvoeringskosten per product.	I	71	
• Verschillen kleiner dan € 50.000.	I	-27	
603 Beheer en onderhoud sportvelden en gebouwen			287
• Gebouwen en gronden zonder bestemming: Opbrengst grondverkoop o.a.: -De Bining, Triemen (+ € 94.000) -losse stukjes grond (+ € 50.000) Aan de lastenkant staan uitgaven die nodig waren om de grondverkoop te realiseren.	I	144	
• Verschillen kleiner dan € 50.000.	I	143	
604 Beheer en onderhoud begraafplaatsen			48
• In 2019 zijn de totale inkomsten voor de leges begraafplaatsen hoger uitgevallen dan geraamd. Omdat deze inkomsten betrekking hebben op een meerjarige verplichting vanuit de gemeente (bijvoorbeeld 20 jarig beheer/onderhoud) worden deze inkomsten in de voorziening begraafplaatsen gestort. Dit verschil ontstaat daardoor ook aan de lastenkant.		48	
Lasten			497
504 Verkeer en vervoer / Mobiliteit			-12
• Verschillen kleiner dan € 50.000.	I	-12	
601 Beheer openbare ruimte			1.370
• Wegen, straten en pleinen: Binnen de wijkteams is er net zoals bij de Gemeente Dantumadiel voor gekozen om het meest noodzakelijke onderhoud uit te voeren. Hierdoor zijn de uitgaven (incidenteel) € 44.000 lager uitgevallen.	I	44	
• Overdracht Schreiersbrêge: De overdracht van de Schreiersbrêge heeft niet meer in 2019 kunnen plaatsvinden. Zowel aan de uitgaven kant als aan de inkomsten kant (dekking Algemene Reserve) levert dit een verschil op van € 750.000.	I	750	

Onderwerpen	I of S	Bedragen x € 1.000
<ul style="list-style-type: none"> Lagere afschrijvingslasten: In 2018 is een aantal investeringen, waaronder de gemeentelijke bijdrage voor het project Sud Ie, doorgeschoven naar 2019. Hierdoor zouden ook de daarbijbehorende afschrijvingslasten doorgeschoven moeten worden. Dit is niet in de verantwoordingsrapportages verwerkt waardoor er bij de jaarrekening sprake is van een vrijval aan afschrijvingslasten. 	I	172
<ul style="list-style-type: none"> Openbare verlichting: De uitgaven voor het netwerk en het verbruik is een stuk lager uitgevallen dan geraamd. Het budget is een samenvoeging van de 3 oude gemeenten waarbij uit de realisatiecijfers blijkt dat deze naar beneden bijgesteld kan worden. Deze bijstelling is al in de begroting van 2020 verwerkt. 	I	46
<ul style="list-style-type: none"> Storting voorziening onderhoud IJfontein Markt Dokkum: Vanuit het project '11 fountains' is er in 2019 een bedrag van €102.000 binnengekomen. Dit bedrag is in een voorziening gestort, waar de jaarlijkse onderhoudskosten (voor 20 jaar) uit bekostigd kunnen worden. 	I	-102
<ul style="list-style-type: none"> Op basis van het BBV dienen uren toegerekend te worden aan investeringen die de gemeente doet. In de begroting was hier voor een bedrag van € 540.000 rekening mee gehouden. In werkelijkheid is € 964.165 toegerekend aan de investeringen, dit levert een voordeel op voor de exploitatie van € 424.165. Deze uren werden op begrotingsbasis grotendeels toegerekend aan product 601 Beheer openbare ruimte. Daardoor ontstaat hier nu een voordeel van € 353.000. 	I	353
<ul style="list-style-type: none"> Uitvoeringskosten: In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op de oorzaak van verschillen in de uitvoeringskosten per product 	I	136
Verschillen kleiner dan € 50.000.	I	-29
603 Beheer en onderhoud sportvelden en gebouwen		-776
<ul style="list-style-type: none"> Gebouwen en gronden zonder bestemming: -afwaardering gronden: in 2019 heeft er een(wettelijk verplichte) toets plaatsgevonden op de marktwaarde van deze gronden tegen de geldende bestemming op het moment van de marktwaardetoets. Voor een zestal stukken grond heeft dat geleid tot een verplichte afwaardering van deze gronden. Er wordt een agrarische waarde van € 4,50 per m2 aangehouden. Voor een specificatie wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid. 	I	-333

Onderwerpen	I of S	Bedragen x € 1.000
• Er zijn aan enkele stukken grond verkocht, waarvoor nog kosten zijn gemaakt. Het gaat o.a. om De Bining, Triemen. Aan de batenkant staan de inkomsten van de grondverkoop.	I	-70
• Groot onderhoud gebouwen; Voor een aantal gebouwen is in 2019 meer onderhoud/ vervanging van installaties noodzakelijk geweest dan er budget voor was.	I	-33
• Uitvoeringskosten: In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op de oorzaak van verschillen in de uitvoeringskosten per product	I	-287
• Verschillen kleiner dan € 50.000.		-53
604 Beheer en onderhoud begraafplaatsen		-87
• Hogere storting in de voorziening grafrechten begraafplaatsen. Zie ook toelichting aan de batenkant.	I	-43
• Verschillen kleiner dan € 50.000.	I	-44
Mutaties reserves		-801
Toevoegingen		0
Onttrekkingen		-801
Totaal Resultaat		185

Specificatie reserveringen

Onderwerpen	Bedragen x € 1.000		
	Begroting	Jaar- rekening	Saldo
Toevoegingen			
Reserve groot onderhoud gebouwen			
• Jaarlijkse toevoeging.	-124	-124	0
Reserve wegen			
• Jaarlijkse toevoeging.	-947	-947	0
Reserve kunstwerken			
• Jaarlijkse toevoeging.	-108	-108	0
Reserve onderhoud speeltuin en speelplaatsen			
• Jaarlijkse toevoeging.	-57	-57	0
Totaal Toevoegingen	-1.236	-1.236	0
Onttrekkingen			
Algemene reserve			
• Kapitaallasten inrichting openbare ruimte Dockinga.	10	0	-10
• Onttrekking overdracht Schreiersbrêge; Omdat de overdracht van de Schreiersbrêge niet in 2019 heeft plaatsgevonden is het bedrag niet aan de reserve onttrokken.	750	0	-750
• Subsidie kledboxen De Boppeslach te Ferwert.	61	61	0
• Advieskosten MFC Burdaard.	30	25	-5
• Afrekening bijdrage MFA Anjum.	132	132	0
Reserve dekking afschrijving			
• Voorbereidingskrediet herinrichting markt.	9	9	0

Onderwerpen	Bedragen x € 1.000		Saldo
	Begroting	Jaar- rekening	
• Dekking afschrijving Houtkolk; project wordt in 2020 afgerond.	18	0	-18
• Dekking herstructurering MFA.	9	0	-9
Reserve groot onderhoud gebouwen			
• Jaarlijkse onttrekking groot onderhoud gebouwen	135	135	0
Reserve wegen			
Jaarlijkse onttrekking groot onderhoud wegen.	666	666	0
Reserve kunstwerken			
Jaarlijkse onttrekking groot onderhoud kunstwerken.	108	108	0
Reserve onderhoud speeltuin en speelplaatsen			
Jaarlijkse onttrekking groot onderhoud speeltuinen en speelplaatsen.	37	28	-9
Totaal onttrekkingen	1.965	1.164	-801
Totaal Reserveringen	730	-72	-801

Algemeene dekkingsmiddels

Waar gaat 'Algemeene dekkingsmiddels' over?

Algemeene dekkingsmiddels

Op grond van het besluit begroting en verantwoording (BBV) worden de algemene dekkingsmiddelen in de gemeentelijke begroting apart zichtbaar gemaakt.

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit de onderstaande onderdelen.

Lokale heffingen

Dit zijn opbrengsten uit de gemeentelijke belastingen en heffingen en de daarmee samenhangende uitvoeringskosten voor Wet waardering onroerende zaken (WOZ), de heffing en de invordering.

Algemene uitkeringen

Gemeenten ontvangen geld van het Rijk om hun taken uit te voeren. Een deel van dit geld komt uit het Gemeentefonds en wordt uitgekeerd in de vorm van algemene uitkeringen, inclusief de decentralisatie-uitkering sociaal domein.

Dividend

Dit betreffen de opbrengst (dividend) uit deelnemingen in Eneco en de BNG.

Overige algemene dekkingsmiddelen

Hieronder vallen het taakveld treasury en de overige baten en lasten (stelposten)

Mutaties in de reserves

Op grond van het besluit begroting en verantwoording worden de mutaties in de algemene- en bestemmingsreserves apart zichtbaar gemaakt in de begroting.

De mutaties in de reserves die een relatie hebben met een specifiek programma zijn opgenomen onder het desbetreffende programma zodat per programma een resultaat voor en na bestemming zichtbaar is.

Onder algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien vinden rentetoevoegingen plaats aan de algemene reserve en de reserve bouwgrondexploitatie.

Verbonden partij	Bijdrage aan beleidsdoelstellingen
NV Kabeltelevisie Noordoost Friesland	De gemeente is aandeelhouder voor 54,85%.
Exploitatiemaatschappij Havencomplex Lauwersoog BV	De gemeente is aandeelhouder voor 45%.
NV Eneco Beheer* *aandelen zijn begin 2020 verkocht.	De gemeente is aandeelhouder in de vorm van dividend.
NV Stedin Groep	De gemeente is aandeelhouder.
NV Afvalsturing Friesland (Omrin)	De gemeente is aandeelhouder.
BV Fryslân Milieu Noordwest (Omrin)	De gemeente is aandeelhouder.
NV Bank Nederlandse Gemeenten	De gemeente is aandeelhouder.
Stichting Dataland met een BV	De gemeente heeft certificaten, dit is te vergelijken met aandelen.

Uniforme beleidsindicatoren	Eenheid	Periode	Gemeente Noardeast-Fryslân	Nederland	Peildatum
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	2019	721,00	669,00	02-03-2020
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	2019	802,00	739,00	02-03-2020
Overhead	% van totale lasten	2019	12,15%	Niet bekend	31-12-2019
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	2019	165,00	248,00	02-03-2020

Leeswijzer uniforme beleidsindicatoren:

Uniforme beleidsindicatoren	Toelichting	Bron
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten. Periode 2019. Bron: WSJG: 2 maart 2020	COELO
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten. Periode 2019. Bron: WSJG: 2 maart 2020	COELO
Overhead	Overheadkosten: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.	Eigen begroting
Gemiddelde WOZ waarde	De gemiddelde WOZ-waarde van woningen. In duizenden euro's Periode 2019. Bron: WSJG: 2 maart 2020	CBS

Overzicht baten en lasten 2019

Onderwerpen (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Jaar- rekening	Saldo
Baten				
Lokale heffingen	11.596	11.933	12.013	80
Algemene uitkeringen	86.759	87.451	88.410	959
Dividend	781	943	949	6
Overige algemene dekkingsmiddelen	3.043	2.490	3.383	894
Totaal baten	102.178	102.816	104.755	1.939

Onderwerpen (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Jaar- rekening	Saldo
Lasten				
Lokale heffingen	-268	-378	-228	150
Algemene uitkeringen	-301	0	0	0
Dividend	-35	-35	-25	10
Overige algemene dekkingsmiddelen	-3.318	-3.161	-3.316	-155
Totaal lasten	-3.922	-3.574	-3.569	5
Saldo baten en lasten	98.256	99.243	101.186	1.943
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves				
Toevoegingen aan reserves	-7.048	-17.980	-20.889	-2.909
Onttrekkingen aan reserves	1.520	12.820	15.673	2.853
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-5.527	-5.160	-5.216	-56
Resultaat	92.729	94.083	95.970	1.888

Toelichting op de verschillen (I)= Incidenteel (S)= Structureel

Onderwerpen	I of S	Bedragen x € 1.000
Baten		1.939
Lokale heffingen		80
<ul style="list-style-type: none"> Verschillen kleiner dan € 50.000. 	I	80
Algemene Uitkering		959
<ul style="list-style-type: none"> Decembercirculaire 2019, klimaatakkoord: - € 202.100 voor een Transitievisie warmte. Ieder gemeente heeft dit bedrag ontvangen. De visie moet uiterlijk 2021 gereed zijn. - € 10.000 voor klimaataanpak op wijkniveau, bedoeld om uitvoeringsplannen mee te maken. - € 38.000 voor energieloketten, om bewoners en particuliere gebouweigenaren de komende periode goed te informeren met name door middel van energieloketten <p>Deze middelen kunnen pas worden besteed in 2020 en verder. Bij de bestemming van het rekeningsresultaat 2019 treft u een voorstel aan om deze middelen te reserveren voor genoemde doeleinden.</p>		250
<ul style="list-style-type: none"> Decembercirculaire, suppletie-uitkering Sociaal Domein: De suppletie-uitkering moet ervoor zorgen dat de overheveling van de IntegratieUitkering Sociaal Domein (IUSD) naar de algemene uitkering in 2019 geen herverdeel effect (positief of negatief) voor gemeenten mag hebben. Het effect van het gebruik van actuelere statistieken en van de aanpassing van de definitie van de maatstaf jongeren (van <20 jaar naar <18 jaar) wordt via de suppletie-uitkering ongedaan gemaakt. Omdat de gegevens over het aantal jongeren < 20 jaar en <18 jaar (peiljaar 2020) naar verwachting pas in de van zomer 2020 gereed zijn, kan de suppletie-uitkering voor 2020 nu nog niet worden berekend. 		246

Onderwerpen	I of S	Bedragen x € 1.000
<ul style="list-style-type: none"> Decembercirculaire, Actualisatie van de basisgegevens: Deze actualisatie levert een groot voordeel op, maar in samenhang daarmee is de uitkeringsbasis verlaagd. Het betreft vooral basisgegevens van maatstafgegevens die zorgverzekeraars bij het Rijk aanleveren. Het gaat dan om bv. ouders met (langdurig) psychisch medicijngebruik, inwoners met langdurig medicijngebruik (boven bepaalde drempel). 		463
Dividend		6
<ul style="list-style-type: none"> Verschillen kleiner dan € 50.000. 	I	6
Overige algemene dekkingsmiddelen		894
<ul style="list-style-type: none"> Algemene baten en lasten: Gedeeltelijk vrijval voorziening dubieuze debiteuren SoZa. 	I	362
<ul style="list-style-type: none"> Algemene baten en lasten: BTW-afrekening WMO 2012-2016 na suppletie aangifte. Door gewijzigde inzichten is meer BTW aftrekbaar dan eerder aangenomen. Sinds 2017 wordt dit al juist toegepast. 	I	218
<ul style="list-style-type: none"> Treasury: De toegerekende rente aan de bouwgrondexploitatie is niet als inkomst geboekt maar als negatieve uitgave. Daardoor ontstaat er een nadeel aan de batenkant en een voordeel aan de lastenkant. Het nadeel aan de batenkant op Treasury is € 81.000, het voordeel aan de lastenkant is € 116.000. Per saldo is het voordeel op Treasury € 35.000. Dit is vooral veroorzaakt door het kort aantrekken van geld in combinatie met een negatieve rente. 	I	-81
<ul style="list-style-type: none"> Uitvoeringskosten: In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op de oorzaak van verschillen in de uitvoeringskosten per product. 	I	324
<ul style="list-style-type: none"> Verschillen kleiner dan € 50.000. 		-10
Lasten		5
Lokale heffingen		150
<ul style="list-style-type: none"> Uitvoeringskosten: In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op de oorzaak van verschillen in de uitvoeringskosten per product. 	I	90
<ul style="list-style-type: none"> Verschillen kleiner dan € 50.000. 	I	60
Dividend		10
<ul style="list-style-type: none"> Verschillen kleiner dan € 50.000. 	I	10
Overige algemene dekkingsmiddelen		-155
<p>Algemene baten en lasten: opboeken dubieuze debiteuren, Als oninbaar is ten laste van de voorziening dubieuze debiteuren afgeboekt een bedrag van bijna € 180.000. De toename van de dubieuze vorderingen bedraagt ca. € 99.000, zodat de voorziening met € 279.000 moest worden opgehoogd.</p>	I	-279

Onderwerpen	I of S	Bedragen x € 1.000
<ul style="list-style-type: none"> Treasury: De toegerekende rente aan de bouwgrondexploitatie is niet als inkomst geboekt maar als negatieve uitgave. Zie ook de batenkant. 	I	116
<ul style="list-style-type: none"> Verschillen kleiner dan € 50.000. 	I	8
Mutatie reserves		-56
Toevoegingen		-2.909
<ul style="list-style-type: none"> AR: Diverse opheffingen bestemmingsreserves conform besluit perspectiefnota 2020. 		2.863
<ul style="list-style-type: none"> AR: Verschillen kleiner dan € 50.000. 		46
Onttrekkingen		2.853
<ul style="list-style-type: none"> Diverse reserves: opheffen diverse bestemmingsreserves conform besluit perspectiefnota 2020. 		2.863
<ul style="list-style-type: none"> Verschillen kleiner dan € 50.000. 		-10
Totaal resultaat		1.888

Specificatie reserveringen

Onderwerpen	I of S	Bedragen x € 1.000		
		Begroting	Jaar- rekening	Saldo
Toevoegingen				
• Algemene reserve		15.555	18.474	-2.918
• Algemene reserve ter dekking van risico's		985	976	9
• Reserve onderhoud gebouwen		167	167	0
• Reserve kapitaalgoederen		200	200	0
• Reserve precariobelasting		1.072	1.072	0
Totaal toevoegingen		17.980	20.889	-2.909
Onttrekkingen				
• Algemene reserve		1.834	1.834	0
• Reserve bouwgrondexploitatie		985	976	-9
• Reserve sociaal domein		1.576	1.576	0
• Reserve herstructurering		888	920	32
• Reserve economische ontwikkeling		455	543	88
• Reserve dekking afschrijvingen		3.353	3.353	0
• Reserve onderwijshuisvesting		128	260	132
• Reserve recreatie en toerisme		80	80	0
• Reserve groot onderhoud gebouwen		47	47	0
• Reserve precariobelasting		2.301	4.787	2.486
• Reserve projecten Agenda Netwerk Noordoost		207	207	0
• Reserve nieuwbouw MFSA Tolhuispark		274	430	156
• Reserve sport		23	43	20
• Reserve eigen kapitaal		6	6	0
• Bestemmingsreserves 2019		662	622	-50
Totaal onttrekkingen		12.829	15.673	2.853
Totaal reserveringen				-56

Overhead

Waar gaat Overhead over?

Overhead

In het Wijzigingsbesluit vernieuwing BBV wordt onder artikel I, tweede lid onder I de definitie overhead nader geduid. In de toelichting van het Wijzigingsbesluit vernieuwing BBV is de definitie voor overhead van Vensters voor Bedrijfsvoering gehanteerd als uitgangspunt voor de definitie van overhead binnen het BBV. De Commissie BBV heeft als taak om duidelijkheid te verschaffen wanneer de toepassing van deze definitie in de praktijk tot vragen leidt. Dit heeft geleid tot een notitie overhead waarin beschreven is wat wel en wat niet onder de overhead valt.

Overhead bestaat in elk geval uit:

1. leidinggevenden primair proces (hiërarchisch).
2. financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie.
3. P&O / HRM.
4. inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement).
5. interne en externe communicatie m.u.v. klantcommunicatie (KCC).
6. juridische zaken.
7. bestuurszaken en bestuursondersteuning.
8. informatievoorziening en automatisering (ICT).
9. facilitaire zaken en Huisvesting.
10. documentaire Informatie Voorziening (DIV).
11. managementondersteuning primair proces.

Overzicht baten en lasten 2019

Onderwerpen (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Jaar- rekening	Saldo
Baten				
Overhead	807	828	2.027	1.199
Totaal baten	807	828	2.027	1.199
Lasten				
Overhead	-18.351	-18.750	-20.384	-1.634
Totaal lasten	-18.351	-18.750	-20.384	-1.634
Resultaat	-17.544	-17.921	-18.357	-436

Toelichting op de verschillen (I)= Incidenteel (S)= Structureel

Onderwerpen	I of S	Bedragen x € 1.000
Baten		1.199
Overhead		1.199
<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeringskosten: In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op de oorzaak van verschillen in de uitvoeringskosten per product. 	I	1.179
<ul style="list-style-type: none"> • Verschillen kleiner dan € 50.000. 	I	20

Lasten			-1.634
Overhead			-1.634
• Uitvoeringskosten: In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op de oorzaak van verschillen in de uitvoeringskosten per product.	I	-1.585	
• Verschillen kleiner dan € 50.000.	I	-49	
Totaal resultaat			-436

Heffing Vennootschapsbelasting

Waar gaat Heffing Vennootschapsbelasting over?

Heffing Vennootschapsbelasting (VPB)

De VPB is een belasting die wordt geheven over de winst van ondernemingen.

Voor een zeer groot aantal activiteiten van de gemeente Noardeast-Fryslân geldt dat niet voldaan wordt aan de ondernemingscriteria en dat deze niet belasting- en aangifteplichtig zijn voor de VPB. Er is ofwel sprake van het aanbieden van een “collectief goed” (geen deelname economische verkeer), “normaal vermogensbeheer” of van “structureel verlieslatende activiteiten”.

De gemeente doet alleen aangifte voor haar belaste activiteiten in het kader van de verkoop afvalstromen en het grondbedrijf. De afvalstromen met een opbrengst worden belast op basis van landelijke afspraken met een winstslag van 1% van de omzet, waarbij er geen kosten kunnen worden toegerekend. Alleen de afvalstromen waarbij de gemeente risicodragend is voor de verkoop van grondstoffen worden belast.

Voor het grondbedrijf is over 2016 van de voormalige gemeenten, Dongeradeel, Ferwerderadiel en Kollumerland een openingsbalansberekening opgesteld. Deze openingsbalans en fiscale systematiek van winstberekening vormt de basis voor de jaren 2017 en verder. Bij de voormalig gemeente Dongeradeel was sprake van een belast grondbedrijf, terwijl dit niet het geval was bij de voormalig gemeenten Kollumerland en Ferwerderadiel. Als gevolg van de gemeentelijke fusie wordt het gehele grondbedrijf van de gemeente Noardeast-Fryslân vennootschapsbelastingplichtig en zal het ‘oude’ grondbedrijf van de voormalig gemeenten Kollumerland en Ferwerderadiel de vpb-belaste sfeer in gaan. Vanwege deze sfeerovergang is afstemming gezocht met de Belastingdienst, aangezien er een fiscale waardering dient plaats te vinden over de in te brengen grondexploitaties.

Op dit moment is er nog geen VPB-last voor de gemeente Noardeast-Fryslân over 2019 te bepalen. Op basis van het meerjarenperspectief vanuit de voormalige gemeente Dongeradeel is het te betalen bedrag aan VPB op het resultaat behaald met de grondexploitaties over 2019 naar verwachting echter beperkt. Uiteraard kunnen de daadwerkelijke uitkomsten in de toekomst verschillen door mutaties in de grondexploitatie.

Overzicht baten en lasten 2019

Onderwerpen (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Jaar- rekening	Saldo
Baten				
Vennootschapsbelasting (VPB)	0	0	0	0
Totaal baten	0	0	0	0
Lasten				
Vennootschapsbelasting (VPB)	-4	-4	0	4
Totaal lasten	-4	-4	0	4
Resultaat	-4	-4	0	4

Toelichting op de verschillen (I)= Incidenteel (S)= Structureel

Onderwerpen	I of S	Bedragen x € 1.000
Baten		
Lasten		4
Vennootschapsbelasting (VPB)		4
Er was €4.000 geraamd aan belastingplicht. De belastingplicht over 2019 is echter nog niet te bepalen maar zal naar verwachting beperkt zijn.		4
Totaal resultaat		4

Onvoorzien

Waar gaat Onvoorzien over?

Onvoorzien

Op grond van het besluit begroting en verantwoording worden de gereserveerde middelen voor structureel onvoorzien apart zichtbaar gemaakt in de begroting.

Mutaties in de reserves

Op grond van het besluit begroting en verantwoording worden de mutaties in de algemene- en bestemmingsreserves apart zichtbaar gemaakt in de begroting.

De mutaties in de reserves die een relatie hebben met een specifiek programma zijn opgenomen onder het desbetreffende programma zodat per programma een resultaat voor en na bestemming zichtbaar is.

Onder algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien vinden rentetoevoegingen plaats aan de algemene reserve en de reserve bouwgrondexploitatie.

Overzicht baten en lasten 2019

Onderwerpen (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Jaar- rekening	Saldo
Baten				
Onvoorzien	0	0	0	0
Totaal baten	0	0	0	0
Lasten				
Onvoorzien	-94	-14	0	14
Totaal lasten	-94	-14	0	14
Resultaat	-94	-14	0	14

Toelichting op de verschillen (I)= Incidenteel (S)= Structureel

Onderwerpen	I of S	Bedragen x € 1.000
Baten		0
Lasten		14
Onvoorzien		14
Verschillen kleiner dan € 50.000	I	14
Totaal resultaat		14

Rekeningresultaat

Recapitulatie

Het werkelijke nadelige rekeningresultaat bedraagt € 4.127.791.

Resultaatanalyse

Omschrijving	Begroting na wijziging (x € 1.000)	Werkelijk (x € 1.000)	Saldo (x € 1.000)
Programma's	-8.507	-2.688	5.818
Dekkingsmiddelen, onvoorzien	0	0	0
Resultaat voor bestemming	-8.507	-2.688	5.818
Mutaties in reserves	2.385	-1.439	-3.824
Resultaat jaarrekening 2019 (nadelig)	-6.122	-4.128	1.994

De belangrijkste afwijkingen tussen de bijgestelde begroting en de realisatie zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Omschrijving (op hoofdlijnen)	Bedrag (x € 1.000) += meevaller -= tegenvaller
Programma 1	
<ul style="list-style-type: none"> Bestuur: Burgemeester en wethouders: Betreft voorziening wachtgeld waar een storting moet plaatsvinden. Oorzaken zijn verlaging rekenrente en harmonisatie berekening voorziening voormalige gemeenten. 	-1.296
Programma 2	
<ul style="list-style-type: none"> Onderwijshuisvesting en –kansenbeleid: Er is minder uitgegeven voor de bouw van het Kindcentrum dan geraamd voor 2019. Het restant van de kosten zal in 2020 uitgegeven worden. 	1.408
<ul style="list-style-type: none"> Algemene reserve: Onttrekking werkelijke kosten onderwijshuisvesting 	-1.682
<ul style="list-style-type: none"> Reserve onderwijshuisvesting: Extra inzet onderwijshuisvesting 	-132
Programma 3	
<ul style="list-style-type: none"> WMO: De gelden voor ambulante begeleiding van de doelgroep maatschappelijke opvang en vrouwenopvang zijn met ingang van 2015 overgeheveld van de centrumgemeenten naar de lokale gemeenten. Dit levert aan de batenkant een voordeel op van ongeveer € 173.000. Tegenover deze baten staan in de praktijk ongeveer gelijke kosten voor begeleiding. 	173
<ul style="list-style-type: none"> WMO: Door de inzet van een expertiseteam is kritischer gekeken naar de instroom in Beschermd Wonen. Dit heeft geleid tot een daling aan verstrekkingen ten opzichte van begroot (op basis van het tekort in 2018) van ongeveer € 160.000. 	160
<ul style="list-style-type: none"> WMO: Er zijn in 2019 minder vreemdelingen gehuisvest dan begroot. De kosten voor de inzet van maatschappelijke begeleiding zijn hierdoor ongeveer € 115.000 lager uitgevallen dan begroot. 	115
<ul style="list-style-type: none"> WMO: De richtlijnen voor PGB verstrekkingen zijn aangescherpt, met als gevolg een verschuiving naar zorg in natura. De uitgaven voor PGB zijn daardoor ongeveer € 168.000 lager en die van Wmo begeleiding € 512.000 hoger, mede doordat sprake is van een autonome groei in cliëntenaantallen. 	-752
<ul style="list-style-type: none"> WMO: In 2019 is een sterke afname van het bestand geweest, met hierdoor een positief effect van € 823.000 op de BUIG uitgaven. 	823
<ul style="list-style-type: none"> Inkomensondersteuning: De definitieve beschikking BUIG 2019 valt € 356.000 lager uit dan de nadere voorlopige beschikking BUIG. 	-356

Omschrijving (op hoofdlijnen)	Bedrag (x € 1.000) += meevaller -= tegenvaller
<ul style="list-style-type: none"> Inkomensondersteuning: Enerzijds is de doelgroep kleiner, maar ook is de regeling collectieve ziektekostenverzekering financieel minder aantrekkelijk geworden. Hierdoor daalt het gebruik, wat een positief financieel effect heeft van € 184.000. 	184
<ul style="list-style-type: none"> Participatie: In de algemene uitkering wordt rekening gehouden met bepaalde maatstaven voor deze taak. NEF hanteert hierbij de werkelijke aantallen. Hierdoor ontstaat een verschil in de berekening van de bijdrage aan NEF van € 227.000. Dit wordt komend jaar nader afgestemd. 	-227
<ul style="list-style-type: none"> Gezondheid: De lasten veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd 18-vallen € 327.000 hoger uit dan begroot, doordat in 2019 definitieve afrekeningen zijn ontvangen over 2018. Afrekening vindt plaats op basis daadwerkelijk verbruik en het gebruik in 2018 was hogere dan het geraamde bedrag dat in 2018 als voorschot is betaald. 	-327
<ul style="list-style-type: none"> Jeugdwet: Bij de tweede tussenrapportage 2019 heeft een bijstelling van de begroting plaatsgevonden van € 510.000, betreft verwachte terugloop in kosten en aantal lopende voorzieningen persoonsgebonden budgetten en zorg in natura. Op basis van 80% van de beschikbare productieverantwoordingen van zorgaanbieders over 2019 is dit beeld iets positiever. 	471
<ul style="list-style-type: none"> Onderwijs: De verkoop van Fokkema's Pleats leidt tot een eenmalig voordeel van afgerond €175.000 	175
<ul style="list-style-type: none"> Onderwijs: Door omvorming peuterspeelzaalwerk naar kinderopvang per 2018 zijn de kosten voor peuteropvang lager. 	160
Programma 4	
<ul style="list-style-type: none"> Recreatie en toerisme: In 2019 is van heffingssystematiek van toeristenbelasting gewijzigd. Van forfaitair (vast bedrag) naar het werkelijk aantal overnachtingen per jaar. Dit leidt tot een hogere opbrengst. 	116
Programma 5	
<ul style="list-style-type: none"> Ruimtelijke ontwikkeling / ruimtelijke kwaliteit: De baten voor de grondexploitatie zijn op rekeningsbasis € 882.000. 	882
Programma 6	
<ul style="list-style-type: none"> Beheer openbare ruimte: Lagere afschrijvingslasten: In 2018 is een aantal investeringen, waaronder de gementelijke bijdrage voor het project Sud le, doorgeschoven naar 2019. Hierdoor zouden ook de daarbijbehorende afschrijvingslasten doorgeschoven moeten worden. Dit is niet in de verantwoordingsrapportages verwerkt waardoor er bij de jaarrekening sprake is van een vrijval aan afschrijvingslasten. 	172
<ul style="list-style-type: none"> Beheer en onderhoud sportvelden en gebouwen: Gebouwen en gronden zonder bestemming:-afwaardering gronden: in 2019 heeft er een(wettelijk verplichte) toets plaatsgevonden op de marktwaarde van deze gronden tegen de geldende bestemming op het moment van de marktwaardetoets. Voor een zestal stukken grond heeft dat geleid tot een verplichte afwaardering van deze gronden. Er wordt een agrarische waarde van € 4,50 per m2 aangehouden. Voor een specificatie wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid. 	-333
<ul style="list-style-type: none"> Op basis van het BBV dienen uren toegerekend te worden aan investeringen die de gemeente doet. In de begroting was hier voor een bedrag van € 540.000 rekening mee gehouden. In werkelijkheid is € 964.165 toegerekend aan de investeringen, dit levert een voordeel op voor de exploitatie van € 424.165. Deze uren werden op begrotingsbasis grotendeels toegerekend aan product 601 Beheer openbare ruimte. Daardoor ontstaat hier nu een voordeel van € 353.000. 	353
Programma 99 – Algemeene dekkingsmiddelen	
<ul style="list-style-type: none"> Algemene Uitkering: Decembecirculaire 	959
<ul style="list-style-type: none"> Overige algemene dekkingsmiddelen: Algemene baten en lasten: Gedeeltelijk vrijval voorziening dubieuze debiteuren SoZa. 	362

Omschrijving (op hoofdlijnen)	Bedrag (x € 1.000) += meevaller -= tegenvaller
<ul style="list-style-type: none"> Algemene baten en lasten: BTW-afrekening WMO 2012-2016 na suppletie aangifte 	218
<ul style="list-style-type: none"> Algemene baten en lasten: opboeken dubieuze debiteuren 	-279
<ul style="list-style-type: none"> AR: Diverse opheffingen bestemmingsreserves conform besluit perspectiefnota 2020 	-2.863
<ul style="list-style-type: none"> Diverse reserves: opheffen diverse bestemmingsreserves conform besluit perspectiefnota 2020 	2.863
Overig	
<ul style="list-style-type: none"> Verschillen kleiner dan € 100.000 	651
Saldo resultaat ten opzichte van de begroting na bestemming	1.994

Analyse begrotingsrechtmatigheid

In artikel 5 van de op 17 januari 2019 vastgestelde verordening ex. art. 212 van de gemeentewet zijn onderstaande normen voor begrotingsrechtmatigheid vastgelegd:

De norm voor begrotingsrechtmatigheid ligt op het niveau van overschrijding van de lasten van de programma's. Indien er overschrijdingen zijn, moeten deze worden toegelicht door het college indien de overschrijding meer bedraagt dan € 250.000.

Norm voor begrotingsrechtmatigheid ten aanzien van de balansposten ligt op het niveau van de geautoriseerde bedragen. Voor het schuiven van budgetten tussen programma's is toestemming van de gemeenteraad vereist.

Het college mag binnen de programma's met budgetten schuiven, mits de lasten van producten niet dusdanig worden overschreden dat de realisatie van andere producten binnen hetzelfde programma onder druk komt te staan. Indien de lasten van een geautoriseerd budget of een investeringskrediet met meer dan € 250.000 is overschreden moet dit aan de raad zijn gerapporteerd. Aan de hand van voorgaande criteria kunnen de volgende conclusies op de begrotingsoverschrijdingen van de lasten uit de financiële analyse worden getrokken.

In onderstaande tabel zijn niet de verschillen in de uitvoeringsbegroting per programma opgenomen. Dit omdat deze verschillen per saldo budgettair neutraal zijn.

Begrotingsafwijkingen	Rechtmatig	Onrechtmatig	Motivering van de conclusie
1. Ynwenner en Bestjoer	x 1.000	x 1.000	
Burgemeester en wethouders: Betreft voorziening wachtgeld waar een storting moet plaatsvinden. Oorzaken zijn verlaging rekenrente en harmonisatie berekening voorziening voormalige gemeenten.	-1.031		De berekening van de pensioenvoorziening wordt eind van het verslagjaar gemaakt door RAET en zijn derhalve niet eerder beschikbaar en ontstaan bij het opmaken van de jaarrekening.
Burgemeester en wethouders: Betreft storting voorziening voormalig wethouders door harmonisatie werkwijze voormalige gemeenten.	-265		De berekening van de voorziening voormalige wethouders wordt eind van het verslagjaar gemaakt door RAET en zijn derhalve niet eerder beschikbaar en ontstaan bij het opmaken van de jaarrekening.
3. Meidwaan & Omtinken			
WMO: De richtlijnen voor PGB verstrekkingen zijn aangescherpt, met als gevolg een verschuiving naar zorg in natura. De uitgaven voor PGB zijn daardoor ongeveer € 168.000 lager en die van Wmo begeleiding € 512.000 hoger, mede doordat sprake is van een autonome groei in cliëntenaantallen.	-344		Dit is een kostenoverschrijdingen van een open einde regeling. Bij het opmaken van de jaarrekening bleek een niet eerder geconstateerde overschrijding.
WMO: Door een toename in het aantal aanvragen naar Wmo vervoersvoorziening zijn de kosten ongeveer € 50.000 hoger dan begroot. Oorzaak is de toeneemende vergrijzing en navenant de autonome zorgvraag/groei.	-227		Dit is een kostenoverschrijdingen van een open einde regeling. Bij het opmaken van de jaarrekening bleek een niet eerder geconstateerde overschrijding
Gezondheid: De lasten veilig-	-327		Dit is een kostenoverschrijdingen

Begrotingsafwijkingen	Rechtmatig	Onrechtmatig	Motivering van de conclusie
heid, jeugdreclassering en opvang jeugd 18-vallen € 327.000 hoger uit dan begroot, doordat in 2019 definitieve afrekeningen zijn ontvangen over 2018. Afrekening vindt plaats op basis daadwerkelijk verbruik en het gebruik in 2018 was hogere dan het geraamde bedrag dat in 2018 als voorschot is betaald.			van een open einde regeling. Bij het opmaken van de jaarrekening bleek een niet eerder geconstateerde overschrijding
4. Werk, Bedrijf en Recreatie			
Versnellingsagenda: In 2019 is begonnen met uitvoering van de versnellingsagenda. Noardeast heeft de lasten verantwoord. Hier staan de niet geraamde bijdragen van de gemeenten Achtkarspen, Dantumadiel en Tytsjerkstradiel. Aan de lasten kant is er een evenhoge overschrijding van de kosten. Per saldo heeft dit dus geen effect op het rekeningssaldo	-620		Kostenoverschrijdingen die gecompenseerd wordt door direct gerelateerde inkomsten
Omgevingsproces Ternaard: De kosten voor het omgevingsproces waren niet geraamd. Tegenover de uitgaven staat een Rijksbijdrage	-281		Kostenoverschrijdingen die gecompenseerd wordt door direct gerelateerde inkomsten
5. Wonen en Omgeving			
Bouwgrondexploitatie: De bouwgrondexploitatie is in principe budgettair neutraal en wordt daarom niet in de begroting opgenomen.	-2.673		Kostenoverschrijdingen die gecompenseerd wordt door direct gerelateerde inkomsten
6: Iepenbiere Romte			
Gebouwen en gronden zonder bestemming:-afwaardering gronden: in 2019 heeft er een(wettelijk verplichte) toets plaatsgevonden op de marktwaarde van deze gronden tegen de geldende bestemming op het moment van de marktwaardetoets. Voor een zestal stukken grond heeft dat geleid tot een verplichte afwaardering van deze gronden. Er wordt een agrarische waarde van € 4,50 per m2 aangehouden. Voor een specificatie wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.	-333		Deze aanpassing was niet eerder beschikbaar en is ontstaan bij het opmaken van de jaarrekening.
Algemene dekkingsmiddelen			
Algemene baten en lasten: opboeken dubieuze debiteuren	-279		Deze post wordt met het opmaken van de jaarrekening berekend, en was derhalve niet eerder op te merken.

Afwijking investeringskrediet	Recht- matig	Onrecht- matig	Motivering van de conclusie
	x 1.000	x 1.000	
Overname tractiemiddelen vanuit de DDFK	-2.588		In 2018 is besloten de tractiemiddelen en overige middelen van DDFK-gemeenten over te nemen. De jaarlijkse lasten van rente en afschrijving zijn ook al in de primitieve begroting van Noardeast-Fryslân verwerkt. De overdracht heeft op 1 januari 2019 plaatsgevonden
Renovatie Ooster- en Westerdiepswal	-294		De overschrijding wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de interne uren die nu aan (alle) investeringen toegerekend worden. Dit is een wettelijke verplichting op basis van het BBV. Bij de investeringsaanvraag (gemeente Kollumerland) was geen rekening gehouden met deze interne doorbelasting.

Paragrafen

Paragraaf lokale heffingen

Inleiding

Hierna treft u een overzicht van:

- Beleid publiekrechtelijke heffingen;
- Opbrengsten van belastingen en rechten;
- Mate van kostendekking van de tarieven afvalstoffenheffing, rioolrechten en leges;
- Financiële effect van het kwijtscheldingsbeleid;
- Ontwikkeling van de lastendruk voor de burger;
- Verloop van aantal WOZ beschikkingen en daartegen ingediende bezwaarschriften.

Beleid publiekrechtelijke heffingen

Algemeen beleid is om de tarieven van de belastingen, heffingen en rechten steeds te verhogen met de stijging van het consumentenprijsindexcijfer. Bij het opstellen van de begroting is 2019 uitgegaan van een inflatiepercentage van 2,4% conform de geharmoniseerde consumentenprijsindex (HCPI) 2019 van het Centraal Plan Bureau zoals opgenomen in het Centraal Economisch Plan van maart 2018. In algemeenheid zijn zijn dientengevolge de tarieven voor de meeste heffingen verhoogd met 2.4%, een en ander voor zover specifiek beleid daar niet aan in de weg stond. Een belangrijk element van dat specifieke beleid is om voor de rioolrechten en afvalstoffenheffing een kostendekking aan te houden van 100%. In dat verband zijn de tarieven afvalstoffenheffing voor het jaar 2019 verhoogd met 9,31% en tarieven rioolheffing met 7,89%. Wij verwijzen voor het overige naar perspectiefnota 2018-2021 "Een gedeelde toekomst".

Opbrengsten

De begroting geeft jaarlijks een overzicht van de opbrengsten van de lokale heffingen. In onderstaande tabel is per middel het begrote en ontvangen bedrag 2019 opgenomen.

Opbrengsten 2019 x € 1.000	Begroot	Werkelijk	Vershil
Onroerende zaakbelastingen woningen	5.520	5.521	1
Onroerende zaakbelastingen niet-woningen	3.362	3.415	53
Belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten	1.2	1.2	-
Afvalstoffenheffing	4.883	4.897	14
Rioolheffing	5.026	4.993	-33
Toeristenbelasting*	354	470	116
Forensenbelasting	124	125	1
Reclamebelasting	84	87	3
Precariobelasting op kabels en leidingen	2.844	2.881	37
Bruggelden	93	92	-1
Liggelden pleziervaartuigen	10	6	-4
Baatbelasting	29	22	-7
Leges	1.681	1.594	-87
Lijkbezorgingsrechten	336	369	33
Liggelden woonschepen en bedrijfsvaartuigen	3	3	-
Parkeerbelastingen	230	232	2
Totaal	24.580	24.708	128

*Het verschil met het begrote bedrag hangt samen met een stelselwijziging van deze belasting per 1 januari 2019. Vanaf dat moment wordt van het overgrote deel van de verblijfbieders (belastingplichtigen) geheven op basis van het werkelijke aantal overnachtingen. Voorheen werd dat nog forfaitair bepaald. Effect van deze wijziging is een sterke stijging van de opbrengst ten opzicht van vorige jaren

Kostendekking rechten

De geraamde opbrengsten van de afvalstoffenheffing, rioolheffing en leges mogen niet uitgaan boven de geraamde lasten voor dat jaar. Voor het jaar 2019 gelden de volgende geraamde dekkingspercentages:

- rioolrechten	100%
- afvalstoffenheffing	100%
- lijkbezorgingsrechten	44%
- leges	67%

Kwijtschelding

Met het hanteren van een kwijtscheldingsregeling geeft de gemeente een deel van zijn burgers de mogelijkheid om voor een lagere belastingaanslag in aanmerking te komen. De ruimte om een eigen gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid te voeren is beperkt. Kwijtschelding wordt verleend op basis van de maximaal toegestane rijksnormen, zijnde 100% van de bijstandsnorm of 100% van de AOW-norm.

We verlenen kwijtschelding voor de onroerende zaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffing. Voor het jaar 2019 bedroeg de raming € 515.000. Kwijtschelden is € 490.000.

Woonlastenontwikkeling één- en meerpersoonshuishoudens 2019

Eigen woning

Het landelijke beeld van de woonlastenontwikkeling voor meer- en éénpersoonshuishoudens met een eigen woning is als volgt. De onroerende-zaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffing bedragen in 2019 samen voor meerpersoonshuishoudens met een eigen woning gemiddeld € 740 euro. Dit is € 24,86 (3,5%) meer dan diezelfde heffingen de burger (meerpersoonshuishoudens) vorig jaar kostten. Voor éénpersoonshuishoudens bedroegen de gemiddelde woonlasten € 674. Specifiek voor Noardeast-Fryslân geldt dat de woonlasten voor meerpersoonshuishoudens in 2019 gemiddeld € 802,00 hebben bedragen en voor éénpersoonshuishoudens € 721.

Huurder

De landelijk gemiddelde woonlasten van meerpersoonshuishoudens met een huurwoning bedroegen in 2019 € 368. Voor een éénpersoonshuishoudens was dat € 290. Onder woonlasten worden de afvalstoffenheffing en de rioolrechten begrepen. Huurders van woningen betalen geen onroerende-zaakbelastingen. Voor Noardeast-Fryslân bedroegen de gemiddelde woonlasten voor meerpersoonshuishoudens € 524 en voor éénpersoonshuishoudens € 443.

Verloop bezwaarschriften WOZ en aanslagen onroerendezaakbelastingen 2019

In 2019 zijn 31.294 beschikkingen verzonden, 26.895 voor woningen en 4.399 voor niet-woningen. In het aantal beschikkingen voor woningen zijn 6.439 beschikkingen opgenomen, die zijn verzonden aan de gebruikers. Die beschikkingen zijn voor de lokale belastingen verder zonder betekenis, omdat gebruikers van woningen niet worden betrokken in de onroerendezaakbelastingen. De eigenaars van woningen wel. Voor hen gaat het dus om 20.456 beschikkingen.

In totaal zijn 326 bezwaarschriften ingediend. Er zijn 311 bezwaarschriften afgedaan. Het restant is nog in behandeling. In totaal zijn tot nu toe 90 bezwaarschriften geheel of gedeeltelijk gegrond verklaard.

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Aanleiding en achtergrond

De Gemeente Noardeast-Fryslan acht het wenselijk om risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering beheersbaar te maken. Door inzicht in de risico's wordt de organisatie in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige investeringen in verhouding staan tot de vermogenspositie van de organisatie. Om inzicht in de risico's van de gemeente te kunnen verkrijgen is er een risico-inventarisatie uitgevoerd. Hieronder wordt verslag gedaan van de resultaten van de risico-inventarisatie. Op basis van de geïnventariseerde risico's is tevens het weerstandsvermogen berekend.

Risicoprofiel

Om de risico's van de gemeente in kaart te brengen is een risico-inventarisatie uitgevoerd in samenwerking met de betrokken medewerkers uit de organisatie. Dit risicoprofiel is tot stand gekomen met behulp van een workshop waarbij gebruik is gemaakt van het softwareprogramma NARIS® (NAR Risicomanagement Informatie Systeem) waarmee risico's systematisch in kaart kunnen worden gebracht en beoordeeld. Uit de inventarisatie zijn vanuit de gemeente in totaal 65 risico's in beeld gebracht. In het onderstaande overzicht (tabel 1) worden echter alleen het aantal risico's gepresenteerd welke gezamenlijk voor 80% het noodzakelijke weerstandsvermogen bepalen.

Deze risico inventarisatie geeft een goed inzicht in de aanwezige risico's en stelt organisatie en bestuur in staat beter te sturen op de beheersing van risico's en te bepalen welk weerstandsvermogen nodig is om financiële schade voortkomend uit risico's te ondervangen. Het plan is om de komende jaren het inzicht in risico's en de sturing en beheersing van de risico's verder te ontwikkelen.

Tabel 1: belangrijkste financiële risico's

Risico nr	Risico	Gevolgen	Invloed
R227	Door de herijking van het gemeentefonds zullen de plattelandsgemeenten waarschijnlijk minder geld van het rijk ontvangen.	Financieel - Herijking zal waarschijnlijk tot een lagere Algemene Uitkering leiden.	12.51%
R105	Niet halen van de taakstellende bezuinigingen waardoor de begroting niet sluitend is.	Financieel - Interen op de algemene reserve.	12.21%
R149	Verkoop van de vrijkomende schoollocaties in Holwert en Reitsum beneden boekwaarde.	Financieel - Verkoop onder de boekwaarde leidt tot afboeking.	10.28%
R169	Groei van het aantal klanten en voorzieningen waardoor er meer gebruik wordt gemaakt van de WMO.	Financieel - Uitvoeringskosten WMO stijgen.	8.03%
R182	Er is minder uitstroom uit de participatiewet dan de beoogde 10%.	Financieel - Kosten voor de uitvoering van de participatiewet dalen niet terwijl daar wel rekening mee wordt gehouden.	5.40%
R143	De rechtszaak van SSC Leeuwarden tegen Splitvision m.b.t. het PDW gaat verloren worden.	Financieel - Wegens wanprestatie is tot heden 40% van de rekening betaald.	3.36%
R155	De munitiestortplaats op de Engelsmanplaat moet worden gesaneerd en het Rijk houdt de gemeente daarvoor verantwoordelijk.	Financieel - In de begroting is geen rekening gehouden met mogelijke saneringskosten van munitiestortplaats Engelsmanplaat.	2.58%
R32	Faillissement van MFC.	Financieel - Garantstelling van €1,2 miljoen. Afboeken boekwaarde op maatschappelijk vastgoed en treffen alternatieve voorzieningen.	2.50%
R188	Indicaties voor jeugdzorg worden niet conform contractafspraken en administratieprotocol uitgevoerd door de	Financieel - Dit leidt tot hogere zorgkosten.	2.42%

Risico nr	Risico	Gevolgen	Invloed
	zorgaanbieders.		
R107	Extreem hoog ziekteverzuim van het gemeentelijke personeel.	Financieel - Er moet meer personeel van derden worden ingehuurd	2.40%
R189	Oneigenlijk gebruik van gemeenschapsgeld door dubieuze zorgaanbieders (fraude).	Financieel - Gemeente betaalt voor zorg die niet volgens afspraak wordt geleverd	2.29%
R229	Het subsidiebureau voor de versnelingsagenda maakt een (procedurele) inschattingfout bij de beoordeling van een ingediende subsidieaanvraag, waardoor door de Regioboard en het college van Noardeast-Fryslân een foutieve subsidietoekenning plaatsvindt.	Financieel - Een bezwaarschrift kan er toe leiden dat de aangevraagde middelen toch moeten worden toegekend. Het niet goed hanteren van de regels (bijv. voor steunverlening) kunnen ertoe leiden dat subsidie moet worden teruggevorderd.	2.22%
R214	Het budgethouderschap en de sturing & control op de bewaking van budgetten is niet optimaal.	Financieel - Overschrijding van budgetten.	2.20%
R145	Grondverkoop vallen tegen. Verkoop vinden later plaats dan aangenomen.	Financieel - Grondexploitaties worden verliesgevend, dan wel minder winstgevend.	1.92%
R106	Naheffing en/of boete van belastingdienst, UWV, ABP of een andere instantie.	Financieel - Naheffing en/of boete	1.86%
R141	Kosten grondexploitatie vallen hoger uit dan begroot	Financieel - Lopende grondexploitaties worden verliesgevend, dan wel minder winstgevend.	1.68%
R110	Beschikbaarheid van informatiesystemen	Financieel -	1.66%
R160	Verandering klimaat.	Financieel -	1.33%
R164	Vermindering van areaal, bomen die omvallen	Financieel - opruimen van bomen en planten en herplanten van bomen en planten. bestrijden van insecten / rupsen	1.32%
R136	Er wordt een Elfstedentocht op de schaats georganiseerd.	Financieel - De kosten bestaan voornamelijk uit de te nemen maatregelen voor het veilig verloop van een Elfstedentocht. Denk hierbij aan verkeersmaatregelen met bijbehorende hekken, bebording en verkeersregelaars, cameratoezicht, beveiliging en ook personeelskosten.	1.26%

Begin 2020, vlak na afsluiting van het boekjaar 2019 is het COVID-19 (Corona) virus uitgebroken. De uitbraak heeft een enorme impact op de gemeente Noardeast-Fryslân. Voor de risico inschatting is het op dit moment nog niet mogelijk om de financiële impact hiervan te bepalen. Wij zullen de ontwikkelingen en risico's voortdurend blijven volgen en in de begroting 2021-2024 zullen wij hier extra aandacht aan geven.

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag, wat neerkomt op € 32.079.293, ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Tabel twee toont de resultaat van de risicosimulatie. Daarbij hanteren we een percentage van 90%. Dit betekent dat naar verwachting 90% van de risico's afgedekt kunnen worden met het aanhouden van het bijbehorende bedrag in de algemene reserve.

Tabel 2: benodigde weerstandscapaciteit bij verschillende zekerheidspercentages.

Percentage	Bedrag
5%	€ 1.553.210
10%	€ 1.816.096
15%	€ 2.008.901
20%	€ 2.175.369
25%	€ 2.331.736
30%	€ 2.483.732
35%	€ 2.635.455
40%	€ 2.794.300
45%	€ 2.962.283
50%	€ 3.140.630
55%	€ 3.333.374
60%	€ 3.545.848
65%	€ 3.769.931
70%	€ 4.002.464
75%	€ 4.255.949
80%	€ 4.539.902
85%	€ 4.876.041
90%	€ 5.314.534
95%	€ 6.056.522

Uit de tabel blijkt dat 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 5.314.534 (benodigde weerstandscapaciteit).

Beschikbare weerstandscapaciteit

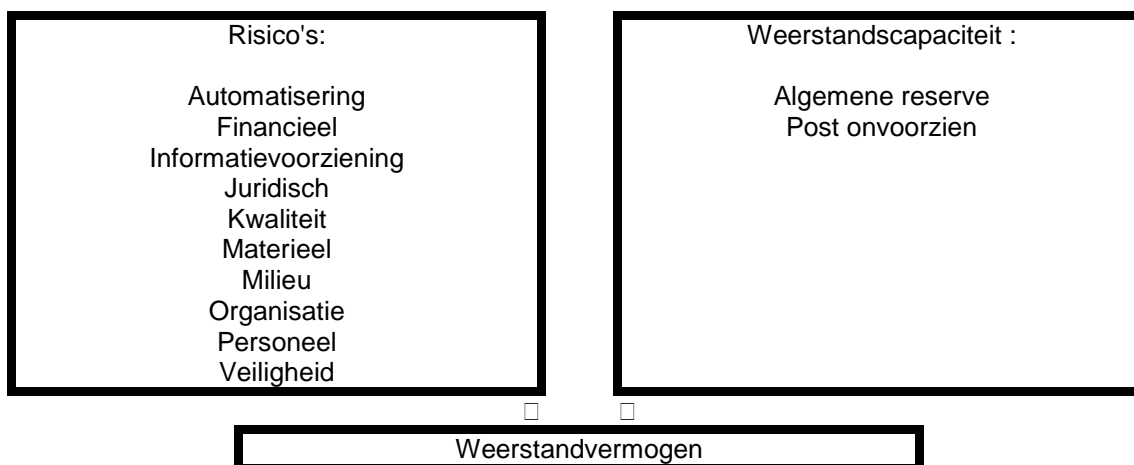
De beschikbare weerstandscapaciteit van Gemeente Noardeast-Fryslân bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

Tabel 3: Beschikbare weerstandscapaciteit

Weerstand	Startcapaciteit
Algemene reserve	€ 20.339.575
Post onvoorzien	93.780
Totale weerstandscapaciteit	€ 20.433.355

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten wordt in onderstaande figuur weergegeven.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€ 20.433.355}{€ 5.314.534} = 3,84$$

De normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van het berekende ratio.

Tabel 4: weerstandsnorm

Waarderingcijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

Het ratio van uw organisatie valt in klasse A. Dit duidt op een uitstekend weerstandsvermogen.

Kengetallen

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van gemeenten. Om dit te bereiken is de BBV op dit onderdeel aangepast en wordt deze paragraaf uitgebreid met de volgende kengetallen voor :

- Netto schuldquote;
- Solvabiliteitsratio;
- Grondexploitatie;
- Structurele exploitatieruimte;
- Belastingcapaciteit.

Deze kengetallen maken inzichtelijk over hoeveel (financiële) ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weerbaar- en wendbaarheid van de gemeente. Per kengetal worden drie momenten vergeleken, namelijk:

Netto schuldquote / Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen

Hoe hoger de schuld hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote laat de verhouding zien tussen de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen van de gemeente en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- en exclusief doorgeleende gelden weergegeven.

	Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019
Netto schuldquote (excl. doorgeleende gelden)	n.v.t	57%	53%
Netto schuldquote	n.v.t.	61%	57%

Dat de schuldquote daalt, komt doordat we in de komende jaren minder hoeven te herfinancieren. Lagere herfinanciering wordt o.a. mogelijk door de geraamde meerjarige begrotingsoverschotten vanaf 2019 en doordat de grondexploitaties de komende jaren meer opbrengsten genereren dan kosten.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio (= Eigen Vermogen / Totaal Vermogen) geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe weerbaarder de gemeente is.

	Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019
Solvabiliteit	n.v.t.	19%	16%

Harde normen voor de waarde die de solvabiliteit zou moeten hebben, zijn er niet. Zeker niet voor gemeenten. Veel van de activa van de gemeente zijn immers niet verhandelbaar.

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten uit de exploitatie. Omwille van de vergelijkbaarheid van jaar op jaar is voor alle jaren uitgegaan van grond waarden exclusief niet in exploitatie genomen gronden (zoals vanaf de jaarrekening 2016 voorgeschreven door het BBV).

	Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019
Grondexploitatie	n.v.t.	0%	2%

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar het saldo van de structurele baten en structurele lasten en dit saldo wordt afgezet tegen de totale baten.

	Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019
Structurele begrotingsruimte	n.v.t.	0,7%	-6%

Een negatief percentage betekent dat de structurele baten niet toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden

De ruimte die een gemeente heeft om haar belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de woonlasten. Het Coelo publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB en de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De belastingcapaciteit van gemeenten wordt daarom berekend door de totale lasten woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar "t" te vergelijken met het landelijke gemiddelde in jaar "t-1" in en uit te drukken in een percentage.

	Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019
Woonlasten t.o.v. landelijk gemiddelde t-1	n.v.t.	108%	108%

Het betekent dat de gemiddelde woonlasten voor een meerpersoonshuishouden in Noardeast-Fryslân boven het landelijk gemiddelde ligt (€ 802,- in Noardeast-Fryslân tegenover € 740,- landelijk gemiddeld).

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De gemeente Noardeast-Fryslân heeft 12.358.360 m2 openbare ruimte in beheer. Er vinden veel activiteiten plaats zoals; wonen, werken en recreëren. Voor deze activiteiten zijn veel gemeentelijke kapitaalgoederen nodig zoals; wegen, riolering, kunstwerken, groen, verlichting en gebouwen. In deze paragraaf wordt ingegaan op de manier waarop Noardeast-Fryslân omgaat met het onderhoud van deze kapitaalgoederen. Onderhoud van kapitaalgoederen beslaat een substantieel deel van de begroting en een integraal overzicht is belangrijk voor een goed inzicht in de financiële positie van de gemeente.

De gemeente Noardeast-Fryslân heeft het volgende areaal in onderhoud:

	Gebouwen	Groen	Bomen	Speeltoestellen	Verharding	Kunstwerken	Lichtmasten
st / m2	65	7.199.669	38.328	605	4.499.732	748	8.074

Stand van zaken onderhoudsplannen kapitaalgoederen

In het eerste kwartaal van 2017 is er een Quick Scan uitgevoerd bij de kapitaalgoederen. Met deze Quick Scan is het areaal in beeld gebracht, de kwaliteit er van bepaald en gekeken of er voldoende financiële middelen in de begroting waren opgenomen om de kapitaalgoederen op een bepaald niveau te kunnen onderhouden. Deze Quick scan was bedoeld om een vergelijk te kunnen maken tussen de DFK gemeentes. Om dit vergelijk te kunnen maken zijn de beleidskeuzes, die in de afgelopen jaren door de raden zijn gemaakt, niet meegenomen in deze Quick scan.

Riolering

Het beleid en de ontwikkelingen op het gebied van riolering c.a. ligt vast in Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). In 2020 zal er een nieuw vGRP worden vastgesteld. Wettelijke kaders voor het GRP worden gevormd door de Wet Milieubeheer en de Waterwet. De Gemeentewet doet (o.a.) uitspraken over de rioolheffing. In de Wet Milieubeheer is geregeld dat de gemeenteraad een GRP telkens voor een daarbij vast te stellen periode vaststelt. Het is een beleidsmatig en financieel document over de gemeentelijke watertaken en een hulpmiddel om goede beleidsafwegingen te maken op het terrein van de zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater in relatie tot de bescherming van de bodem- en waterkwaliteit. De zorg voor water en riolering is een voortdurend proces dat door ontwikkelingen in de tijd moet worden aangepast. Volgens de huidige wetgeving, vastgelegd in de Waterwet en de wet Milieubeheer, is er voor de gemeente sprake van drie zorgplichten:

- de zorgplicht voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater;
- de zorgplicht voor het afvloeiende hemelwater;
- de zorgplicht ter voorkoming van structureel nadelige gevolgen van het grondwater.

Uitvoering van de maatregelen uit het vGRP zorgt ervoor dat de inzameling en het transport van afvalwater effectief blijft verlopen. Hiermee wordt voorkomen dat er schade aan het milieu ontstaat en er overlast voor de bewoners is en dat de volksgezondheid wordt gewaarborgd. Verder wordt ervoor gezorgd dat hemelwater, voor zover particulieren dat niet zelf kunnen, goed wordt ingezameld en verwerkt en dat inwoners weten waar ze met grondwatervragen terecht kunnen.

Onderhoud rioleringen

Het dagelijks beheer en onderhoud aan de riolering wordt uitgevoerd door het team Utfiering. Grootschalig onderhoud, inspectie en vervangingen worden gerealiseerd door het team Behear Iepenbiere Romte. Tevens verzorgt het team Behear Iepenbiere Romte de beleidsmatige aspecten en bewaakt het hydraulisch en hygiënisch functioneren van de riolering. Het dagelijks onderhoud bestaat uit een groot aantal werkzaamheden waaronder; legen van straat en trottoirkolken, reinigen van leidingen, vegen van goten, inspectie en onderhoud van pompen en gemalen, reparatie van kleinere lekkages, etc. Vrijkomend slib uit onderhoud werkzaamheden wordt afgevoerd naar Omrin. Groot onderhoud aan en vervangingen van de riolering wordt uitgevoerd op basis van inspecties van het riool. Inspectie gegevens worden bijgehouden in een beheersysteem op basis waarvan jaarlijks het vervangingsprogramma wordt opgesteld. Naast vervangingen worden

ook optimalisaties doorgevoerd. Hierbij valt te denken aan het ombouwen van verbeterd gescheiden stelsels en hydraulische aanpassingen van het stelsel en het afkoppelen van regenwater.

Verhardingen

Beleidskader verhardingen

De wegen worden op het onderhoudsniveau C (Laag) onderhouden met uitzondering van winkelgebieden, recreatieve gebieden en onkruidbestrijding op verhardingen. Deze laatste drie worden op het niveau B (Basis) onderhouden.

Onderhoud verhardingen

Een maal per 2 jaar wordt er een visuele weginginspectie uitgevoerd ten behoeve van het vaststellen van het groot onderhoud. De inspectiegegevens worden ingebracht in een geautomatiseerd wegbeheersysteem. De onderhoudsstrategieën voor de wegverhardingen zijn gestoeld op de landelijk toegepaste methodiek (gedragsmodellen) van het CROW (kenniscentrum voor verkeer, vervoer en infrastructuur).

Binnen de uitvoering van het onderhoud is een tweedeling aangebracht tussen groot en klein onderhoud. Klein onderhoud wordt uitgevoerd door team Utfiering en groot onderhoud wordt uitbesteed aan aannemers. Het klein onderhoud aan verharding betreft het herstel van elementenverhardingen. Dit klein onderhoud wordt uitgevoerd naar aanleiding van eigen constatering, na meldingen van burgers / bedrijven of na opmerkingen die worden gemaakt tijdens het schouwen van de openbare ruimten.

Openbare verlichting

Inspectie of schouw van de openbare verlichting vindt niet (meer) plaats. Storingen worden opgelost op basis van meldingen (piepsysteem). De vervangingen van masten en armaturen geschiedt op basis van leeftijd. In 2019 zijn er geen vervangingen gerealiseerd. In het geactualiseerde beheer en beleidsplan zullen nieuwe vervangingen worden opgenomen.

Onkruidbestrijding op verharding

De onkruidbestrijding op verharding binnen de bebouwde kom is uitbesteedt aan een aannemer. Team Utfiering doet de verhardingen buiten de bebouwde kom en rondom gemeentehuizen, werven en begraafplaatsen.

Openbaar groen

Beleidskader openbaar groen

Het Openbaar groen wordt onderhouden op het onderhoudsniveau C (Laag) met uitzondering van: sportvelden, begraafplaatsen, winkelgebieden en recreatieve gebieden. Deze kapitaalgoederen worden op het niveau B (basis) onderhouden.

Onderhoud openbaar groen

Het onderhoud van openbaar groen wordt voor het grootste deel uitgevoerd door het team Utfiering. Deze taken worden beleidsmatig ondersteund door het team Beheer Iepenbiere Romte. Tevens verzorgt dit team het maaien en hekkelen buiten de bebouwde kom en grootschalige groen vervangingen/investeringen. De onderhoudswerkzaamheden in plantsoenen bestaan in hoofdzaak uit schoffelen, spitten, snoeien, maaien, bemesten, inboet, onkruidbestrijding, mollenbestrijding, doorspuiten drains, onderhoud bestrating, onderhoud hekwerken/rasters, reconstructie en onderhoud (bos)plantsoen. Een groot deel van de eenvoudige repeterende groenonderhoudswerkzaamheden wordt verricht door de bij het team Utfiering gedetacheerde medewerkers van NEF.

Groen en speelvoorzieningen

Het dagelijks onderhoud van het openbaar groen wordt volgens onderhoudsschema's op vastgestelde onderhoudsniveau 's onderhouden. Het onderhoudsniveau wordt geborgd middels een doorlopende kwaliteitschouw van de openbare ruimte waardoor, waar nodig, tijdig kan worden bijgestuurd. Het groot onderhoud en de vervangingen worden uitgevoerd naar aanleiding van jaarlijkse inspecties. De speeltoestellen worden vier maal per jaar geïnspecteerd. Aan de hand van deze inspecties wordt onderhoud uitgevoerd en worden speeltoestellen en veiligheidsondergronden vervangen.

Kunstwerken (bruggen, tunnels en grondkeringen)

Beleidskader kunstwerken

De kunstwerken worden op het onderhoudsniveau C (Laag) onderhouden met uitzondering van de kunstwerken in winkelgebieden, in recreatieve gebieden en de beweegbare bruggen. Deze laatste drie worden op het niveau B (Basis) onderhouden.

Onderhoud kunstwerken

Voor de beweegbare bruggen, grote vaste bruggen en de kademuren is er een vast onderhoudsschema voor schilderwerk en kleine reparaties. Jaarlijks worden alle beweegbare bruggen geïnspecteerd. Uit deze inspectie wordt een planning opgesteld voor het groot onderhoud en de vervanging.

Het team Beheer Iepenbiere Romte verzorgt de beleidsmatige ondersteuning van het onderhoud van kunstwerken. Daarnaast verzorgt zij het groot onderhoud. Groot onderhoud is conform de besluitvorming over het kunstwerkbeheer opgenomen in de programmabegroting. Dagelijks onderhoud en kleine reparaties worden verzorgd door het team Utfiering.

Waterwegen

Beleidskader waterwegen

Onderhoud van waterwegen is te verdelen in watervoerendheid en bevaarbaarheid. Ten aanzien van watervoerendheid moeten alle gemeentelijke watergangen voldoen aan de keur van het waterschap. Hiertoe worden de sloten uitgemeaid. Incidenteel moet er worden gebaggerd.

Bevaarbare waterwegen worden in beginsel vastgelegd in het Provinciaal Verkeer en Vervoersplan (PVVP).

Onderhoud waterwegen

Voor het hekkelen van waterwegen (betreft voornamelijk bermsloten) wordt getracht zo veel mogelijk afspraken te maken met eigenaren van aanliggende percelen waarbij de gemeente hekkelt en de eigenaren van de aanliggende percelen het hekkelmateriaal ontvangt. Een aantal bermsloten is voorzien van walbeschoeiing. Reden is doorgaans ruimtegebrek of afslag van het talud als gevolg van stromend water en bodemopbouw. Indien technisch mogelijk verdient uit kostenoverwegingen een natuurlijk talud de voorkeur.

Overdracht stedelijk water

Wetterskip is waterbeheerder voor alle het stedelijk water (binnen de bebouwde kom). Gemeente voert wel dagelijks / jaarlijks onderhoud uit (hekkelen) aan hoofd- en secundaire watergangen voor het Wetterskip en krijgt de kostprijs hiervan vergoed. Baggeren van hoofd- en secundaire watergangen onder OSW is voor het Wetterskip. Voor vijvers binnen de bebouwde kommen ontvangt de gemeente jaarlijks een vast bedrag om jaarlijks te hekkelen / maaien (indien noodzakelijk) en om periodiek te baggeren.

Gebouwen

Alle gebouwen worden tweejaarlijks geïnspecteerd waarna de planningen worden geactualiseerd. Het zwembad wordt jaarlijks geïnspecteerd. Op basis van de conditiescore volgens NEN2767 zal het benodigde onderhoud worden uitgevoerd. In het kader van duurzaamheid is bij het beheer en onderhoud van de gebouwen het doel om het energieverbruik te verlagen. Het onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen wordt grotendeels in eigen beheer uitgevoerd. Voor grootschalig of specialistisch onderhoud worden derden ingeschakeld.

Onderhoud onderwijsgebouwen

Voor het onderhoud aan de schoolgebouwen is een meerjarig onderhoudsplan met de schoolbesturen opgesteld. Door een wetwijziging zijn de taken en budgetten voor het buitenonderhoud en aanpassingen van schoolgebouwen per 2015 overgeheveld van de gemeente naar de schoolbesturen. Door deze wijziging wordt de gemeente gekort op de algemene uitkering en komt de verplichting van het onderhoud voor de schoolgebouwen te vervallen.

Onderhoud sportaccommodaties

De gebouwen voor sportaccommodaties in de gemeente Noardeast Fryslân die in eigendom zijn van de gemeente vallen onder het meerjarig planmatig onderhoudsprogramma.

Beeldkwaliteit

Drie maal per jaar wordt er een beeldkwaliteitschouw uitgevoerd volgens de CROW publicatie 223. Deze beeldkwaliteitsschouw heeft betrekking op groen en wegen. Bij deze schouw rondes worden er op willekeurig gekozen plaatsen geïnspecteerd waarbij wordt gekeken naar wat de beeldkwaliteit is ten opzicht van de vastgestelde kwaliteit. De vastgestelde kwaliteit is B voor de winkelgebieden, toeristische plaatsen, begraafplaatsen en onkruidbestrijding op verharding en voor de rest van de gemeente C.. Naast beeldkwaliteit worden er ook technische inspecties uitgevoerd. Het beeldkwaliteit zegt nog niets over de technische kwaliteit.

	Dorpen	Wijken	Buitengebied	Winkelgebied	Bedrijventerreinen	Toeristische locaties	Parken	Sportvelden	Begraafplaatsen	Onkruidbestrijding	Beweegbare bruggen
kwaliteitsniveau volgens CROW	L	L	L	B	L	B	L	B	B	B	B

Het uitgangspunt van het beheren van de kapitaalgoederen is een cyclische aanpak mede gebaseerd op het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV)

Hieronder de resultaten van de beeldkwaliteitschouw in 2019:

resultaten 2019	gebied voormalig Dongeradeel	gebied voormalig Ferwerderadiel	gebied voormalig Kollumerland
dagelijks onderhoud	voldoet niet aan kwaliteitsniveau B/C, uitgezonderd de buitendorpen. Zij voldoen gedeeltelijk aan het niveau	voldoet al beter aan kwaliteitsniveau B/C, uitgezonderd onkruidbestrijding in oude beplantingsvakken.	voldoet aan kwaliteitsniveau B/C
	De buitendorpen voldoen aan kwaliteitsniveau B/C		
	betreft maaibeeld, maaien obstakels en onkruid op verhardingen	betreft onkruidbestrijding op verhardingen	betreft onkruidbestrijding op verhardingen
technisch onderhoud	voldoet aan kwaliteitsniveau B/C behalve beplantingen in Dokkum. Achterstanden lopen op.	Voldoet nog niet aan kwaliteitsniveau B/C. Slecht bomenbestand en reeltief veel oude/ versleten beplantingsvakken	voldoet aan kwaliteitsniveau B/C

Uit deze kwaliteitschouw blijkt dat we op een aantal aspecten boven het niveau zitten (bijvoorbeeld zwerfafval en veegvuil) en op een aantal aspecten ruim er onder bijvoorbeeld onkruid tussen beplanting en op verharding. De Onkruidbestrijding op verharding is onvoldoende gerealiseerd. Met name de rijbanen vertoonden in het hoogseizoen teveel onkruid. Daarnaast waren de trottoirs, parkeerplaatsen, obstakels en goten het hele jaar door onvoldoende. Na een nieuwe aanbesteding is de aannemer in maart 2019 begonnen met een achterstand. Deze achterstand bleek niet ingehaald te kunnen worden. Achterstand was ook groter dan voorzien in de aanbestedingsfase. De middelen in de begroting voor de onkruidbestrijding zijn structureel onvoldoende. Via de tweede tussentijdse rapportage is het tekort gemeld over 2019. Bij de begroting 2021 zal gevraagd worden om het budget structureel te verhogen.

Team Utfiering voert een groot deel van de werkzaamheden uit die invloed hebben op de beeldkwaliteit. In 2018 is er begonnen met een inhaalslag met het planmatig groot snoei- en onderhoud bij bosplantsoenen en heesters. In 2020 zal met team Utfiering verder worden gekeken hoe uitvoeringsprocessen beter afgestemd kunnen worden op het vastgestelde integrale kwaliteitsbeeld.

In 2017 hebben de oude raden voor deze kapitaalgoederen een geharmoniseerd kwaliteitsniveau vastgesteld, is er een planning gemaakt van het onderhoud, is het achterstallig onderhoud in beeld gebracht, de kosten in beeld gebracht van het onderhoud en de benodigde middelen opgenomen in de begroting.

Bij de bestuurlijk fusie zijn de begrotingen op het gebied van deze kapitaalgoederen in elkaar geschoven. Omdat er bij het vaststellen van het kapitaalgoederenbeheer, door de oude raden, geen rekening is gehouden met aanpalende zaken en omdat er in een aantal gevallen aannames en steekproeven zijn gemaakt bij het plan, is het zaak om het kapitaalgoederenbeheer te actualiseren. De planning is om dit voor april 2021 uitgevoerd te hebben. In 2020 wordt er nieuw vGRP aan de raad aangeboden.

Financiële middelen

In onderstaande tabel wordt per kapitaalsoort aangegeven wat de totale omvang is van de financiële middelen die in de begroting zijn opgenomen, en wat er in totaal in 2019 aan uitgaven gerealiseerd is.

x €1.000	Begroting 2019	Jaarrekening 2019
Verhardingen	6.623	6.900
Openbare verlichting	424	340
Openbaar Groen	2.099	1.407
Sportvelden	1.224	1.377
Speelplaatsen	139	124
kustwerken (bruggen, tunnels en grondkeringen)	1.658	713
Riolering	3.451	3.451
Waterwegen	1.001	1.320
Gebouwen	309	435
Totalen:	16.929	16.068

Paragraaf financiering

Inleiding

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) worden in de begroting in afzonderlijke paragrafen beleidsrichtlijnen vastgelegd over relevante beheersmatige aspecten. In de beheersverordening naar artikel 212 van de Gemeentewet geeft de raad het kader aan.

Algemeen

In het Treasurystatuut gemeente Noardeast-Fryslân, staan de uitgangspunten en doelstellingen voor het treasurybeleid vermeld. De geplande uitvoering van het treasurybeleid is weergegeven in de paragraaf financiering.

Rente ontwikkeling

Een belangrijke factor bij het uitvoeren van het treasurybeleid is het verwachte verloop van de rente. Onze rentevisie wordt aan de hand van een aantal financiële instellingen opgesteld. In 2019 zijn de kortlopende rentes nagenoeg gelijk gebleven en de langlopende rentes verder gezakt.

Refirente of de herfinancieringsrente (de rente die banken aan de ECB moeten betalen wanneer zij geld bij de ECB opnemen) staat op een historisch laag niveau namelijk 0,00%. Indien banken geld stallen bij de ECB, dan moeten zij hiervoor zelfs een depositorente van 0,4% betalen. Het moeten betalen van depositorente aan de ECB zorgt ervoor, dat de Euribor, (de interbancaire rente) welke sterk gekoppeld is aan de Refirentem in 2019 een negatieve rente kende tot een looptijd van twaalf maanden.

De rente tarieven bedroegen eind december 2019 op jaarbasis;

- 1 maand Euribor +/- 0,452%
- lineaire lening 5 jaar gelijk +/- 0,07%
- lineaire lening 10 jaar gelijk 0,10%
- lineaire lening 25 jaar gelijk 0,70%

Door dat de ECB eind 2019 het ruime monetaire beleid heeft bijgesteld zijn de rentes eind 2019 licht opgelopen.

Kasbeheer

Het betalingsverkeer gaat de gemeente Noardeast-Fryslân hoofdzakelijk doen via de BNG Bank, daarnaast zal de Rabobank worden gebruikt voor het afstorten van contante gelden en als service naar de klanten. Het saldo op deze rekening wordt periodiek afgeroomd ten gunste van de BNG-rekening.

De financieringsovereenkomst met de BNG Bank is per 1 januari 2019 van kracht geworden. In deze financieringsovereenkomst zijn de kaders, zoals de kredietlimiet, de intradaglimiet, de gehoudenheid etc. en de bijbehorende tarieven vastgelegd. De gemeente Noardeast-Fryslân kent een kredietlimiet van € 5.000.000, hiervoor wordt een bereidstellingsprovisie van 0,04% gerekend. De bijbehorende rente wordt op basis van 1 maands Euribor berekend. Bij een positief saldo zal geen rente worden betaald. Bij een negatief saldo zal wel rente worden uitbetaald, maar met een afslag van 0,15%

Bij overschrijding van de kredietlimiet wordt de intradaglimiet van € 2.000.000 gebruikt, waarna het aan de gemeente i som de overschijding van de kredietlimiet om te buigen naar een kasgeldlening of een langlopende lening.

De financieringsovereenkomst is afgesloten voor één jaar en wordt telkens per 1 januari stilzwijgend met één jaar verlengd. In de financieringsovereenkomst met de BNG is geen sprake meer van gehoudenheid. Dit houdt in, dat de gemeente Noardeast-Fryslân vrij is in haar keuze bij welke partij zij haar geld aantrekt.

Bij de Rabobank is geen kredietfaciliteit aanwezig.

Uiteraard staat het de gemeente Noardeast-Fryslân vrij om tot de kasgeldlimiet (8,5% van het begrotingstotaal) voor een bepaalde periode kort geld aan te trekken.

Schatkistbankieren

Het schatkistbankieren voor decentrale overheden heeft een wettelijke basis in de wet FIDO en moet ervoor zorgen dat er een lagere EMU-schuld van de collectieve sector ontstaat.

Omdat het Schatkistbankieren verplicht is gesteld, moeten decentrale overheden alle middelen die ze niet direct nodig hebben voor hun publieke taak in de schatkist onderbrengen.

Wel is er sprake van een bepaalde drempel. De hoogte van deze drempel is afhankelijk van de financiële omvang van een decentrale overheid. De drempel is vastgesteld op 0,75% van het jaarlijks begrotingstotaal (begrotingstotaal + totale lasten van de primaire begroting, excl. reserves), met een minimum van € 250.000,- en een maximum van € 2.500.000,-. Uitgaande van een begroting van circa € 132,4 miljoen ligt de minimumgrens net boven de € 1,0mln.

Voor de gemeente Noardeast-Fryslân heeft het schatkistbankieren niet al te verstrekkende gevolgen. De gemeente Noardeast-Fryslân is een zogenaamde leengemeente en staat daarom normaliter weinig 'positief' op de Rekening Courant. Dit zal in 2020 anders kunnen zijn als de Eneco aandelen verkocht zijn. Het Schatkistbankieren geldt alleen voor overtollige financiële middelen. Er is voor gemeenten geen leenfaciliteit aanwezig.

Renterisicobeheer

De gemeente loopt renterisico op het moment dat nieuwe leningen moeten worden aangetrokken (herfinanciering) of als een renteherziening van toepassing is. Om dit renterisico te beheersen wordt er in de wet FIDO een renterisiconorm bepaald. Voor gemeenten bedraagt de renterisiconorm maximaal 20% van het begrotingsbedrag bij aanvang van het begrotingsjaar.

Berekening renterisiconorm 2019

(bedragen x € 1.000)	
Begrotingstotaal	132.400
Renterisico percentage	20%
Renterisiconorm	26.480

Toetsing renterisico aan norm 2019

(bedragen x € 1.000)	
Renterisico (renteherziening en aflossing)	4.494
Renterisiconorm	26.480
Onderschrijding	-/- 21.986

Uit bovenstaande berekening blijkt dat de gemeente Noardeast-Fryslân binnen de grenzen van de renterisiconorm blijft. De totale schuld van de gemeente per 31 december 2019 bedraagt € 86.798.000,- (excl. doorgeleende gelden).

De kasgeldlimiet (het bedrag waarvoor op basis van kortgeld financiering mag worden aangetrokken) bedraagt 8,5% van het gemeentelijke budget bij aanvang van het begrotingsjaar 2019. De kasgeldlimiet was over het jaar 2019 8,5% van € 132.400.000,- is € 11.254.000,-.

Het is toegestaan om tijdelijk, gedurende drie opeenvolgende kwartalen, de kasgeldlimiet te overschrijden. In 2019 is gedurende negen achtereenvolgende weken de kasgeldlimiet overschreden.

Leningpositie

In onderstaande tabel wordt het verloop van de leningportefeuille weergegeven, gezien 2019 het eerste jaar van 2019 was, is er nog geen historie aanwezig.

Leningportefeuille exclusief doorgeleende gelden

(bedragen x € 1.000)	
Schuld per 01-01	68.232
Aflossingen	-/-4.434
Nieuwe leningen	23.000
Schuld per 31-12	86.798

Kredietrisico op verstrekte geldleningen

De gemeente staat borg voor een aantal geldleningen. Gezien het feit dat voor de meeste van deze leningen het Waarborgfonds Sociale Woningbouw garant staat, kan het directe risico als minimaal worden beschouwd. Het indirecte risico is wel aanwezig. Dit risico ontstaat wanneer een willekeurige landelijke woningcorporatie niet meer aan haar betalingsverplichting kan voldoen (denk hierbij aan Woningcorporatie Vestia) en het WSW garantievermogen daalt tot beneden 0,25%, van het totale geborgde vermogen. Mocht dit voorkomen dan zullen de gezamenlijke gemeenten voor 50% van deze schuld (na uitputting van het garantievermogen en betaling van de directe schadegemeentes) verplicht zijn deze overblijvende schuld, middels een renteloze lening te verstrekken. Het risico is dan in beginsel de rentederving op deze verstrekte lening.

Wet HOF

In de wet Houdbare Overheids Financiën (wet HOF) worden de Europese normen verankerd voor de hoogte van de overheidsschuld en de jaarlijkse groei van de overheidsschuld. Die normen raken ook gemeenten, omdat de gemeenteschulden en financieringstekorten van gemeenten meetellen in de overheidsschuld van Nederland.

Elke gemeente heeft een individuele EMU-referentiewaarde. Deze is afgeleid van het plafond voor het EMU-saldo van de gezamenlijke gemeenten. De VNG adviseert gemeenten om niet te sturen op deze EMU-referentiewaarde. Dat verhindert een uitruil van plussen en minnen tussen gemeenten ten opzichte van de individuele EMU-referentiewaarde en leidt mogelijk tot een onnodig uitstel van investeringen door gemeenten. In plaats daarvan kunnen gemeenten beter sturen op de ontwikkeling van de hoogte van de schuld. Als gemeente Noardeast-Fryslân hebben wij aandacht voor de schuldpositie van onze gemeente via de jaarstukken en begroting en de daarin verplicht opgenomen paragraaf Financiering. Daarbij dient opgemerkt te worden dat de gemeente Noardeast-Fryslân geen specifiek schuldenbeleid heeft.

Renteverdeling

De rentekosten worden verdeeld aan de taakvelden op basis van een omslagrente. Hierbij worden de totale rentekosten eerst gecorrigeerd met de doorgeleende geldleningen en de toerekening aan de grondexploitaties.

Het totaal toe te rekenen rente aan de taakvelden bedraagt € 2.484.008,-. Aan de taakvelden wordt € 2.575.812 doorberekend. Zo ontstaat op het taakveld treasury een renteresultaat van € 91.805,-.

In de volgende tabel wordt de renteverdeling schematisch weergegeven.

externe rentelasten over de korte en de lange financiering	2.787.543
externe rentebaten:	
-geldleningen woningbouw	-61.672
-hypothecaire geldleningen	-18.699
-overige geldleningen	-97.718
Totaal door te rekenen externe rente (1)	2.609.454
-aan grondexploitatie door te belasten rente	-125.446
-rente van projectfinanciering door te belasten aan taakvelden	-
Saldo door te rekenen rente (2)	-125.446
Rente over eigen vermogen (3)	-
Rente over voorzieningen (4)	-
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente (1+2+3+4)	2.484.008

<i>werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (=rente-omslag)</i>	2.575.812
Renteresultaat op het taakveld treasury	91.805

EMU-saldo

In 2004 hebben Rijk en medeoverheden afgesproken dat het EMU-tekort van medeoverheden maximaal -0,5% BBP mag bedragen. Deze beperking vloeit voort uit de Europese saldogrens van 0,3% BBP die geldt voor de volledige Nederlandse collectieve sector. Wanneer het saldo positief is, is er sprake van een vorderingenoverschot, als het saldo negatief is, spreekt men over een vorderingstekort. Er is voor 2019 sprake van een EMU-tekort. Het aandeel in het EMU-tekort betreft een inspanningsverplichting, er staat momenteel geen sanctie op een eventuele overschrijding van het toegestane EMU-tekort.

		Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019
	Omschrijving	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	n.v.t	4.182	-2.544
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	n.v.t	6.892	6.613
3	Dotaties aan voorzieningen ten laste van de exploitatie minus vrijval van voorzieningen ten bate van de exploitatie	n.v.t	1.719	1.725
4	Bruto investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	n.v.t	5.232	10.369
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, geen betrekking hebbende op bouwgrondexploitatie en niet verantwoord op de exploitatie	n.v.t	0	0
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	n.v.t	0	0
7	Aankoop van grond en uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d.	n.v.t	714	895
8	Baten bouwgrondexploitatie	n.v.t	2.652	1.577
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	n.v.t	466	498
10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder vraag 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht	n.v.t	0	0
11	Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen	n.v.t	0	0
	Berekend EMU-saldo	n.v.t	9.034	-4.391

Paragraaf bedrijfsvoering

Inleiding

Qua bedrijfsvoering werd 2019 vooral getekend door drie belangrijke onderwerpen: de gemeentelijke herindeling, financiële tegenvallers en Basis op orde. In deze paragraaf een toelichting op deze drie onderwerpen. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de ICT binnen de gemeentelijke organisatie.

Gevolgen gemeentelijke herindeling

Per 1 januari 2019 was de herindeling een feit. Maar een deel van het werk begon toen pas en legde een zware druk op de organisatie. Een voorbeeld hiervan is dat in 2019 maar liefst 6 jaarrekeningen opgeleverd moesten worden (Dongeradeel, Kollumerland c.a., Ferwerderadiel, Dantumadiel, DDFK samenwerkingsverband en Schiermonnikoog). Vanaf boekjaar 2019 zijn dat er slechts 3. Een ander voorbeeld zijn de tientallen harmonisaties van gemeentelijke regelingen: hierbij moesten de regelingen van de drie fusiegemeenten omgezet worden naar één nieuwe regeling voor Noardeast-Fryslân. Al die regelingen moeten ontworpen en afgestemd worden en vervolgens voor besluitvorming voorgelegd aan college en Raad.

Voor deze extra activiteiten is ook extra capaciteit ter beschikking gesteld. Deze externe collega's zijn in de loop van 2019 weer uitgestroomd. Ter illustratie:

	Aantal medewerkers totaal	% extern
Begin 2019	783	30%
Eind 2019	725	15%

Ondanks de extra capaciteit was de werkdruk als gevolg van de herindeling ook voor vaste medewerkers hoger dan normaal. Pas in de loop van het jaar begon deze werkdruk voor velen af te nemen. Dit is onder andere te zien aan een lichte daling van de ziekteverzuimcijfers, waarbij aangetekend moet worden dat niet alleen het afnemen van de werkdruk maar ook specifieke maatregelen om (langdurig) ziekteverzuim te verminderen hier invloed op hebben gehad.

	Ziekteverzuim %
Begin 2019	7.36%
Eind 2019	6.92%

Naast het feit dat medewerkers in 2019 heel hard hebben moeten werken om de met de herindeling samenhangende werkzaamheden op tijd af te krijgen, heeft de schaa sprong (van vier kleine ambtelijke organisaties naar één grote) voor sommige medewerkers ook onduidelijkheid en onzekerheid met zich meegebracht. Van direct contact met burgers en wethouders in een kleine gemeente, naar een meer specialistische rol in de nieuwe organisatie. Het programma Mei Wille Wurkje dat in 2019 is afgerond heeft er aan bijgedragen dat mensen daar beter voor toegerust zijn.

Hier past een woord van groot respect voor en trots op al die medewerkers die ook in 2019 weer hebben geholpen om de winkel tijdens de verbouwing open te houden en daarbij heel veel loyaliteit en flexibiliteit hebben laten zien.

Financiële tegenvallers

In 2019 hebben we twee keer te maken gehad met financiële tegenvallers. De grootste tegenvaller waren uiteraard de gestegen kosten voor het Sociaal Domein. Hierop wordt elders in dit document ingegaan.

Een andere tegenvaller speelde zich af in de samenwerkingsbegroting, dat zijn de uitvoeringskosten van de ambtelijke organisatie (personeel, huisvesting, machines, etc.). In maart tekende zich een geprognosticeerd tekort van 1 miljoen euro af. Door een groot aantal maatregelen zoals beperking van nieuwe inhuur, uitstel van vervanging bij ontstaan van vacatures en verbeteren van rapportages voor leidinggevenden is de organisatie er in geslaagd dit dreigende tekort te laten omslaan in een klein overschot op uitvoeringskosten.

Naast de direct ondernomen actie op het dreigende tekort heeft er ook een benchmarkonderzoek plaatsgevonden. Bureau Berenschot heeft onze uitvoeringskosten (o.b.v. begroting 2019) vergeleken met 13 soortgelijke gemeenten en gemeentelijke samenwerkingsorganisaties. De uitkomst van de benchmark was dat wij per inwoner 2% hogere kosten hebben dan het gemiddelde van de referentiegemeenten. Deze benchmark is

input geweest voor het Verbeterplan dat in 2020 gerealiseerd gaat worden en waarmee een structurele besparing van 1 miljoen op de personele kosten gerealiseerd moet worden.

Naast deze kwantitatieve benchmark heeft ook een kwalitatief onderzoek onder begeleiding van BMC plaatsgevonden naar de oorzaken van deze hogere kosten per inwoner en andere problemen in de interne organisatie. Ook de uitkomsten van dit onderzoek zijn input geweest voor het Verbeterplan.

Resultaat samenwerking Noardeast-Fryslân – Dantumadiel

In de verschillenverklaring van elk programma komt wel een voor- of nadeel op de Uitvoeringsbegroting naar voren. Deze verschillen worden veroorzaakt door verschuivingen binnen de uitvoeringsbegroting. De werkelijke kosten worden toegerekend aan de taakvelden en hier zit een verschil in ten opzichte van de primitieve begroting 2020. Ondanks al deze verschillen sluit de samenwerking € 120.655 positief.

In onderstaande tabel is dit op onderwerp niveau weergegeven.

Onderwerpen (bedragen x € 1.000)	Begroting	Werkelijk	Vershil
Personeel	-45.025	-44.941	84
Automatisering	-3.561	-3.610	-49
Facilitaire zaken	-690	-672	18
Commissie bezwaar en beroep	-42	-21	21
Tractie	-2.068	-2.101	-33
Overige dienstverlening	-198	-136	62
Huisvesting	-323	-306	17
Totalen voor mutaties reserves	-51.907	-51.787	120

Het aandeel in het positieve resultaat bedraagt voor Noardeast-Fryslân € 88.681.

Basis op orde

Het afgelopen jaar is niet alleen veel aandacht uitgegaan naar financiële beheersing. Ook het beheersen van processen en vergroten van kwaliteit hebben uitgebreid aandacht gehad. De accountant stelt dan ook in de interimcontrole over 2019 vast dat teams bewuster met aspecten van bedrijfsvoering, procesinrichting en controle omgaan. Concrete voorbeelden daarvan zijn dat in 2019 de personeelsdossiers inclusief externe inhuur geactualiseerd en volledig gemaakt zijn conform de eisen van onder andere de Belastingdienst. Ook het inhuurproces van externen is strakker ingericht waardoor we nu ook kunnen aantonen dat dit aan de aanbestedingsregels voldoet. Het proces van instroom-doorstroom- en uitstroom is in 2019 kwalitatief verbeterd waardoor er meer sturing mogelijk is op de rechtmatigheid.

Een belangrijk element om de basis op orde te krijgen is het zaakstelsel. In 2019 is –samen met Leeuwarden en Waadhoeke -de leverancier voor het zaakstelsel geselecteerd. Het zaakstelsel is cruciaal voor een gemeente om de ketens op orde te brengen want het zorgt dat alle teams die een bijdrage moeten leveren aan een verzoek van een burger of bedrijf tijdig hun bijdrage leveren. Het is ook de basis voor de informatieverstrekking door het klantcontactcentrum en voor de archivering van formele besluiten. Het huidige zaakstelsel is een noodoplossing, geboren na verschillende tegenvallers in het verleden. Het nieuwe zaakstelsel zal gebruikersvriendelijker zijn, efficiënter en op meer back-office applicaties aangesloten (o.a. Sociaal Domein). Daarmee creëren we ook de mogelijkheid om meer kwalitatief goede digitale dienstverlening voor burgers en bedrijven te realiseren.

In het kader van het project Saken op Oarder is het overgrote deel van de achterstanden in archivering in 2019 weggewerkt; de verwachte einddatum van het project is maart 2020.

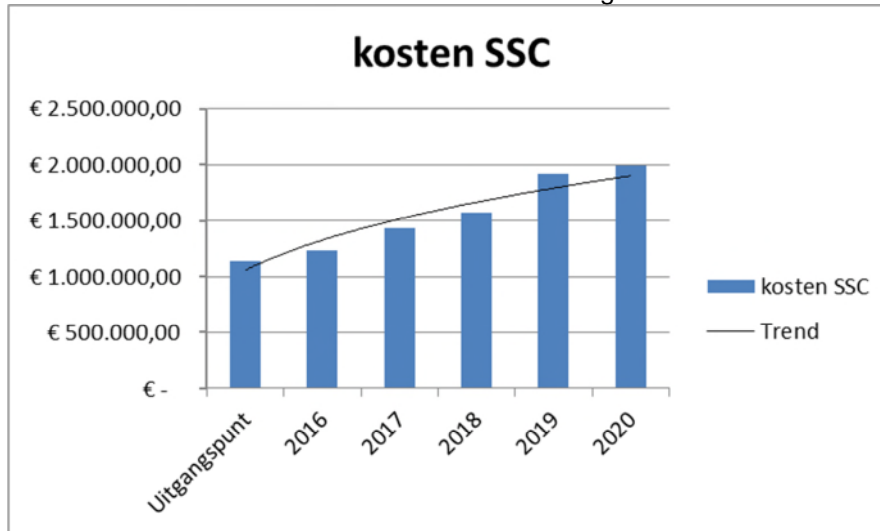
We zijn nog niet klaar met het optimaal werkend krijgen van de organisatie. Als onderdeel van het eerder genoemde verbeterplan zijn belangrijke aandachtspunten qua bedrijfsvoering onder andere contractmanagement, omdat we voor veel van onze dienstverlening afhankelijk zijn van derden zoals het SSC Leeuwarden. Ook het verbeteren van procesketens en het inrichten van planning en control voor niet-financiële aspecten krijgt in 2020 veel aandacht. Datzelfde geldt voor beheer en beveiliging van onze systemen.

Stand van zaken ICT ondersteuning

In deze paragraaf gaan we eerst in op de financiële gevolgen van de aansluiting bij SSC Leeuwarden. Daarnaast schetsen we kort hoe we keuzes willen gaan maken t.a.v. toekomstige ontwikkelingen. En tenslotte gaan we in op de kansen van thuiswerken in relatie tot de kosten van huisvesting.

Ontwikkeling kosten SSC

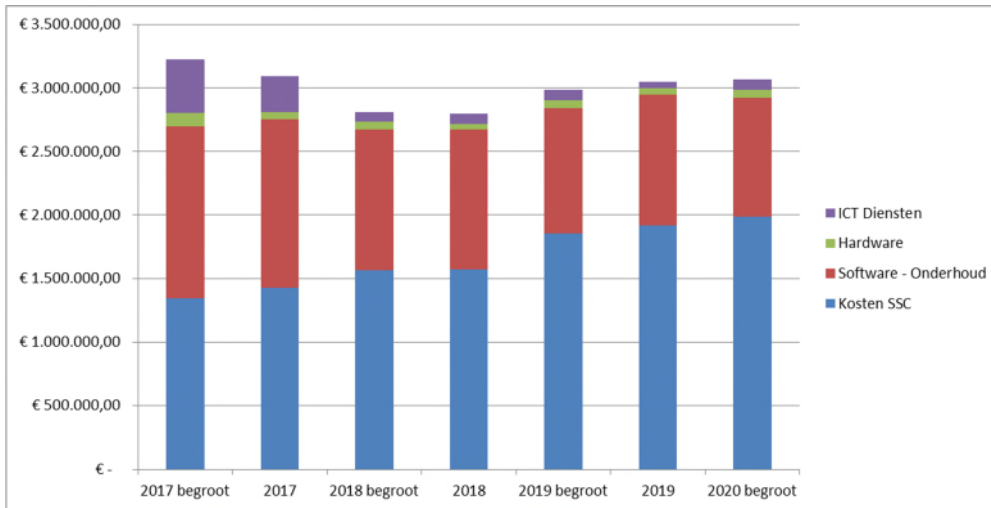
De groei van de kosten van SSC sinds 2016 ziet er als volgt uit:

Voor deze stijging zijn meerdere verklaringen:

1. Het aantal werkplekken is in 2017 sterk gestegen t.b.v. inhuur van externen voor de ambtelijke fusie en later de herindeling.
2. Groei van de vaste bezetting o.a. door insourcing bij het Sociaal Domein.
3. Reguliere kostprijs stijging en inflatiecorrecties over de genoemde periode.
4. Uitzetting van de begroting SSC onder andere veroorzaakt door toegenomen kosten voor informatiebeveiliging.
5. Toename van de dienstverlening door SSC ze meer werk voor ons uitvoeren. Bijvoorbeeld: het beheer van Topdesk en Kofax.
6. Het aantal applicaties dat we gebruiken is genomen. In dit verband kunnen Stratech schuldhulpverlening, Plan-plus, iBabs en GBI genoemd worden.
7. Daarnaast heeft de fusie kostenstijgingen veroorzaakt. Er moeten nu naast de applicaties voor Noardeast-Fryslân en Dantumadiel omwille van de toegang tot historische gegevens ook oude applicaties in bedrijf gehouden worden, vooral bij de financiële pakketten .

We zien echter dat door de samenwerking andere kosten gedaald zijn. In onderstaand overzicht zijn de genoemde kosten van het SSC in relatie tot de kosten van ICT diensten, onderhoudskosten voor software en de kosten voor hardware in beeld gebracht. Geconcludeerd mag worden dat een significant deel van de kostenstijging bij het SSC binnen de begroting is opgevangen.

De komende jaren wordt –samen met SSC– geïnvesteerd in het professionaliseren van de samenwerkingsrelatie met het SSC door onder andere het contractmanagement en demandmanagement beter in te richten. Door contractmanagement ontstaat duidelijk zicht op de afspraken die met SSC zijn gemaakt over dienstverlening en kosten. En uiteraard over de realisatie van deze afspraken.

Demand management betekent dat wij als organisatie helder voor de bril krijgen welke ontwikkeling we de komende jaren willen doormaken op het gebied van ICT ondersteuning door middel van een *informatieplan*. En dat we de juiste initiatieven nemen richting SSC en andere samenwerkingspartners om onze wensen effectief en efficiënt ook voor elkaar te krijgen.

Informatieplan

In de periode van ambtelijke fusie/herindeling was alle aandacht gericht op het herinrichten en in de lucht houden van processen en systemen. Nu we in een wat rustiger vaarwater zijn gekomen moeten we gestructureerd gaan kijken naar de gewenste ontwikkeling in onze ICT ondersteuning.

Daarbij moeten we rekening houden met een aantal factoren:

- **Klanten:** Burgers en ondernemers verwachten steeds meer dingen online te kunnen regelen; Coolblue en Bol.com zijn hun referentiekader. En ook de rijksoverheid stuurt hierop, bijvoorbeeld in de Omgevingswet. Tegelijkertijd is iedere verbetering al heel snel ‘gewoon’; wie staat er nog wel eens bij stil hoeveel voordelen iBabs ons heeft gebracht?
- **Leveranciers:** Leveranciers van software bieden dit steeds vaker exclusief ‘in the cloud’ aan, Software as a Service. Dat betekent – naast technische uitdagingen – vooral dat de kosten voor applicaties niet langer als eenmalige investering (met kapitaalslasten) worden gemaakt, maar dat leveranciers per gebruiker een vast bedrag per jaar gaan vragen.
- **Toenemende integratievraagstukken:** We rollen in 2020 een nieuw zaakstelsel uit en we willen dat back-office systemen de status van de behandeling van een zaak terugkoppelen aan het zaakstelsel en het resultaten van de behandeling (documenten) ook in het zaakstelsel vastleggen, opdat een zaak goed gearchiveerd wordt. Maar er spelen ook integratievraagstukken rond berichtenverkeer met Mijn Overheid en dergelijke, of rond informatie-uitwisseling in het Sociaal Domein.
- **Beveiliging en privacy.** Meer toegankelijkheid van je systemen voor burgers staat vaak op gespannen voet met beveiliging en privacy. Daarnaast hebben we te maken met heel strikte regelgeving in deze. En met bedreigingen van hackers.
- **Samenwerking met Leeuwarden, Waadhoeke, de eilanden en Dienst SoZaWe.** Samen inkopen, samen organiseren, samen implementeren levert efficiencyvoordelen op. Dat geldt zowel bij het inkopen van nieuwe applicaties als in het gezamenlijk uitvoeren van functioneel beheer. Hoe ver willen we hierin gaan?

- En tenslotte is er natuurlijk ook het bestuurlijk vraagstuk: wat voor soort gemeente(n) willen we zijn: Heel innovatief? Heel klantgericht? Heel efficiënt? Heel betrouwbaar qua voldoen aan wettelijke vereisten? Alles tegelijk kan niet, want onze financiële middelen zijn beperkt.

In de tweede helft van 2020 starten we met het ontwikkelen van een *informatieplan* waardoor we – samen met een groot aantal stakeholders - op deze vragen een antwoord kunnen geven en de gewenste ICT-ontwikkelingen voor de komende jaren kunnen schetsen. Zodat we pro-actief kunnen handelen en kunnen laten zien wat de toegevoegde waarde van investeringen in ICT is.

Kansen van (gedeeltelijk) thuiswerken

Het Corona-virus heeft ons in 2020 met harde hand geleerd dat werken op afstand een cruciale vaardigheid van de organisatie is. We mogen blij zijn dat we in december 2019/januari 2020 de Citrix-omgeving hebben uitgerold anders hadden we niet met zijn allen kunnen thuiswerken.

De verwachting op dit moment is dat het Corona virus tot een afwisseling van (intelligente) lock-downs en meer vrijheid zal gaan leiden en dat deze cyclus zich het komende jaar regelmatig zal herhalen. Wat gaat dat betekenen?

Qua ICT zullen we daarom prioriteit leggen bij:

- Communicatietooling: MS Teams geschikt maken om ook met derden van buiten de organisatie te communiceren, vervangen telefooncentrale, social intranet (Viadesk met tweerichtingverkeer);
- Upgrade MS Office naar Office 365: Hierdoor wordt de integratie verbeterd, een Teams meeting kan alvast in de agenda gepland worden en wordt ook vanuit de agenda opgestart;
- Digitale klantafhandeling: Volledig digitale afhandeling van klantverzoeken en/of meer gebruik van digitale formulieren;
- Invoering van het nieuwe zaakstelsel ter ondersteuning van zorgvuldige en tijdige afhandeling van verzoeken en aanvragen, ook al kunnen we ze niet fysiek overdragen.

Het structureel vaker inzetten van thuiswerken kan op termijn substantiële voordelen in de kosten van huisvesting opleveren, die we ook daadwerkelijk kunnen incasseren omdat we plannen voor herhuisvesting van het ambtelijk apparaat hebben.

En als we nu al vaker gebruik blijven maken van MS teams, scheelt dat ook in reiskosten en in reistijd, die dan weer productief ingezet kan worden.

Paragraaf verbonden partijen

Inleiding

De meeste taken die door de gemeente worden uitgevoerd, zijn wettelijk opgedragen. Dit betreft bijvoorbeeld de inzameling van huishoudelijk afval en de taken die de gemeente op zich neemt als gevolg van de decentralisatie. Daarnaast bestaan er taken die door de gemeente op eigen initiatief worden uitgevoerd, zoals sport en de exploitatie van gronden. Bij de uitvoering van de verschillende taken maakt de gemeente zelf de keuze om deze zelf te doen, of om de taken te laten uitvoeren door andere partijen.

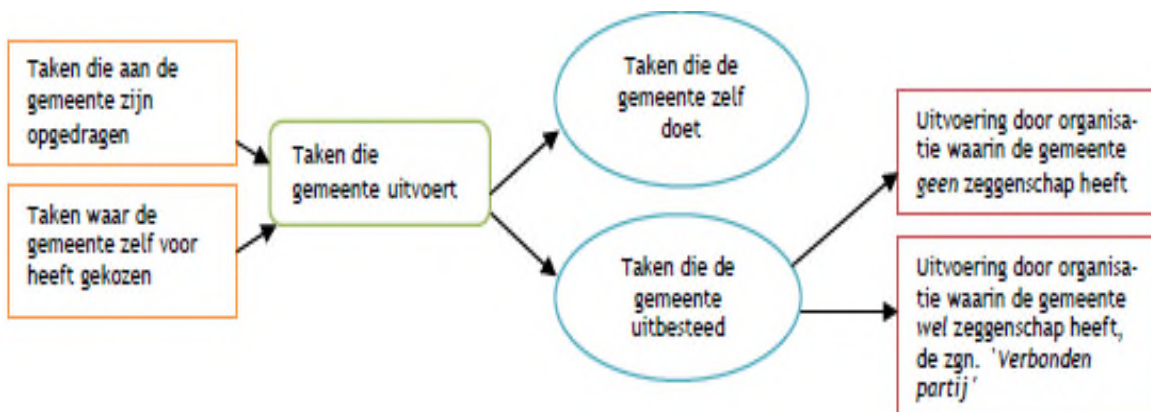
Bij het maken van de keuzes wordt onder andere gekeken naar de volgende aspecten: kunnen er (bedrijfseconomische) schaalvoordelen worden behaald?

wordt bij de uitvoering/dienstverlening een betere kwaliteit/dienstverlening gerealiseerd?

Indien wordt gekozen voor de uitvoering van de taak door een verbonden partij, kunnen daarin twee keuzes worden gemaakt, namelijk:

de activiteiten worden uitgevoerd door een partij waarin de gemeente *geen* zeggenschap heeft;

de activiteiten worden uitgevoerd door een partij waarin de gemeente *wel* zeggenschap heeft.

Verbonden partij

Er is sprake van een verbonden partij als de gemeente in die organisatie een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Dit is vastgelegd in artikel 1 lid b van het Besluit begroting en verantwoording, waarin staat dat een verbonden partij een privaot- of publiekrechtelijke organisatie is waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft.

Definitie bestuurlijk belang (artikel 1 lid d): zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Definitie financieel belang (artikel 1 lid c): een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Beleidskader

Uit de definitie van een verbonden partij in het Besluit begroting en verantwoording blijkt dat sprake móet zijn van een financieel belang én een bestuurlijk belang. Indien het alleen om een financieel belang of alleen om een bestuurlijk belang gaat, dan is er geen sprake van een verbonden partij.

Overige belangrijke bepalingen zijn:

Artikel 5 BBV schrijft voor dat verbonden partijen niet geconsolideerd worden in de begroting en in de jaarstukken;

Artikel 8 lid 3 BBV schrijft voor dat de betrokkenheid van verbonden partijen bij de realisatie van de doelstellingen binnen een programma, moet worden opgenomen in het betreffende programma;

Artikel 9 lid 2 BBV meldt dat verbonden partijen verplicht moeten worden opgenomen in een aparte paragraaf verbonden partijen. Deze is daarmee onderdeel van de beleidsbegroting en het jaarverslag.

Soorten verbonden partijen

Er zijn twee soorten verbonden partijen, namelijk de publiekrechtelijke verbonden partij en de privaatrechtelijke verbonden partij.

- Publiekrechtelijke verbonden partij

Bij de publiekrechtelijke verbonden partij gaat het om een samenwerking tussen overheden. Een dergelijke partij is opgericht op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Daarin regelen de deelnemende overheden onderling de vertegenwoordiging en de financiële aansprakelijkheid van de deelnemers. In het geval een gemeenschappelijke regeling niet meer aan zijn verplichtingen voldoet, dan zijn deelnemende partijen gezamenlijk verantwoordelijk voor een negatief saldo dat ontstaat.

Privaatrechtelijke verbonden partij

Van een privaatrechtelijke verbonden partij is sprake als er wordt samengewerkt tussen overheden onderling of tussen overheden en private partijen. De samenwerking is in dat geval geregeld op basis van het Burgerlijk Wetboek. Bij privaatrechtelijke verbonden partijen wordt onderscheid gemaakt in:

Verenigingen;

commanditaire vennootschappen en onderlinge waarborgmaatschappijen;

naamloze vennootschappen;

besloten vennootschappen of stichtingen.

Voorschriften conform BBV

In artikel 15 van het Besluit begroting en verantwoording staat welke informatie er bij de begroting en jaarrekening moet worden gepubliceerd. Het gaat dan om:

- de visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen; zie programma's.
- de lijst van verbonden partijen die wordt onderverdeeld in:
  - gemeenschappelijke regelingen;
  - vennootschappen en coöperaties;
  - stichtingen en verenigingen;
  - overige verbonden partijen.

In de lijst zal per verbonden partij de volgende informatie worden opgenomen:

- de wijze waarop de gemeente een belang heeft;
- het verwachte belang van de gemeente aan het begin en het einde van het begrotingsjaar;
- de verwachte omvang van het eigen en vreemd vermogen aan het begin en het einde van het begrotingsjaar;
  - de verwachte omvang van het financieel resultaat;
  - de eventuele risico's.

Verbonden partijen

Conform de regelgeving vanuit de commissie BBV artikel 15 BBV lid 1 b geven we de bovenstaande informatie schematisch weer, in een lijst van verbonden partijen.

De gemeente heeft de volgende verbonden partijen:

- Gemeenschappelijke regelingen;
  - GR Shared Servicecentrum Leeuwarden
  - GR Veiligheidsregio Fryslân
  - GR Sociaal Domein Fryslan
  - GR Welstandszorg Hûs en Hiem
  - GR Fryske Utfieringstsjinst Milieu en Omjouwing (FUMO)
  - GR Leer en werkbedrijf NoardEast Fryslân
  - GR Mobiliteitsburo Noardeast Fryslân
  - GR Recreatieschap de Marrekrite
- Vennootschappen en coöperaties;
  - NV Kabeltelevisie Noordoost Friesland
  - Exploitatiemaatschappij Havencomplex Lauwersoog BV
  - NV Eneco Beheer
  - NV Stedin groep
  - Afvalsturing Friesland NV(Omrin)(verwerken van afval)

- BV Fryslân Miljeu Noordwest (Omrin) (inzamelen afval)
- Bank Nederlandse Gemeenten
- Bedrijvencentrum in Dokkum
- Stichtingen en verenigingen;
  - Stichting Elan onderwijsgroep
  - Stichting monumentenbehoud
  - Stichting Roobol
  - Stichting zwembad Ferwerderadeel
  - Stichting beheer zwembad Ferwerderadeel
  - Vereniging van Nederlandse Gemeenten
  - Vereniging van Friese Gemeenten
  - Stichting Dataland
  - Vereniging van Waddenzeegemeenten
  - IJswegencentrale Oostergo
- Overige verbonden partijen;
  - Geen

- **Gemeenschappelijke regelingen**

<i>Verbonden partij</i>	Centrumregeling samenwerking Dantumadiel en Noardeast-Fryslân
<i>Juridische status</i>	Gemeenschappelijke regeling met centrumgemeente
<i>Programma</i>	1 Ynwenner en Bestjoer
<i>Openbaar en wijze van belang</i>	<p><u>Openbaar belang:</u> De regeling is getroffen ten behoeve van de dienstverlening van de gemeente Noardeast-Fryslân (centrum-gemeente) aan de gemeente Dantumadiel (gastgemeente) Staatscourant 63678 8-11-2018). Het college en de burgemeester van de gastgemeente laten door de centrumgemeente in beginsel alle gemeentelijke taken uitvoeren, voor zover deze niet aan anderen zijn opgedragen of overgedragen en als zodanig zijn beschreven in het dienstverleningshandvest zoals bedoeld in artikel 7 centrumregeling.</p> <p><u>Wijze van belang:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijk belang: <ul style="list-style-type: none"> ◦ De gemeente Noardeast-Fryslân is centrumgemeente, als bedoeld in artikel 8 , vierde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen, (art 3 centrumregeling). ◦ Het college en de burgemeester van de gastgemeente zullen bij afzonderlijk mandaatbesluit de bevoegdheden die samenhangen met de taken zoals vermeld in artikel 4 van de centrumregeling opdragen aan de overeenkomstige bestuursorganen (art 5 centrumregeling) . • Financieel belang: <ul style="list-style-type: none"> ◦ In het dienstverleningshandvest wordt de centrumregeling nader uitgewerkt, (art 7 centrumregeling). ◦ In ieder geval wordt geregeld: <ul style="list-style-type: none"> • De uitvoeringskaders; • De kwaliteitseisen van de taakuitvoering • De verdeelsleutel en de bijdrage van de gastgemeente in de uitvoeringskosten van de centrumgemeente.

<i>Verbonden partij</i>	Centrumregeling samenwerking Dantumadiel en Noardeast-Fryslân								
<i>Financieel belang</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2019</td> <td>p.m.</td> <td>121</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2019	p.m.	121
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2019	p.m.	121							
<i>Eigen vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2019</td> <td>p.m.</td> <td>p.m.</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2019	p.m.	p.m.
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2019	p.m.	p.m.							
<i>Vreemd vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2019</td> <td>p.m.</td> <td>p.m.</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2019	p.m.	p.m.
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2019	p.m.	p.m.							
<i>Omvang financieel resultaat jaarrekening</i>	Voor het jaarrekeningsjaar 2019:121								
<i>Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar)</i>	-								

<i>Verbonden partij</i>	Centrumregeling samenwerking Noardeast-Fryslân en Leeuwarden (Shared Servicecentrum Leeuwarden)
<i>Juridische status</i>	Gemeenschappelijke regeling met centrumgemeente
<i>Programma</i>	1 Ynwenner en Bestjoer
<i>Openbaar en wijze van belang</i>	<p><u>Openbaar belang:</u> De regeling wordt getroffen i.v.m. het tot stand brengen van goede facilitaire voorzieningen (ICT) ter ondersteuning van de uitvoering van de gemeentelijke taken van openbaar belang waarvoor goede ICT voorzieningen noodzakelijk zijn. Het gaat om bundeling van kennis, personeel en ervaring t.b.v. de openbare dienstverlening aan de burgers (art 2 centrumregeling).</p> <p><u>Wijze van belang:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijk belang: <ul style="list-style-type: none"> ◦ De gemeente Leeuwarden is centrum-gemeente als bedoeld in artikel 8 lid 4 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (art 3 centrumregeling) ◦ Het college van B&W van Noardeast-Fryslân verleent bij separaat vast te stellen besluit mandaten, volmachten en machtigingen aan het college van B&W van de centrumgemeente, die nodig zijn om de i.h.k. van deze regeling te sluiten Service Level Agreement (SLA) en andere te sluiten overeenkomsten, uit te voeren middels het Shared Service Centrum. Het college van de centrumgemeente stemt in met de verleende mandaten etc. zoals bedoeld in dit artikel 4 centrumregeling. • Financieel belang: (art 5 centrumregeling) <ul style="list-style-type: none"> ◦ In het SLA is nadere uitwerking gegeven aan de regeling. ◦ In het SLA en de Servicecatalogus zijn ondermeer geregeld : <ul style="list-style-type: none"> • De uitvoeringskaders; • De kwaliteitseisen van de taakuitoefening; • De verdeelsleutel en de wijze waarop Noardeast-Fryslân een financiële bijdrage levert in de kosten die de centrumgemeente maakt voor de uitvoering van de taken.

<i>Verbonden partij</i>	Centrumregeling samenwerking Noardeast-Fryslân en Leeuwarden (Shared Servicecentrum Leeuwarden)								
<i>Financieel belang</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2019</td> <td>p.m.</td> <td>p.m.</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2019	p.m.	p.m.
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2019	p.m.	p.m.							
<i>Eigen vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2019</td> <td>p.m.</td> <td>p.m.</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2019	p.m.	p.m.
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2019	p.m.	p.m.							
<i>Vreemd vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2019</td> <td>p.m.</td> <td>p.m.</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2019	p.m.	p.m.
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2019	p.m.	p.m.							
<i>Omvang financieel resultaat jaarrekening</i>	Voor het jaarrekeningsjaar 2019: p.m.								
<i>Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar)</i>	-								

<i>Verbonden partij</i>	Veiligheidsregio Fryslân
<i>Juridische status</i>	<i>Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam</i>
<i>Programma</i>	1 Ynwenner en Bestjoer 3 Soarch en Wolwêzen
<i>Openbaar en wijze van belang</i>	<p><u>Openbaar belang:</u> De Veiligheidsregio Fryslân is een gemeenschappelijke regeling per 1-1-2014 van alle Friese gemeenten en verzorgt de wettelijke taken op het gebied van veiligheid en gezondheid voor de inwoners van de provincie Fryslân. Activiteiten betreffen o.a. publieke gezondheidszorg, brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, en het beheer van een gemeenschappelijke meldkamer, het zijn van een platform voor samenwerking voor geallieerde diensten en partners etc.</p> <p><u>Wijze van belang:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijk belang: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Het algemeen bestuur van de regio bestaat overeenkomstig art. 11, lid 1 van de wet, uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten; ◦ Het dagelijks bestuur bestaat uit: <ol style="list-style-type: none"> a. de voorzitter van het algemeen bestuur b. de voorzitter van de agendacommissie Gezondheid en een lid aan te wijzen uit en door de agendacommissie Gezondheid c. de voorzitter van de agendacommissie Veiligheid en een lid aan te wijzen uit en door de agendacommissie Veiligheid De agendacommissie is een bestuurscommissie volgens art 25 Wgr. • Financieel belang: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Voor de verdeling van de kosten wordt als verdeelsleutel gehanteerd het aantal inwoners van de gemeenten volgens de door het Centraal Bureau voor de Statistiek openbaar gemaakte bevolkingscijfers per 1 januari van het jaar, voorafgaande aan dat, waarvoor de bijdrage verschuldigd is. De deelnemende gemeenten dragen er zorg voor dat de regio te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te kunnen voldoen.

<i>Verbonden partij</i>	Veiligheidsregio Fryslân								
<i>Financieel belang</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>4.021</td> <td>4.316</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	4.021	4.316
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2018	4.021	4.316							
<i>Eigen vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>3.042</td> <td>5.266</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	3.042	5.266
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2018	3.042	5.266							
<i>Vreemd vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>55.525</td> <td>58.560</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1000)	2018	55.525	58.560
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1000)							
2018	55.525	58.560							
<i>Omvang financieel resultaat jaarrekening</i>	Jaarrekening 2018: 1.874								
<i>Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar)</i>	-								

<i>Verbonden partij</i>	Centrumregeling samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2018
<i>Juridische status</i>	<i>Gemeenschappeling regeling met centrumgemeente</i>
<i>Programma</i>	3 Soarch en Wolwêzen

Verbonden partij	Centrumregeling samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2018						
Openbaar en wijze van belang	<p><u>Openbaar belang:</u> Alle Friese gemeenten zijn een centrumregeling samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2018 aangegaan met als centrumgemeente de gemeente Leeuwarden (Staatscourant 2017 nr 61128, dd 24 okt 2017). Het doel is de beleidsvoorbereiding ten behoeve van de wettelijke taken op terrein van jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning en participatie en de inkoop ten behoeve van wettelijke taken op het terrein van jeugdzorg en maatschappelijke ontwikkeling doelmatig en kwalitatief hoogwaardig te organiseren met de Friese gemeenten.</p> <p><u>Wijze van belang:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijk belang: <ul style="list-style-type: none"> ◦ De gemeente Leeuwarden is een centrumgemeente als bedoeld in art 8 lid 4 Wet gemeenschappelijke regelingen. ◦ De centrumgemeente wordt mandaat , volmacht en machtiging verleend door de gastgemeenten om de taken op het terrein van het sociaal domein, waaronder o.a. WMO, Jeugdwet, Participatiewet, namens de gastgemeenten uit te voeren, conform de bepalingen in de gemeenschappelijke regeling. • Financieel belang: <ul style="list-style-type: none"> ◦ De kosten voor de dienstverlening bestaan uit kosten voor instandhouding en kosten voor taakuitvoering. De kosten voor instandhouding worden onder gemeenten verdeeld op basis van inwoneraantal van elke gemeente met peildatum 1 januari van jaar t-1. De kosten voor uitvoering van taken worden verdeeld onder gemeenten op basis van het percentuele aandeel dat een gemeente toekomt in het totaal van aantallen cliënten op basis van de Jeugdwet, zoals meest recentelijk vastgesteld door het Centraal Bureau voor Statistiek, op peildatum 1 januari van jaar t-1. Dit geldt voor zowel de uitvoering van taken in het kader van de verplichte wettelijke samenwerking als voor de vrijwillige samenwerking voor de Jeugdwet. De totale kosten worden nagecalculeerd en volledig door-berekend aan de deelnemende gemeenten. ◦ De jaarrekening 2018 is een voorlopige jaarrekening. 						
Financieel belang	<table border="1" data-bbox="699 1597 1257 1675"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>219</td> <td>171</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	219	171
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)					
2018	219	171					
Eigen vermogen	<table border="1" data-bbox="699 1720 1257 1798"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1000)	2018	0	0
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1000)					
2018	0	0					
Vreemd vermogen	<table border="1" data-bbox="699 1854 1257 1933"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1000)	2018	0	0
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1000)					
2018	0	0					
Omvang financieel resultaat jaarrekening	Jaarrekening 2018 x € 1.000 : -113						
Risico's (kwantificeerbaar of niet-	-						

Verbonden partij	Centrumregeling samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2018
kwantificeerbaar)	

Verbonden partij	Welstandszorg Hûs en Hiem								
Juridische status	<i>Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam</i>								
Programma	5 Wenjen en omjouwning								
Openbaar en wijze van belang	<p><u>Openbaar belang:</u> Het voorzien van de gemeenten in de welstandsadviesing als bedoeld in de Woningwet en adviesing over toepassing van de Monumentenwet.</p> <p><u>Wijze van belang:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijk belang: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Het algemeen bestuur bestaat uit zoveel leden als het aantal deelnemende gemeenten bedraagt. ◦ De raden wijzen hetzij hun voorzitter, hetzij een wethouder van hun gemeente als lid en als plaatsvervangend lid aan. ◦ Op grond van artikel 13 van de gemeenschappelijke regeling wordt het dagelijks bestuur benoemd uit het algemeen bestuur. • Financieel belang: <ul style="list-style-type: none"> ◦ De gemeente is aansprakelijk voor de financiële tekorten bij Welstandszorg Hûs en Hiem. Bekostiging geschiedt via een jaarlijkse bijdrage op begrotingsbasis en rekeningbasis. <p>Aandeel van de gemeente in de exploitatie: x € 1.000:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 80%;">Voorm. gemeente Dongeradeel</td> <td style="text-align: right;">58</td> </tr> <tr> <td>Voorm. gemeente Ferwerderadiel</td> <td style="text-align: right;">27</td> </tr> <tr> <td>Voorm. gemeente Kollumerland c.a.</td> <td style="text-align: right;">33</td> </tr> <tr> <td>Totaal gemeente Noardeast-Fryslân</td> <td style="text-align: right;">118</td> </tr> </table>	Voorm. gemeente Dongeradeel	58	Voorm. gemeente Ferwerderadiel	27	Voorm. gemeente Kollumerland c.a.	33	Totaal gemeente Noardeast-Fryslân	118
Voorm. gemeente Dongeradeel	58								
Voorm. gemeente Ferwerderadiel	27								
Voorm. gemeente Kollumerland c.a.	33								
Totaal gemeente Noardeast-Fryslân	118								
Financieel belang	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 10%;">Jaar</th> <th style="width: 40%;">Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th style="width: 50%;">Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">2018</td> <td style="text-align: center;">100</td> <td style="text-align: center;">118</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	100	118		
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2018	100	118							
Eigen vermogen	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 10%;">Jaar</th> <th style="width: 40%;">Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th style="width: 50%;">Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">2018</td> <td style="text-align: center;">322</td> <td style="text-align: center;">369</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	322	369		
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2018	322	369							
Vreemd vermogen	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 10%;">Jaar</th> <th style="width: 40%;">Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th style="width: 50%;">Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">2018</td> <td style="text-align: center;">94</td> <td style="text-align: center;">121</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	94	121		
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2018	94	121							
Omvang financieel resultaat jaarrekening	Jaarrekening 2018 x € 1000 : 47								
Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar)	-								

Verbonden partij	Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwning (FUMO)
Juridische status	<i>Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam</i>
Programma	5 Wenjen en Omjouwning
Openbaar en wijze van belang	<p><u>Openbaar belang:</u> De FUMO is bedoeld voor de uitvoering van taken en bevoegdheden ten behoeve van de deelnemers op het gebied van het milieu- en omgevingsrecht in ruime zin in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in het bijzonder, alsmede taken en bevoegdheden op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in artikel 5.1 van de Wet algemene bepa-</p>

Verbonden partij	Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing (FUMO)						
	<p>lingen omgevingsrecht genoemde wetten. Het openbaar lichaam heeft de volgende taken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • basistakenpakket: het ten behoeve van de deelnemers uitvoeren van adviserende, voorbereidende en uitvoerende taken die behoren tot het zogenoemde basistakenpakket, zoals opgenomen in Bijlage 1 van de gemeenschappelijke regeling FUMO 2017. • aanvullend takenpakket (facultatief): het ten behoeve van de deelnemers uitvoeren van niet tot het basistakenpakket behorende adviserende, voorbereidende en uitvoerende taken op het terrein van het milieu- en omgevingsrecht, voor zover de betreffende deelnemer daartoe een besluit heeft genomen; • adviserende en voorbereidende taken tbv bezwaarprocedures, administratief beroepsprocedures en rechtsgegingen; • de advisering over en voorbereiding van besluiten op grond van de Wet openbaarheid van bestuur; • het adviseren over en ontwikkelen van strategische en operationele beleidskaders op het terrein van het milieu- en omgevingsrecht; • het in stand houden van een Milieualarm-nummer. <p><u>Wijze van belang:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestuur belang: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Gedeputeerde staten wijzen uit hun midden twee leden aan van het algemeen bestuur. ◦ De deelnemers (de colleges van burgemeester en wethouders, het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân) wijzen elk uit hun midden één lid aan van het algemeen bestuur. ◦ Het dagelijks bestuur bestaat uit vijf leden, de voorzitter inbegrepen, door en uit het algemeen bestuur aan te wijzen, conform artikel 10 van de g.r. Fumo 2017. • Financieel belang: <ul style="list-style-type: none"> ◦ De kosten van het basispakket wordt toegerekend op basis van het aantal inrichtingen maal een bedrag per type inrichting; ◦ De kosten van de overige taken worden toegerekend op basis van de totale inzet van personeel in uren maal een uurtarief. ◦ Conform artikel 30 g.r. Fumo 2017 						
<i>Financieel belang</i>	<table border="1" data-bbox="699 1585 1257 1664"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>409</td> <td>518</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	409	518
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)					
2018	409	518					
<i>Eigen vermogen</i>	<table border="1" data-bbox="699 1713 1257 1787"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>6</td> <td>647</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	6	647
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)					
2018	6	647					
<i>Vreemd vermogen</i>	<table border="1" data-bbox="699 1830 1257 1904"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>500</td> <td>500</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	500	500
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)					
2018	500	500					
<i>Omvang financieel resultaat jaarrekening</i>	Jaarrekening 2018: 448						
<i>Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar)</i>	-						

<i>Verbonden partij</i>	Leer- werkbetrijf NoardEast-Fryslân								
<i>Juridische status</i>	<i>Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam voor Dantumadiel en de gemeente Noardeast-Fryslân</i>								
<i>Programma</i>	3 Soarch en Wolwêzen 6 Iepenbiere Romte								
<i>Openbaar en wijze van belang</i>	<p><u>Openbaar belang:</u> Het openbaar lichaam behartigt de gemeenschappelijke en afzonderlijke belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van gesubsidieerde arbeid en (arbeids)re-integratie van de doelgroepen die vallen onder de Participatiewet en de Wet Sociale Werkvoorziening (art 3 gem reg). De gemeenschappelijke regeling is aangegaan door de gemeenten Dantumadiel en de voormalige gemeenten Dongeradeel, Ferwerderadiel en Kollumerland c.a. Deze vm gemeenten zijn opgegaan in de gemeente Noardeast-Fryslân.</p> <p><u>Wijze van belang:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijk belang: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Het algemeen bestuur bestaat uit twee leden per deelnemende gemeente. De gemeenschappelijke regeling is door de colleges van burgemeester en wethouders aangegaan. ◦ Het dagelijks bestuur, door en uit het algemeen bestuur gekozen, is zodanig samengesteld dat elke deelnemende gemeente is vertegenwoordigd, waaronder begrepen de voorzitter en een eventueel lid/eventuele leden buiten de kring van het algemeen bestuur, zoals bedoeld in artikel 14, tweede lid van de Wgr. • Financieel belang: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Iedere deelnemende gemeente verbindt zich in beginsel om de volledige rijksmiddelen (inclusief eventueel bijzondere subsidiecomponenten), voor zover deze zijn bedoeld voor de realisatie van de in artikel 3 van de gemeenschappelijke regeling aan het openbaar lichaam opgedragen taken en de gemeentelijke bijdrage op basis van de begroting, op tijd en onverkort te voldoen aan het openbaar lichaam. ◦ De deelnemende gemeenten zullen echter steeds zorg voor dragen dat het openbaar lichaam te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te voldoen. 								
<i>Financieel belang</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>8.719</td> <td>13.158</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	8.719	13.158
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2018	8.719	13.158							
<i>Eigen vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>2.202</td> <td>3.903</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1000)	2018	2.202	3.903
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1000)							
2018	2.202	3.903							
<i>Vreemd vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>2.142</td> <td>1.459</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1000)	2018	2.142	1.459
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1000)							
2018	2.142	1.459							
<i>Omvang financieel resultaat jaarrekening</i>	Jaarrekening 2018: 1.701								

Verbonden partij	Leer- werkbedrijf NoardEast-Fryslân
Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar)	-

Verbonden partij	Bedrijfsvoeringsorganisatie Mobiliteitsbureau Noordoost Fryslân						
Juridische status	Gemeenschappelijke regeling met bedrijfsvoeringsorganisatie						
Programma	3 Soarch en Wolwêzen						
Openbaar en wijze van belang	<p><u>Openbaar belang:</u> De gemeenten: Achtkarspelen, Dantumadiel, Noardeast-Fryslân en Tytstjerkeradiel en de provincie Fryslân hebben besloten om samen te werken in de regio Noordoost Fryslân op het gebied van het regionale doelgroepenvervoer en openbaar vervoer, dit om de leefbaarheid in de regio Noord Oost Fryslân te behouden. Daarvoor hebben zij besloten de gemeenschap-pelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Mobiliteitsbureau Noordoost Fryslân te treffen (Staatscourant 2017 nr 16823 dd 22-3-2017).</p> <p><u>Wijze van belang:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • De deelnemende gemeenten en provincie nemen het in de begroting van het mobiliteitsbureau Noordoost Fryslân voor hen geraamde bedrag voor hun gemeente respectievelijk provincie op in hun begroting. • Opheffing: <ul style="list-style-type: none"> ◦ De regeling wordt opgeheven wanneer de colleges van twee derde van de deelnemers daartoe besluiten. ◦ Het liquidatieplan voorziet in de verplichting van het bestuur van de deelnemende gemeenten en provincie tot het bijdragen in de financiële gevolgen van de beëindiging. 						
Financieel belang	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>783</td> <td>1.562</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	783	1.562
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)					
2018	783	1.562					
Eigen vermogen	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	0	0
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)					
2018	0	0					
Vreemd vermogen	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>735</td> <td>734</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	735	734
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)					
2018	735	734					
Omvang financieel resultaat jaarrekening	Voor de jaarrekening 2018: € 0						
Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar)	-						

Verbonden partij	Marrekrite
Juridische status	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam
Programma	4 Wurk, Bedriuw en Rekreasje

<i>Verbonden partij</i>	Marrekrite						
<i>Openbaar en wijze van belang</i>	<p><u>Openbaar belang:</u> De Marrekrite behartigt binnen de opgedragen taken de gemeenschappelijke belangen van de colleges, met als doel een evenwichtige en gecoördineerde ontwikkeling van de recreatie in de provincie Fryslân, rekening houdende met de belangen van natuur en landschap. De Marrekrite heeft als taak ter behartiging van het openbaar belang:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het bevorderen van waterrecreatie • Het bevorderen van landrecreatie • Advisering en ontwikkeling (water- en landrecreatie) <p><u>Wijze van belang:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijk belang <ul style="list-style-type: none"> ◦ Het colleges van Gedeputeerde staten en de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten wijzen elk één lid en tenminste één plaatsvervangend lid aan van het algemeen bestuur. De aanwijzing vindt zo spoedig mogelijk plaats. ◦ Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en vijf andere leden, door en uit het algemeen bestuur aan te wijzen. • Financieel belang <ul style="list-style-type: none"> ◦ De geldmiddelen van De Marrekrite worden gevormd door de bijdragen van de colleges en subsidies, schenkingen en overige bijdragen en inkomsten. ◦ Voor zover de kosten van De Marrekrite niet worden gedekt door subsidies, schenkingen en overige bijdragen en inkomsten wordt hierin als volgt voorzien: gedeputeerde staten: 45%; colleges van burgemeester en wethouders gezamenlijk: 55%. ◦ Het algemeen bestuur stelt de verdeelsleutel vast, op grond waarvan de gezamenlijke bijdrage van de colleges over afzonderlijke gemeenten wordt omgeslagen. ◦ Voor de begroting 2018 zijn de vastgestelde parameters: <ul style="list-style-type: none"> • Domein water: 40% inwoners; 40 % watersportovernachtingen; 20% meters aanlegvoorziening. • Domein landrecreatie: 50% inwoners; 50% landovernachtingen. • Domein baggeren: aantal meters aanlegvoorzieningen. • Deze parameters zullen in 2022 worden herijkt. 						
<i>Financieel belang</i>	<table border="1" data-bbox="699 1713 1257 1792"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>64</td> <td>78</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	64	78
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)					
2018	64	78					
<i>Eigen vermogen</i>	<table border="1" data-bbox="699 1825 1257 1904"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>4.012</td> <td>4.137</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	4.012	4.137
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)					
2018	4.012	4.137					

<i>Verbonden partij</i>	Marrekrite						
<i>Vreemd vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>1.521</td> <td>1.380</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	1.521	1.380
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)					
2018	1.521	1.380					
<i>Omvang financieel resultaat jaarrekening</i>	341						
<i>Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar)</i>							

- **Vennootschappen en coöperaties**

<i>Verbonden partij</i>	NV Kabeltelevisie Noordoost Friesland						
<i>Juridische status</i>	<i>Naamloze vennootschap</i>						
<i>Programma</i>	Algemeene dekkingsmiddels, Overhead, Heffing VPB en Onvoorzien						
<i>Openbaar en wijze van belang</i>	<p><u>Openbaar belang:</u> De aanleg, het beheer, het onderhoud, de instandhouding en de exploitatie van centrale antenne inrichtingen met bijbehorende kabelnetten in de gemeente.</p> <p><u>Wijze van belang:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijke belang: Stemrecht op grond van aandelen. • Financieel belang: De gemeente Noardeast- Fryslân (voormalige gemeenten Dongeradeel en Kollumerland c.a.) bezit een groot deel van de aandelen in NV Kabeltelevisie Noordoost Friesland, maar is niet aansprakelijk voor de ontstane tekorten. Het aandelenbezit is: vm Dongeradeel: 36,75% (3.676 x € 50) en vm Kollumerland c.a.: 18,1%. (1.809 x € 50) Het totaal voor Noardeast-Fryslân is 54,85 % (5.485 x € 50). Bij de jaarrekening 2016 is besloten geen dividend uit te keren. De gegevens over de aandelen is gebaseerd op de jaarrekening 2016 en zijn in 2018 niet gewijzigd. 						
<i>Financieel belang</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>274</td> <td>274</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	274	274
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)					
2018	274	274					
<i>Eigen vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>10.740</td> <td>11.626</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	10.740	11.626
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)					
2018	10.740	11.626					
<i>Vreemd vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>16.318</td> <td>25.345</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1000)	2018	16.318	25.345
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1000)					
2018	16.318	25.345					
<i>Omvang financieel resultaat jaarrekening</i>	Jaarrekening 2018 x € 1.000: 886						
<i>Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar)</i>	-						

<i>Verbonden partij</i>	Exploitatiemaatschappij Havencomplex Lauwersoog BV
<i>Juridische status</i>	Besloten vennootschap
<i>Programma</i>	Algemeene dekkingsmiddels, Overhead, Heffing VPB en Onvoorzien
<i>Openbaar en wijze van belang</i>	<p><u>Openbaar belang:</u> De regionale economische ontwikkeling en de werkgelegenheid in de haven.</p> <p><u>Wijze van belang:</u></p>

<i>Verbonden partij</i>	Exploitiemaatschappij Havencomplex Lauwersoog BV								
	<ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijk belang: Bezit van aandelen, op grond waarvan de gemeente stemrecht heeft. • Financieel belang: De gemeente Noardeast-Fryslân (vm gemeente Dongeradeel) bezit een groot deel van de aandelen (45%) in de Exploitiemaatschappij Havencomplex Lauwersoog, maar is niet aansprakelijk voor de ontstane tekorten. De waarde van het totale aandelenkapitaal is € 18.151 								
<i>Financieel belang</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>8</td> <td>8</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	8	8
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2018	8	8							
<i>Eigen vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>103</td> <td>467</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	103	467
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2018	103	467							
<i>Vreemd vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>1.661</td> <td>1379</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	1.661	1379
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2018	1.661	1379							
<i>Omvang financieel resultaat jaarrekening</i>	Jaarrekening 2018, x € 1.000 : 64								
<i>Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar)</i>	-								

<i>Verbonden partij</i>	NV Eneco Beheer										
<i>Juridische status</i>	Naamloze vennootschap										
<i>Programma</i>	Algemeene dekkingsmiddels, Overhead, Heffing VPB en Onvoorzien										
<i>Openbaar en wijze van belang</i>	<p><u>Openbaar belang:</u> Beschikbaarheid van energievoorzieningen en de daarvoor noodzakelijke infrastructuur.</p> <p><u>Wijze van belang:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijk belang: De gemeente Noardeast-Fryslân (vm gemeente Dongeradeel, vm Ferwerderadiel en vm Kollumerland c.a.) bezitten een klein deel van de aandelen in Eneco. Door fusies en schaalvergroting heeft de bestuurlijke invloed van betekenis ingeboet. Het financiële belang in de onderneming staat nu voorop. De gemeente heeft stemrecht op basis van aandelen. • Financieel belang: De gemeente heeft het volgende aantal aandelen: <table style="margin-left: 20px;"> <tr> <td>v.m. Dongeradeel:</td> <td style="text-align: right;">16.824</td> </tr> <tr> <td>v.m. Ferwerderadiel:</td> <td style="text-align: right;">6.044</td> </tr> <tr> <td>v.m. Kollumerland c.a.:</td> <td style="text-align: right;"><u>4.002</u></td> </tr> <tr> <td>Noardeast-Fryslân</td> <td style="text-align: right;">26.870</td> </tr> </table> <p>Betreft dividend dat in natura is uitgekeerd in de vorm van aandelen. Conform de bbv voorschriften is de waarde nul.</p> 			v.m. Dongeradeel:	16.824	v.m. Ferwerderadiel:	6.044	v.m. Kollumerland c.a.:	<u>4.002</u>	Noardeast-Fryslân	26.870
v.m. Dongeradeel:	16.824										
v.m. Ferwerderadiel:	6.044										
v.m. Kollumerland c.a.:	<u>4.002</u>										
Noardeast-Fryslân	26.870										
<i>Financieel belang</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	0	0		
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)									
2018	0	0									
<i>Eigen vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>2.869.000</td> <td>2.939.000</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1000)	2018	2.869.000	2.939.000		
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1000)									
2018	2.869.000	2.939.000									

<i>Verbonden partij</i>	NV Eneco Beheer						
<i>Vreemd vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>2.787.000</td> <td>2.804.000</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	2.787.000	2.804.000
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)					
2018	2.787.000	2.804.000					
<i>Omvang financieel resultaat jaarrekening</i>	Jaarrekening 2018 x € 1.000: 121.000						
<i>Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar)</i>	-						
<i>Ontwikkelingen</i>	<p>In de raadsvergadering van 23 januari 2020 heeft raad besloten akkoord te gaan met de verkoop van alle aandelen Eneco aan Diamond Chubu Europe B.V., de kopende entiteit van Mitsubishi Corporation en Chubu Electric Power Co. Inc. Voorwaarde voor de definitieve verkoop is dat 75% of meer van de aandeelhoudende gemeenten hebben besloten tot verkoop. Daarnaast is nog goedkeuring vereist van de minister van Economische Zaken en Klimaat, de mededingingsautoriteiten (Europese Commissie en de Duitse mededingingsautoriteit) en de Belgische federale minister van Energie i.v.m. onderzeese kabellicenties.</p> <p>Inmiddels is de procedure van de verkoop afgerond. De gemeente heeft € 22 miljoen euro ontvangen op 25 maart 2020.</p>						

<i>Verbonden partij</i>	NV Stedin groep						
<i>Juridische status</i>	<i>Naamloze vennootschap</i>						
<i>Programma</i>	Algemeene dekkingsmiddelen, Overhead, Heffing VPB en Onvoorzien						
<i>Openbaar en wijze van belang</i>	<p><u>Openbaar belang:</u> Stedin is een netbeheerder die elektriciteits- en gasnetten aanlegt, beheert en toekomstbestendig maakt. Stedin faciliteert de energiemarkt.</p> <p><u>Wijze van belang:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijk belang: De gemeente bezit aandelen, op grond waarvan ze stemrecht heeft. • Financieel belang: Het aantal aandelen dat in het bezit van Noardeast-Fryslân is: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Voorm. Dongeradeel: 16.824 ◦ Voorm. Ferwerderadiel: 6.044 ◦ Voorm. Kollumerland c.a.: <u>4.002</u> ◦ Noardeast-Fryslân 26.870. <p>De nominale waarde van het aandeel is € 100 conform de jaarrekening 2018 van de Stedin groep. Het totaal aantal geplaatste en volgestorte aandelen is 4.970.978.</p>						
<i>Financieel belang</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>2.687</td> <td>2.687</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	2.687	2.687
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)					
2018	2.687	2.687					
<i>Eigen vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>2.582.000</td> <td>2.699.000</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	2.582.000	2.699.000
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)					
2018	2.582.000	2.699.000					
<i>Vreemd vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>3.969.000</td> <td>4.292.000</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	3.969.000	4.292.000
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)					
2018	3.969.000	4.292.000					
<i>Omvang financieel resultaat jaarrekening</i>	Jaarrekening 2018: 157.000						
<i>Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar)</i>	-						

<i>Verbonden partij</i>	<i>Afvalsturing Friesland (Omrin) (verwerken van afval)</i>						
<i>Juridische status</i>	<i>Naamloze vennootschap</i>						
<i>Programma</i>	Algemeene dekkingsmiddels, Overhead, Heffing VPB en Onvoorzien.						
<i>Openbaar en wijze van belang</i>	<p><u>Openbaar belang:</u> Uitvoeren van de wettelijke taak huishoudelijk en bedrijfsafval te verwerken op basis van contractafspraken met de gemeente. Doelstelling is dit op een doelmatige, milieu hygiënisch verantwoorde manier te doen en preventie en hergebruik van afval actief te bevorderen.</p> <p><u>Wijze van belang:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijk belang: Stemrecht op basis van aandelen. De N.V. heeft 3.001 gewone aandelen A met een waarde van € 450 per stuk en 840 gewone aandelen B. Van de 3001 aandelen A zijn er 3.000 aandelen in bezit van de Friese gemeenten. Eén aandeel A is in handen van de GR OLAF en 840 aandelen B zijn in handen van gemeenten buiten Friesland. • Financieel belang: De gemeente Noardeast-Fryslân (DFK) is op twee manieren betrokken bij Omrin, als aandeelhouder en als klant/leverancier van afval. Het aandeel staat op de balans per 31-12-2018 met de historische aanschafwaarde van <ul style="list-style-type: none"> Vm. gem Dongeradeel (OLAF N.V.) € 54.454 Vm. gem Kollumerland c.a. € 20.420 Noardeast-Fryslân € 74.874 						
<i>Financieel belang:</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>p.m.</td> <td>75</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	p.m.	75
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)					
2018	p.m.	75					
<i>Eigen vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>48.680</td> <td>50.585</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	48.680	50.585
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)					
2018	48.680	50.585					
<i>Vreemd vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>160.130</td> <td>152.203</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	160.130	152.203
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)					
2018	160.130	152.203					
<i>Omvang financieel resultaat jaarrekening</i>	Jaarrekening 2018 x € 1.000: 2.026. Van het resultaat is € 95.000 als primair dividend uitgekeerd over de aandelen A en € 26.000 als primair dividend over de aandelen B. Het overige bedrag is aan de reserves A en B toegevoegd. Het dividend is in de cijfers nog onderdeel van het eigen vermogen.						
<i>Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar)</i>	-						

<i>Verbonden partij</i>	<i>BV Fryslân Miljeu Noordwest (Omrin) (inzamelen afval)</i>
<i>Juridische status</i>	<i>Besloten vennootschap. De BV is een 100% dochter van de NV Fryslân Miljeu (inzameling en reiniging)</i>
<i>Programma</i>	Algemeene dekkingsmiddels, Overhead, Heffing VPB en Onvoorzien.
<i>Openbaar en wijze van belang</i>	<p><u>Openbaar belang:</u> Uitvoeren van de wettelijke taak huishoudelijk en bedrijfsafval in te zamelen en te verwerken op basis van contractafspraken met de gemeente Noardeast-Fryslân en uitsluitend op het</p>

<i>Verbonden partij</i>	BV Fryslân Miljeu Noordwest (Omrin) (inzamelen afval)								
	<p>grondgebied van de vm gemeente Ferwerderadiel. Doelstelling is dit op een doelmatige, milieu hygiënisch verantwoorde manier te doen en preventie en hergebruik van afval actief te bevorderen. De gemeente Noardeast-Fryslân (vm gem Ferwerderadiel) heeft het contract opgezegd en de opzegtermijn is 4 jaar. Dit betekent dat de dienstverlening per 1-1-2022 zal stoppen.</p> <p><u>Wijze van belang:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijk belang: Stemrecht op basis van aandelen. • Financieel belang: De gemeente Noardeast-Fryslân (DFK) is op twee manieren betrokken bij Omrin, als aandeelhouder en als klant/leverancier van afval. Het aandeel staat op de balans per 31-12-2018 met de historische aanschafwaarde van <p>Vm. gem Ferwerderadiel (Fryslân Miljeu) € 15.465 Noardeast-Fryslân € 15.465</p>								
<i>Financieel belang:</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>p.m.</td> <td>15</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	p.m.	15
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2018	p.m.	15							
<i>Eigen vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>3.918</td> <td>3.814</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	3.918	3.814
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2018	3.918	3.814							
<i>Vreemd vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>8.810</td> <td>8.100</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	8.810	8.100
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2018	8.810	8.100							
<i>Omvang financieel resultaat jaarrekening</i>	Jaarrekening 2018 x € 1.000: 389								
<i>Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar)</i>	-								

<i>Verbonden partij</i>	Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)								
<i>Juridische status</i>	<i>Naamloze vennootschap</i>								
<i>Programma</i>	Algemene dekkingsmiddels, Overhead, Heffing en onvoorzien								
<i>Openbaar en wijze van belang</i>	<p><u>Openbaar belang:</u> Efficiënt betalingsverkeer van gemeenten.</p> <p><u>Wijze van belang:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijk belang: Stemrecht op basis van aandelen. • Financieel belang: • De gemeente Noardeast-Fryslân (DFK) bezit een groot aantal aandelen, met een totale waarde van per 31-12-2018: <p>Voorm. Dongeradeel: (76.323) 173.169 Voorm. Ferwerderadiel: (5.967) 13.538 Voorm. Kollumerland c.a. (22.347) 55.867 Noardeast-Fryslân (104.637) 286.040</p>								
<i>Financieel belang:</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>p.m.</td> <td>286</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	p.m.	286
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2018	p.m.	286							
<i>Eigen vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>4.687</td> <td>4.991</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000.000)	2018	4.687	4.991
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000.000)							
2018	4.687	4.991							

<i>Verbonden partij</i>	Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)						
<i>Vreemd vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>135.169.</td> <td>132.502</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000.000)	2018	135.169.	132.502
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000.000)					
2018	135.169.	132.502					
<i>Omvang resultaat jaarrekening</i>	Jaarrekening 2018 per € 1.000.000: 337						
<i>Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar)</i>	-						

<i>Verbonden partij</i>	Bedrijvencentrum Dokkum BV						
<i>Juridische status</i>	<i>Besloten vennootschap</i>						
<i>Programma</i>	4 Wurk, Bedriuw en Rekreasje						
<i>Openbaar en wijze van belang</i>	<p><u>Openbaar belang:</u> In 1996 is het Bedrijvencentrum Dokkum BV opgericht door ondernemers van de Vereniging van Handel en Industrie Dokkum en Omgeving in samenwerking met de gemeente Dongeradeel. Sinds de oprichting is het uitgangspunt het aanbieden van betaalbare ruimten voor startende ondernemers om van hieruit de onderneming verder te kunnen opbouwen.</p> <p><u>Wijze van belang:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijk belang: In 1996 is het Bedrijvencentrum Dokkum BV door de gemeente Dongeradeel geprivatiseerd. Een schuld aan de gemeente Dongeradeel is omgezet in een aandelenkapitaal van € 173.344. In 1996 is tevens een nieuwe besloten vennootschap opgericht: Bedrijvencentrum Dokkum Holding BV. De gemeente heeft stemrecht op basis van aandelen. Het Bedrijvencentrum Dokkum Holding BV is enige aandeelhouder van het Bedrijvencentrum Dokkum BV. • Financieel belang: De gemeente (v.m. Dongeradeel) heeft 100 aandelen à € 454 (is € 45.400) in het Bedrijvencentrum Dokkum Holding BV. 						
<i>Financieel belang</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>45</td> <td>45</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	45	45
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)					
2018	45	45					
<i>Eigen vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>349</td> <td>363</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	349	363
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)					
2018	349	363					
<i>Vreemd vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>23</td> <td>19</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	23	19
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)					
2018	23	19					
<i>Omvang financieel resultaat jaarrekening</i>	Jaarrekening 2018 x € 1.000: 14						
<i>Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar)</i>	-						

- **Stichtingen en verenigingen**

<i>Verbonden partij</i>	Elan onderwijsgroep
<i>Juridische status</i>	<i>Stichting</i>
<i>Programma</i>	2 Mienskip
<i>Openbaar en wijze van belang</i>	<p><u>Openbaar belang:</u> Verzorgen van het openbaar basisonderwijs zoals beschreven in artikel 46 van Wet op het Primair Onderwijs</p> <p><u>Wijze van belang:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijk belang

<i>Verbonden partij</i>	Elan onderwijsgroep								
	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Uit de jaarrekening 2018 van de Elan-onderwijsgroep blijkt het volgende: de deelnemende gemeenten Leeuwarden, Noardeast-Frylân en Waadhoeke hebben een toezichhoudende taak: goedkeuring begroting, jaarrekening en jaarverslag en van statutenwijzigingen, benoeming en ontslag leden Raad van Toezicht, ontbinding stichting bij ernstige taakverwaarlozing • Financieel belang <ul style="list-style-type: none"> ◦ De deelnemende gemeenten zijn verantwoordelijk voor het aanbieden van goed onderwijs ingeval van ernstige taakverwaarlozing door de Elan-onderwijsgroep. 								
<i>Financieel belang</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>p.m.</td> <td>p.m.</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	p.m.	p.m.
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2018	p.m.	p.m.							
<i>Eigen vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>4.961</td> <td>4.622</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	4.961	4.622
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2018	4.961	4.622							
<i>Vreemd vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>2.085</td> <td>2.169</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	2.085	2.169
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2018	2.085	2.169							
<i>Omvang financieel resultaat jaarrekening</i>	Jaarrekening 2018 x € 1.000: -/- 339 Het tekort wordt gedekt uit de reserves.								
<i>Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar)</i>	-								

<i>Verbonden partij</i>	Stichting monumentenbehoud								
<i>Juridische status</i>	Stichting								
<i>Programma</i>	5 Wenjen en omjouwning								
<i>Openbaar en wijze van belang</i>	<p><u>Openbaar belang:</u> Het in stand houden en beschermen van de monumenten als bedoeld in de monumentenwet. Het werkgebied is de vm gemeente Dongeradeel.</p> <p><u>Wijze van belang:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijk belang: <ul style="list-style-type: none"> ◦ De voorzitter van het dagelijks bestuur wordt door de raad van de gemeente Noardeast-Fryslân voorgedragen en vervult de functie van voorzitter. ◦ Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Noardeast-Fryslân (vm gemeente Dongeradeel) keuren de begroting en jaarrekening goed. • Financieel belang: De vm gemeente Dongeradeel heeft bij de oprichting in 1993 een startkapitaal van € 454 (=1000 gulden) ingebracht. 								
<i>Financieel belang</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>0,4</td> <td>0,4</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	0,4	0,4
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2018	0,4	0,4							
<i>Eigen vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>483</td> <td>477</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	483	477
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2018	483	477							

<i>Verbonden partij</i>	Stichting monumentenbehoud								
<i>Vreemd vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>90</td> <td>61</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	90	61
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2018	90	61							
<i>Omvang financieel resultaat jaarrekening</i>	Jaarrekening 2018 x € 1000: -/- 6								
<i>Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar)</i>	-								

<i>Verbonden partij</i>	Stichting ROOBOL								
<i>Juridische status</i>	<i>Stichting</i>								
<i>Programma</i>	2 Mienskip								
<i>Openbaar en wijze van belang</i>	<p><u>Openbaar belang:</u> Verzorgen van het openbaar basisonderwijs zoals beschreven in artikel 46 van de Wet op het Primair Onderwijs in de gemeenten Noardeast-Fryslân, Dantumdiel en Achtkarspelen. In 2019 zijn de statuten aangepast in verband met de wettelijke mogelijkheid tot het realiseren van een samenwerkingsschool voor het openbaar en bijzonder onderwijs.</p> <p><u>Wijze van belang:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijk belang: Deelnemers in de stichting zijn o.a.: de gemeenten Achtkarspelen, Dantumadiel, Noardeast-Fryslân (voormalig Dongeradeel en voormalig Kollumerland c.a.) en zijn omschreven als gemeenteraad in de statuten. Deze gemeenten hebben een belangrijke toezicht-houdende functie. <ul style="list-style-type: none"> ◦ Op grond van art 6 lid 8 van de statuten heeft het dagelijks bestuur de toestemming nodig van de gemeenteraden voor: het wijzigen van de statuten, het ontbinden van de stichting, het opheffen van de school. ◦ Daarnaast heeft de gemeenteraad de bevoegdheden: benoemen, schorsen en ontslaan van de leden van de raad van toezicht; de ontbinding van de stichting ingeval van handelen in strijd met de wet en/of ernstige taakverwaarlozing (artikel 24 statuten) • Financieel belang: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Artikel 24 lid 3 statuten: Ingeval van ernstige taakverwaarlozing door het bestuur of het functioneren van het bestuur in strijd met de Wpo is de gemeenteraad bevoegd zelf te voorzien in het bestuur van de openbare scholen en zonodig de stichting te ontbinden. ◦ In het reglement van de raad van toezicht wordt de relatie tussen raad en gemeenteraad uitgewerkt onder goedkeuring van de gemeenteraad. (art 24 lid 4 statuten) ◦ De raad van toezicht legt jaarlijks (binnen 6 mnd na het boekjaar) verantwoording af over de uitvoering van taken/ bevoegdheden in het jaarverslag van de stichting en stelt dit beschikbaar aan o.a.: de gemeenteraad. (art 12 lid 5 statuten) 								
<i>Financieel belang</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>pm</td> <td>pm</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	pm	pm
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2018	pm	pm							
<i>Eigen vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>5.349</td> <td>5.608</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	5.349	5.608
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2018	5.349	5.608							

<i>Verbonden partij</i>	Stichting ROOBOL								
<i>Vreemd vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>2.069</td> <td>2.066</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	2.069	2.066
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2018	2.069	2.066							
<i>Omvang financieel resultaat jaarrekening</i>	Jaarrekening 2018 x € 1.000: 259								
<i>Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar)</i>	<p>De meerjarenraming 2019 tm 2023 , die opgenomen is in de jaarrekening 2018 laten een (dalend) negatief resultaat zien,x € 1.000: -248; -346; -147; -173,-213</p> <p>Roobol wil anticiperen op het dalend aantal leerlingen door samenwerking te zoeken met andere onderwijsbesturen en daarmee samen-werkingsscholen, brede scholen en integrale kind centra aan te gaan. In de huisvestings-projecten wordt hierop geanticipeerd. De werkelijke leerlingenaantallen 2018 laten een stijging zien tov 2017 (pag 21 jrk18)</p>								

<i>Verbonden partij</i>	Stichting Dataland met een BV Dataland								
<i>Juridische status</i>	<i>Stichting</i>								
<i>Programma</i>	Algemiene dekkingsmiddels, Overhead, Heffing VPB en Onvoorzien								
<i>Openbaar en wijze van belang</i>	<p><u>Openbaar belang:</u> Dataland ontzorgt, ondersteunt en faciliteert sinds 2011 gemeenten op het gebied van geo-, WOZ- en vastgoedinformatie, oftewel objectinformatie. Zo ontzorgt Dataland alle gemeenten door namens hen deze informatie toegankelijk te maken voor publieke en private ondernemers, zoals notarissen, banken en verzekeraars en makelaars. Dataland is niet alleen van, maar ook voor gemeenten. Dataland faciliteert de gemeenten zich te organiseren en zo hun stem te laten horen bij relevante ontwikkelingen op regionaal en landelijk niveau.</p> <p><u>Wijze van belang:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijk belang: Certificaathouders participeren in DataLand via het bestuur. Een certificaat is te vergelijken met een aandeel in een private onderneming. Jaarlijks komen de certificaathouders op de certificaat-houdersvergadering bij elkaar om het algemene beleid van DataLand te bespreken en goedkeuring te verlenen aan voorgenomen besluiten van het bestuur. De besluiten van de certificaathouders en van het bestuur gelden voor alle participerende en deelnemende gemeenten. De gemeente Noardeast-Fryslân (voormalige gemeenten Dongeradeel en Ferwerderadiel) is certificaathouder. • Financieel belang: (aantal certificaten met waarde) <table> <tr> <td>voormalig Dongeradeel: (12.990)</td> <td>1.299</td> </tr> <tr> <td>voormalig Ferwerderadiel (4.322)</td> <td><u>432</u></td> </tr> <tr> <td>Noardeast-Fryslân (17.312)</td> <td>1.731</td> </tr> </table>			voormalig Dongeradeel: (12.990)	1.299	voormalig Ferwerderadiel (4.322)	<u>432</u>	Noardeast-Fryslân (17.312)	1.731
voormalig Dongeradeel: (12.990)	1.299								
voormalig Ferwerderadiel (4.322)	<u>432</u>								
Noardeast-Fryslân (17.312)	1.731								
<i>Financieel belang</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>2</td> <td>2</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	2	2
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2018	2	2							
<i>Eigen vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>751</td> <td>112</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening31-12 (x € 1.000)	2018	751	112
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening31-12 (x € 1.000)							
2018	751	112							

<i>Verbonden partij</i>	Stichting Dataland met een BV Dataland								
<i>Vreemd vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>522</td> <td>463</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	522	463
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2018	522	463							
<i>Omvang financieel resultaat jaarrekening</i>	Voor de jaarrekening 2018, € 1.000: -/- 639. Het negatieve resultaat is ten laste van de reserve gebracht.								
<i>Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar)</i>	In de jaarrekening, paragraaf 2.4 licht de directie het volgende toe ten aanzien van de continuïteit, citaat: "Door het bestuur van de vennootschap is in 2019 het besluit genomen tot een overname en afbouw van haar activiteiten. Dit besluit is tevens door de certificaathouders van de vennootschap goedgekeurd. Het bestuur heeft uitgesproken de activiteiten uiterlijk eind december 2021 of zoveel mogelijk eerder te hebben overgedragen of hebben afgebouwd. Hierna zal de vennootschap worden geliquideerd. De verwachting is dat de onderneming met de toekomstige kasstromen deze beëindiging uit eigen middelen kan financieren", einde citaat.								

<i>Verbonden partij</i>	Stichting IJswegencentrale										
<i>Juridische status</i>	<i>Stichting</i>										
<i>Programma</i>	4 Wurk, Bedriuw en Rekreaasje										
<i>Openbaar en wijze van belang</i>	<p>Openbaar belang: De gemeente Dantumadiel, en de voormalige gemeenten Dongeradeel, Ferwerderadiel, Kollumerland c.a. en Leeuwarderadeel hebben een IJswegencentrale opgericht met als doel het organiseren van schaatstochten in de regio bij voldoende ijsdikte.</p> <p>Wijze van belang:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bestuurlijk belang: Het bestuur bestaat uit 15 leden, 3 afgevaardigden uit elke deelnemende gemeente. Het college van b&w doet een bindende voordracht: één afgevaardigde is de burgemeester, één afgevaardigde is het hoofd gemeentewerken en een derde persoon. Financieel belang: De gemeenten Dantumadiel, de gemeente Noardeast-Fryslân (voormalige gemeenten Dongeradeel, Ferwerderadiel, Kollumerland c.a) en Leeuwarderadeel geven een bijdrage van 0,045 per inwoner. <p>De bijdragen 2018 van de gemeente is:</p> <table> <tr> <td>vm Dongeradeel:</td> <td>1.070</td> </tr> <tr> <td>vm Ferwerderadiel:</td> <td>390</td> </tr> <tr> <td>vm Kollumerland c.a.:</td> <td><u>577</u></td> </tr> <tr> <td>Noard East Fryslan</td> <td>2.037</td> </tr> </table>			vm Dongeradeel:	1.070	vm Ferwerderadiel:	390	vm Kollumerland c.a.:	<u>577</u>	Noard East Fryslan	2.037
vm Dongeradeel:	1.070										
vm Ferwerderadiel:	390										
vm Kollumerland c.a.:	<u>577</u>										
Noard East Fryslan	2.037										
<i>Financieel belang</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>2</td> <td>2</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	2	2		
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)									
2018	2	2									
<i>Eigen vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>71</td> <td>70</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	71	70		
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)									
2018	71	70									
<i>Vreemd vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	0	0		
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)									
2018	0	0									
<i>Omvang financieel resultaat jaarrekening</i>	Jaarrekening 2018 x € 1000: -/- 1										
<i>Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar)</i>	-										

<i>Verbonden partij</i>	Vereniging van Friese Gemeenten (VFG)						
<i>Juridische status</i>	<i>Vereniging</i>						
<i>Programma</i>	<i>1 Ynwenner en Bestjoer</i>						
<i>Openbaar en wijze van belang</i>	<p><u>Openbaar belang:</u> De VFG behartigt de belangen voor alle Friese gemeenten, totaal 24.</p> <p><u>Wijze van belang:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijk belang: lidmaatschap van de vereniging met stemrecht. • Financieel belang: de leden betalen contributie. <p>De gemeente Noardeast-Fryslân (vm gemeenten DFK) betaalt contributie, x € 1.000: 21 . Betreft contributie over 2019</p>						
<i>Financieel belang:</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2019</td> <td>20</td> <td>21</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2019	20	21
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)					
2019	20	21					
<i>Eigen vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>pm</td> <td>pm</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	pm	pm
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)					
2018	pm	pm					
<i>Vreemd vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>pm</td> <td>pm</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	pm	pm
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)					
2018	pm	pm					
<i>Omvang financieel resultaat jaarrekening</i>	Jaarrekening 2018: geen gegevens						
<i>Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar)</i>	-						

<i>Verbonden partij</i>	Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)						
<i>Juridische status</i>	<i>Vereniging</i>						
<i>Programma</i>	<i>1 Ynwenner en Bestjoer</i>						
<i>Openbaar en wijze van belang</i>	<p><u>Openbaar belang:</u> De VNG behartigt de belangen voor alle Nederlandse gemeenten.</p> <p><u>Wijze van belang:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijk belang: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Lidmaatschap van de vereniging met stemrecht, conform de statuten. • Financieel belang: <ul style="list-style-type: none"> ◦ De leden betalen contributie, conform de statuten. 						
<i>Financieel belang</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>51</td> <td>141</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	51	141
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)					
2018	51	141					
<i>Eigen vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>65.530</td> <td>61.975</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	65.530	61.975
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)					
2018	65.530	61.975					

<i>Verbonden partij</i>	Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)								
<i>Vreemd vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>76.374</td> <td>78.875</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1000)	2018	76.374	78.875
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1000)							
2018	76.374	78.875							
<i>Omvang financieel resultaat jaarrekening</i>	Jaarrekening 2018 per € 1.000 : -879								
<i>Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar)</i>	Het verlies wordt gedekt uit de reserves.								

<i>Verbonden partij</i>	Vereniging van Waddenzee Gemeenten								
<i>Juridische status</i>	Vereniging								
<i>Programma</i>	1 Ynwenner en Bestjoer								
<i>Openbaar en wijze van belang</i>	<p><u>Openbaar belang:</u> Deze vereniging treedt op als belangenorganisatie voor alle Waddenzee gemeenten.</p> <p><u>Wijze van belang:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijk belang: De gemeente Noardeast-Fryslân (vm gemeenten Dongeradeel en Ferwerderadiel) zijn lid van deze vereniging en hebben stemrecht. • Financieel belang: De gemeente betaalt contributie, x € 1.000 : 27 <ul style="list-style-type: none"> ◦ 								
<i>Financieel belang</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2019</td> <td>27</td> <td>27</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2019	27	27
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2019	27	27							
<i>Eigen vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>pm</td> <td>pm</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	pm	pm
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2018	pm	pm							
<i>Vreemd vermogen</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)</th> <th>Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>pm</td> <td>pm</td> </tr> </tbody> </table>			Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)	2018	pm	pm
Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)							
2018	pm	pm							
<i>Omvang financieel resultaat jaarrekening</i>	Jaarrekening 2018: geen gevens								
<i>Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar)</i>	-								

- Overige verbonden partijen
  - Geen

Paragraaf grondbeleid

In 2020 zet de groei op de woningmarkt verder door zodat de verkopen binnen het grondbedrijf volgens prognose blijven verlopen. Hiermee volgt de ontwikkeling in Noardeast-Fryslân de landelijke trend. Door het stabiel blijven van de verkopen lopen de exploitaties conform de verwachting.

Nota Grondbeleid

In 2019 is de nieuwe Nota Grondbeleid door de raad vastgesteld. In deze nota worden de hoofdlijnen van beleid voor de komende 4 jaar weergegeven en worden de volgende doelen nagestreefd:

- De raad kaders vast laten stellen voor het te voeren beleid;
- Uitvoeringsplannen baseren op het vastgestelde beleid;
- Het gemeentelijk beleid aanpassen aan de meest recente wetgeving;
- Duidelijkheid creëren over grondverwerving en uitgifte van gronden;
- Inzicht bieden in de wijze waarop grondprijzen tot stand komen;
- Handvaten bieden voor de uitvoering van het grondbeleid.
- grondprijzen tot stand komen;

Het grondbeleid gaat over de wijze waarop de gemeente haar instrumenten van grondbeleid zo optimaal mogelijk kan inzetten om de beleidsdoelstellingen binnen de gemeentelijke programma's te behalen. De Nota biedt de mogelijkheid om de verschillende beleidsdoelstellingen te faciliteren. Grondbezit is soms noodzakelijk om doelstellingen van beleidsterreinen op het gebied van wonen, planologie, economie, infrastructuur, natuur en recreatie te kunnen uitvoeren. De nieuwe Nota Grondbeleid zal eind 2019 aan het college en aan de raad worden aangeboden.

Grondbeleid

De gemeente Noardeast-Fryslân kiest ten aanzien van het te voeren grondbeleid primair voor een actief grondbeleid. Daar waar de gemeente een sterkere stempel wil drukken op de ontwikkeling c.q. het noodzakelijk is om een ontwikkeling conform de gemeentelijke randvoorwaarden te realiseren, kan actief grondbeleid worden ingezet. Hierbij moet het financiële risico, ook op langere termijn, wel aanvaardbaar zijn. Dit geldt ook wanneer er eventueel sprake zou zijn van een financieel tekort, maar de gemeente het doel wel belangrijker vindt. Bij de keuze voor actief grondbeleid wordt de raad altijd in kennis gesteld en zal bij de keuze van de verschillende beleidsinstrumenten de volgende afweging moeten worden gemaakt;

- Komt de ontwikkeling tot stand zonder ingrijpen van de gemeente?
- Voldoet het woningaanbod van zowel woonkavels van corporaties als woon/bedrijfskavels van derden aan het volkshuisvestingsbeleid?
- Is de gemeente bereid de risico's van een eventuele actieve opstelling te dragen?

Het uitgangspunt bij grondverwerving is de minnelijke verwerving. Hierbij is sprake van het doen van een aankoop van gronden waarbij de gemeente met een grondeigenaar op vrijwillige basis overeenstemming bereikt.

- Planmatige verwerving van gronden vindt plaats voor zover deze past binnen de vastgestelde exploitaties van de gemeente.
- Indien nodig en mogelijk maakt de gemeente gebruik van de bevoegdheden die de Wet voorkeursrecht en de Onteigeningswet biedt.
- Bij vervreemding of verwerving van grond zal er ofwel een onvoorwaardelijke biedprocedure ofwel een taxatie door een onafhankelijke deskundige plaatsvinden.

Totaaloverzicht complexen

Begin 2019 waren er 16 complexen in exploitatie, die hieronder in tabelvorm staan vermeld:

Complex	Afsluiting	BW 1/1/19	BW 31/12	Winst-neming totaal	Verlies Voor-ziening	Balans-waarde
Hogedijken III, Dokkum	31/12/2020	562.010	54.196	51.682	n.v.t.	105.878
PDV fase 3, Dokkum	31/12/2020	532.589	551.550	0	n.v.t.	551.550
Betterwird fase 1a, Dokkum	31/12/2020	2.637.787	1.458.772	81.582	n.v.t.	1.540.354
Woudvaart II, Dokkum	31/12/2020	-49.244	-47.497	83.045	n.v.t.	35.548
Fjildbuorsterwei, Brantgum	31/12/2020	-42.451	-18.561	23.671	n.v.t.	5.110
Koarte Bun, Ee	31/12/2020	126.176	91.029	n.v.t.	-69.683	91.029
De Kampen fase 2, Engwierum	31/12/2021	-11.176	-10.595	2.876	n.v.t.	-7.819
Lou Sanen fase 2, Oosternijkerk	31/12/2022	274.272	243.438	n.v.t.	-92.174	243.438
Hoarnleger fase 2, Anjum	31/12/2020	-19.106	-18.954	24.269	n.v.t.	5.315
Trije Terpen, Dokkum	31/12/2021	-1.956.082	-2.058.052	1.852.099	n.v.t.	-205.953
Waterrijck, Burdaard	31/12/2019	258.462	161.542	n.v.t.	-161.542	0
Gedempte Haven, Hallum	31/12/2020	819.712	641.814	n.v.t.	-73.610	641.492
Nieuweweg, Marrum	31/12/2022	-262.721	-383.586	314.495	n.v.t.	-69.092
Hegebeintumerdyk, Ferwerd	31/12/2020	-94.014	-92.325	67.954	n.v.t.	-24.370
Harm Smidswei, Kollumerzwaag	31/12/2020	184.378	141.674	12.792	n.v.t.	154.465
Julianastraat, Kollum	31/12/2021	104.393	-385	13.434	n.v.t.	13.049
Totaal		3.064.985	714.060	2.527.899	-397.009	3.079.394

De contante waarde van het verwachte resultaat van alle complexen tezamen bedraagt na actualisatie € 3.690.051 positief. Hiervan is in 2019 reeds € 2.527.899 aan winst genomen.

Afsluiting complexen per 31/12/2019

Waterrijck, Burdaard

Het complex Waterrijck, Burdaard heeft op 31 december 2019 een boekwaarde van € 161.542 (verlies). De totale verliesvoorziening van dit complex bedroeg op 1 januari 2019 € 165.998, waardoor er (€ 165.998 - € 161.542) is € 4.456 van de voorziening vrijvalt. Daarnaast wordt er € 15.750 in een voorziening gestopt voor de afronding van de laatste werkzaamheden en de overdracht van het complex naar de algemene Dienst.

Onderbouwing verliesvoorzieningen

Koarte Bun, Ee

Per 1 januari 2019 bedroeg de verliesvoorziening € 69.942. Na actualisatie verbetert het resultaat waardoor er € 259 vrijvalt en de verliesvoorziening per 1 januari 2020 € 69.683 bedraagt.

Lou Sanen fase 2, Oosternijkerk

Per 1 januari 2019 bedroeg de verliesvoorziening € 98.337. Na actualisatie verbetert het resultaat waardoor er € 6.163 vrijvalt en de verliesvoorziening per 1 januari 2019 € 92.174 bedraagt.

Gedempte Haven, Hallum

Het project Gedempte Haven wordt gezamenlijk met een ondernemer in een PPS-constructie uitgevoerd. De gemeente neemt voor 50% deel aan het project. Eind 2017 is er reeds € 100.000,- verlies ingestort door de gemeente. De verliesvoorziening is na hercalculatie met € 322 verhoogd naar € 73.610.

Onderbouwing winstnemingen

Met ingang van 2017 moeten gemeenten volgens het BBV tussentijds winst nemen bij grondexploitatiecomplexen volgens de Poc-methode, de Percentage of completion. Maatgevend is de realisatie tot en met het lopende jaar ten opzichte van het totaal van de kosten en opbrengsten van de grondexploitatie. In formule: % kostenrealisatie maal % opbrengstrealisatie is % poc.

Complex	% poc	Winstneming totaal	Winstneming 2017	Winstneming 2018	Winstneming 2019
Hogedijken III, Dokkum	64%	51.682	10.213	-2.767	44.236
PDV fase 3, Dokkum	0%	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Betterwird fase 1a, Dokkum	25%	81.582	4.355	28.361	48.866
Woudvaart II, Dokkum	50%	83.045	76.569	4.552	1.924
Fjildbuorsterwei, Brantgum	40%	23.671	6.097	1.207	16.367
Koarte Bun, Ee	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
De Kampen fase 2, Engwierum	6%	2.876	965	1.626	285
Lou Sanen fase 2, Oosternijkerk	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Hoarnleger fase 2, Anjum	87%	24.269	31.029	-7.068	308
Trije Terpen, Dokkum	68%	1.852.099	1.024.123	293.251	534.725
Waterrijck, Burdaard	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gedempte Haven, Hallum	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Nieuweweg, Marrum	56%	314.495	198.601	13.736	102.158
Hegebeintumerdyk, Ferwerd	48%	67.954	0	65.147	2.807
Harm Smidswei, Kollumerzwaag	34%	12.792	9.752	2.838	201
Julianastraat, Kollum	57%	13.434	0	0	13.434
Totaal		2.527.899	1.361.704	400.883	765.312

Bij de complexen Koarte Bun Ee, Lou Sanen fase 2 Oosternijkerk, het af te sluiten complex Waterrijck Burdaard, en het complex Gedempte Haven Hallum Dokkum, is geen winst te verwachten. Bij de complex PDV fase 3 Dokkum wordt geen winst genomen aangezien het poc percentage 0 is. Bij de rest van de complexen is het poc percentage toegepast en moet er in totaal voor € 2.527.899 winst worden genomen. Aangezien er in 2017 en 2018 reeds € 1.762.587 winst is genomen, komt er hiervan € 765.312 ten gunste van de jaarrekening 2019.

Risicoberekening en vorming reserves

Er is geen vaste bestemmingsreserve gevormd voor eventuele risico's binnen het grondbedrijf. Risico's worden jaarlijks bepaald, waarna er een bedrag gereserveerd wordt ten laste van de algemene reserve. Er wordt bijvoorbeeld weergegeven wat het risico is van kostenstijging, rentestijging en uitblijven van de verkopen. Ook kan het zijn dat er in een bepaald complex een specifiek risico toe wordt gevoegd. De risico's van de grondexploitatie worden beschreven in de paragraaf Weerstandsvermogen.

Overige gronden

Overige gronden zijn veelal agrarische gronden die de gemeente in eigendom heeft. Dit zijn strategische dan wel overige gronden. De boekwaarde van deze gronden is lager dan de marktwaarde. De gronden worden allen verhuurd of verpacht. Daarnaast zijn hier in 2016 de voormalige NIEGG aan toegevoegd.

Beoordeling voormalige Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG)

In 2019 heeft er een toets plaatsgevonden op de marktwaarde van deze gronden tegen de geldende bestemming op het moment van de marktwaardetoets. Wordt daarbij een duurzame waardevermindering vastgesteld, dan moet dat uiterlijk 31 december 2019 leiden tot een afwaardering van deze gronden. Er wordt een agrarische waarde van € 4,50 per m² aangehouden.

Strategische gronden (incl. voormalige NIEGG)	BW 31/12	Per m2	Afwaardering
Betterwird 3 fase 2 en fase 1B, Dokkum	215.292	3,18	n.v.t.
Birdaarderstraatweg, Dokkumer Ee	54.400	2,27	n.v.t.
Complex A ten westen van de oude spoorbaan	-27.023	-0,25	n.v.t.
Carpoolplaats rondweg Zuid	0	0	n.v.t.
Birdaarderstraatweg tzv Woudhorne/reinigingssterrein	368.144	7,18	137.317
Grond t.z.v. Trije Terpen twv economische zone	134.196	3,59	n.v.t.
Koarte Bun fase 3, Ee	30.130	2,75	n.v.t.
De Fellingen/De Morgenzon, Holwerd	32.061	2,29	n.v.t.
Lou Sanen fase 3	54.000	4,00	n.v.t.
Bernhardlaan, Kollum	0	0	n.v.t.
Saedkampe, Kollumerzwaag	1.529	0,38	n.v.t.
De Bining, De Triemen	15.237	8,40	n.v.t. (bestemming woningbouw)
Dagrecreatie, Burdaard	126.389	3,72	n.v.t.
Woningbouw I, Burdaard	98.069	10,55	98.069
Woningbouw II, Burdaard	101.111	18,83	n.v.t. (bestemming woningbouw)
Gronden Terpstra/ontsluiting Hallum	100.728	11,49	61.263
Gronden W. Aarts, Blije	133.527	5,64	26.976
Tsjustere Singeltje, Ferwerd	76.721	5,05	8.366
Oudhuisterwegje, Marrum	27.140	3,49	n.v.t.
Oer de Feart	101.110	4,60	1.210
Totaal			333.201

In totaal vindt er een afwaardering plaats van € 333.201 op de voormalige NIEGG.

Jaarrekening
Noardeast-Fryslân
2019

GEMEENTE
NOARD
EAST FRYSLÂN

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

Onderstaande samenvatting van de grondslagen, waarop de financiële verslaggeving is gebaseerd, is bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten. Bij het opstellen van de jaarrekening is rekening gehouden met de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten daarvoor geeft.

Algemeen

De gemeente Noardeast-Fryslan is bij ontstaan bij de Wet van 11 juli 2018 tot samenvoeging van de gemeenten Dongeradeel, Ferwerderadiel en Kollumerland en Nieuwkruisland. Dat betekent dat de gemeente en de in deze jaarrekening opgenomen cijfers betrekking hebben op de periode vanaf 1 januari 2019. Op grond van de wet Arhi is de gemeente Noardeast-Fryslân per 1 januari 2019 de rechtsopvolger van de drie oude gemeenten.

Met de (voormalige) gemeenschappelijke regeling DDFK-gemeenten is een overeenkomst gesloten tot overname van bezittingen, schulden, rechten en verplichtingen. De effecten daarvan zijn in deze jaarrekening verwerkt in het boekjaar 2019. De grondslag hiervoor is de boekwaarde van de betreffende activa en passiva.

In het jaar 2016 heeft er een stelselwijziging plaatsgevonden als het gaat om de rubricering van wat tot 1 januari 2016 Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG) genoemd werd. Deze gronden komen van de Voorraden en zijn nu ondergebracht bij de Materiële vaste activa. Tot 2019 kon tegen dit de oorspronkelijke boekwaarde, maar uiterlijk 2019 moeten ze in exploitatie worden genomen of worden afgewaardeerd. In 2019 heeft er een afwaardering plaatsgevonden.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, zijn de activa, passiva, baten en lasten opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten zijn slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar zijn in acht genomen, indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend waren.

Dividendopbrengsten van deelnemingen zijn als bate genomen op het moment, waarop het dividend betaalbaar gesteld is.

De samenwerking tussen Noardeast-Fryslân en Dantumadiel is overeenkomstig de begroting netto opgenomen in de jaarrekening. Dit betekent dat de lasten die voor rekening van Dantumadiel komen gesaldeerd zijn met de ontvangen opbrengst.

BALANS (activa)

Vaste activa

Conform artikel 9 van de financiële verordening worden activa met een investeringsbedrag < € 10.000 niet geactiveerd, maar eenmalig ten laste van de exploitatie gebracht. Hierop uitgezonderd zijn gronden en terreinen en tractiemiddelen. Deze worden altijd geactiveerd. Voor al het rollend materieel wordt rekening gehouden met een restwaarde van 5% van de aanschafwaarde

Immateriële vaste activa

Onder immateriële vaste activa wordt verstaan:

- kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en disagio;
- kosten van onderzoek en ontwikkeling;
- bijdragen aan activa in eigendom van derden.

De waardering is gebaseerd op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met:

- eventuele investeringsbijdragen;

- eventuele beschikkingen over reserves;
- lineaire- of annuïtaire afschrijvingen volgens een stelsel, dat is afgestemd op de te verwachten toekomstige gebruiksduur. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in maximaal vijf jaar afgeschreven. De afschrijvingstermijn van bijdragen aan activa in eigendom van derden zijn maximaal gelijk aan de gebruiksduur van het actief waarvoor de bijdrage is verstrekt, waarbij de gebruiksduur maximaal maximaal gelijk is aan de afschrijvingstermijn voor een soortgelijk activum conform de bijlage behorende bij artikel 9 van de financiële verordening.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden onderscheiden in activa met een maatschappelijk nut, economisch nut en economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Onder materiële vaste activa wordt verstaan:

- investeringen in gronden en terreinen;
- woonruimten;
- bedrijfsgebouwen;
- grond-, weg- en waterbouwkundige werken;
- vervoermiddelen;
- machines, apparaten en installaties;
- overige materiële vaste activa.

De waardering is gebaseerd op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met:

- eventuele investeringsbijdragen;
- eventuele beschikkingen over reserves (met uitzondering van activa met economisch nut);
- lineaire- of annuïtaire afschrijvingen volgens een stelsel, dat is afgestemd op de te verwachten gebruiksduur;
- een duurzame lagere waarde bij voornemen tot afstoten of bij leegstand.

Financiële vaste activa

Onder financiële vaste activa wordt verstaan:

- leningen aan woningbouwcorporaties;
- kapitaalverstekking / leningen aan deelnemingen;
- overige langlopende leningen.

De waardering van de leningen is gebaseerd op de verstrekking prijs, verminderd met de contractuele aflossingen en een eventuele afwaardering wegens oninbaarheid. De waardering van de deelnemingen vindt volgens de geldende verslaggeving voorschriften plaats op basis van de verkrijgingsprijs verminderd met een eventuele afwaardering vanwege een lagere marktwaarde.

Afschrijvingsbeleid

Conform artikel 9 van de financiële verordening vindt er een lineaire afschrijving plaats vanaf het jaar volgend op het jaar waarin het actief in gebruik is genomen. Alleen goed gemotiveerd kan worden gekozen voor een annuïtaire afschrijvingsmethodiek. De afschrijvingstermijnen genoemd in de bijlage behorende bij de financiële verordening zijn:

	Maximaal aantal jaren
Gebouwen (excl. onderwijs)	
• Gronden en terreinen	0
• Gebouwen	40
Gebouwen overig	
• Verbouwing	25
• Renovatie	max. levensduur actief, maar niet hoger dan 25
• Houten tijdelijke gebouwen	15
• Bliksemafleiders	10
• Energiebesparende maatregelen	15
Installaties en dergelijke	
• Lichtinstallaties	30

• Lichtdrukmachines, archiefsystemen	10
• Telefooninstallaties en bekabeling data- en telecomnet	8
Inventaris en dergelijke	
• Bureaustoelen	10
• Bureau's kasten, balie etc.	15
• Keuken- en kantoorapparatuur	15
• Stempokjes	5
Immateriële activa	
• Kosten geldleningen en saldo (dis)agio	max.looptijd lening
• Kosten onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief	5
Automatisering	
• Systemen (software)	8
• Apparatuur (hardware): servers, p.c.'s	7
• Stempokjes	10
Belastingen/ruimtelijke ordening	
• Elektronische (basis)kaarten	10
Begraafplaatsen	
• Aanleg/uitbreiding	30
• Overige voorzieningen	25
Onderwijsvoorzieningen	
• Bouw onderwijsgebouwen	40
• Renovatie onderwijsgebouwen	max. levensduur actief, maar niet hoger dan 25
• 1 ^e inrichting	40
• Noodlokalen	15
• Materiële instandhouding	10
Sportvoorzieningen	
• Aanleg sportvelden en overige accommodaties	25
• Inrichting en apparatuur sportaccommodaties	20
• Gymnastiekmaterialen	15
Speel terreinen	
• Aanleg/inrichting	25
• Toestellen	15
Markten	
• Nutsvoorzieningen	15
• Overige voorzieningen	10
Materieel en voertuigen infra en beheer	
• Sneeuwplougen	15
• Natzoutmenginstallatie	20
• Overig materieel gladheidsbestrijding	10
• Maaimachines / schafwagens	10
• Machines werkplaatsen	15
• Veegauto	10
• Huisvuilauto's / kolkenzuigers / vrachtauto's	15
• Hoogwerker	15
• Tractoren / aanhangwagens	10

• Bestelauto's	10
• Minicontainers	20
• Ondergrondse opslagcontainers / afvalmaterialen	20

Wegen, straten en pleinen

• Aanleg / reconstructie / herinrichting	25
• Straatverlichting – masten	40
• Straaverlichting – armenturen	25
• Straatverlichting – maste en armentuur een geheel	25
• Kunstwerken (bruggen, viaducten en dergelijke)	25
• Parkeerautomaten en -meters	10
• Straatmeubilair	15
• Verkeerslichten / belijningmachines / geluidmeetapparatuur	10

Waterbeheer

• Aanleg vaarten / vijverpartijen	25
• Haven- en sluiswerken	25
• Beschoeiingen en overige voorzieningen	20

Parken, plantsoenen en tuinen

• Aanleg (inclusief beplanting)	25
---------------------------------	----

Riolering

• Aanleg en vervanging riolering	4
----------------------------------	---

Bovengenoemde opsomming is niet uitputtend. Voorts blijft het, conform de bijlage behorende bij artikel 9 van de financiële verordening, mogelijk om als de verwachte toekomstige gebruiksduur een andere levensduur noodzakelijk maakt, af te wijken van de genoemde afschrijvingstermijnen.

Vlottende activa

Voorraden

Onder voorraden wordt verstaan:

- onderhanden werk (BIE);

Gronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, vermeerderd met de kosten van het bouwrijp maken en verminderd met de gerealiseerde verkoopopbrengsten. Winstneming vindt plaats conform de wettelijk voorgeschreven "Percentage of completion" methode. Verliesvoorzieningen worden in mindering gebracht op de balanswaarde per 31 december.

Vorderingen, overlopende activa en liquide middelen

Onder vorderingen wordt verstaan, vorderingen op:

- Rijks schatkist (schatkistbankieren)
- andere publiekrechtelijke lichamen;
- verstrekte kasgeldleningen;
- rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen;
- overige vorderingen.

De waardering is, onder aftrek van eventuele voorzieningen wegens oninbaarheid, op de nominale waarde gebaseerd.

Liquide middelen

Onder liquide middelen worden kas- en banksaldi verstaan.

Overlopende activa

Onder overlopende activa vallen de vooruitbetaalde en de nog te ontvangen bedragen per balansdatum.

Dit geldt ook voor de per de balansdatum nog te ontvangen bedragen van Europese en Nederlandse overheidslichamen, die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel.

BALANS (passiva)

Eigen vermogen

Het eigen vermogen wordt gevormd door het totaal van de algemene reserves, bestemmingsreserves en het resultaat na bestemming. Bestemmingsreserves zijn reserves, waaraan door de gemeenteraad een bepaalde bestemming is gegeven. De waardering daarvan geschiedt tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd wegens:

- verplichtingen en verliezen, waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, maar wel redelijkerwijs te schatten;
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen, waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is;
- kosten, die in een volgend jaar zullen worden gemaakt, maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalitatie;
- teveel ontvangen bedragen van derden, welke in het betreffende boekjaar niet nodig waren ter dekking van de afval- en rioleringskosten, maar kunnen dienen om tegenvallers in de hiervoor genoemde kosten in de toekomst te kunnen opvangen;
- van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden. De waardering geschiedt tegen nominale waarde, c.q. het voorzienbare verlies met uitzondering van de voorzieningen welke gewaardeerd zijn tegen contante waarde en bij welke rekening dient te worden gehouden met een jaarlijkse kostenstijging.

Langlopende schulden

Onder langlopende schulden wordt verstaan:

- schulden wegens obligatieleningen;
- schulden wegens onderhandse leningen;
- schulden wegens door derden belegde reserves en waarborgsommen;
- alles met een oorspronkelijke looptijd van één jaar of langer.

De waardering geschiedt tegen de nominale waarde.

Vlottende passiva

Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden wordt verstaan:

- de schulden aan publiekrechtelijke lichamen;
- kasgeldleningen;
- banksaldi;
- overige rekening-courantsaldi;
- overige schulden;
- alles met een oorspronkelijke looptijd korter dan één jaar.

De waardering geschiedt tegen de nominale waarde.

Overlopende passiva

Onder overlopende passiva vallen vooruit ontvangen baten, nog te betalen kosten en/of kapitaalinkomsten, die in het rekeningjaar zijn ontvangen en door middel van de balans worden doorgeschoven naar het volgende rekeningjaar, waarin zij worden verantwoord.

Met ingang van 2007 zijn onder de overlopende passiva ook opgenomen de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De waardering geschiedt tegen nominale waarde.

BEPALING BATEN EN LASTEN

Het gehanteerde stelsel van baten en lasten zorgt er mede voor dat die gelijknamige componenten ook in de jaarrekening worden opgenomen. Het maakt niet uit of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar leiden of hebben geleid. Zij worden verantwoord tot hun brutobedrag. Verliezen worden verantwoord op het moment dat deze voorzienbaar zijn en bij winsten gebeurt dat nadat deze daadwerkelijk zijn gerealiseerd.

Alle baten en lasten worden ingedeeld naar programma's, producten en categorieën.

- programma's zijn: door de gemeenteraad gekozen gegroepede indeling van gemeentelijke taken waarop door de gemeente wordt bestuurd en gestuurd. Daartoe zijn voor elk programma doelstellingen geformuleerd;
- producten zijn: zaken die de gemeente voortbrengt en die helpen de doelstellingen uit de programma's te verwezenlijken. Elk product valt onder één van de programma's;
- categorieën zijn: groepen, waarin de baten en de lasten naar soorten zijn ingedeeld.

De verdeling van de baten en lasten van kostenplaatsen geschiedt op basis van de bij de begroting vastgestelde verdeelsleutels. Werkelijke tijdverantwoording vindt alleen plaats daar, waar werkzaamheden worden verricht voor kapitaalwerken, grondexploitaties en werken voor derden. Voor het overige worden de uren verdeeld overeenkomstig de voor gecalculerde uren in de begroting van het betreffende dienstjaar.

Ten aanzien van schattingen wordt in deze jaarrekening per post een oordeel gevormd over de omvang van de schatting. Waar nodig zijn de grondslagen voor deze schattingen afzonderlijk opgenomen in de toelichting op de balans.

Sociaal domein

De lasten van de jeugdzorg worden mede bepaald aan de hand van opgaven van die worden ontvangen van externe partijen met betrekking tot de voortgang van behandeltrajecten. De wijze waarop deze opgaven tot stand komen zijn door de gemeente niet altijd controleerbaar. Bovendien is van de zijde van de aanbieder sprake van een inschatting en is sprake van een nieuwe financieringssysteem waarbij ervaringscijfers ontbreken. Inherent hieraan is dat de werkelijke uitkomst kan afwijken.

Algemene uitkeringen

In de algemene uitkeringen 2019 zijn meegenomen de nabetalingen en verrekeningen tot en met februari 2020.

Vennootschapsbelasting

Voor een zeer groot aantal activiteiten van de gemeente Noardeast-Fryslân geldt dat niet voldaan wordt aan de ondernemingscriteria en dat deze niet belasting- en aangifteplichtig zijn voor de VPB. Er is ofwel sprake van het aanbieden van een "collectief goed" (geen deelname economische verkeer), "normaal vermogensbeheer" of van "structureel verlieslatende activiteiten".

De gemeente doet alleen aangifte voor haar belaste activiteiten in het kader van de verkoop afvalstromen en het grondbedrijf. De afvalstromen met een opbrengst worden belast op basis van landelijke afspraken met een winstopslag van 1% van de omzet, waarbij er geen kosten kunnen worden toegerekend. Alleen de afvalstromen waarbij de gemeente risicodragend is voor de verkoop van grondstoffen worden belast. Voor het grondbedrijf is over 2016 van de voormalige gemeenten, Dongeradeel, Ferwerderadiel en Kollumerland een openingsbalansberekening opgesteld. Deze openingsbalans en fiscale systematiek van winstberekening vormt de basis voor de jaren 2017 en verder. Bij de voormalig gemeente Dongeradeel was sprake van een belast grondbedrijf, terwijl dit niet het geval was bij de voormalig gemeenten Kollumerland en Ferwerderadiel. Als gevolg van de gemeentelijke fusie wordt het gehele grondbedrijf van de gemeente Noardeast-Fryslân vennootschapsbelastingplichtig en zal het 'oude' grondbedrijf van de voormalig gemeenten Kollumerland en Ferwerderadiel de vpb-belaste sfeer in gaan. Vanwege deze sfeerovergang is afstemming gezocht met de Belastingdienst, aangezien er een fiscale waardering dient plaats te vinden over de in te brengen grondexploitaties.

Apparaatskosten en overhead

De apparaatskosten en overhead worden voor een vast percentage doorberekend aan de gemeente Dantumadiel, waarbij de kosten van leidinggevenden en enkel ondersteunende diensten, zoals financiën en personeelszaken volledig worden toegerekend aan overhead. De overige apparaatskosten worden, enkele vaste toerekeningen uitgezonderd, in verhouding tot de begroting toegerekend aan de overige taakvelden. Op

de overhead drukken verder de huisvestingskosten en kosten als voorlichting en communicatie, bezwaar en beroep en rechtskundig en deskundig advies.

WET NORMERING TOPINKOMENS (WNT)

Het doel van de WNT is het tegengaan van bovenmatige bezoldigingen en ontslagvergoedingen bij instellingen in de (semi)publieke sector. In de WNT worden bezoldigingen en ontslagvergoedingen van topfunctionarissen bij instellingen waarop de wet van toepassing is genormeerd en openbaar gemaakt. Het voor de gemeente Noardeast-Fryslân toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 194.000. De berekening van de bezoldiging is in overeenstemming met de wet en uitvoeringsregeling is opgenomen.

Balans per 31 december

Activa

Vaste activa

1 Immateriële vaste activa

a. kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	1.340.991		1.419.873	
b. kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief			-	
c. bijdrage aan activa eigendom van derden	5.128.188		5.365.201	
		6.469.179		6.785.074

2 Materiële vaste activa

a. investeringen met een economisch nut	57.377.741		57.768.804	
b. als a, ter bestrijding van kosten kan heffing worden geheven	22.631.165		22.593.729	
c. investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	28.270.063		23.844.636	
		108.278.969		104.207.169

3 Financiële vaste activa

a. kapitaalverstrekking aan:				
1. deelnemingen	1.444.250		1.444.250	
2. gemeenschappelijke regelingen	-		-	
3. overige verbonden partijen	-		-	
b. leningen aan:				
1. openbare lichamen	-		-	
2. woningbouwcorporaties	1.342.932		1.445.648	
3. deelnemingen	7.500		9.000	
4. overige verbonden partijen	4.537		5.445	
c. overige langlopende geldleningen	3.976.878		4.229.182	
d. overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-		-	
e. uitzettingen in Rijk's schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-		-	
f. uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-		-	
		6.776.097		7.133.525

Totaal vaste activa

121.524.245 **118.125.768**

Vlottende activa

4 Voorraden

a. grond- en hulpstoffen	-		-	
b. onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	2.276.648		3.674.411	
c. gereed product en handelsgoederen	-		-	
d. vooruitbetalingen	-		-	
		2.276.648		3.674.411

31-12-2019

01-01-2019

	31-12-2019	01-01-2019	
5 Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar			
a. vorderingen op openbare lichamen	11.569.420	15.548.774	
b. verstrekte kasgeldleningen openbare lichamen	-	-	
c. overige verstrekte kasgeldleningen	-	-	
d. uitzettingen in Rijk's schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	22.674.264	-	
e. rekening-courant verhouding met het Rijk	-	1.744.579	
f. rekening-courant verhoudingen met niet financiële instellingen	173.642	144.847	
g. uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	-	-	
h. overige vorderingen	4.995.070	3.452.602	
i. overige uitzettingen	-	1.678.650	
	<u>39.412.396</u>	<u>22.569.452</u>	
6 Liquide middelen			
a. kassaldi	11.098	7.986	
b. bank- en girosaldi	1.223.805	184.947	
	<u>1.234.903</u>	<u>192.933</u>	
7 Overlopende activa			
a. nog te ontvangen bedragen Europese en Nederlandse overheidslichamen	1.188.781	959.184	
b. overige nog te ontvangen bedragen	3.373.236	4.250.733	
	<u>4.562.017</u>	<u>5.209.917</u>	
Totaal vlottende activa	47.485.964	31.646.713	
Totaal activa	169.010.209	149.772.481	

Passiva

31-12-2019

01-01-2019

Vaste passiva

8 Eigen vermogen

a. Reserves

1. algemene reserve	24.467.365	10.397.681
2. tariefseglisatiereserves		-
3. overige bestemmingsreserves	5.900.353	22.274.321

b. resultaat (na bestemming) 4.127.791- 3.743.716-

26.239.928

28.928.285

9 Voorzieningen

a. Voorzieningen voor verplichtingen en verliezen 7.739.169 6.512.354

b. Voorziening voor risico's - -

c. Onderhoudsvoorzieningen 2.594.378 2.483.296

d. Voorzieningen voor toekomstige
vervangingsinvesteringen 3.355.254 2.673.989

13.688.802

11.669.638

10 Vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

a. obligatieleningen

b. onderhandse leningen van:

1. binnenlandse pensioenfondsen en
verzekeringsinstellingen - -

2. binnenlandse banken en overige
financiële instellingen 91.258.000 72.969.482

3. binnenlandse bedrijven - -

4. Openbare lichamen - -

5. overige binnenlandse sectoren - -

6. buitenlandse instellingen, fondsen,
banken, bedrijven en overige sectoren - -

c. door derden belegde gelden - -

d. waarborgsommen 1.150 1.150

91.259.150

72.970.632

Totaal vaste passiva

131.187.879

113.568.556

Viottende passiva

11 Netto viottende schulden

a. kasgeldleningen aangegaan openbare lichamen - -

b. overige kasgeldleningen 7.500.000

c. bank- en girosaldi 7.159.670 2.090.987

d. overige schulden 10.649.490 17.278.561

17.809.160

26.869.547

	31-12-2019	01-01-2019
12 Overlopende passiva		
a. verplichtingen die in een volgend jaar tot betaling komen	1.529.047	6.843.603
b. vooruit ontvangen bedragen EU, Rijk en Provincie ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	9.955.069	2.431.819
c. overige vooruit ontvangen bedragen	<u>8.529.053</u>	<u>58.956</u>
	20.013.170	9.334.377
Totaal vlottende passiva	37.822.330	36.203.925
Totaal passiva	169.010.209	149.772.481
Gegarandeerde geldleningen	55.832.235	43.325.474

Toelichting op de balans per 31 december 2019

ACTIVA

VASTE ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden op basis van het Besluit begroting en Verantwoording als volgt onderverdeeld:

	Boekwaarde 01-01-2019	Mutaties 2019	Boekwaarde 31-12-2019
a. kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	1.419.873	-78.882	1.340.991
b. kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	-	-	-
c. bijdragen aan activa in eigendom van derden	5.365.201	-237.013	5.128.188
	<u>6.785.074</u>	<u>-315.895</u>	<u>6.469.179</u>

Voor een verder specificatie van de immateriële vaste activa wordt verwezen naar bijlage 6, Staat van activa.

2. Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden op basis van het Besluit begroting en Verantwoording als volgt onderverdeeld:

	Boekwaarde 01-01-2019	Mutaties 2019	Boekwaarde 31-12-2019
a. investeringen met een economisch nut	57.768.804	-391.063	57.377.741
b. investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	22.593.729	37.436	22.631.165
c. investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.	23.844.636	4.425.427	28.270.063
	<u>104.207.169</u>	<u>4.071.800</u>	<u>108.278.969</u>

In de mutaties is een bedrag van ruim € 2.588.000 opgenomen voor de overname materieel DDFK-gemeenten. Voor een verder specificatie van de materiële vaste activa wordt verwezen naar bijlage 6, Staat van activa.

De investeringen met een economisch nut bestaan uit:

	Boekwaarde 01-01-2019	Mutaties 2019	Boekwaarde 31-12-2019
➤ Gronden en terreinen	8.163.106	-475.025	7.688.081
➤ Bedrijfsgebouwen	40.099.190	-1.966.988	38.132.202
➤ Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2.789.016	84.883	2.873.900
➤ Vervoermiddelen	14.965	1.537.526	1.552.491
➤ Machines, apparaten en installaties	560.447	768.265	1.328.712
➤ Overige materiële vaste activa	6.142.080	-339.724	5.802.356
	<u>57.768.804</u>	<u>-391.063</u>	<u>57.377.741</u>

Het verloop van de investeringen met een economisch nut is:

<u>Gronden en terreinen</u>	
Boekwaarde per 1 januari 2019	8.163.106
Investing of desinvestering	
Afschrijving	-141.824
Afwaardering wegens waardevermindering	-333.201
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>7.688.081</u>
<u>Bedrijfsgebouwen</u>	
Boekwaarde per 1 januari 2019	40.099.190
Investing of desinvestering	71.076
Afschrijving	-2.038.065
Afwaardering wegens waardevermindering	-
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>38.132.202</u>
<u>Grond-, weg- en waterbouwkundige werken</u>	
Boekwaarde per 1 januari 2019	2.789.016
Investing of desinvestering	317.420
Afschrijving	-232.537
Afwaardering wegens waardevermindering	-
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>2.873.900</u>
<u>Vervoermiddelen</u>	
Boekwaarde per 1 januari 2019	14.965
Investing of desinvestering	1.950.299
Afschrijving	-412.773
Afwaardering wegens waardevermindering	-
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>1.552.491</u>
<u>Machines, apparaten en installaties</u>	
Boekwaarde per 1 januari 2019	560.447
Investing of desinvestering	960.225
Afschrijving	-191.960
Afwaardering wegens waardevermindering	-
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>1.328.712</u>
<u>Overige materiële vaste activa</u>	
Boekwaarde per 1 januari 2019	6.142.080
Investing of desinvestering	18.148
Afschrijving	-357.872
Bijdrage van derden	-
Afwaardering wegens waardevermindering	-
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>5.802.356</u>

De investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven bestaan uit:

	Boekwaarde 01-01-2019	Mutaties 2019	Boekwaarde 31-12-2019
➤ Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	22.447.122	72.584	22.519.706
➤ Machines, apparaten en installaties	864	-345	518
➤ Overige materiële vaste activa	145.743	-34.803	110.940
	<u>22.593.729</u>	<u>37.436</u>	<u>22.631.165</u>

Het verloop van de investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven is:

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

Boekwaarde per 1 januari 2019	22.447.122
Investering of desinvestering	1.374.440
Afschrijving	-1.301.855
Bijdrage van derden	-
Afwaardering wegens waardevermindering	-
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>22.519.706</u>

Machines, apparaten en installaties

Boekwaarde per 1 januari 2019	864
Investering of desinvestering	-
Afschrijving	-345
Afwaardering wegens waardevermindering	-
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>518</u>

Overige materiële vaste activa

Boekwaarde per 1 januari 2019	145.743
Investering of desinvestering	-
Afschrijving	-34.803
Afwaardering wegens waardevermindering	-
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>110.940</u>

De investeringen met een maatschappelijk nut bestaan uit:

	Boekwaarde 01-01-2019	Mutaties 2019	Boekwaarde 31-12-2019
➤ Gronden en terreinen	744.783	-26.126	718.657
➤ Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	23.036.280	4.276.318	27.312.598
➤ Machines, apparaten en installaties	13.374	41.725	55.099
➤ Overige materiële vaste activa	50.199	133.510	183.709
	<u>23.844.636</u>	<u>4.425.427</u>	<u>28.270.063</u>
➤ Van voor 2017	7.263.905	4.928.158	12.192.063
➤ Vanaf 2017 (verplichte activering)	16.757.323	-679.324	16.078.000
	<u>24.021.229</u>	<u>4.248.834</u>	<u>28.270.063</u>

Het verloop van de investeringen met een maatschappelijk nut is:

Gronden en terreinen

Boekwaarde per 1 januari 2019	744.783
Investering of desinvestering	21.769
Afschrijving	-47.895
Afwaardering wegens waardevermindering	-
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>718.657</u>

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

Boekwaarde per 1 januari 2019	23.036.280
Investering of desinvestering	5.419.874
Afschrijving	-1.143.556
Afwaardering wegens waardevermindering	-
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>27.312.598</u>

Machines, apparaten en installaties

Boekwaarde per 1 januari 2019	13.374
Investering of desinvestering	43.211
Afschrijving	-1.486
Afwaardering wegens waardevermindering	-
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>55.099</u>

Overige materiële vaste activa

Boekwaarde per 1 januari 2019	50.199
Investering of desinvestering	192.449
Afschrijving	-58.939
Afwaardering wegens waardevermindering	-
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>183.709</u>

3. Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden op basis van het Besluit begroting en Verantwoording als volgt onderverdeeld:

	Boekwaarde 01-01-2019	Mutaties 2019	Boekwaarde 31-12-2019
a. kapitaalverstrekkingen aan:			
1. deelnemingen	1.444.250	-	1.444.250
b. leningen aan			-
1. openbare lichamen			-
2. woningbouwcorporaties	1.445.647	-102.715	1.342.932
3. deelnemingen	9.000	-1.500	7.500
4. overige verbonden partijen	5.445	-908	4.537
c. overige langlopende leningen	4.229.182	-252.305	3.976.878
d. uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;	-		-
e. uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-		-
f. overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.			-
	<u>7.133.525</u>	<u>-357.428</u>	<u>6.776.097</u>

Onderdeel van de deelnemingen zijn de aandelen Eneco met een boekwaarde van bijn € 58.000. Deze zijn in 2020 verkocht tegen een bedrag van ruim € 22 miljoen. De verkoop wordt verwerkt in de meerjarenbegroting en de jaarrekening van 2020.

Voor een verder specificatie van de immateriële vaste activa wordt verwezen naar bijlage 6, Staat van activa.

VLOTTENDE ACTIVA

4. Voorraden

In exploitatie genomen bouwgronden

	Boek- waarde 01-01-2019	Muaties 2019	Boek- waarde 31-12-2019	Verlies- voorziening 31-12-2019	Balans- waarde 31-12-2019
➤ Hoarnleger Anjum	4.857	460	5.317	-	5.317
➤ Fjildbuorsterwei Brantgum	35.147-	40.257	5.110	-	5.110
➤ Koarte Bun Ee	126.176	35.147-	91.029	-69.683	21.346
➤ De Kampen fase 2 Engwierum	8.585-	766	7.819-	-	-7.819
➤ Lou Sanen fase 2 Oosternijkerk	274.273	30.834-	243.439	-92.174	151.265
➤ Trije Terpen Dokkum	638.708-	432.755	205.953-	-	-205.953
➤ Waterrijck Burdaard **	258.462	258.462-	-	-	-
➤ Julianastraat Kollum	104.393	91.344-	13.049	-	13.049
➤ Hogedijken 3 Dokkum	569.457	463.578-	105.879	-	105.879
➤ PDV fase 3 Dokkum	532.589	18.960	551.550	-	551.550
➤ Betterwird 3 fase 1a Dokkum	2.670.503	1.130.149-	1.540.354	-	1.540.354
➤ Woudvaart fase 2 Dokkum	31.877	3.672	35.548	-	35.548
➤ Nieuweweg Marrum	50.384-	18.707-	69.091-	-	-69.091
➤ Hegebeintumerdyk Ferwert	28.867-	4.496	24.370-	-	-24.370
➤ Harm Smidswei Kollumerzwaag	196.968	42.503-	154.465	-	154.465
	<u>4.007.863</u>	<u>1.569.358-</u>	<u>2.438.505</u>	<u>161.857-</u>	<u>2.276.648</u>

** complex is in 2019 afgesloten

Hoarnleger Anjum

Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar		4.857
Vermeerderingen en verminderingen in het dienstjaar	152	
Winstneming 2019	<u>308</u>	
		<u>460</u>
Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar		5.317
Geraamde nog te maken kosten		35.683
Geraamde opbrengsten		-44.625
Winstneming t/m 2019		<u>-24.269</u>
Geraamd eindresultaat (winst)		<u><u>-27.894</u></u>
Winstneming 2019		308
Winstneming voorgaande jaren		23.961
Winstneming t/m 2019		<u><u>24.269</u></u>

Fjildbuorsterwei Brantgum

Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar		-35.147
Vermeerderingen en verminderingen in het dienstjaar	23.890	
Winstneming 2019	<u>16.367</u>	
		<u>40.257</u>
Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar		5.110
Geraamde nog te maken kosten		17.055
Geraamde opbrengsten		-78.684
Winstneming t/m 2019		<u>-23.671</u>
Geraamd eindresultaat (winst)		<u><u>-80.190</u></u>
Winstneming 2019		16.367
Winstneming voorgaande jaren		<u>7.304</u>
Winstneming t/m 2019		<u><u>23.671</u></u>

Koarte Bun Ee

Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar		126.176
Vermeerderingen en verminderingen in het dienstjaar		<u>-35.147</u>
Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar		91.029
Geraamde nog te maken kosten		20.887
Geraamde opbrengsten		<u>-42.233</u>
Geraamd eindresultaat (verlies)		<u><u>69.683</u></u>
Verliesvoorziening 01-01-2019		69.118
Toevoeging verliesvoorziening 2019		<u>565</u>
Verliesvoorziening 31-12-2019		<u><u>69.683</u></u>

De Kampen fase 2 Engwierum

Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar		-8.585
Vermeerderingen en verminderingen in het dienstjaar	481	
Winstneming 2019	<u>285</u>	
		<u>766</u>
Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar		-7.819
Geraamde nog te maken kosten		73.805
Geraamde opbrengsten		-107.470
Winstneming t/m 2019		<u>-2.876</u>
Geraamd eindresultaat (winst)		<u><u>-44.360</u></u>
Winstneming 2019		285
Winstneming voorgaande jaren		<u>2.591</u>
Winstneming t/m 2019		<u><u>2.876</u></u>

Lou Sanen fase 2 Oosternijkerk

Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar	274.273
Vermeerderingen en verminderingen in het dienstjaar	-30.834
Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar	<u>243.439</u>
Geraamde nog te maken kosten	269.083
Geraamde opbrengsten	-420.347
Geraamd eindresultaat (verlies)	<u>92.174</u>
Verliesvoorziening 01-01-2019	98.337
Vrijval verliesvoorziening 2019	-6.163
Verliesvoorziening 31-12-2019	<u>92.174</u>

Trije Terpen Dokkum

Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar	-638.708
Vermeerderingen en verminderingen in het dienstjaar	-101.970
Winstneming 2019	<u>534.725</u>
	432.755
Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar	-205.953
Geraamde nog te maken kosten	817.630
Geraamde opbrengsten	-1.502.981
Winstneming t/m 2019	-1.852.099
Geraamd eindresultaat (winst)	<u>-2.743.403</u>
Winstneming 2019	534.725
Winstneming voorgaande jaren	1.317.374
Winstneming t/m 2019	<u>1.852.099</u>

Waterrijck Burdaard **

Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar	258.462
Vermeerderingen en verminderingen in het dienstjaar	-96.920
Eindresultaat (verlies)	<u>161.542</u>
Verliesvoorziening 01-01-2019	165.998
Aanwending verlies voorziening 2019	-161.542
Vorming voorziening afronding in verband met afsluiting complex	-15.750
Verliesneming 2019	<u>-11.294</u>

** complex is in 2019 afgesloten.

Julianastraat Kollum

Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar		104.393
Vermeerderingen en verminderingen in het dienstjaar	-104.778	
Winstneming 2019	<u>13.434</u>	
		<u>-91.344</u>
Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar		13.049
Geraamde nog te maken kosten		38.512
Geraamde opbrengsten		-61.945
Winstneming t/m 2019		<u>-13.434</u>
Geraamd eindresultaat (winst)		<u><u>-23.818</u></u>
Winstneming 2019		13.434
Winstneming voorgaande jaren		-
Winstneming t/m 2019		<u><u>13.434</u></u>

Hogedijken 3 Dokkum

Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar		569.457
Vermeerderingen en verminderingen in het dienstjaar	-507.814	
Winstneming 2019	<u>44.236</u>	
		<u>-463.578</u>
Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar		105.879
Geraamde nog te maken kosten		134.159
Geraamde opbrengsten		-268.593
Winstneming t/m 2019		<u>-51.682</u>
Geraamd eindresultaat (winst)		<u><u>-80.237</u></u>
Winstneming 2019		44.236
Winstneming voorgaande jaren		7.446
Winstneming t/m 2019		<u><u>51.682</u></u>

PDV fase 3 Dokkum

Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar		532.589
Vermeerderingen en verminderingen in het dienstjaar		18.960
Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar		<u>551.550</u>
Geraamde nog te maken kosten		474.416
Geraamde opbrengsten		<u>-1.162.460</u>
Geraamd eindresultaat (winst)		<u><u>-136.494</u></u>

Betterwird 3 fase 1a Dokkum

Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar		2.670.503
Vermeerderingen en verminderingen in het dienstjaar	-1.179.015	
Winstneming 2019	<u>48.866</u>	
		<u>-1.130.149</u>
Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar		1.540.354
Geraamde nog te maken kosten		1.664.754
Geraamde opbrengsten		-3.443.702
Winstneming t/m 2019		<u>-81.582</u>
Geraamd eindresultaat (winst)		<u><u>-320.176</u></u>

Winstneming 2019		48.866
Winstneming voorgaande jaren		32.716
Winstneming t/m 2019		<u>81.582</u>
<u>Woudvaart fase 2 Dokkum</u>		
Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar		31.877
Vermeerderingen en verminderingen in het dienstjaar	1.748	
Winstneming 2019	<u>1.924</u>	
		<u>3.672</u>
Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar		35.548
Geraamde nog te maken kosten		46.553
Geraamde opbrengsten		-163.829
Winstneming t/m 2019		<u>-83.045</u>
Geraamd eindresultaat (winst)		<u>-164.773</u>
Winstneming 2019		1.924
Winstneming voorgaande jaren		81.121
Winstneming t/m 2019		<u>83.045</u>
<u>Nieuweweg Marrum</u>		
Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar		-50.384
Vermeerderingen en verminderingen in het dienstjaar	-120.865	
Winstneming 2019	<u>102.158</u>	
		<u>-18.707</u>
Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar		-69.091
Geraamde nog te maken kosten		106.019
Geraamde opbrengsten		-288.986
Winstneming t/m 2019		<u>-314.495</u>
Geraamd eindresultaat (winst)		<u>-566.553</u>
Winstneming 2019		102.158
Winstneming voorgaande jaren		212.337
Winstneming t/m 2019		<u>314.495</u>
<u>Hegebeintumerdyk Ferwert</u>		
Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar		-28.867
Vermeerderingen en verminderingen in het dienstjaar	1.689	
Winstneming 2019	<u>2.807</u>	
		<u>4.496</u>
Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar		-24.370
Geraamde nog te maken kosten		19.581
Geraamde opbrengsten		-69.119
Winstneming t/m 2019		<u>-67.954</u>
Geraamd eindresultaat (winst)		<u>-141.862</u>
Winstneming 2019		2.807
Winstneming voorgaande jaren		65.147
Winstneming t/m 2019		<u>67.954</u>

Harm Smidswei Kollumerzwaag

Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar		196.968
Vermeerderingen en verminderingen in het dienstjaar	-42.704	
Winstneming 2019	<u>201</u>	
		<u>-42.503</u>
Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar		154.465
Geraamde nog te maken kosten		36.309
Geraamde opbrengsten		-216.145
Winstneming t/m 2019		<u>-12.792</u>
Geraamd eindresultaat (winst)		<u><u>-38.163</u></u>
Winstneming 2019		201
Winstneming voorgaande jaren		<u>12.591</u>
Winstneming t/m 2019		<u><u>12.792</u></u>

Voor een verdere toelichting op de bouwgronden wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid

5. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen op en uitzettingen aan openbare lichamen

➤ Vorderingen op openbare lichamen	3.073.459	
➤ Belastingdienst	8.495.961	
➤ Uitzettingen in 's Rijks schatkist	<u>22.674.264</u>	
		34.243.685

Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen

➤ Rekening courant SVN		173.642
------------------------	--	---------

Overige vorderingen

➤ Overige vorderingen	4.314.531	
➤ Voorziening dubieuze debiteuren	-521.960	
➤ Debiteuren Sociale zaken	2.050.348	
➤ Voorziening dubieuze debiteuren soza	<u>-847.849</u>	
		4.995.070
		<u><u>39.412.396</u></u>

Van de overige vorderingen de debiteuren soza is een bedrag van bijna € 420.000 als oninbaar afgeboekt.

6. Liquide middelen

Kassaldi

➤ Kas publiekszaken	11.098
---------------------	--------

Banksaldi

➤ Bank Nederlandse Gemeenten (404)	4.505
➤ Bank Nederlandse Gemeenten (382)	1.118.860
➤ Bank Nederlandse Gemeenten (390)	1.705
➤ Bank Nederlandse Gemeenten (691)	570
➤ Bank Nederlandse Gemeenten (056)	88.991
➤ Rabobank	4.624
➤ Simplified Card	4.551
	<u>1.223.805</u>

7. Overlopende activa

a. Nog te ontvangen bedragen Europese en Nederlandse overheidslichamen	1.188.781
b. Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	3.373.236
	<u>4.562.017</u>

De specificatie van de nog te ontvangen bedragen Europese en Nederlandse overheidslichamen is:

Diverse instanties (Project Sud le)

Saldo per 1 januari 2019	912.150	
Toevoegingen	1.197.671	
Ontvangen bedragen	-1.315.379	
Saldo per 31 december 2019	<u> </u>	794.442

Ministerie BZK (omgevingsproces Ternaard)

Saldo per 1 januari 2019	-	
Toevoegingen	280.800	
Ontvangen bedragen	-	
Saldo per 31 december 2019	<u> </u>	280.800

Belastingdienst (BTW/BTW-compensatiefonds)

Saldo per 1 januari 2019	-	
Toevoegingen	-	
Ontvangen bedragen	-	
Saldo per 31 december 2019	<u> </u>	-

Provincie Fryslân en gemeente Dantumadiel (DOM-project)

Saldo per 1 januari 2019	-	
Toevoegingen	22.919	
Ontvangen bedragen	-	
Saldo per 31 december 2019	<u> </u>	22.919

Gemeente Tytsjerksteradiel

Saldo per 1 januari 2019	-	
Toevoegingen	77.621	
Ontvangen bedragen	-	
Saldo per 31 december 2019	<u>77.621</u>	77.621

Sociale verzekeringsbank (huishoudelijke hulp)

Saldo per 1 januari 2019	-	
Toevoegingen	12.999	
Ontvangen bedragen	-	
Saldo per 31 december 2019	<u>12.999</u>	12.999

Totaal nog te ontvangen bedragen overheidslichamen		<u><u>1.188.781</u></u>
--	--	-------------------------

PASSIVA

VASTE PASSIVA

8. Eigen vermogen

Algemene reserves

Op deze algemene reserve rusten geen verplichtingen. De vrije ruimte binnen de algemene reserve kan bij de Perspectiefnota worden ingezet als eenmalige dekking voor nieuwe voorstellen met eenmalige kosten. Buiten de Perspectiefnota om kan tussentijds vrije ruimte worden ingezet als eenmalige dekking voor voorstellen die voldoen aan de criteria onvoorzien, onuitstelbaar en onvermijdbaar.

Saldo per 1 januari 2019	10.397.681
Toevoegingen of onttrekkingen	13.957.523
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2018	112.162
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa	-
Saldo per 31 december 2019	<u>24.467.365</u>

Algemene reserve (vrij besteedbaar)

Saldo per 1 januari 2019	10.397.681
Toevoegingen of onttrekkingen	12.981.654
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2018	112.162
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa	-
Saldo per 31 december 2019	<u>23.491.497</u>

	Toevoegingen	Onttrekkingen
➤ Tijdelijke uitkering herindeling	3.363.843	
➤ Overheveling uit diverse bestemmingsreserves	12.865.296	
➤ Opbrengst precario rechten	1.809.346	
➤ Storting tlv exploitatie	435.000	
➤ Overhevelingbudgetten 2018 naar 2019		131.948
➤ Implementatie omgevingswet		128.502
➤ Regiodeal		347.700
➤ Voorbereidingstraject Harddraverspark		40.000
➤ Energietransitie		37.223
➤ 5e wethouder collegeperiode		99.500
➤ Noordoost aan het Wad		5.103
➤ MFC Burdaard advieskosten		24.726
➤ Onderzoekscommissie Kabel Noord		24.963
➤ Noordelijk entreegebied regiostad Dokkum		22.117
➤ Kledingboxen De Boppeslach Ferwert		60.634
➤ Ontwikkelen gebruik opvaarten		6.900
➤ DOM 2.0 bijdrage 2019		191
➤ Dekking overhead		609.536

	Toevoegingen	Onttrekkingen
➤ Dekking AU ICT		657.134
➤ Overheveling naar reserve kapitaalgoederen		200.000
➤ Uitkering ambtelijk personeel uit herindeling		367.626
➤ Kindcentrum Kollum		2.728.028
	<u>18.473.484</u>	<u>5.491.830</u>

Algemene reserves ter dekking van risico's

Deze reserve is bedoeld als buffer voor de risico's die zijn beschreven in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Saldo per 1 januari 2019		-
Toevoegingen of onttrekkingen		975.868
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2018		-
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa		-
Saldo per 31 december 2019		<u>975.868</u>

	Toevoegingen	Onttrekkingen
➤ Overheveling van reserve bouwgrondexploitatie	975.868	
	<u>975.868</u>	<u>-</u>

Bestemmingsreserves

Saldo per 1 januari 2019		22.274.321
Toevoegingen of onttrekkingen		-12.503.690
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2018		-3.855.878
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa		-14.400
Saldo per 31 december 2019		<u>5.900.353</u>

Reserve bouwgrondexploitatie

Reserve is opgeheven en het saldom is overgeboekt naar de Algemene reserve ter afdekking van risico's.

Saldo per 1 januari 2019		1.081.691
Toevoegingen of onttrekkingen		-969.529
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2018		-112.162
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa		-
Saldo per 31 december 2019		<u>-</u>

	Toevoegingen	Onttrekkingen
➤ Toevoeging rente	6.339	
➤ Overheveling naar algemene reserve ter dekking van risico's		975.868
	<u>6.339</u>	<u>975.868</u>

Reserve sociaal domein

Reserve is opgeheven en het saldo is overgeboekt naar de Algemene Reserve.

Saldo per 1 januari 2019	5.319.381
Toevoegingen of onttrekkingen	-1.575.665
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2018	-3.743.716
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa	-
Saldo per 31 december 2019	-

	Toevoegingen	Onttrekkingen
➤ Overheveling naar algemene reserve	-	1.575.665
	-	1.575.665

Reserve herstructurering

Reserve is opgeheven en het saldo is overgeboekt naar de Algemene Reserve.

Saldo per 1 januari 2019	920.162
Toevoegingen of onttrekkingen	-920.162
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2018	-
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa	-
Saldo per 31 december 2019	-

	Toevoegingen	Onttrekkingen
➤ Overheveling naar algemene reserve	-	920.162
	-	920.162

Reserve openbare verlichting

Deze reserve is ingesteld voor het dekken van de lasten van de vervanging en onderhoud van lichtmasten en armaturen. De werkelijke lasten worden jaarlijks aan de reserve onttrokken.

Saldo per 1 januari 2019	83.283
Toevoegingen of onttrekkingen	-698
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2018	-
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa	-
Saldo per 31 december 2019	82.585

	Toevoegingen	Onttrekkingen
➤ Afschrijving Sox in Led	-	698
	-	698

Reserve economische ontwikkeling

Reserve is opgeheven en het saldo is overgeboekt naar de Algemene Reserve.

Saldo per 1 januari 2019	654.342
Toevoegingen of onttrekkingen	-654.342
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2018	-
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa	-
Saldo per 31 december 2019	-

	Toevoegingen	Onttrekkingen
➤ Bijdrage tbv exploitatie 2019		111.505
➤ Overheveling naar algemene reserve		542.837
	<u>-</u>	<u>654.342</u>

Reserve dekking afschrijvingen

Uit deze reserve worden de afschrijvingslasten van investeringen (deels) gedekt gedurende de hele looptijd van de investeringen.

Saldo per 1 januari 2019	4.659.550
Toevoegingen of onttrekkingen	-3.325.277
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2018	-
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa	-14.400
Saldo per 31 december 2019	<u>1.319.873</u>

	Toevoegingen	Onttrekkingen
➤ Toevoeging conform 1e turap	27.275	
➤ Overheveling naar algemene reserve		3.352.552
	<u>27.275</u>	<u>3.352.552</u>

Reserve onderwijshuisvesting

Reserve is opgeheven en het saldo is overgeboekt naar de Algemene Reserve.

Saldo per 1 januari 2019	485.082
Toevoegingen of onttrekkingen	-485.082
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2018	-
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa	-
Saldo per 31 december 2019	-

	Toevoegingen	Onttrekkingen
➤ Uitbreiding huisvesting Piter Jelles		106.833
➤ Extra inzet onderwijshuisvesting ivm IHP		118.281
➤ Overheveling naar algemene reserve		259.968
	<u>-</u>	<u>485.082</u>

Reserve recreatie en toerisme

Reserve is opgeheven en het saldo is overgeboekt naar de Algemene Reserve.

Saldo per 1 januari 2019	179.910
Toevoegingen of onttrekkingen	-179.910
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2018	-
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa	-
Saldo per 31 december 2019	-

	Toevoegingen	Onttrekkingen
➤ Onttrekking tbv exploitatie 2019		100.000
➤ Overheveling naar algemene reserve		79.910
	<u>-</u>	<u>179.910</u>

Reserve grootonderhoud gebouwen

Deze reserve heeft als doel grote onvoorziene uitgaven met betrekking tot het onderhoud van gebouwen af te dekken.

Saldo per 1 januari 2019	831.111
Toevoegingen of onttrekkingen	108.359
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2018	-
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa	-
Saldo per 31 december 2019	<u>939.470</u>

	Toevoegingen	Onttrekkingen
➤ Storting tlv exploitatie 2019	290.743	
➤ Onttrekking tbv exploitatie 2019		182.384
	<u>290.743</u>	<u>182.384</u>

Reserve kapitaalgoederen

Deze reserve is ingesteld om het achterstallig onderhoud van onder andere de wegen gefaseerd uit te kunnen voeren.

Saldo per 1 januari 2019	1.400.000
Toevoegingen of onttrekkingen	200.000
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2018	-
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa	-
Saldo per 31 december 2019	<u>1.600.000</u>

	Toevoegingen	Onttrekkingen
➤ Overheveling uit algemene reserve	200.000	
	<u>200.000</u>	<u>-</u>

Reserve precariobelasting

Reserve is opgeheven en het saldo is overgeboekt naar de Algemene Reserve.

Saldo per 1 januari 2019	3.714.746
Toevoegingen of onttrekkingen	-3.714.746
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2018	-
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa	-
Saldo per 31 december 2019	-

	Toevoegingen	Onttrekkingen
➤ Storting belastingopbrengst 2019	1.072.397	
➤ Overheveling naar Algemene reserve		4.787.143
	<u>1.072.397</u>	<u>4.787.143</u>

Reserve projecten Agenda Netwerk Noordoost

Reserve is opgeheven en het saldo is overgeboekt naar de Algemene Reserve.

Saldo per 1 januari 2019	207.192
Toevoegingen of onttrekkingen	-207.192
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2018	-
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa	-
Saldo per 31 december 2019	-

	Toevoegingen	Onttrekkingen
➤ Overheveling naar Algemene reserve		207.192
	<u>-</u>	<u>207.192</u>

Reserve wegen

Deze reserve is ingesteld om op basis van een meerjaren onderhoudsprogramma uitgaven voor de komende tien jaar te kunnen financieren en pieken in de uitgaven te kunnen opvangen. Doelstelling is het kwalitatief verantwoord niveau in stand houden van de wegen.

Saldo per 1 januari 2019	686.845
Toevoegingen of onttrekkingen	281.021
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2018	-
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa	-
Saldo per 31 december 2019	<u>967.866</u>

	Toevoegingen	Onttrekkingen
➤ Storting tlv exploitatie 2019	947.416	
➤ Onttrekking tbv exploitatie 2019		666.395
	<u>947.416</u>	<u>666.395</u>

Reserve kunstwerken

Deze reserve is ingesteld om op basis van een meerjaren onderhoudsprogramma uitgaven voor de komende tien jaar te kunnen financieren en pieken in de uitgaven te kunnen opvangen. Doelstelling is het kwalitatief verantwoord niveau in stand houden van de kunstwerken.

Saldo per 1 januari 2019	316.626
Toevoegingen of onttrekkingen	-134
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2018	-
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa	-
Saldo per 31 december 2019	<u>316.492</u>

	Toevoegingen	Onttrekkingen
➤ Storting tlv exploitatie 2019	107.520	
➤ Bijdrage tgv exploitatie 2019		107.654
	<u>107.520</u>	<u>107.654</u>

Reserve baggeren en schouwsloten

Van het Wetterskip wordt een jaarlijkse bijdrage ontvangen voor de overdracht van "stedelijk" vaarwater. Daartegenover staat een verplichting voor het onderhoud.

Saldo per 1 januari 2019	493.407
Toevoegingen of onttrekkingen	50.000
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2018	-
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa	-
Saldo per 31 december 2019	<u>543.407</u>

	Toevoegingen	Onttrekkingen
➤ Storting tlv exploitatie	50.000	
	<u>50.000</u>	<u>-</u>

Reserve onderhoud speeltuinen en speelplaatsen

Deze reserve is ingesteld om op basis van een meerjaren onderhoudsprogramma uitgaven voor de komende tien jaar te kunnen financieren en pieken in de uitgaven te kunnen opvangen. Doelstelling is het op kwalitatief verantwoord niveau in stand houden van de speeltuinen en -plaatsen.

Saldo per 1 januari 2019	101.126
Toevoegingen of onttrekkingen	29.534
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2018	-
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa	-
Saldo per 31 december 2019	<u>130.661</u>

	Toevoegingen	Onttrekkingen
➤ Bijdrage tlv exploitatie 2019	57.108	
➤ Bijdrage tgv exploitatie 2019		27.574
	<u>57.108</u>	<u>27.574</u>

Reserve nieuwbouw MfsA Tolhuispark

Reserve is opgeheven en het saldo is overgeboekt naar de Algemene Reserve.

Saldo per 1 januari 2019	429.563
Toevoegingen of onttrekkingen	-429.563
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2018	-
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa	-
Saldo per 31 december 2019	-

	Toevoegingen	Onttrekkingen
➤ Overheveling naar Algemene reserve	429.563	429.563
	-	-

Reserve sport

Reserve is opgeheven en het saldo is overgeboekt naar de Algemene Reserve.

Saldo per 1 januari 2019	43.123
Toevoegingen of onttrekkingen	-43.123
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2018	-
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa	-
Saldo per 31 december 2019	-

	Toevoegingen	Onttrekkingen
➤ Overheveling naar Algemene reserve	43.123	43.123
	-	-

Reserve eigen kapitaal

Reserve is opgeheven en het saldo is overgeboekt naar de Algemene Reserve.

Saldo per 1 januari 2019	6.344
Toevoegingen of onttrekkingen	-6.344
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2018	-
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa	-
Saldo per 31 december 2019	-

	Toevoegingen	Onttrekkingen
➤ Overheveling naar Algemene reserve	6.344	6.344
	-	-

Reserve op te heffen bestemmingsreserves

Reserve is opgeheven en het saldo is overgeboekt naar de Algemene Reserve.

Saldo per 1 januari 2019	660.836
Toevoegingen of onttrekkingen	-660.836
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2018	-
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa	-
Saldo per 31 december 2019	-

	Toevoegingen	Onttrekkingen
➤ Overheveling naar Algemene reserve	-	660.836
	-	660.836

Rekeningsresultaat

Rekeningsresultaat na bestemming	-4.127.791
----------------------------------	------------

9. Voorzieningen

Voorzieningen voor verplichtingen en verliezen

Saldo per 1 januari 2019	6.512.354
Toevoegingen	1.908.943
Vrijgevallen	-184.409
Aanwendungen	-497.719
Saldo per 31 december 2019	7.739.169

Voorziening Pensioenverplichtingen wethouders

De voorziening is bedoeld om de pensioenverplichtingen voor (oud)-wethouders uit te betalen.

Saldo per 1 januari 2019	3.920.221
Toevoegingen	1.340.143
Vrijgevallen	-
Aanwendungen	-131.307
Saldo per 31 december 2019	5.129.057

Voorziening wachtgeldverplichtingen wethouders

Uit deze voorziening wordt het wettelijk verplichte wachtgeld van voormalig personeel betaald.

Saldo per 1 januari 2019	566.702
Toevoegingen	264.623
Vrijgevallen	-
Aanwendungen	-361.422
Saldo per 31 december 2019	469.903

Voorziening VOF De Haven

De voorziening V.O.F. de Haven is ter afdekking van het ingeschatte risico met betrekking tot dit project.

Saldo per 1 januari 2019	73.288
Toevoegingen	322
Vrijgevallen	-
Aanwendungen	-
Saldo per 31 december 2019	<u>73.610</u>

Voorziening ASR-gronden

Deze voorziening is ingesteld ter dekking voor de aankoopverplichting die de gemeente heeft voor gronden die op dit moment in erfpacht worden afgenomen van ASR. Deze aankoopverplichting moet uiterlijk in 2037 worden geëffectueerd. Een deel van de gronden zal niet in een grondexploitatie terechtkomen en zullen na aankoop moeten worden afgewaardeerd naar agrarische waarde.

Saldo per 1 januari 2019	413.000
Toevoegingen	-
Vrijgevallen	-
Aanwendungen	-
Saldo per 31 december 2019	<u>413.000</u>

Voorziening toekomstige complexen voormalig Kollumerland

Deze voorziening is bestemd voor het afronden van een aantal in voormalig Kollumerland afgesloten complexen.

Saldo per 1 januari 2019	79.095
Toevoegingen	-
Vrijgevallen	-
Aanwendungen	-4.990
Saldo per 31 december 2019	<u>74.105</u>

Voorziening voormalig personeel

Uit deze voorziening wordt het wettelijk verplichte wachtgeld van voormalig personeel betaald.

Saldo per 1 januari 2019	-
Toevoegingen	42.057
Vrijgevallen	-
Aanwendungen	-
Saldo per 31 december 2019	<u>42.057</u>

Voorziening afronding Grandyk

Deze vrijgevallen voorziening was bestemd voor de afronding van het afgesloten complex Grandyk

Saldo per 1 januari 2019	47.162
Toevoegingen	-
Vrijgevallen	-47.162
Aanwendungen	-
Saldo per 31 december 2019	<u>-</u>

Voorziening afronding De Veiling

Deze vrijgevallen voorziening was bestemd voor de afronding van het afgesloten complex De Veiling.

Saldo per 1 januari 2019	46.085
Toevoegingen	-
Vrijgevallen	-46.085
Aanwendungen	-
Saldo per 31 december 2019	<u>-</u>

Voorziening afronding Lyceum-Birdaarderstraatweg

Deze vrijgevallen voorziening was bestemd voor de afronding van het afgesloten complex Lyceum-Birdaarderstraatweg.

Saldo per 1 januari 2019	10.500
Toevoegingen	-
Vrijgevallen	-10.500
Aanwendungen	-
Saldo per 31 december 2019	<u>-</u>

Voorziening afronding Pastorielaan

Deze deels vrijgevallen voorziening is bestemd voor de afronding van het afgesloten complex Pastorielaan.

Saldo per 1 januari 2019	4.825
Toevoegingen	-
Vrijgevallen	-3.825
Aanwendungen	-
Saldo per 31 december 2019	<u>1.000</u>

Voorziening afronding Zuiderpoort PDV, fase 2

Deze voorziening is bestemd voor de afronding van het afgesloten complex Zuiderpoort PDV, fase 2.

Saldo per 1 januari 2019	129.500
Toevoegingen	-
Vrijgevallen	-
Aanwendungen	-
Saldo per 31 december 2019	<u>129.500</u>

Voorziening afronding bedrijventerrein Doniaweg

Deze voorziening is bestemd voor de afronding van het afgesloten complex bedrijventerrein Doniaweg.

Saldo per 1 januari 2019	4.250
Toevoegingen	-
Vrijgevallen	-
Aanwendungen	-
Saldo per 31 december 2019	<u>4.250</u>

Voorziening afronding Van Broersmastjitte

Deze voorziening is bestemd voor de afronding van het afgesloten complex Van Broersmastjitte.

Saldo per 1 januari 2019	10.500
Toevoegingen	-
Vrijgevallen	-10.500
Aanwendungen	-
Saldo per 31 december 2019	<u>-</u>

Voorziening afronding Ferwert Waterrijck

Deze voorziening is bestemd voor de afronding van het afgesloten complex Ferwert Waterrijck .

Saldo per 1 januari 2019	-
Toevoegingen	15.750
Vrijgevallen	-
Aanwendungen	-
Saldo per 31 december 2019	<u>15.750</u>

Voorziening grafrechten

Deze voorziening is bestemd voor toekomstige uitgaven voor onderhoud van graven.

Saldo per 1 januari 2019	1.207.226
Toevoegingen	246.048
Vrijgevallen	-66.337
Aanwendungen	-
Saldo per 31 december 2019	<u>1.386.937</u>

Onderhoudsvoorzieningen

Saldo per 1 januari 2019	2.483.296
Toevoegingen	186.860
Vrijgevallen	-56.983
Aanwendungen	-18.794
Saldo per 31 december 2019	<u>2.594.378</u>

Voorziening groot onderhoud riolering

Deze voorziening is ingesteld om de kosten voor groot onderhoud te egaliseren. Hiervoor is een onderhoudsplan opgesteld. Dit plan wordt periodiek (4 jaar) geactualiseerd.

Saldo per 1 januari 2019	1.660.415
Toevoegingen	85.000
Vrijgevallen	-
Aanwendungen	-18.794
Saldo per 31 december 2019	<u>1.726.621</u>

Voorziening huishoudelijk afval

De voorziening kan op begrotingsbasis worden ingezet ten behoeve van het reduceren van de stijging van de afvalstoffenheffing. Op rekeningsbasis wordt de voorziening ingezet om een negatief resultaat op het product afval te dekken.

Saldo per 1 januari 2019	822.880
Toevoegingen	-
Vrijgevallen	-56.983
Aanwendungen	-
Saldo per 31 december 2019	<u>765.898</u>

Voorziening IJsfontein Markt Dokkum

Deze voorziening is ingesteld voor het onderhoud van de IJsfontein.

Saldo per 1 januari 2019	-
Toevoegingen	101.860
Vrijgevallen	-
Aanwendungen	-
Saldo per 31 december 2019	<u>101.860</u>

Voorzieningen voor toekomstige vervangingsinvesteringen

Voorziening vervangingsinvesteringen riool

Deze voorziening is ingesteld voor toekomstige vervangingsinvesteringen in de rioolvoorziening.

Saldo per 1 januari 2019	2.673.989
Toevoegingen	681.265
Vrijgevallen	-
Aanwendungen	-
Saldo per 31 december 2019	<u>3.355.254</u>

10. Vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Leningen bij binnenlandse banken en overige financiële instellingen

Saldo per 1 januari 2019	72.969.482
Aangetrokken	23.000.000
Afgelost	4.711.483
Saldo per 31 december 2019	<u>91.258.000</u>

Rente 2019 -

Er is in 2019 een lening van € 23.000.000 opgenomen met een looptijd van 25 jaar tegen een rentepercentage van 0,994%.

Waarborgsommen

Saldo per 1 januari 2019	1.150
Aangetrokken	-
Afgelost	-
Saldo per 31 december 2019	<u>1.150</u>

VLOTTENDE PASSIVA

11. Netto-vlottende schulden

Bank- girosaldi

➤ Bank Nederlandse Gemeenten (653)	6.892.552
➤ Rekening Courant St. Monumentenbehoud	267.117
	<u>7.159.670</u>

Overige schulden

➤ Crediteuren	10.649.490
	<u>10.649.490</u>

12. Overlopende passiva

a. Verplichtingen die in een volgend jaar tot betaling komen	1.529.047
b. Vooruit ontvangen bedragen EU, rijk en provincie ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	9.955.069
c. overige vooruit ontvangen bedragen	8.529.053
	<u>20.013.170</u>

Vooruit ontvangen bedragen EU, rijk en provincie ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren

Ministerie BZK (algemene uitkering Regiodeal)

Saldo per 1 januari 2019	-	
Toevoegingen	8.895.000	
Vrijgevallen bedragen		
Saldo per 31 december 2019	<hr/>	8.895.000

Ministerie van Volksgezondheid (SPUK 2019/2020)

Saldo per 1 januari 2019	-	
Toevoegingen	176.803	
Vrijgevallen bedragen	-	
Saldo per 31 december 2019	<hr/>	176.803

Provincie Fryslân inzake rondje om het Lauwersmeer

Saldo per 1 januari 2019	264.000	
Toevoegingen	-	
Vrijgevallen bedragen	-	
Saldo per 31 december 2019	<hr/>	264.000

Provincie Fryslân (inzake stimuleringsleningen)

Saldo per 1 januari 2019	75.000	
Toevoegingen	-	
Vrijgevallen bedragen	-	
Saldo per 31 december 2019	<hr/>	75.000

Provincie Fryslân (Watersportdorp Kollum)

Saldo per 1 januari 2019	-	
Toevoegingen	66.178	
Vrijgevallen bedragen	-	
Saldo per 31 december 2019	<hr/>	66.178

Diverse instellingen (DOM 2.0)

Saldo per 1 januari 2019	158.220	
Toevoegingen	66.471	
Vrijgevallen bedragen	-	
Saldo per 31 december 2019	<hr/>	224.691

DDFK Gemeenten inzake bijdrage fusieprojecten

Saldo per 1 januari 2019	1.851.890	
Toevoegingen	-	
Vrijgevallen bedragen	-1.598.493	
Saldo per 31 december 2019	<hr/>	253.398

Gemeente Achtkarspelen inzake ANNO

Saldo per 1 januari 2019	34.844	
Toevoegingen	-	
Vrijgevallen bedragen	<u>-34.844</u>	
Saldo per 31 december 2019		-

Provinsje Fryslân inzake beschermdde dorpsgezichten

Saldo per 1 januari 2019	24.527	
Toevoegingen	-	
Vrijgevallen bedragen	<u>-24.527</u>	
Saldo per 31 december 2019		-

Gemeente Achtkarspelen, krimpbijdrage Hallum 2016

Saldo per 1 januari 2019	5.000	
Toevoegingen	-	
Vrijgevallen bedragen	<u>-5.000</u>	
Saldo per 31 december 2019		-

Schatkistbankieren

De wet verplicht schatkistbankieren is op 15 december 2013 van kracht geworden. Onder verwijzing naar de toelichting die hierover ook is opgenomen in de paragraaf Financiering geeft de hiernavolgende tabel een toelichting op de calculatie van het drempelbedrag schatkistbankieren dat voor Noardeast-Fryslân in acht moet worden genomen terwijl tevens de ontwikkeling per kwartaal van de benutting van het drempelbedrag wordt aangegeven.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)						
-1	Drempelbedrag					1.056
		Kwartaal				
		1	2	3	4	
-2	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks-schatkist aangehouden middelen	24	2.439	6.778	120	
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.032	-	-	936	
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	1.383	5.722	-	
(1) Berekening drempelbedrag						
						Verslagjaar
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar					140.788
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen					140.788
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat					-
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van € 250.000	Drempelbedrag					1.056
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen						
		Kwartaal				
		1	2	3	4	
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks-schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	2.171	221.912	623.542	11.064	
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92	
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks-schatkist aangehouden middelen	24	2.439	6.778	120	

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De volgende categorieën kunnen worden onderscheiden:

1. Afspraken die zijn gemaakt in het kader van langlopende investeringsprojecten, zoals Súd Ie, Watersportdorp Kollum, Rioleringswerken, en afspraken in het kader van ANNO (Agenda Netwerk Noord Oost) en de Regiodeal. De jaarlijkse lasten van deze projecten zijn opgenomen in de meerjarenraming;
2. Meerjarige contracten met derden die vooral liggen op het gebied van de bedrijfsvoering (automatisering, kopieerapparatuur, schoonmaak etc.), onderhoud (voor zover hiervoor nog geen bestemmingsreserves zijn gevormd) en de afvalverwerking (Omrin). De kosten zijn opgenomen in de meerjarenraming.
3. Verplichtingen ten opzichte van onze gemeenschappelijke regelingen zoals de de GR NEF en Veiligheidsregio. De hieraan gerelateerde lasten zijn gedekt in de meerjarenraming.
4. Garantieverplichtingen aan onder andere woningbouwcorporaties waarvoor geen dekking is opgenomen in de begroting en waarvan het risico wordt opgevangen via het weerstandsvermogen.

Gebeurtenissen na balansdatum

De uitbraak van het COVID-19 (Corona) heeft een enorme impact op ons allemaal en ook op de gemeente Noardeast-Fryslân. Het heeft weliswaar geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019, maar zeker wel voor 2020 en mogelijk ook nog voor daarop volgende jaren. Hoe groot de financiële impact zal zijn is nu onmogelijk te bepalen. We zullen de ontwikkelingen en risico's voortdurend blijven volgen en zullen alles doen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

Begin 2020 zijn de aan de aandelen Eneco verkocht. De aandelen stonden voor € 58.000 in de boeken en zijn verkocht een bedrag van ruim € 22 miljoen. De verkoop wordt verwerkt in de begroting 2021 en in de jaarrekening van 2020.

Overzicht van baten en lasten 2019

Omschrijving	Primietieve begroting 2019			Begroting 2019 na wijziging			Realisatie 2019		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1: Ynwenner en Bestjoer	741.941	-8.169.004	-7.427.063	728.651	-7.422.202	-6.693.551	840.739	-8.779.220	-7.938.482
2: Mienskip	118.041	-8.270.568	-8.152.527	118.041	-12.068.568	-11.950.527	201.076	-11.203.045	-11.001.968
3: Soarch en Wolwêzen	18.224.280	-64.085.826	-45.861.546	17.402.123	-71.460.974	-54.058.851	16.937.292	-69.740.592	-52.803.300
4: Wurk, Bedriuw en Rekreaasje	630.699	-1.708.414	-1.077.715	655.934	-2.541.398	-1.885.464	1.707.207	-3.767.125	-2.059.918
5: Wenjen en Omjouwing	6.995.153	-8.575.530	-1.580.377	6.988.422	-9.288.148	-2.299.726	10.534.095	-10.312.759	221.336
6: Iepenbiere Romte	6.915.480	-19.255.251	-12.339.771	7.310.330	-20.232.044	-12.921.714	7.800.651	-19.735.411	-11.934.760
Subtotaal programma's	33.625.594	-110.064.593	-76.438.999	33.203.501	-123.013.334	-89.809.833	38.021.059	-123.538.152	-85.517.093
Algemene Dekkingsmiddelen	102.178.027	-3.921.606	98.256.421	102.816.374	-3.573.772	99.242.602	104.754.931	-3.568.954	101.185.976
Overhead	806.946	-18.350.960	-17.544.014	828.041	-18.749.535	-17.921.495	2.026.915	-20.383.960	-18.357.045
Heffing VPB	0	-4.049	-4.049	0	-4.049	-4.049	0	-197	-197
Onvoorzien	0	-93.779	-93.779	0	-13.779	-13.779	0	0	0
Subtotaal algemene dekkingsmid- delen	102.984.974	-22.370.394	80.614.580	103.644.415	-22.341.134	81.303.280	106.781.846	-23.953.111	82.828.734
Totaal saldo baten en lasten	136.610.568	-132.434.987	4.175.581	136.847.916	-145.354.469	-8.506.553	144.802.905	-147.491.263	-2.688.358
Toevoeging/onttrekking aan reserves	5.053.347	-8.356.390	-3.303.043	21.700.765	-19.316.256	2.384.509	20.769.040	-22.208.472	-1.439.433
Resultaat	141.663.915	-140.791.377	872.538	158.548.681	-164.670.725	-6.122.044	165.571.944	-169.699.735	-4.127.791

WNT-verantwoording 2019 Gemeente Noardeast-Fryslân

De WNT is van toepassing op Gemeente Noardeast-Fryslân. Het voor Gemeente Noardeast-Fryslân toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 194.000. Dit betreft het algemeen bezoldigingsmaximum. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. *Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.*

Gegevens 2019		
bedragen x € 1	H.J.C.M. Verbunt	Dhr. S.K. Dijkstra
Functiegegevens	Directeur	Raadsgriffier
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	122.322	98.946
Beloningen betaalbaar op termijn	19.774	17.080
<i>Subtotaal</i>	<i>142.095</i>	<i>116.026</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000	194.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0
Totale bezoldiging	142.095	116.026
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018		
bedragen x € 1		
Functiegegevens		
Aanvang en einde functievervulling in 2018	N.v.t.	N.v.t.
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	N.v.t.	N.v.t.
Dienstbetrekking?	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	N.v.t.	N.v.t.
Beloningen betaalbaar op termijn	N.v.t.	N.v.t.
<i>Subtotaal</i>	<i>N.v.t.</i>	<i>N.v.t.</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	N.v.t.	N.v.t.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Er zijn in 2019 geen ontsluitkeringen aan functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Bijlage 1 Overzicht incidentele baten en lasten

Dit overzicht geeft per programma de incidentele en structurele afwijkingen tussen de begroting en de rekening weer. Voor een toelichting op de afwijkingen wordt verwezen naar de toelichting op de verschillen per programma.

Onderwerpen (bedragen x € 1.000)	Incidenteel				Structureel			
	Baten	Lasten	Reser- veringen	Totaal	Baten	Lasten	Reser- veringen	Totaal
Programma 1	112	-1.357	-17	-1.262	-	-	-	-
Programma 2	83	596	-1.824	-1.145	-	-	-	-
Programma 3	-465	2.227	-	1.762	-	-	-	-
Programma 4	935	-1.226	-213	-504	116	-	-	116
Programma 5	3.444	-761	-913	1.770	102	-40	-	62
Programma 6	490	482	-801	171	-	-	-	-
Alg.dekkingsmiddelen	1.959	-106	-56	1.797	-	-	-	-
Overhead	1.199	-1.634	-	-435	-	-	-	-
VPB	-	4	-	4	-	-	-	-
Onvoorzien	-	14	-	14	-	-	-	-
Totaal	7.757	-1.761	-3.824	2.172	218	-40	-	178

Bijlage 2 Gewaarborgde geldleningen

Directe borgstelling

Nummer	Naam geldnemer	Naam geldgever	Lening nummer	Oorspronkelijk lening bedrag	Rente %	Begin looptijd	Einde looptijd	Schuldrestant	Aflossing	Schuld
								€ 43.466	€ 2.019	€
FER 2	Woningst. NW Friesland	BNG	4.095.980	€ 1.100.000	5,150%	1994	2033	€ 747.879	€ 34.269	€
FER 3	St. Doarpshûs Marrum	Rabo		€ 80.000	3,60%	2005	2025	€ 28.332	€ 4.000	€
FER 4	St. MFC It Trefpunt	Rabo		€ 246.306	3,45%	2004	2048	€ 113.167	€ 5.004	€
FER 6	St. MFC Het Spectrum Burdaard	BNG	40.111.685	€ 1.265.000	1,16%	2018	2028	€ 1.265.000	€ 37.950	€
KOL 1	Paard en ponyclub "De Maarten ruiters	Rabobank		€ 77.143	1,627%	1992	2022	€ 10.922	€ 2.936	€
KOL 6	Campus Kollum	BNG		€ 9.080.000	2,34%	2019	2059	€ 9.080.000	€ -	€
				€ 11.848.449				€ 11.245.300	€ 84.159	€

Borgstelling met WSW achtervang

Nummer	Naam geldnemer	Leningnr. WSW	Naam geldgever	Lening nummer	Oorspronkelijk lening bedrag	Rente %	Begin looptijd	Einde looptijd	Schuldrestant	Aflossing	Schuld
									€ 43.466	€ 2.019	€
DON 11	St. Thús Wonen	45064	NWB	10.027.910	€ 5.000.000	3,800%	2013	2053	€ 5.000.000	€ -	€
DON 13	St. Thús Wonen		NWB		€ 4.000.000	3,950%	2009	2019	€ 4.000.000	€ 4.000.000	€
DON 14	St. Thús Wonen	46557	NWB	1-28908	€ 5.000.000	2,064%	2015	2050	€ 5.000.000	€ -	€
DON 15	St. Woonzorg Nederland	39387	BNG	40.102.942	€ 785.000	5,020%	2009	2034	€ 785.000	€ -	€
DON 16	St. Woonzorg Nederland	34817	BNG	4.097.912	€ 2.895.000	4,719%	2003	2033	€ 1.929.040	€ 91.304	€
DON 17	St. Woonzorg Nederland	42472	BNG	40.105.704	€ 3.063.000	4,090%	2010	2040	€ 2.246.200	€ 102.100	€
DON 18	St. Woonzorg Nederland	45068	BNG	FRL.602	€ 3.943.100	4,095%	2013	2020	€ 844.950	€ 563.300	€
DON 19	St. Woonzorg Nederland	45734	Nat.Nederlanden	173.180.003	€ 2.990.000	2,890%	2014	2044	€ 2.591.000	€ 99.000	€
DON 20	St. Thús Wonen	26827	St. Nat. Restaur.Fds.	805.303.000	€ 780.000	1,000%	1999	2028	€ 293.000	€ 27.000	€
DON 21	St. Thús Wonen	42881	SRLEV N.V.	20.760	€ 5.000.000	4,225%	2010	2026	€ 5.000.000	€ -	€
DON 22	St. Thús Wonen	46682	Monuta Verz. N.V.	181.320.001	€ 5.000.000	1,920%	2015	2045	€ 5.000.000	€ -	€
DON 23	St. Thús Wonen	34849	BNG	4.097.986	€ 2.600.000	4,874%	2003	2033	€ 1.745.249	€ 81.649	€
DON 24	St. Thús Wonen	43744	BNG	40.106.938	€ 5.000.000	4,000%	2012	2030	€ 5.000.000	€ -	€
DON 25	St. Thús Wonen	45366	BNG	40.108.618	€ 5.000.000	3,380%	2014	2029	€ 5.000.000	€ -	€
DON 27	St. Thús Wonen	48404	NWB	2-29882	€ 5.000.000	-0,139%	2018	2028	€ 5.000.000	€ -	€
DON 28	St. Thús Wonen	48061	BNG	40.111.961	€ 5.000.000	1,775%	2018	2048	€ 5.000.000	€ -	€
DON 29	St. Thús Wonen	48398	BNG	40.112.361	€ 4.000.000	1,055%	2018	2048	€ 4.000.000	€ -	€
FER 12	Woningst. NW Friesland	35612	BNG	40.988.897	€ 2.040.000	4,750%	2004	2034	€ 1.422.705	€ 61.369	€
FER 13	Woningst. NW Friesland	38888	BNG	40.102.527	€ 2.400.000	4,463%	2007	2037	€ 2.400.000	€ -	€
FER 15	Woningst. NW Friesland	43609	NWB	10.027.335	€ 5.000.000	3,540%	2011	2020	€ 5.000.000	€ -	€
FER 16	Woningst. NW Friesland	44134	Aegon	B02333756	€ 5.000.000	3,880%	2012	2052	€ 5.000.000	€ -	€
FER 17	Woningst. NW Friesland	48386	BNG	40.112.351	€ 3.000.000	1,168%	2018	2058	€ 3.000.000	€ -	€
KOL 11	St. Thús wonen	35776	NWB	10.023.233	€ 1.000.000	4,620%	2004	2024	€ 300.000	€ 50.000	€
KOL 12	St. Thús wonen	36701	NWB	10.023.644	€ 1.000.000	4,010%	2005	2024	€ 1.000.000	€ -	€
KOL 13	St. Thús wonen		ABN-Amro		€ 3.000.000	4,670%	2009	2019	€ 3.000.000	€ 3.000.000	€
KOL 14	St. Thús wonen	43436	BNG	40.106.642	€ 5.000.000	4,238%	2011	2021	€ 5.000.000	€ -	€
KOL 15	St. Thús wonen	45953	BNG	40.73713.01	€ 1.032.237	4,200%	1989	2035	€ 584.934	€ 34.408	€
KOL 16	St. Thús wonen	45949	BNG	4.087.368	€ 1.524.702	5,950%	1998	2022	€ 254.117	€ 63.529	€
KOL 17	St. Thús wonen	45950	BNG	4.087.954	€ 6.352.923	5,400%	1998	2022	€ 1.681.018	€ 387.705	€
KOL 18	St. Thús wonen	45952	BNG	4.097.998	€ 3.000.000	4,480%	2003	2023	€ 1.011.263	€ 184.924	€
NF01	Woningst. NW Friesland	48903	NWB	1-30256	€ 5.000.000	1,033%	2019	2059	€ 5.000.000	€ -	€
NF02	St. Thús wonen	49069	NWB	1-30361	€ 5.000.000	0,390%	2019	2065	€ 5.000.000	€ -	€
					€ 114.405.962				€ 98.088.476	€ 8.746.287	€

* Waarborg bedrag gemeente; Het waarborgfonds sociale woningbouw (WSW) neemt de betalingsverplichtingen voor een lening over wanneer de corporatie de rente en aflossing op een door de WSW geborgde lening niet meer kan betalen. Alleen als de WSW deze betalingsverplichting niet uit de overige buffers in de zekerheidsstructuur kan voldoen, moeten Rijk en gemeenten bijspringen. Op grond van hun rol als achtervanger moeten zij in dat geval renteloze leningen aan WSW verstrekken. Het Rijk verstrekt 50% aan renteloze lening. De zogenaamde "Schade gemeenten" verstrekken samen een kwart (25%) van de renteloze leningen en daarnaast verstrekken alle gemeenten die achtervanger zijn van de WSW (met inbegrip van de schadegemeenten) samen het resterende kwart (25%) van de renteloze leningen. Het genoemde risico van 50% bestaat dus maximaal uit de rentelasten van een in het kader van schade aangetrokken lening.

Er is geen aanspraak c.q.betalingen geweest i.v.m. de borgstellingen.

Bijlage 3 Verantwoording ten aanzien van SiSa

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 27 januari 2020									
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)				
			Aard controle R Indicatornummer: D8 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 03				
			€ 243.405	€ 0	€ 0				
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid			
Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D8 / 04	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 05	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D8 / 06	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 07						
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeente deel 2019 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06	
		€ 12.933.397	€ 317.888	€ 1.332.318	€ 18.902	€ 126.768	€ 0		
		Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee		
		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente			
		I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)			
		Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 12		
		€ 87.408	€ 15.873	€ 0	€ 615.174	€ 2.212	Ja		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 27 januari 2020								
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeente deel 2019	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06
		€ 71.048	€ 25.000	€ 14.003	€ 42.193	€ 14.697	€ 0	
		Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee			
Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08		Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09					
		€ 0	€ 0	Nee				
VWS	H4	Specifieke uitkering Sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Projectnaam / nummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen (automatisch berekend)	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen
			Aard controle R Indicatornummer: H4 / 01	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 02	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 03	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 04	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 05	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 06
		€ 222.994	SPUK-Sport18-632853	€ 56.535	€ 32.787	€ 22.101	€ 1.647	
		Kopie projectnaam / nummer	Totale besteding (Jaar T) per project ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Percentage besteed (Jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Toelichting	Overig (Jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld		
Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 07	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 08	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 10	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 11				
	1 SPUK-Sport18-632853	56535	25,35%	€ 166.459				
IenW	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden) Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen eernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 05	
		1 1752680	€ 8.661	€ 8.168				
		Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T)	Toelichting	Eindverantwoording Ja/Nee		
Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 10				
	1 1752680	€ 34.258	€ 38.697		Nee			

Bijlage 4 Overzicht baten en lasten per programma per taakveld 2019

Prog.	Taakveld(en)		Baten x € 1.000	Lasten x € 1.000
1: Ynwenner en Bestjoer	0.1	Bestuur	175	-3.785
	0.2	Burgerzaken	558	-1.041
	0.4	Overhead	6	-82
	0.10	Mutaties reserves	124	
	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	29	-3.294
	1.2	Openbare orde en veiligheid	73	-576
2: Mienskip	0.10	Mutaties reserves	3.015	
	4.1	Openbaar basisonderwijs		-363
	4.2	Onderwijshuisvesting	68	-7.061
	5.1	Sportbeleid en activering	71	-296
	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	19	-1.473
	5.4	Musea	28	-554
	5.6	Media	5	-1.393
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	11	-62	
3: Soarch en Wolwêzen	0.10	Mutaties reserves		
	2.2	Parkeren	8	-5
	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	480	-2.581
	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie		-3.977
	6.2	Wijkteams		-458
	6.3	Inkomensregelingen	15.805	-19.195
	6.4	Begeleide participatie		-12.646
	6.5	Arbeidsparticipatie	43	-1.533
	6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)		-1.402
	6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	600	-13.061
	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	1	-10.561
	6.81	Geëscaleerde zorg 18+		-238
6.82	Geëscaleerde zorg 18-		-2.069	
7.1	Volksgezondheid		-2.014	
4: Wurk, Bedriuw en Rekreaasje	0.10	Mutaties reserves	604	-50
	2.3	Recreatieve havens	15	-94
	2.4	Economische havens en waterwegen	162	-1.432
	3.1	Economische ontwikkeling	927	-1.663
	3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	3	-9
	3.4	Economische promotie	600	-569
5: Wenjen en Omjouwing	0.10	Mutaties reserves	188	-34
	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.269	-2.069
	7.3	Afval	5.576	-4.119
	7.4	Milieubeheer	19	-1.351
	8.1	Ruimtelijke ordening	68	-357
	8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	1.577	-895
	8.3	Wonen en bouwen	1.026	-1.522
6: Iepenbiere Romte	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	864	-879
	0.63	Parkeerbelasting	314	
	0.10	Mutaties reserves	1.164	-1.236
	2.1	Verkeer en Vervoer	224	-8.061
	2.2	Parkeren	1	-399
	2.3	Recreatieve havens		-2
	5.2	Sportaccommodaties	576	-3.253
	5.4	Musea	26	-38
	5.5	Cultureel erfgoed	31	-398
	5.6	Media	103	-129
	5.7	Openbaar groen en (openlucht)recreatie	183	-1.866
	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	36	-330
	7.2	Riolering	5.002	-3.739
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	440	-643	
Algemeine dekkingsmiddels	0.4	Overhead	2.027	-20.384

Prog.	Taakveld(en)	Baten x € 1.000	Lasten x € 1.000
0.5	Treasury	3.682	-2.687
0.61	OZB woningen	5.594	-117
0.62	OZB niet-woningen	3.415	
0.64	Belastingen overig	3.005	-112
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	88.410	
0.8	Overige baten en lasten	650	-654
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)		
0.10	Mutaties reserves	15.673	-20.889
0	Geen taakveld		
Totaal		165.572	-169.700

Bijlage 5 Overzicht investeringen

Omschrijving		Restant krediet 01-01-2019	Besteed 2019	Resultaat na afsluiting
Afgeronde investeringen				
7000001	Overname tractiemiddelen vanuit de DDFK	-	1.784.143	-1.784.143
7000002	Overname tractiemiddelen vanuit de DDFK	-	609.383	-609.383
7000003	Overname tractiemiddelen vanuit de DDFK	-	194.741	-194.741
7121001	Sportveld Nes	19.000	21.769	-2.769
7124003	GRP: Holwerd, Stasjonswei	96.344	74.782	21.562
7124004	GRP: Holwerd, De Kamp	9.955	3.288	6.667
7124005	GRP: Hantum, Brantgumerwei en Smidstrjitte	242.756	280.865	-38.109
7124007	GRP: Dokkum, Eelaan en Schapedijkje	236.160	309.592	-73.432
7124008	GRP: Dokkum, Oostergoweg	23.400	26.910	-3.510
7124012	Vervanging keerwanden 2018 (DONG)	533.452	573.517	-40.065
7124014	Aanbrengen betonverharding Skiepereed EE	402.490	431.968	-29.478
7124018	Herinrichting Oostkant Dokkum	57.292	68.080	-10.788
7124021	Herstructurering omgeving MFA Anjum	-26.241	-10.006	-16.236
7124022	vGRP: Moddergat, De Kamp	12.143	-	12.143
7124027	Mied- Petsl Langw wei (De Wallen)	169.549	194.981	-25.432
7124028	Renovatie walbeschoeiingen 2016/2017 (Kollum)	96.000	110.400	-14.400
7124029	Vervanging bruggen vast 2018 (Kollum)	25.155	28.928	-3.773
7124033	Rioolreconstructies overige projecten(Kollum)	18.534	21.314	-2.780
7124056	Vervangen keerwanden en beschoeiingen 2019	483.100	575.277	-92.177
7124079	vGRP: Ee, Lytse loane, Grutte loane en Achterwei	150.000	256.906	-106.906
7124080	vGRP: Ee, Stienfeksterwei	100.000	114.707	-14.707
7125004	Fuso Canter (VBX-59-K)	30.000	31.049	-1.049
7125007	Massey Ferguson 5710 S (trekker)	79.500	77.008	2.492
7125049	Aanschaf Oanhekker	27.275	28.374	-1.099
7125075	Iveco Daily 35S12 (V-706-KK)	-	9.908	-9.908
7125076	Iveco Daily 35S12 (V-708-KK)	-	9.908	-9.908
7125077	Iveco Daily 35S12 (V-709-KK)	-	9.908	-9.908
7126003	Energiebesparende maatregelen Tolhuispark	-10.744	12.183	-22.927
7126004	Energiebesparende maatregelen Doelstien	-20.552	31.846	-52.398

Omschrijving		Restant krediet	Besteed	Resultaat na
		01-01-2019	2019	afsluiting
7126005	Energiebesparende maatregelen sporthal Heechfinne	96.591	148.255	-51.664
7126012	Vervanging parkeerautomaten	46.000	43.211	2.789
7126015	Vervangen Ransomes maaier (oost/centrum)	79.500	77.210	2.290
7126022	Vervangen klepelveegmachine/combi maaimachine	35.000	34.880	120
7129015	Ondergrondse afvalcontainers Houtkolk Dokkum	-	15.856	-15.856
Totaal afgeronde investeringen		3.011.659	6.201.141	-3.189.482

Lopende investeringen

Omschrijving		Restant krediet	Besteed	Restant
		01-01-2019	2019	31-12-2019
7000000	Stelpost uren investeringen	540.000	-	540.000
7113001	Bijdrage renovatie mfc Oudwoude	64.595	-	64.595
7123001	Vloer gymnastieklokaal Anjum	16.000	-	16.000
7123002	Sporthal MFsA in Tolhuispark	640.575	71.076	569.499
7123003	Renovatie kleedaccommodatie Hallum	138.127	-	138.127
7124001	GRP: uitbreiden+digitalieren grondw.meetnet (DONG)	40.680	2.392	38.288
7124002	GRP: Holwerd, It Keechje en Ljouwerterdyk	221.290	-	221.290
7124006	GRP: Dokkum, Fugellan	30.000	-	30.000
7124009	GRP: Dokkum, Keppelstraat	118.080	3.317	114.763
7124015	Herinrichting markt met fontein	440.846	217.178	223.668
7124016	Parkeervoorziening De Harddraver	510.000	-	510.000
7124017	Uitvoeren wijkvisie Hoedemakerspolder (Houtkolk)	225.281	317.420	-92.139
7124020	Herstructurering Fonteinslanden	92.738	10.769	81.969
7124023	Vervanging bruggen beweegbaar 2018 (Ferwert)	431.880	123.878	308.002
7124024	Inrichting openbare ruimte Dockinga (Ferwert)	37.500	21.471	16.029
7124025	Vorbereidingskrediet Rondweg Wanswert	175.400	19.263	156.138
7124026	Reconstructie wegen 2017 (Kollum)	138.440	21.102	117.338
7124030	Vervanging beschoeiingen 2018 (Kollum)	253.178	-	253.178
7124031	Renovatie Ooster- en Westerdiepswal	1.804.528	2.098.523	-293.995
7124032	Rioolreconstructies 2017 (Kollum)	-	39.198	-39.198

Omschrijving		Restant krediet 01-01-2019	Besteed 2019	Resultaat na afsluiting
7124040	Vervanging beschoeiingen en keerwanden 2020	-	553	-553
7124057	Vervangen steigers 2019	158.000	-	158.000
7124058	Vervangen beweegbare bruggen 2019	27.600	9.730	17.870
7124078	vGRP: Hoedemakerspolder&Altenastreek Dokkum	325.000	278.459	46.541
7124081	vGRP: Dokkum, Woudhorne	125.000	-	125.000
7124082	vGRP: Holwerd, Elbasterwei en Hemmingawei	250.000	1.909	248.091
7124083	vGRP: uitbreiden en digitaliseren grondwtrmeetnet	25.000	-	25.000
7124086	Vervanging beschoeiingen en keerwanden (Ferwert)	178.700	80.040	98.660
7124087	Aanleg Rondweg Wanswert	640.000	575	639.425
7124088	Rioolvervangingen 2019 (Ferwert)	43.200	6.199	37.002
7124092	Vervanging beschoeiingen en keerwanden 2019	515.800	585.510	-69.710
7124094	Vervanging vaste bruggen 2019	46.600	-	46.600
7125001	Vervangen Veegauto (BS-TT-46)	212.700	-	212.700
7125002	Vervangen bestelauto 1-VHT-91	10.000	-	10.000
7125003	Vervangen bestelauto 1-VHT-89	10.000	-	10.000
7125005	Vervangen Iveco 65 C15 met kraan (BX-GL-24)	78.000	-	78.000
7125006	Vervangen Iveco Daily 65 C15 met kraan (BX-GS-87)	78.000	-	78.000
7125008	Vervangen Kolkenzuiger	291.830	-	291.830
7125009	Vervangen VW-Transporter (9-VDN-12)	36.250	-	36.250
7125010	Vervangen VW-Transporter (8-VDN-76)	36.250	-	36.250
7125011	Vervangen Iveco Daily 40 C 10 met kraan BX-DT-10)	35.700	-	35.700
7125012	Vervangen Tractie Groenploeg (Iveco 57-VZX-2)	47.500	-	47.500
7125013	Vervangen Tractie algemeen (Iveco 30-BN-FK)	47.500	-	47.500
7125014	Vervangen Auto speeltuincoörd (Citroë 77-VRN-1)	20.000	-	20.000
7125015	Vervangen Renault Kangoo 79-VVF-9	20.000	-	20.000
7125017	Vervangen kipperauto met laadbak BX-NL-79	52.505	-	52.505
7125020	Vervangen Renault Kangoo dienstauto 2-VHB-16	20.000	-	20.000
7125021	Vervangen Renault Kangoo dienstauto 2-VHB-17	20.000	-	20.000
7125023	Vervangen Renault Kangoo dienstauto 68-VZT-4	20.000	-	20.000
7125024	Vervangen 3 Hapert aanhangers	18.000	-	18.000

Omschrijving		Restant krediet 01-01-2019	Besteed 2019	Resultaat na afsluiting
7125026	Vervangen bestelauto (oosthoek) Renault master	37.500	-	37.500
7125027	Vervangen bestelauto (westhoek) VW Transporter	39.500	-	39.500
7125031	Vervangen Bestelauto groen 2 (2008)	39.900	-	39.900
7125032	Vervangen Opel Combo (aardgas, 92-RD-PG) (OW)	20.000	-	20.000
7125033	Vervangen Opel Combo (benzine, 91-RD-PG) (Puza)	20.000	-	20.000
7125035	Vervangen Fiat Doblo aardgas (16-VTV-8)	20.000	-	20.000
7125036	Vervangen Valtra Type 162ECO Versu	120.000	-	120.000
7126001	Meetapparatuur afvalwaterstromen (DONG)	20.200	-	20.200
7126016	Vervangen Sneeuwploeg (SNK 180-VZP John D)	8.000	-	8.000
7126023	Vervangen sneeuwploeg (westhoek)	12.500	-	12.500
7126025	Vervangen opzetstrooier (centrum) Nido	25.000	-	25.000
7126026	Vervangen Combi maaimachine STH Panda 1805	46.627	46.468	159
7126028	Vervangen sneeuwploeg (centrum) Nido	8.000	-	8.000
7126029	Vervangen sneeuwploeg (centrum) Nido	8.000	-	8.000
7126031	Vervangen Zoustrooier (Stratos B11-24 PALN-450....	32.500	-	32.500
7126035	Vervangen Seppi Klepbak+Bos Maaiarm HE6524 D	63.800	-	63.800
7126037	Vervangen Votex klepelmaaier	9.500	-	9.500
7126039	Vervangen Sneeuwploeg SNIGEZ 20356	13.000	-	13.000
7126040	Vervangen Sneeuwploeg SNIGEZ 20357	13.000	-	13.000
7126041	Vervangen Sneeuwploeg SNIGEZ 20355	13.000	-	13.000
7126043	Vervangen Zoutstrooier (Stratos B11-24 PCXN-350)	32.500	-	32.500
7126044	Vervangen Zoutstrooier (Stratos B50-36 BCX-490)	45.000	-	45.000
7126046	Vervangen Sneeuwploeg (SNK 240-EPZ DAF)	13.000	-	13.000
7126047	Vervangen Sneeuwploeg (SNK 180-R12V EPZ)	10.000	-	10.000
7126056	Vervangen houtversnipperaar	78.000	-	78.000
7129002	Vervangenabri's (DONG)	28.400	-	28.400
7129003	Stemhokjes- en bussen	11.400	-	11.400
7129004	Centrale scanoplossing	29.337	-	29.337
7129006	Vervangen containers (2 stuks) tbv Vrachtauto's	40.000	-	40.000
7240108	Sud le: baggeren/vergraven vaarprofiel	-	894	-894

Omschrijving		Restant krediet	Besteed	Resultaat na
		01-01-2019	2019	afsluiting
7240109	Sud le: beschoeiing economie	-	260	-260
7240110	Sud le: beschoeiing ecologie	-	1.018	-1.018
7240118	Sud le: 2 bruggen Fugellân	-	33.292	-33.292
7240121	Sud le: optimaliseren 2 sluizen (incl. 1 brug)	-	65.577	-65.577
7240141	Sud le: projectbureau	-	30.539	-30.539
7240146	Sud le: Waterfront Dokkum	-	989	-989
7240150	Sud le 2: Halvemaanspoortbrug Dokkum	470.618	-	470.618
7240151	Sud le 2: Saatsenbrege Anjum	964.244	77	964.167
7240152	Sud le 2: Wite Brege Ee	389.740	20.173	369.567
7240153	Sud le 2: Grutte Tille Reidswal Metslawier	-115.616	17.929	-133.545
7240154	Sud le 2: Toegangsweg gemaal en verw. best.brug	121.235	-4.377	125.612
7240155	Sud le 2: sportvisserij voorzieningen	-29.944	-	-29.944
7240156	Sud le 2: programmabureau	117.511	16.756	100.755
7240305	Sud le 3: Herstel Jaachpad	-	10.819	-10.819
7240306	Sud le 3: Volt. route herstel opvaart Nije Feart	-	11.437	-11.437
7240307	Sud le 3: Programmabureau	-	7.359	-7.359
Totaal lopende investeringen		12.083.725	4.167.770	7.915.955

Bijlage 6 Overzicht staat van activa

Activanr	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2019	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrijvingen	Aflossingen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2019	Toegerekende rente	Kapitaallasten
IVA Kst verb aan sluiten geld & saldo (dis)agio										
8000744	Agio op leningen	1.419.873	-	-	78.882	-	-	1.340.991	29.817	108.699
		1.419.873	-	-	78.882	-	-	1.340.991	29.817	108.699
IVA Kst onderz en ontw voor een bepaald actief										
1017006	Projectkosten bestuurlijke samenwerking	-	1.598.493	1.598.493	-	-	-	-	-	-
		-	1.598.493	1.598.493	-	-	-	-	-	-
IVA Bijdragen aan activa in eigendom van derden										
1000701	Bijdrage Centrale As	4.724.199	-	-	162.903	-	-	4.561.295	99.208	262.112
7511102	Schoolmediatheek basisscholen	18.870	-	-	3.774	-	-	15.096	396	4.170
7514110	Bijdrage rotonde Hallum	113.333	-	-	7.083	-	-	106.250	2.380	9.463
8000259	Kleedgelegenheden Baensein	556	-	-	278	-	-	278	12	290
8000286	Kantine en kleedboxen V.V. Kollum	23.147	-	-	1.929	-	-	21.218	486	2.415
8000324	Bijdrage doprshuis Munnekezijl	1.089	-	-	545	-	-	545	23	567
8000831	Renovatie zwembad	484.007	-	-	60.501	-	-	423.506	10.164	70.665
		5.365.201	-	-	237.013	-	-	5.128.188	112.669	349.682
MVA-EN-Gronden en terreinen										
1000001	Grond gymnastieklokaal Hoedemakerspolder	3.661	-	-	-	-	-	3.661	77	77
1000002	Grond gymnastieklokaal Fonteinlanden	3.661	-	-	-	-	-	3.661	77	77
1000003	Grond gymnastieklokaal Fugellan	13.617	-	-	-	-	-	13.617	286	286
1000005	Grond Burgerschool Dokkum	10.450	-	-	-	-	-	10.450	219	219
1000006	Grond openbare kleuter school De Tsjelke Holwerd	29.857	-	-	-	-	-	29.857	627	627
1000007	Aankoop grond Burgerschool Dokkum	35.892	-	-	-	-	-	35.892	754	754
1000008	Grond de Regenboog	10.069	-	-	-	-	-	10.069	211	211
1000009	Grond de Hoeksteen	23.837	-	-	-	-	-	23.837	501	501
1000010	Grond Bonifatiuschool	8.621	-	-	-	-	-	8.621	181	181
1000011	Grond uitbreiding stichting Bonifatiuschool Dokk.	19.225	-	-	-	-	-	19.225	404	404
1000012	Grond geref. Streekschool	7.378	-	-	-	-	-	7.378	155	155
1000013	Grond uitbreiding verbouw geref. Streekschool	37.486	-	-	-	-	-	37.486	787	787
1000014	Grond B.L.S. Anjum	7.047	-	-	-	-	-	7.047	148	148
1000015	Grondkosten verbouw BBS Anjum	29.113	-	-	-	-	-	29.113	611	611
1000016	Grond integratieverbouw bijz. basisschool Ee	11.394	-	-	-	-	-	11.394	239	239
1000017	Grond bijz. basisschool Engwierum	70.616	-	-	-	-	-	70.616	1.483	1.483
1000018	Grond uitbreiding B.B.S. Lioessens	5.681	-	-	-	-	-	5.681	119	119
1000019	Grond bijzondere basisschool Niaw. Lag. onderw.af	58.096	-	-	-	-	-	58.096	1.220	1.220
1000020	Grond bouw B.L.S. Paesens	2.263	-	-	-	-	-	2.263	48	48
1000021	Grond Chr. kleuter school De Regenboog	6.807	-	-	-	-	-	6.807	143	143
1000022	Grond i.v.m. huisvesting kleuters Bonifatius	13.005	-	-	-	-	-	13.005	273	273
1000023	Grond nieuwe kleuter school Metslawier	29.294	-	-	-	-	-	29.294	615	615
1000024	Bijzondere basisschool Niawier grond	27.663	-	-	-	-	-	27.663	581	581
1000025	Grond kleuterschool Paesens bouw 83/84	29.063	-	-	-	-	-	29.063	610	610
1000026	Grond Chr. Basisschool Groen van Prinsterer	2.970	-	-	-	-	-	2.970	62	62

Activanr	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2019	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrijvingen	Aflossingen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2019	Toegerekende rente	Kapitaallasten
1000027	Grond Chr. Basisschool Groen van Prinsterer	896	-	-	-	-	-	896	19	19
1000028	Grond Groen van Prinstererschool Dokkum	19.450	-	-	-	-	-	19.450	408	408
1000029	Grond uitbr. Cbs Ternaard met peutersp.z	70.309	-	-	-	-	-	70.309	1.476	1.476
1000030	Grond Chr. basisschool Ebenhaezer/De Twine	24.770	-	-	-	-	-	24.770	520	520
1000031	Grond Piter Jelles Dokkum	292.216	-	-	-	-	-	292.216	6.137	6.137
1000032	Grond Dockinga College 3de fase	677.169	-	-	-	-	-	677.169	14.221	14.221
1000033	Aanleg nieuwe sportvelden Ternaard	48.689	-	-	6.956	-	-	41.734	1.023	7.978
1000034	Reconstructie feestterrein Harddraverspark Dokkum	5.516	-	-	5.516	-	-	-	116	5.632
1000037	Renovatie speelveld Brantgum	6.643	-	-	738	-	-	5.905	140	878
1000039	Renovatie 2 sportvelden Harddraverspark	34.270	-	-	3.808	-	-	30.462	720	4.527
1000041	Renovatie kaats/korfbalveld Hantum	21.399	-	-	2.378	-	-	19.022	449	2.827
1000042	Aanleg kunstgrasveld Ropta Boys	71.229	-	-	14.246	-	-	56.983	1.496	15.742
1000788	Grond gemeentekantoor (bouwdeel A, B en C)	993.600	-	-	-	-	-	993.600	20.866	20.866
1000789	Grond huisvesting CWI (voormalig Ark)	93.150	-	-	-	-	-	93.150	1.956	1.956
1000804	Reconstructie sportvelden Tolhuispark	98.940	-	-	4.302	-	-	94.638	2.078	6.379
1000895	Aanleg kunstgrasveld Tolhuispark onderstel	55.800	-	-	4.650	-	-	51.150	1.172	5.822
7511007	Grondkosten Openbare basisscholen	39.000	-	-	-	-	-	39.000	819	819
7511010	Grondkosten bijzondere basisscholen	163.424	-	-	-	-	-	163.424	3.432	3.432
7511016	Algemene herwaardering sportvelden	53.039	-	-	-	-	-	53.039	1.114	1.114
7511048	Grondkosten gymnastieklokalen	18.788	-	-	-	-	-	18.788	395	395
7512133	Ondergrond sport Burdaard	100.000	-	-	-	-	-	100.000	2.100	2.100
7518003	Ondergrond haven/camping Burdaard	238.078	-	-	-	-	-	238.078	5.000	5.000
8000202	CBS De Stapstien Skoallestrjitte 14 Kollumerzwaag	51.745	-	-	3.696	-	-	48.049	1.087	4.783
8000205	CBS De Stapstien Skoallestrjitte 14 Kollumerzwaag	238.906	-	-	14.932	-	-	223.974	5.017	19.949
8000206	Uitbreiding CBS De Stapstien	130.014	-	-	6.501	-	-	123.513	2.730	9.231
8000432	Renovatie sportvelden2005/2006	8.497	-	-	8.497	-	-	-	178	8.676
8000532	Renovatie sportvelden-2007	24.097	-	-	5.355	-	-	18.742	506	5.861
8000598	Herinrichting sportvelden (2009)	55.000	-	-	10.000	-	-	45.000	1.155	11.155
1017005	Gronden niet in exploitatie (gewijz. BBV 01.01.16)	1.167.144	-	-	29.239	-	137.317	1.000.588	24.510	191.066
7516197	Grond terpstra voor industrie	86.101	-	-	-	-	46.636	39.466	1.808	48.444
7516198	Grond Tsjustere Singeltje	76.721	-	-	-	-	8.366	68.355	1.611	9.977
7516199	Grond Woningbouw I Burdaard	171.000	-	-	-	-	98.069	72.931	3.591	101.660
7516200	Grond ontsluiting Ind.ter.Hallum	14.627	-	-	-	-	14.627	-	307	14.935
7516201	Grond Oudhuisterwegje Marrum	27.140	-	-	-	-	-	27.140	570	570
7516202	Grond Dagrecreatie Burdaard	126.389	-	-	-	-	-	126.389	2.654	2.654
7516203	Grond Woningbouw II Burdaard	101.111	-	-	-	-	-	101.111	2.123	2.123
7516204	Grond W. Aarts	133.527	-	-	-	-	26.976	106.551	2.804	29.780
7516205	Gronden Oer de Feart	101.110	-	-	-	-	1.210	99.900	2.123	3.333
8000139	Rietland Walddyk 1 teKollum	79.778	-	-	-	-	-	79.778	1.675	1.675
8000140	Voorraad gronden (buiten expl.BP)	160.834	-	-	-	-	-	160.834	3.378	3.378
8000145	Grond Casimirschool Kollum 1969	10.733	-	-	-	-	-	10.733	225	225
8000147	Grond uitbreiding Casimirschool 1973	5.262	-	-	-	-	-	5.262	111	111

Activanr	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2019	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrijvingen	Aflossingen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2019	Toegerekende rente	Kapitaallasten
8000169	Grond nieuwe 6 kl.-school PB Kollum	7.097	-	-	-	-	-	7.097	149	149
8000171	Grond uitbreiding PBSKollum 1978	18.038	-	-	-	-	-	18.038	379	379
8000173	Grond verbouw/uitbr. PBS Kollum 1989/90	42.427	-	-	-	-	-	42.427	891	891
8000180	Grond KJS Kollum	27.905	-	-	-	-	-	27.905	586	586
8000191	Grond CBS Kollumerpomp	11.753	-	-	-	-	-	11.753	247	247
8000199	CBS De Stapstien Skoallestrjitte 14 Kollumerzwaag	13.743	-	-	-	-	-	13.743	289	289
8000214	Grond CBS Munnekezijl1972	9.301	-	-	-	-	-	9.301	195	195
8000216	Grond CBS Munnekezijl1978	9.018	-	-	-	-	-	9.018	189	189
8000228	Grond CBS Oudwoude 1977	27.057	-	-	-	-	-	27.057	568	568
8000237	Grond vml. schoolgebouw De Bining	30.447	-	-	16.312	-	-	14.136	639	16.951
8000264	Grond sporthal Kollum	22.389	-	-	-	-	-	22.389	470	470
8000271	Grond gymnastieklokaalBaensein	8.994	-	-	-	-	-	8.994	189	189
8000274	Grond gymnastiekgebouwKol.zwaag	1.608	-	-	-	-	-	1.608	34	34
8000278	Grond gymnastiekgebouwOudwoude	33.687	-	-	-	-	-	33.687	707	707
8000412	Aankoop Ljeppershiem Westergeest	114.539	-	-	-	-	-	114.539	2.405	2.405
8000518	Gronden oosttangent Kollum	221.339	-	-	-	-	-	221.339	4.648	4.648
8000578	Aankoop grond MFA Westergeest-Triemen	275.158	-	-	-	-	-	275.158	5.778	5.778
8000823	Kollum grond+loodsen Timmerwerf D101 2728	14.248	-	-	4.700	-	-	9.548	18.810	23.510
8000824	Kollum toekomstige uitbreiding Noordwest (Westen)	91.906	-	-	-	-	-	91.906	-	-
8000825	Kollum toekomstige uitbreiding Zuidwest (Bijlsma)	537.181	-	-	-	-	-	537.181	-	-
8000826	Kollumerpomp toekomstige uitbreiding mr. Visserstr	1.529	-	-	-	-	-	1.529	-	-
8000827	Kollumerzwaag toekomstige fasen Cedelshof	208.079	-	-	-	-	-	208.079	-	-
8000828	Kollumerzwaag toekomstige woningbouw Saedkam	1.529	-	-	-	-	-	1.529	-	-
8000829	Westergeest toekomstige uitbreiding (speelveldje T	16.503	-	-	-	-	-	16.503	-	-
8000830	Zwagerbosch toekomstige uitbreiding (Framboas)	24.756	-	-	-	-	-	24.756	-	-
		8.163.106	-	-	141.824	-	333.201	7.688.081	171.425	646.450
MVA-EN-Bedrijfsgebouwen										
1000046	Verbouw/uitbreiding gemeentekantoor	778.565	-	-	32.440	-	-	746.124	16.350	48.790
1000047	Huisvesting CWI (voormalig Ark)	109.071	-	-	3.761	-	-	105.310	2.290	6.051
1000048	Stadskantoor	6.850	-	-	2.283	-	-	4.566	144	2.427
1000049	CV-ketel gemeentekantoor	7.169	-	-	1.434	-	-	5.735	151	1.584
1000050	Verbouwing gem.huis tbv BVG (voorm. Ark)	244.261	-	-	40.710	-	-	203.551	5.130	45.840
1000051	Bouwkundige aanpassingen publieksbalies	49.307	-	-	4.482	-	-	44.825	1.035	5.518
1000055	Aanpassing werf Dokkum (incl. meubilair)	13.419	-	-	13.419	-	-	-	282	13.701
1000056	Uitbreiding ruimte sport- en speluitleen	5.393	-	-	1.079	-	-	4.315	113	1.192
1000057	Huisvesting wijkbeheer	67.455	-	-	8.432	-	-	59.023	1.417	9.849
1000062	Dakbedekking gym.lokaal Fugellan	1.192	-	-	1.192	-	-	-	25	1.217
1000064	Dakbedekking gym.lokaal Anjum	1.118	-	-	1.118	-	-	-	24	1.142
1000070	Dakbedekking gym.lokaal Ternaard	1.055	-	-	1.055	-	-	-	22	1.077
1000071	Wandketels gymnastieklokaal Ternaard	484	-	-	484	-	-	-	10	494
1000076	Overheaddeuren brandweerkazerne Dokkum	5.496	-	-	1.832	-	-	3.664	115	1.947
1000077	Renovatie vloer brandweerkazerne	5.067	-	-	633	-	-	4.433	106	740

Activanr	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2019	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrijvingen	Aflossingen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2019	Toegerekende rente	Kapitaallasten
1000079	Realisering brandweerkantine Ternaard	5.064	-	-	1.688	-	-	3.376	106	1.794
1000081	Overheaddeuren brandweerkazerne Ternaard	1.743	-	-	581	-	-	1.162	37	618
1000083	Bouw openbare burgerschool gedeelte kleuteronden	39.629	-	-	9.907	-	-	29.722	832	10.740
1000084	Grond openb. Burgerschool ged kleuteronderwijs	30.008	-	-	-	-	-	30.008	630	630
1000085	Bouw openb. Burgerschool (onderdeel basis onderw	87.469	-	-	21.867	-	-	65.602	1.837	23.704
1000087	Grond N. van Hichtumschool	43.743	-	-	-	-	-	43.743	919	919
1000088	Bouw OBS Holwerd De Tsjelke	77.018	-	-	15.404	-	-	61.614	1.617	17.021
1000091	Voorziening huisvesting De Tsjelke Holwerd	7.813	-	-	781	-	-	7.032	164	945
1000092	Speellokaal De Tsjelke Holwerd	171.445	-	-	7.793	-	-	163.652	3.600	11.393
1000093	Uitbreiding Burgerschool Dokkum	39.866	-	-	4.430	-	-	35.437	837	5.267
1000094	Uitbreiding Burgerschool Dokkum	109.818	-	-	6.460	-	-	103.359	2.306	8.766
1000095	Uitbreiding gebouw Burgerschool Dokkum	254.812	-	-	12.134	-	-	242.678	5.351	17.485
1000096	Voorz. huisvesting N. van Hichtumschool	10.020	-	-	1.002	-	-	9.018	210	1.212
1000097	Bouw openbare kleuter school De Tsjelke Holwerd	38.718	-	-	7.744	-	-	30.975	813	8.557
1000098	Funct. aanp. Burgerschool Dokkum	143.565	-	-	7.976	-	-	135.590	3.015	10.991
1000099	Funct. aanp. De Tsjelke Holwerd	136.636	-	-	8.037	-	-	128.598	2.869	10.907
1000100	Inrichting lokaal Gr.v.Prinstererschool	45.451	-	-	3.246	-	-	42.204	954	4.201
1000101	Nieuwbouw Eben Haezerschool Dokum	1.581.795	-	-	58.585	-	-	1.523.210	33.218	91.803
1000102	Bouw lokaal De Bron Dokkum	132.271	-	-	5.511	-	-	126.760	2.778	8.289
1000103	Uitbreiding de Fjouwerhoeke Hantumhuizen	90.376	-	-	3.929	-	-	86.447	1.898	5.827
1000104	Uitbreiding Foeke Sjoerdskoalle Oosternijkerk	373.488	-	-	16.239	-	-	357.250	7.843	24.082
1000105	Uitbreiding BBS it Harspit Ternaard	187.833	-	-	9.886	-	-	177.947	3.945	13.830
1000106	Uitbreiding it Harspit Ternaard	33.465	-	-	1.455	-	-	32.010	703	2.158
1000108	Integratieverbouw B.B.S. de Bron Dokkum	23.475	-	-	2.608	-	-	20.867	493	3.101
1000110	Uitbreiding stichting Bonifatiusschool Dokkum	118.584	-	-	13.176	-	-	105.408	2.490	15.666
1000111	Bouw/inrichting groepsruimte Bonifatiusschool	79.206	-	-	6.093	-	-	73.113	1.663	7.756
1000112	Grond Bouw/inrichting groepsruimte Bon.school	12.520	-	-	-	-	-	12.520	263	263
1000113	Uitbreiding verbouw geref. Streekschool	50.974	-	-	8.496	-	-	42.479	1.071	9.566
1000114	Integr. verb. geref. Streekschool	10.087	-	-	1.681	-	-	8.406	212	1.893
1000116	Bouw speellokaal BBS Anjum	55.885	-	-	7.984	-	-	47.901	1.174	9.157
1000117	Bouw BBS Bornwird	47.222	-	-	11.805	-	-	35.417	992	12.797
1000118	Integratieverbouw bijz. basisschool Ee	48.495	-	-	5.388	-	-	43.106	1.018	6.407
1000119	Bouw bijzonder basisschool Engwierum	226.948	-	-	18.912	-	-	208.036	4.766	23.678
1000120	Aanp. KLO Hantumhuizen	15.113	-	-	2.519	-	-	12.594	317	2.836
1000121	Uitbreiding BBS Hantumhuizen	42.688	-	-	4.743	-	-	37.945	896	5.640
1000123	Integratieverbouw BBS Holwerd	30.947	-	-	3.868	-	-	27.079	650	4.518
1000124	Integratieverbouw BBS Lioessens	41.686	-	-	5.211	-	-	36.475	875	6.086
1000125	Verbouw B.B.S. Lioessens	35.449	-	-	4.431	-	-	31.018	744	5.176
1000126	Uitbreiding BBS Lioessens	56.930	-	-	5.693	-	-	51.237	1.196	6.889
1000127	Ingrijpend technisch onderhoud BBS Lioessens	16.911	-	-	2.416	-	-	14.496	355	2.771
1000129	Bijzonder basisschool Niawier lager onderw. afd.	79.383	-	-	13.230	-	-	66.152	1.667	14.898
1000130	Integratie verbouwing BBS Oosternijkerk	61.864	-	-	8.838	-	-	53.027	1.299	10.137

Activanr	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2019	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrijvingen	Aflossingen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2019	Toegerekende rente	Kapitaallasten
1000131	Alg. aanp./ingr. onderhoud BBS Oosternijkerk	38.900	-	-	12.967	-	-	25.933	817	13.783
1000133	Bouw chr. kleuter school De Regenboog	77.194	-	-	19.299	-	-	57.896	1.621	20.920
1000135	Bouw nieuwe kl. sch. Metslawier	32.720	-	-	8.180	-	-	24.540	687	8.867
1000136	Bijzondere basisschool Niawier kleuterafdeling	50.184	-	-	7.169	-	-	43.015	1.054	8.223
1000137	Grond uitbreiding BBS Ternaard	18.301	-	-	-	-	-	18.301	384	384
1000140	Kleuterschool Paesens bouw 83/84	39.411	-	-	7.882	-	-	31.529	828	8.710
1000141	Uitbreiding Groen van Prinstererschool Dokkum	86.628	-	-	9.625	-	-	77.003	1.819	11.445
1000142	Ingrijpend onderhoud Gr. v. Prinstererschool	97.116	-	-	13.874	-	-	83.242	2.039	15.913
1000143	Grond Hantumerweg 41, Dokkum	332.822	-	-	-	-	-	332.822	6.989	6.989
1000144	2de Uitbreiding CBS De Bron	132.866	-	-	5.110	-	-	127.756	2.790	7.900
1000145	Uitbreiding BBS Ternaard	48.387	-	-	4.032	-	-	44.355	1.016	5.048
1000146	Huisvesting peuterspeelzalen	46.667	-	-	7.778	-	-	38.890	980	8.758
1000147	Uitbr. chr.basisschool Tenaard peuterspeelzaal	149.245	-	-	5.740	-	-	143.505	3.134	8.874
1000148	Uitbreiding CBS Oosternijkerk met 1 lokaal	138.732	-	-	4.955	-	-	133.777	2.913	7.868
1000149	CBS Bernewird: aanvulling bouw. aanpas.	164.362	-	-	12.643	-	-	151.718	3.452	16.095
1000150	Uitbreiding 10de lokaal CBS De Bron	290.475	-	-	10.016	-	-	280.459	6.100	16.116
1000151	CBS De Rank: uitbreiding 5de lokaal	225.699	-	-	7.783	-	-	217.916	4.740	12.522
1000153	1e inr. 4e gr. CBS De Schakel Dokkum	18.947	-	-	632	-	-	18.315	398	1.029
1000154	Peuterspeelzaal CBS Ee	48.287	-	-	3.219	-	-	45.067	1.014	4.233
1000155	Peuterspeelzaal CBS Anjum	280.696	-	-	9.055	-	-	271.642	5.895	14.949
1000156	Funct. aanp. De Gearing Ee	19.733	-	-	1.233	-	-	18.500	414	1.648
1000157	Funct. aanp. De Regenboog Dokkum	102.437	-	-	6.402	-	-	96.034	2.151	8.553
1000158	Centrale huisvesting de Twine Dokkum	1.773.295	-	-	63.332	-	-	1.709.963	37.239	100.571
1000162	Verpltsing Chr. kleuterschool Ebenhaezer/De Twine	27.401	-	-	3.914	-	-	23.487	575	4.490
1000163	Integratieverbouw Ebenhaezerschool/De Twine	41.477	-	-	2.963	-	-	38.515	871	3.834
1000164	SBO De Twine Hantumerweg 28 Dokkum	182.280	-	-	45.570	-	-	136.710	3.828	49.398
1000165	CBS De Twine Hantumerweg 28 Dokkum	36.554	-	-	5.222	-	-	31.332	768	5.990
1000167	Nieuwbouw J.J. Boumanschool	3.025.074	-	-	100.836	-	-	2.924.239	63.527	164.362
1000168	Bouw gymn. lokaal boumanschool	763.593	-	-	24.632	-	-	738.961	16.035	40.668
1000169	Nieuwbouw Piter Jelles Dokkum	1.779.307	-	-	68.435	-	-	1.710.872	37.365	105.800
1000170	Nieuw / verbouw Dockinga college 1e fase Dokkum	766.074	-	-	38.304	-	-	727.771	16.088	54.391
1000171	Nieuwbouw/ verbouw Dockingacollege 2e fase	1.513.898	-	-	72.090	-	-	1.441.808	31.792	103.882
1000172	Nieuwbouw Dockingacollege 3de fase	2.466.740	-	-	112.125	-	-	2.354.615	51.801	163.926
1000173	Afronding Dockinga College (4de fase)	275.315	-	-	9.833	-	-	265.482	5.782	15.614
1000174	Bibliotheek Kobbe 1 Dokkum	142.012	-	-	28.402	-	-	113.610	2.982	31.385
1000175	Cultuur historisch kenniscentrum	1.291.756	-	-	46.134	-	-	1.245.621	27.127	73.261
1000176	Nieuwbouw muziekschool Parklaan Dokkum	1.546.017	-	-	70.274	-	-	1.475.744	32.466	102.740
1000177	Grond muziekschool Parklaan Dokkum	263.342	-	-	-	-	-	263.342	5.530	5.530
1000184	Renovatie kantine sporthal de Doelstien	1.456	-	-	485	-	-	971	31	516
1000187	Renovatie sporthal De Doelstien	113.585	-	-	7.572	-	-	106.012	2.385	9.958
1000194	Overdekt zwem- en recreatiebad te Dokkum	1.544.696	-	-	118.823	-	-	1.425.873	32.439	151.261
1000196	Kleedaccommodatie tennisbanen Ternaard	8.258	-	-	2.753	-	-	5.505	173	2.926

Activanr	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2019	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrijvingen	Aflossingen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2019	Toegerekende rente	Kapitaallasten
1000197	Huisvesting K.V. de Granaet	33.032	-	-	8.258	-	-	24.774	694	8.952
1000198	Verb.kleedruimte korfbalver. DTL Hant um	21.579	-	-	3.083	-	-	18.496	453	3.536
1000200	Uitbreiding/verbouw Admiraliteitshuis	190.882	-	-	19.088	-	-	171.794	4.008	23.097
1000202	Heteluchtketel Fiskershuske	959	-	-	480	-	-	480	20	500
1000203	Vervanging luidklok toren Hantum	7.559	-	-	945	-	-	6.615	159	1.104
1000204	De Waag, Grote Breedstraat 1 Dokkum	134.152	-	-	10.319	-	-	123.833	2.817	13.137
1000205	Schuifpuien De Waegh	3.505	-	-	438	-	-	3.067	74	512
1000209	Uitbreiding jeugdgebouw	2.792	-	-	931	-	-	1.862	59	989
1000210	Verbouw/renovatie the Sound Holwerd	21.467	-	-	3.578	-	-	17.889	451	4.029
1000211	Huisvesting peuterspeelzalen	65.087	-	-	7.232	-	-	57.855	1.367	8.599
1000735	Functionele aanpassing N. van H. school Dokkum	150.458	-	-	8.359	-	-	142.100	3.160	11.518
1000764	Functionele aanpassing CBS De Griffel, Lioessens	47.861	-	-	3.419	-	-	44.442	1.005	4.424
1001059	Sporthal MFsA in Tolhuispark	3.990.555	71.076	-	100.499	-	-	3.961.133	83.802	184.300
1001062	1e inrichting Eben Haezerschool	14.252	-	-	385	-	-	13.867	299	684
7511003	Uitbreiding gemeentehuis	53.889	-	-	10.778	-	-	43.111	1.132	11.910
7511024	Uitbreiding kleedgelegenheden Hallum	2.028	-	-	2.028	-	-	-	43	2.071
7511039	Herhuisvesting sectoren	6.642	-	-	3.321	-	-	3.321	139	3.460
7511046	Huisvesting buitendienst I	36.868	-	-	3.687	-	-	33.181	774	4.461
7511047	Huisvesting buitendienst II	87.035	-	-	6.217	-	-	80.818	1.828	8.045
7511070	Gymlokaal Hallum	283.625	-	-	11.345	-	-	272.280	5.956	17.301
7511072	Gemeentelijke sportaccommodaties 2004	67.223	-	-	2.801	-	-	64.422	1.412	4.213
7511111	Gymlokaal Burdaard	522.825	-	-	17.427	-	-	505.397	10.979	28.407
7511112	Materiaal gymlokaal Burdaard	13.473	-	-	6.736	-	-	6.736	283	7.019
7511113	Vernieuwen kleedaccommodatie Marrum	96.765	-	-	3.225	-	-	93.540	2.032	5.258
7511114	Gymlokaal Blije	384.463	-	-	11.650	-	-	372.813	8.074	19.724
7511115	Materiaal gymlokaal Blije	11.275	-	-	3.758	-	-	7.517	237	3.995
7511117	Gemeentehuis (vm politiebureau)	67.857	-	-	3.231	-	-	64.626	1.425	4.656
7512136	Kleedkamers buitensport Burdaard	398.278	-	-	14.224	-	-	384.053	8.364	22.588
7512143	Havengebouw RIA 1	105.505	-	-	3.768	-	-	101.737	2.216	5.984
7513148	Onderhoud gymlokaal Marrum (CV+dakbedekking)	19.063	-	-	2.118	-	-	16.945	400	2.518
7513151	Zonnepanelen gymlokalen Marrum	3.927	-	-	436	-	-	3.491	82	519
7513152	Vloer gymlokaal Marrum	4.605	-	-	512	-	-	4.093	97	608
7513153	Uitbreiding bliksembeveiliging gem. huis 2013	912	-	-	228	-	-	684	19	247
7513154	Uitbreiding bliksembeveiliging sporthal 2013	1.488	-	-	372	-	-	1.116	31	403
7513155	Vervanging platte daken gemeentehuis 2013	6.163	-	-	685	-	-	5.478	129	814
7513157	Vervangen asbestdak door zonnepanelen gemeente	23.347	-	-	2.594	-	-	20.753	490	3.084
7513161	Kleedkamers buitensport Blije	98.626	-	-	2.901	-	-	95.726	2.071	4.972
7515180	Vervanging sportvloer De Heechfinne	49.356	-	-	3.085	-	-	46.271	1.036	4.121
7515181	Vervangen vloerbedekking sportkantine	4.414	-	-	401	-	-	4.013	93	494
8000002	Bouw nieuw gemeentehuis	1.690.926	-	-	51.240	-	-	1.639.686	35.509	86.750
8000004	Garage reinigingsdienst	7.230	-	-	452	-	-	6.778	152	604
8000142	Uitbreiding c.q. verbouw Casimirschool1984	46.388	-	-	4.639	-	-	41.749	974	5.613

Activanr	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2019	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrijvingen	Aflossingen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2019	Toegerekende rente	Kapitaallasten
8000143	Inrichting Casimirschool 1984	5.595	-	-	622	-	-	4.973	117	739
8000155	Meubilair Casimirschool	358	-	-	358	-	-	-	8	366
8000161	Uitbreiding CBS Burum1987	25.957	-	-	2.884	-	-	23.073	545	3.429
8000162	Aanbrengen kunststof kozijnen CBSBorum	10.034	-	-	502	-	-	9.533	211	712
8000168	Kunststofkozijnen CBSBorum	1.680	-	-	560	-	-	1.120	35	595
8000172	Verbouw/uitbreiding PBS Kollum 19833117	112.144	-	-	9.345	-	-	102.799	2.355	11.700
8000174	Herstel dakrandconstructie PBS Kollum	14.835	-	-	989	-	-	13.846	312	1.301
8000176	Voorfinanciering huisvesting PBS Kollum2003	95.760	-	-	3.990	-	-	91.770	2.011	6.001
8000181	Uitbreiding 1999 KJS Kollum	36.294	-	-	1.815	-	-	34.479	762	2.577
8000190	Bouw CBS Kollumerpomp	22.883	-	-	7.628	-	-	15.255	480	8.108
8000192	Bouw kl. sch. CBS Kollumerpomp	25.342	-	-	6.336	-	-	19.007	532	6.868
8000194	Vervanging dakbedekking CBS Kollumerpomp	578	-	-	289	-	-	289	12	301
8000207	Onderwijsleerpakket +meubil. De Stapstien	10.949	-	-	547	-	-	10.401	230	777
8000209	CBS De Stapstien Skoallestrjitte 14 Kollumerzwaag	4.040	-	-	2.020	-	-	2.020	85	2.105
8000211	CBS De Hoekstien Skoallestrjitte 14 Kollumerzwaag	1.224	-	-	153	-	-	1.071	26	179
8000215	Uitbreiding CBS Munnekezijl 1978	2.338	-	-	2.338	-	-	-	49	2.387
8000218	Renovatie CBS Munnekezijl	6.937	-	-	347	-	-	6.590	146	493
8000230	Dakbedekking CBS Oudwoude	13.393	-	-	638	-	-	12.755	281	919
8000239	Meubilair en leerpakket CBS Triemen	1.118	-	-	279	-	-	838	24	303
8000245	Uitbreiding de SennaerKollum	48.600	-	-	2.700	-	-	45.900	1.021	3.721
8000246	Vervanging timmerwerkpl. De Sennaer Kollum	29.144	-	-	1.619	-	-	27.525	612	2.231
8000247	Dak rijwielstalling +groot onderhoud Sennaer	48.172	-	-	2.409	-	-	45.763	1.012	3.420
8000248	Parkeervoorzieningen Lauwers College	13.065	-	-	1.005	-	-	12.060	274	1.279
8000265	Bouw sporthal Kollum	77.761	-	-	4.860	-	-	72.901	1.633	6.493
8000272	Bouw gymnastieklokaalBaensein	11.900	-	-	1.488	-	-	10.412	250	1.737
8000276	Bouw nieuwe sportaccommodatie Kol.zwaag	245.610	-	-	15.351	-	-	230.260	5.158	20.508
8000332	Gebouw + garages reinigingsdienst	50.676	-	-	4.223	-	-	46.453	1.064	5.287
8000436	Renovatie sporthal Kollum 2005	85.473	-	-	7.770	-	-	77.703	1.795	9.565
8000448	Exploitatie MFC Oostenburg	4.290	-	-	4.290	-	-	-	90	4.380
8000507	Kozijnen De WegwijzerKollumerpomp	11.399	-	-	1.900	-	-	9.499	239	2.139
8000508	Kozijnen Lauwers College Kollum	9.871	-	-	1.645	-	-	8.226	207	1.852
8000552	Uitbreiding/herinrichting LauwersCollege	71.400	-	-	8.400	-	-	63.000	1.499	9.899
8000583	Stallingsruimte machines Trion	24.807	-	-	1.711	-	-	23.096	521	2.232
8000591	Wasplaats gemeentewerken	14.471	-	-	3.216	-	-	11.255	304	3.520
8000597	Renovatie douches Vander Bijhal	21.681	-	-	3.942	-	-	17.739	455	4.397
8000623	Overkapping opslagvakken Overlaadstation	15.286	-	-	986	-	-	14.299	321	1.307
8000653	Renovatie en nieuwbouwDe Stapstien	681.760	-	-	41.319	-	-	640.441	14.317	55.636
8000654	Dakbedekking De Stapstien	21.232	-	-	988	-	-	20.245	446	1.434
8000657	Vervangen aanbouw en hoofdingang Op deHoogte	37.307	-	-	2.132	-	-	35.176	783	2.915
8000664	Onderw.kund. aanp. DeTarissing	19.082	-	-	1.231	-	-	17.851	401	1.632
8000665	Onderw.kund. aanp. DeWegwijzer	12.106	-	-	781	-	-	11.325	254	1.035
8000695	MFA Westergeest-Triemen (gebouw)	2.894.800	-	-	89.071	-	-	2.805.729	60.791	149.862

Activanr	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2019	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrijvingen	Aflossingen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2019	Toegerekende rente	Kapitaallasten
8000710	Zonnepanelen gemeentehuis en loods	17.920	-	-	2.389	-	-	15.531	376	2.766
8000711	Zonnepanelen brandweerkazerne	5.688	-	-	758	-	-	4.929	119	878
8000712	Zonnepanelen gymzaal Baensein	5.762	-	-	768	-	-	4.994	121	889
8000728	Renovatie cbs Prins Bernhard	444.196	-	-	19.313	-	-	424.883	9.328	28.641
8000832	Aankoop Timmerwerf 6,Kollum	11.674	-	-	3.891	-	-	7.783	245	4.137
		40.099.190	71.076	-	2.038.065	-	-	38.132.202	842.083	2.880.147
MVA-EN-Grond, Weg- en Waterbouwk.										
1000215	vervanging abri's 2011	7.103	-	-	888	-	-	6.215	149	1.037
1000216	Fietsstroken Hantumerweg	44.960	-	-	3.211	-	-	41.749	944	4.156
1000218	Ontsluitingsweg school Bomwird	40.583	-	-	2.536	-	-	38.047	852	3.389
1000219	Bouw parkeergarage `t Panwurk Dokkum	93.786	-	-	46.893	-	-	46.893	1.970	48.863
1000220	Aanlegvoorziening Lits-Lauwersmeerroute	204.601	-	-	15.739	-	-	188.863	4.297	20.035
1000221	Aanlegvoorziening D.N.Z. Lits-Lauwersmeerroute	16.471	-	-	1.497	-	-	14.973	346	1.843
1000888	Uitvoeren wijkvisie Hoedemakerspolder	214.920	359.691	42.271	-	-	-	532.340	4.513	4.513
7511018	Uitbreiding sportveld Blije	9.250	-	-	841	-	-	8.409	194	1.035
7511020	Uitbreiding sportterrein Ferwert	26.017	-	-	2.168	-	-	23.848	546	2.714
7511022	Nieuw sportterrein Hallum	15.752	-	-	213	-	-	15.539	331	544
7511023	Uitbreiding sportterrein Hallum	16.602	-	-	1.509	-	-	15.093	349	1.858
7511025	Uitbreiding sportveld Marrum	6.881	-	-	626	-	-	6.255	144	770
7511069	Integraal herontwikkelingsplan Ginnum	37.494	-	-	2.678	-	-	34.816	787	3.465
7512134	Aanleg tennisbanen Burdaard	68.945	-	-	3.830	-	-	65.114	1.448	5.278
7512135	Aanleg kunstgrasveld Burdaard	114.176	-	-	6.343	-	-	107.833	2.398	8.741
7512139	Nieuw sportterrein Burdaard	155.554	-	-	4.714	-	-	150.840	3.267	7.980
7512146	Aanleg kunstgrasveld Blije	110.724	-	-	6.151	-	-	104.572	2.325	8.477
7512147	Nieuw sportterrein Blije	85.182	-	-	2.581	-	-	82.601	1.789	4.370
7514168	Fietspad en brug haventerrein Burdaard	63.543	-	-	3.177	-	-	60.366	1.334	4.512
8000254	Aanleg sportveld Oudwoude 1967/70	227	-	-	227	-	-	-	5	232
8000255	Uitbreiding sportvelden Burum-Halfweg	6.559	-	-	1.093	-	-	5.466	138	1.231
8000256	Aanleg sportvelden Oudwoude 1972/73	3.785	-	-	1.262	-	-	2.523	79	1.341
8000257	Reconstructie sportvelden Kollumerzwaag	812	-	-	116	-	-	696	17	133
8000311	Verplaatsing hertenkamp Kollum	68.214	-	-	8.527	-	-	59.687	1.432	9.959
8000315	Voorzieningen waterrecreatie jachthaven Kollum	3.128	-	-	782	-	-	2.346	66	848
8000316	Ligplaatsen Prellaewei Westergeest	2.464	-	-	411	-	-	2.054	52	462
8000385	Aanleg fietspad Van Limburg Stirumweg	30.153	-	-	3.015	-	-	27.137	633	3.648
8000386	Parkeervoorzieningen in woonstraten	16.900	-	-	1.690	-	-	15.210	355	2.045
8000398	Verdiepen Zijlsterrijd	69.428	-	-	5.786	-	-	63.643	1.458	7.244
8000438	Reconstructie FoarweiKollumerzwaag	460.765	-	-	41.888	-	-	418.878	9.676	51.564
8000517	Ontvlechting openbareverlichting(masten 2005)	152.009	-	-	21.716	-	-	130.293	3.192	24.908
8000527	Brug Kollumerverlaat (Oudwoude-Veenklooster)	37.283	-	-	2.762	-	-	34.521	783	3.545
8000529	Verbeteren fietspad Paradyskeradyske	33.624	-	-	2.491	-	-	31.133	706	3.197
8000530	Vervanging openbare verlichting (2007)	21.544	-	-	2.535	-	-	19.009	452	2.987
8000621	Containeropstelplaatsen Overlaadstation	18.990	-	-	3.453	-	-	15.537	399	3.852

Activanr	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2019	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrijvingen	Aflossingen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2019	Toegerekende rente	Kapitaallasten
8000622	Bestrating Overlaadstation	14.062	-	-	2.557	-	-	11.505	295	2.852
8000629	Walbeschoeiing Van Broersmastraat	33.644	-	-	2.171	-	-	31.474	707	2.877
8000682	Herinrichting milieustraat	115.827	-	-	5.560	-	-	110.267	2.432	7.992
8000752	Aanschaf zinktoestel	4.742	-	-	499	-	-	4.243	100	599
8000793	Reconstructie Tolhuis	205.597	-	-	11.113	-	-	194.484	4.317	15.431
8000794	Reconstructie Oostenburgstraat	120.677	-	-	5.613	-	-	115.065	2.534	8.147
8000795	Reconstructie Beatrixstraat	36.040	-	-	1.676	-	-	34.363	757	2.433
		2.789.016	359.691	42.271	232.537	-	-	2.873.900	58.569	291.106

MVA-EN-Vervoermiddelen

0000002	Aanschaf Oanhekker	-	28.374	-	-	-	-	28.374	-	-
1018080	Groupil G4 transporter (zwerfafval)	14.965	-	-	1.497	-	-	13.468	314	1.811
9017000	VW transporter (9-VDN-12)	-	1.300	-	-	-	-	1.300	27	27
9017001	Volkswagen (timmerbus) (4-VBK-33)	-	7.081	-	2.491	-	-	4.591	149	2.639
9017002	Fiat Ducato CNG (VF-200-D)	-	19.039	-	5.633	-	-	13.407	400	6.032
9017003	Fiat Doblo aardgas (16-VTV-8)	-	1.000	-	-	-	-	1.000	21	21
9017004	Iveco 29L13D (VD-277-Z)	-	16.887	-	3.773	-	-	13.114	355	4.128
9017005	Opel Combo CNG (VD-498-T)	-	9.142	-	2.043	-	-	7.100	192	2.235
9017006	Iveco 29L13D (VD-987-X)	-	16.887	-	3.773	-	-	13.114	355	4.128
9017007	Renault Kangoo ZE (VF-350-D)	-	8.842	-	1.976	-	-	6.867	186	2.161
9017008	Opel Combo CNG (VD-499-T)	-	9.142	-	2.043	-	-	7.100	192	2.235
9017009	Renault Kangoo ZE Maxi (VF-360-B)	-	9.721	-	2.171	-	-	7.550	204	2.375
9017010	Opel Combo CNG (VD-497-T)	-	9.152	-	2.041	-	-	7.111	192	2.233
9017011	Opel Combo CNG (VD-496-T)	-	9.152	-	2.041	-	-	7.111	192	2.233
9017012	Opel Combo CNG (VF-469-R)	-	9.239	-	2.064	-	-	7.175	194	2.259
9017013	Piaggio Porter (VF-700-G, electrisch)	-	6.493	-	1.434	-	-	5.058	136	1.571
9017014	Iveco 29L13D (VD-614-T)	-	16.528	-	3.833	-	-	12.695	347	4.180
9017015	Iveco 29L13D (VF-815-D)	-	16.887	-	3.773	-	-	13.114	355	4.128
9017016	Fiat Ducato CNG (VF-201-D)	-	18.662	-	4.170	-	-	14.492	392	4.562
9017017	Iveco 29L13D (VD-759-T)	-	16.887	-	3.773	-	-	13.114	355	4.128
9017018	Fiat Ducato 2.3MJ (VD-511-S)	-	10.975	-	2.452	-	-	8.523	231	2.683
9017019	Fiat Ducato CNG (VF-200-D)	-	18.662	-	8.340	-	-	10.322	392	8.732
9017020	Fiat Fiorino (9-VSF-42)	-	6.886	-	1.413	-	-	5.473	145	1.558
9017021	Fiat Doblo Cargo (9-VSF-53)	-	9.694	-	2.015	-	-	7.679	204	2.219
9017023	Toyota Dyna Kipper (VG-805-R)	-	415	-	-	-	-	415	9	9
9017024	VW transporter (8-VDN-76)	-	1.300	-	-	-	-	1.300	27	27
9017025	Nissan electric (VL-774-L)	-	15.703	-	1.963	-	-	13.740	330	2.293
9017026	Fiat Doblo Cargo	-	10.866	-	2.717	-	-	8.150	228	2.945
9017027	Citroë C1 Hatchback (8-KDN-01)	-	5.266	-	214	-	-	5.052	111	324
9017029	DAF 75 CF 310 met kraan (BZ-VD-91)	-	51.212	-	17.071	-	-	34.141	1.075	18.146
9017033	Iveco 40 C 13 (37-BBV-7)	-	16.763	-	3.866	-	-	12.897	352	4.218
9017034	Iveco 40 C 13 (47-BBX-2)	-	14.786	-	3.410	-	-	11.376	310	3.720
9017035	Scania P320 met kraan (48-BFK-4)	-	107.393	-	16.864	-	-	90.529	2.255	19.119

Activanr	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2019	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrijvingen	Aflossingen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2019	Toegerekende rente	Kapitaallasten
9017036	Iveco 40 C 14 G (64-BBT-8)	-	16.715	-	3.100	-	-	13.615	351	3.451
9017037	Iveco 40 C 13 D (63-BBT-8)	-	17.847	-	3.310	-	-	14.537	375	3.684
9017041	MC Cormick CX65L	-	8.600	-	-	-	-	8.600	181	181
9017042	Trekker MF5445	-	5.200	-	-	-	-	5.200	109	109
9017043	Valtra Type 162ECO Versu	-	9.500	-	-	-	-	9.500	200	200
9017044	Fendt 207 Vario (GW-015)	-	40.251	-	5.750	-	-	34.501	845	6.595
9017045	Fendt 208 Vario (GW-016)	-	46.458	-	6.764	-	-	39.694	976	7.739
9017046	Fendt 208 Vario (GW-017)	-	46.438	-	6.760	-	-	39.677	975	7.736
9017047	Veegmachine sportvelden (Kugelman)	-	1.171	-	1.171	-	-	-	25	1.196
9017052	Ransomes circelmaaier HR3300T (GW-004)	-	7.870	-	3.935	-	-	3.935	165	4.100
9017056	Vervanging DAF 75 zijbelader 2 (BX-LV-70,BX-LV-71)	-	30.000	-	30.000	-	-	-	630	30.630
9017058	Vervanging kolkenzuiger (BF-BF-52)	-	227.154	-	25.821	-	-	201.333	4.770	30.591
9017061	Shovel L45G	-	57.091	-	7.820	-	-	49.271	1.199	9.019
9017067	Kusters hoogwerker, type S15-SP	-	25.692	-	5.139	-	-	20.554	540	5.678
9017069	Iveco 260 (36-BDR-5)	-	61.920	-	20.640	-	-	41.280	1.300	21.940
9017070	Iveco eurtracker (93-BHV-7)	-	101.992	-	20.398	-	-	81.594	2.142	22.540
9017071	Iveco Daily, 65C15 (BX-RB-47)	-	6.659	-	6.659	-	-	-	140	6.799
9017072	Peugeot Boxer 2.2 HDI (7-VRL-27)	-	6.571	-	3.285	-	-	3.285	138	3.423
9017073	Iveco Daily 40c15 (33-BHS-1)	-	24.533	-	3.505	-	-	21.028	515	4.020
9017075	New Holland T6020	-	9.740	-	9.740	-	-	-	204	9.944
9017076	John Deere Gator	-	11.994	-	2.999	-	-	8.996	252	3.250
9017086	Renault Trafic	-	10.808	-	5.404	-	-	5.404	227	5.631
9017087	Renault Trafic	-	10.808	-	5.404	-	-	5.404	227	5.631
9017090	Chemo auto	-	41.329	-	5.904	-	-	35.425	868	6.772
9017091	Bestelbus stratenmakers	-	39.159	-	7.832	-	-	31.327	822	8.654
9017092	Bestelauto wegen	-	3.270	-	1.635	-	-	1.635	69	1.704
9017094	MAN TGS met kraan	-	127.281	-	31.820	-	-	95.461	2.673	34.493
9017096	Fendt 206S	-	10.125	-	5.063	-	-	5.063	213	5.275
9017097	Fendt 312	-	65.981	-	10.997	-	-	54.984	1.386	12.383
9017101	Daf zijbelader	-	38.498	-	19.249	-	-	19.249	808	20.057
9017102	Scania	-	30.333	-	30.333	-	-	-	637	30.970
9017105	Kraan en aanhanger	-	19.396	-	2.771	-	-	16.625	407	3.178
9017107	Schaftwagen	-	20.054	-	4.011	-	-	16.043	421	4.432
9017109	3 aanhangers plantsoenen	-	2.126	-	2.126	-	-	-	45	2.170
9017110	2 aanhangers	-	4.593	-	2.297	-	-	2.297	96	2.393
9017111	Aanhanger begraafplaatsen	-	4.156	-	594	-	-	3.562	87	681
9017113	Strooivrachtauto	-	3.378	-	1.689	-	-	1.689	71	1.760
9017120	3 Hapert aanhangwagens 98-WS-KH/94-WS-KK/99-	-	15.341	-	-	-	-	15.341	322	322
9018000	Fuso Canter (VBX-59-K)	-	31.049	-	-	-	-	31.049	-	-
9018003	Massey Ferguson 5710 S (trekker)	-	77.008	-	-	-	-	77.008	-	-
9018098	Iveco Daily 35S12 (V-706-KK)	-	43.959	-	-	-	-	43.959	715	715
9018099	Iveco Daily 35S12 (V-708-KK)	-	43.959	-	-	-	-	43.959	715	715

Activanr	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2019	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrijvingen	Aflossingen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2019	Toegerekende rente	Kapitaallasten
9018100	Iveco Daily 35S12 (V-709-KK)	-	43.959	-	-	-	-	43.959	715	715
		14.965	1.950.299	-	412.773	-	-	1.552.491	37.781	450.554
MVA-EN-Machines, apparaten en instal										
1000340	Keukenapparatuur gemeentehuis	1.853	-	-	927	-	-	927	39	966
1000341	Vandiktebank	3.701	-	-	740	-	-	2.960	78	818
1000388	Schrobmachine de Trimmer	2.073	-	-	1.037	-	-	1.037	44	1.080
1000390	schrobmachine de Doelstien 2011	461	-	-	461	-	-	-	10	471
1000790	Database server	5.319	-	-	5.319	-	-	-	112	5.431
1000819	Camerasysteem raadszaal	2.671	-	-	890	-	-	1.781	56	946
1000877	Lift Dockinga College	38.503	-	-	2.750	-	-	35.753	809	3.559
1000935	Zonnepanelen Gymlokaal Kapellaan, Dokkum	3.369	-	-	842	-	-	2.527	71	913
1000936	Zonnepanelen Gymlokaal Ljurk 2, Dokkum	2.693	-	-	673	-	-	2.020	57	730
1000937	Zonnepanelen Gymlokaal Mužnebuorren Anjum	2.182	-	-	546	-	-	1.637	46	591
1000938	Zonnepanelen G. Japiksstrjitte, Ternaard	2.719	-	-	680	-	-	2.039	57	737
1000952	CV-ketel Brokmui 62, Dokkum	17.150	-	-	1.225	-	-	15.925	360	1.585
1000957	Koffiecomers	10.259	-	-	2.052	-	-	8.207	215	2.267
1001113	Geluidsinstallatie raadszaal	10.669	-	-	1.067	-	-	9.602	224	1.291
1018075	Energiebesparende maatregelen Tolhuispark	80.744	12.183	-	-	-	-	92.926	1.696	1.696
1018076	Energiebesparende maatregelen Doelstien	160.552	31.846	-	-	-	-	192.398	3.372	3.372
7511059	Lichtmasten sportveld Hallum	3.808	-	-	476	-	-	3.332	80	556
7511060	Lichtinstallatie sportcomplex Ferwert	5.400	-	-	600	-	-	4.800	113	713
7511064	Lichtmasten sportveld Marrum	1.190	-	-	297	-	-	893	25	322
7511067	Lichtmasten sportvelden Ferwert	996	-	-	249	-	-	747	21	270
7511068	Lichtinstallatie sportveld Hallum	3.213	-	-	357	-	-	2.856	67	424
7511104	Energiebesparende maatregelen gemeentehuis	30.105	-	-	5.018	-	-	25.088	632	5.650
7511105	Energiebesparende maatregelen sporthal	9.442	-	-	1.717	-	-	7.726	198	1.915
7513160	Vervangen CV installatie gemeentehuis	17.950	-	-	1.795	-	-	16.155	377	2.172
7516191	CV installatie 2016	26.079	-	-	2.371	-	-	23.708	548	2.919
7518012	Energiebesparende maatregelen sporthal Heechfinn	83.409	148.255	-	-	-	-	231.664	1.752	1.752
8000606	Bliksembeweiliging gemeentehuis	656	-	-	656	-	-	-	7	663
8000640	Aanschaf tankinstallatie	4.084	-	-	628	-	-	3.456	86	714
8000703	Stratos afzetstrooier (west)	8.499	-	-	3.399	-	-	5.099	178	3.578
8000704	Stratos afzetstrooier (oost)	7.835	-	-	3.134	-	-	4.701	165	3.299
8000706	Zoutstrooier fietspaden	4.974	-	-	1.989	-	-	2.984	104	2.094
8000707	Sneeuwploeg fietspaden	2.081	-	-	462	-	-	1.619	44	506
8000708	Sneeuwbezem fietspaden	2.168	-	-	867	-	-	1.301	45	912
8000709	Sneeuwploeg Oosthoek	3.638	-	-	808	-	-	2.829	76	885
9017038	9 sets beveiligingsborden vrachtwagens	-	10.872	-	1.553	-	-	9.319	228	1.781
9017039	Iveco Daily 75 C 15 H met kraan (59-BHH-1)	-	63.265	-	7.221	-	-	56.044	1.329	8.549
9017040	Iveco Daily 75 C 15 H met kraan (23-BHH-3)	-	63.265	-	7.221	-	-	56.044	1.329	8.550
9017049	Ransomes HR300 frontmaaier	-	10.136	-	5.068	-	-	5.068	213	5.281
9017050	Ransomes hydraulic 5/7 MK4	-	8.074	-	4.037	-	-	4.037	170	4.206

Activanr	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2019	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrijvingen	Aflossingen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2019	Toegerekende rente	Kapitaallasten
9017051	Bolwerkmaaier (Spider)	-	5.569	-	2.784	-	-	2.784	117	2.901
9017053	Ransome cirkelmaaier 960	-	67.769	-	11.295	-	-	56.474	1.423	12.718
9017054	Husqvana P525 frontmaaier	-	5.319	-	2.660	-	-	2.660	112	2.771
9017060	6 bebakingswagens tbv veiligheid	-	13.118	-	2.624	-	-	10.495	276	2.899
9017063	Zoutstrooier Rasco Solid 2.5 +enkele as aanh.wage	-	12.375	-	2.063	-	-	10.313	260	2.322
9017064	Zoutstrooier Rasco Solid 1.2	-	10.000	-	1.667	-	-	8.333	210	1.877
9017065	Rasco Solid Xm 1.1 aanhangwagen (49-WJ-ZD)	-	12.500	-	2.500	-	-	10.000	263	2.763
9017066	Zoutstrooier Stratos B40-36 VCLN 490	-	5.150	-	2.575	-	-	2.575	108	2.683
9017077	Karcher	-	33.033	-	16.517	-	-	16.517	694	17.210
9017078	Karcher	-	32.013	-	16.006	-	-	16.006	672	16.679
9017079	Votex Jumbo 230	-	9.837	-	2.459	-	-	7.377	207	2.666
9017080	Sneeuwplougen Nido SNK	-	2.713	-	904	-	-	1.809	57	961
9017081	Sneeuwploug (Jongerius)	-	8.498	-	773	-	-	7.725	178	951
9017098	Cirkelmaaier (sportvelden)	-	7.331	-	7.331	-	-	-	154	7.485
9017099	Cirkelmaaier (west)	-	17.443	-	17.443	-	-	-	366	17.809
9017100	Veegmachine	-	14.575	-	2.082	-	-	12.492	306	2.388
9017103	Blaas zuig opbouw	-	3.239	-	1.620	-	-	1.620	68	1.688
9017104	Rolbezem bij veegauto	-	2.004	-	1.002	-	-	1.002	42	1.044
9017106	Kipper	-	7.597	-	1.519	-	-	6.078	159	1.679
9017108	Materieel veilig werken	-	5.899	-	1.966	-	-	3.933	124	2.090
9017114	Klepelmaaier (tractor wegen)	-	16.100	-	16.100	-	-	-	338	16.438
9017119	Zoutstrooier Syntos	-	15.750	-	1.750	-	-	14.000	331	2.081
9018018	Vervangen klepelveegmachine/combi maaimachine	-	34.880	-	-	-	-	34.880	-	-
9018031	Vervangen Combi maaimachine STH Panda 1805	-	46.468	-	-	-	-	46.468	-	-
9018074	Roberine F3 klepelmaaier	-	56.646	-	-	-	-	56.646	1.190	1.190
9018078	Vervangen veegmachine sportvelden(Kugelman)	-	17.420	-	-	-	-	17.420	366	366
9018081	Vervangen Ransomes maaier (oost/centrum)	-	77.210	-	-	-	-	77.210	-	-
9018101	Veegmachine Dan/Don	-	71.877	-	7.188	-	-	64.689	1.509	8.697
		560.446	960.225	-	191.960	-	-	1.328.712	24.559	216.519
MVA-EN-Ov materiele vaste activa										
1000396	Vervanging publieksbalie	31.670	-	-	5.278	-	-	26.391	665	5.943
1000410	Pandenkaart (tbv BAG)	3.618	-	-	1.809	-	-	1.809	76	1.885
1000433	Eerste inrichting uitbreiding Burgerschool	17.342	-	-	867	-	-	16.475	364	1.231
1000434	Eerste inriching speellokaal De Tsjelke Holwerd	4.060	-	-	185	-	-	3.876	85	270
1000435	1e inrichting kleedlokaal B.L.S. Hantumhuizen	4.578	-	-	763	-	-	3.815	96	859
1000436	Inrichting 6e groep BBS Ternaard	6.220	-	-	444	-	-	5.775	131	575
1000437	Inrichting Noodlokalen Ebenhaezerschool Dokkum	6.394	-	-	711	-	-	5.684	134	845
1000438	Inrichting groepsruimte BBS Ternaard	4.474	-	-	895	-	-	3.580	94	989
1000439	Inrichting uitbreiding De Bron	8.273	-	-	318	-	-	7.955	174	492
1000440	1e Inrichting 6e groep Harspit Ternaard	10.486	-	-	524	-	-	9.962	220	744
1000441	1e inrichting 5e groep BBS Oosternijkerk	7.506	-	-	577	-	-	6.929	158	735
1000442	Inrichting lokaal De Bron Dokkum	5.678	-	-	237	-	-	5.441	119	356

Activanr	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2019	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrijvingen	Aflossingen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2019	Toegerekende rente	Kapitaallasten
1000443	Inrichting groepsruimte BBS Hantumhuizen	5.481	-	-	1.096	-	-	4.385	115	1.211
1000444	Inrichting groepsruimte BBS Oosternijkerk	5.516	-	-	1.103	-	-	4.412	116	1.219
1000445	Inventaris Eben H.school (o.b.v.7 groep)	9.890	-	-	1.413	-	-	8.477	208	1.621
1000446	SBO De Twine Hantumerweg 28 Dokkum	4.964	-	-	382	-	-	4.582	104	486
1000447	SBO De Twine Hantumerweg 28 Dokkum	7.401	-	-	463	-	-	6.939	155	618
1000449	SBO De Twine Hantumerweg 28 Dokkum	6.953	-	-	331	-	-	6.622	146	477
1000450	Stoelen en tafels sporthallen Tr/Do	6.305	-	-	901	-	-	5.405	132	1.033
1000451	Verbouw- en inrichtingskosten BVG	27.382	-	-	9.127	-	-	18.255	575	9.702
1000558	Meubilair vergaderruimtes gemeentekantoor	15.233	-	-	1.269	-	-	13.964	320	1.589
1000703	Bureaus gemeentehuis	18.980	-	-	4.745	-	-	14.235	399	5.143
1000754	1e inrichting 13e groep J.J. Boumanschool	22.840	-	-	692	-	-	22.148	480	1.172
1000820	Stemhokjes en -bussen	5.996	-	-	2.998	-	-	2.998	126	3.124
1000876	WMO Hulpmiddelen	651.000	-	-	-	-	-	651.000	13.671	13.671
1000964	Basisregistratie Grootchalige Topografie	1.942	-	-	486	-	-	1.457	41	526
1000986	Begroten en Verantwoorden (B&V)	4.266	-	-	4.266	-	-	-	90	4.356
1001056	Noodstroomaggregaat	50.271	-	-	4.189	-	-	46.081	1.056	5.245
1016000	inventaris voormalig streekarchief	83.250	-	-	3.620	-	-	79.630	1.748	5.368
7511008	OBS Ferwert	553.948	-	-	25.765	-	-	528.183	11.633	37.398
7511009	OBS Hallum	482.325	-	-	22.434	-	-	459.891	10.129	32.563
7511011	CBS Blije	29.938	-	-	5.988	-	-	23.950	629	6.616
7511012	CBS Ferwert	223.931	-	-	15.995	-	-	207.936	4.703	20.698
7511013	CBS Marrum	138.206	-	-	17.276	-	-	120.930	2.902	20.178
7511014	CBS Reitsum	493.968	-	-	22.453	-	-	471.514	10.373	32.826
7511015	Geref.Basisschool Blije	109.846	-	-	6.865	-	-	102.981	2.307	9.172
7511049	CBS Hallum	678.017	-	-	37.668	-	-	640.349	14.238	51.906
7511077	Peuterspeelzaal Ferwert	85.706	-	-	3.296	-	-	82.410	1.800	5.096
7511094	Nieuwbouw CBS Burdaard	1.210.786	-	-	40.359	-	-	1.170.426	25.426	65.786
7517000	Bijdrage onderwijshuisvesting CBS Aasterage Marru	95.000	-	-	5.000	-	-	90.000	1.995	6.995
7518014	Hulpmiddelen WMO	210.043	-	-	-	-	-	210.043	4.411	4.411
8000003	Inventaris/apparatuurnieuw gemeentehuis	289.208	-	-	72.302	-	-	216.906	6.073	78.375
8000055	Brandkranen buitengebied	11.368	-	-	2.274	-	-	9.094	239	2.512
8000335	Aanpassing opslag-overlaadstation	144.585	-	-	18.073	-	-	126.512	3.036	21.109
8000336	Extrta krediet overlaadstation	26.456	-	-	6.614	-	-	19.842	556	7.170
8000600	Dorpsbewegwijzering	1.301	-	-	1.301	-	-	-	14	1.315
8000732	Aankoop hulpmiddelen Wmo	315.470	-	-	-	-	-	315.470	6.625	6.625
8000796	Aanschaf schrobmachinesporthal	4.008	-	-	891	-	-	3.117	84	975
9017022	17 sets veiligheidsbebording	-	15.852	-	3.170	-	-	12.682	333	3.503
9017059	Schaftwagen (D, Trion)	-	2.296	-	459	-	-	1.837	48	507
		6.142.079	18.148	-	357.872	-	-	5.802.355	129.351	487.223
MVA-EN-HEFF-Grond, Weg- en Waterbouwk.										
1000044	Uitbreiding columbarium begr.plaats Lindenhof	9.003	-	-	2.251	-	-	6.753	189	2.440
1000224	Compostering terrein Birdaarderstraatweg Dokkum	38.671	-	-	4.834	-	-	33.838	812	5.646

Activanr	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2019	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrijvingen	Aflossingen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2019	Toegerekende rente	Kapitaallasten
1000225	Verplaatsing composteerterrein	5.370	-	-	895	-	-	4.475	113	1.008
1000228	Riolering gedeelte Birdaarderstraatweg	11.635	-	-	11.635	-	-	-	244	11.879
1000229	Aanpassen riooloverstorten	123.831	-	-	30.958	-	-	92.873	2.600	33.558
1000230	Verb. riolering Hoedemakerspolder 1e fase	78.296	-	-	19.574	-	-	58.722	1.644	21.218
1000231	Verb. riolering Hoedemakerspolder 2de fase	90.546	-	-	18.109	-	-	72.437	1.902	20.011
1000232	Aanleg 2 bergbezinkbassins te Dokkum	193.906	-	-	32.318	-	-	161.588	4.072	36.390
1000233	Verb. riolering Hoedemakerspolder 3de fase	160.881	-	-	26.814	-	-	134.068	3.378	30.192
1000234	Riolering dorpskom Oostrum	37.372	-	-	2.198	-	-	35.174	785	2.983
1000235	Bergbezinkbassins	9.203	-	-	1.150	-	-	8.053	193	1.344
1000236	Bergingsriool Stasjonswei Hantum	16.016	-	-	1.456	-	-	14.560	336	1.792
1000237	Bergingsriool/kelder Nesserwei Ternaard	116.393	-	-	8.953	-	-	107.439	2.444	11.398
1000238	Bergingsriool/kelder Metslawier	185.193	-	-	14.246	-	-	170.947	3.889	18.135
1000239	Bergingsriool Tibsterwei Ee	80.712	-	-	7.337	-	-	73.374	1.695	9.032
1000240	Riolering Hantumhuizen	106.238	-	-	11.804	-	-	94.434	2.231	14.035
1000241	Riolering/bergbezinkbassin Holwerd	515.700	-	-	32.231	-	-	483.468	10.830	43.061
1000242	Overstortleiding/bergbezinkvoorziening Moddergat	118.490	-	-	11.849	-	-	106.641	2.488	14.337
1000243	Overstortleiding/bergbezinkvoorziening Nes	131.431	-	-	11.948	-	-	119.483	2.760	14.708
1000244	Overstortleiding/bergbezinkvoorziening Niawier	111.799	-	-	10.164	-	-	101.635	2.348	12.511
1000245	Overstortleiding/bergbezinkbassin Oosternijkerk	186.928	-	-	18.693	-	-	168.236	3.925	22.618
1000246	Overstortleiding/bergbezinkvoorziening Paesens	116.145	-	-	11.614	-	-	104.530	2.439	14.053
1000247	Rioolgemaal/overstortput Visbuurt	27.034	-	-	1.502	-	-	25.532	568	2.070
1000248	Overstortleiding/bergbezinkvoorziening Wierum	194.186	-	-	14.937	-	-	179.249	4.078	19.015
1000249	Aansluiting div. woningen binnen de bebouwde kom	159.359	-	-	12.258	-	-	147.101	3.347	15.605
1000250	Aansluiting div. woningen buiten de bebouwde kom	708.526	-	-	54.502	-	-	654.024	14.879	69.381
1000251	Aanpassing riolering Raard	24.673	-	-	1.371	-	-	23.302	518	1.889
1000252	Afkoppelen schoon water op diverse plaatsen	67.537	-	-	6.754	-	-	60.783	1.418	8.172
1000253	Overstorten/bergbezinkvoorziening Anjum	326.464	-	-	25.113	-	-	301.351	6.856	31.968
1000254	Aanpassing riool/bergbezinkvoorziening Brantgum	88.037	-	-	8.003	-	-	80.033	1.849	9.852
1000255	Vervangen riool/bergbezinkvoorziening Ee	83.490	-	-	9.277	-	-	74.213	1.753	11.030
1000256	Overstortklep/uitdiepen sloot Engwierum	10.606	-	-	707	-	-	9.899	223	930
1000257	Overstortleiding/bergbezinkvoorziening Hantum	43.089	-	-	4.788	-	-	38.301	905	5.692
1000258	Overstortleiding/bergbezinkvoorziening Lioessens	151.914	-	-	13.810	-	-	138.103	3.190	17.001
1000259	Overstortleiding/bergbezinkvoorziening Metslawier	30.632	-	-	2.785	-	-	27.847	643	3.428
1000260	Overstortleiding/bergbezinkvoorziening Ternaard	46.772	-	-	4.252	-	-	42.520	982	5.234
1000261	Aanpassing riolering Oostmahorn	311.878	-	-	23.991	-	-	287.888	6.549	30.540
1000262	Aanpassing rioolstelsel Jantjeszeepolder	6.260	-	-	391	-	-	5.868	131	523
1000263	Riolering Watertorenbuurt 2de fase	42.808	-	-	4.281	-	-	38.527	899	5.180
1000264	Riolering recreatieproject Oostmahorn	42.277	-	-	21.139	-	-	21.139	888	22.026
1000265	Afkoppelen regenwater Groen v.Pr.-school	2.397	-	-	240	-	-	2.158	50	290
1000266	Afkoppelen regenwater sp.hal De Trimmer	0	-	-	-	-	-	0	-	-
1000267	Persleiding en gemalen Fugellan	223.140	-	-	22.314	-	-	200.826	4.686	27.000
1000268	Afkoppelen regenwater Burgerschool	10.003	-	-	1.000	-	-	9.003	210	1.210

Activanr	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2019	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrijvingen	Aflossingen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2019	Toegerekende rente	Kapitaallasten
1000269	Afkoppelen regenwater de Hoeksteen	7.090	-	-	645	-	-	6.446	149	793
1000270	Uitbreiden overstortvijver Hoedemakerspolder	596.797	-	-	33.155	-	-	563.641	12.533	45.688
1000271	Afkoppelen regenwater Metslawier	27.711	-	-	2.132	-	-	25.579	582	2.713
1000272	Regenwaterriool Fonteinstrij/Beyertstrijtte	108.006	-	-	6.000	-	-	102.006	2.268	8.268
1000274	Renoveren 6 rioolleidingen Rondweg-west	83.890	-	-	5.243	-	-	78.647	1.762	7.005
1000276	Maatr. KRW/WB21 en integrale geb.visie	18.774	-	-	1.104	-	-	17.670	394	1.499
1000277	Verv. Riolering Camphusenstr. Dokkum `08	117.267	-	-	7.329	-	-	109.938	2.463	9.792
1000278	Rioolvervang. Birdaarderstraatwg. 2008	16.947	-	-	1.130	-	-	15.818	356	1.486
1000279	Rioolvervang. Fonteinslanden 2008	7.218	-	-	481	-	-	6.737	152	633
1000280	Regenwaterstructuur Fonteinslanden 2008	7.446	-	-	496	-	-	6.950	156	653
1000281	Rioolaanp. Hoedemakerspolder Dokkum `08	132.026	-	-	8.252	-	-	123.774	2.773	11.024
1000282	Afkoppelen bij herinr./herstruct. 2008	13.676	-	-	912	-	-	12.765	287	1.199
1000283	Aanpas. riolering centrum Dokkum	61.392	-	-	4.093	-	-	57.299	1.289	5.382
1000285	GRP rioolvervang. Birdaarderstraatweg 09	131.736	-	-	8.234	-	-	123.503	2.766	11.000
1000286	GRP verv. gemend stelsel Fonteinsl. 09	60.065	-	-	4.004	-	-	56.061	1.261	5.266
1000287	GRP regenwaterstructuur Fonteinsl. 09	27.150	-	-	1.810	-	-	25.340	570	2.380
1000288	GRP afkoppelen bij herinr./herstruct. 09	64.937	-	-	4.059	-	-	60.878	1.364	5.422
1000290	GRP vervang (pers)riolering obv leeft `10	56.505	-	-	3.324	-	-	53.181	1.187	4.510
1000291	GRP verv. gemend stelsel Fonteinsl. `10	247.111	-	-	13.728	-	-	233.382	5.189	18.918
1000292	GRP regenwaterstructuur Fonteinsl. 10	33.015	-	-	1.933	-	-	31.083	693	2.626
1000293	GRP afkoppelen bij herinr./herstruct. 10	36.012	-	-	2.118	-	-	33.894	756	2.875
1000294	GRP maatreg. Wet gemt. watertaken `10	7.621	-	-	448	-	-	7.172	160	608
1000295	GRP maatreg. KRW/WB 21 en integr.geb. 10	6.556	-	-	386	-	-	6.170	138	523
1000296	GRP vervang (pers)riolering obv leeft `11	41.697	-	-	2.316	-	-	39.381	876	3.192
1000297	GRP verv. gemend stelsel Fonteinsl. `11	24.596	-	-	1.366	-	-	23.230	516	1.883
1000298	GRP afkoppelen bij herinr./herstruct. 11	26.570	-	-	1.476	-	-	25.094	558	2.034
1000301	GRP extra Gemaal Eelaan	478.656	-	-	28.156	-	-	450.500	10.052	38.208
1000302	GRP extra overstort Jantje Zeepolder	164.536	-	-	9.679	-	-	154.857	3.455	13.134
1000303	GRP extra schoonwaterriolering Paesens/Modderga	144.681	-	-	8.038	-	-	136.644	3.038	11.076
1000304	GRP riolering Aldbuorren en Tsjerkestrji	103.678	-	-	5.760	-	-	97.918	2.177	7.937
1000305	GRP riolering Westerisstr en Stadswerf	180.154	-	-	10.009	-	-	170.146	3.783	13.792
1000306	Uitbreiding begr.plaats Lindenhof Dokkum	318.505	-	-	17.695	-	-	300.810	6.689	24.383
1000307	Uitbreiding begraafplaats Temaard	12.885	-	-	2.577	-	-	10.308	271	2.848
1000737	GRP regenwaterstructur Fonteinslanden 2011	79.540	-	-	4.419	-	-	75.121	1.670	6.089
1000738	GRP verv (pers)riolering op basis van leeftijd	49.212	-	-	2.734	-	-	46.478	1.033	3.768
1000741	GRP afkoppelen bij herinr./herstructuring	16.760	-	-	931	-	-	15.829	352	1.283
1000742	GRP maatr wet gemeentelijke watertaken	14.712	-	-	817	-	-	13.895	309	1.126
1000743	GRP maatr KRW/WB 21 en integr gebiedsvisie	47.622	-	-	2.646	-	-	44.977	1.000	3.646
1000744	GRP optimaliseren persleidingsysteem	88.157	-	-	4.898	-	-	83.259	1.851	6.749
1000805	GRP 2013: vervanging (pers)riolering obv leeftijd	16.983	-	-	944	-	-	16.040	357	1.300
1000806	GRP 2013: verv gemengd stelsel Fonteinslanden	84.015	-	-	4.422	-	-	79.593	1.764	6.186
1000807	GRP 2013: Regenwaterstructuur Fonteinslanden	452.991	-	-	23.842	-	-	429.150	9.513	33.354

Activanr	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2019	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrijvingen	Aflossingen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2019	Toegerekende rente	Kapitaallasten
1000808	GRP 2013: afkoppelen bij herinr./herstructering	4.445	-	-	234	-	-	4.211	93	327
1000811	GRP 2013: optimalisering persleidingsysteem	97.682	-	-	5.141	-	-	92.541	2.051	7.192
1000827	GRP 2014: vGRP: Dokkum, Fonteinslanden fase 4	736.991	-	-	21.057	-	-	715.934	15.477	36.534
1000886	Aanleg riolering 8 percelen	38.634	-	-	2.033	-	-	36.601	811	2.845
1000961	Riolering MFA Holwerd	54.341	-	-	1.553	-	-	52.789	1.141	2.694
1000987	vGRP: Dokkum, Fonteinslanden fase 5	1.238.512	-	-	33.473	-	-	1.205.039	26.009	59.482
1000988	vGRP: Metslawier, Balthasar Bekkerstrjitte	351.658	-	-	9.254	-	-	342.403	7.385	16.639
1000989	vGRP:Metslawier, Roptawei	683.658	-	-	17.991	-	-	665.667	14.357	32.348
1001061	vGRP: Fonteinslanden: Talmastraat en Mearsloot	113.824	-	-	2.995	-	-	110.829	2.390	5.386
1001065	vGRP2015: De Singel, Metslawier	42.353	-	-	1.145	-	-	41.209	889	2.034
1001077	vGRP, Wierum, Master Sinnemastrjitte	63.931	-	-	1.682	-	-	62.248	1.343	3.025
1001078	vGRP, Holwerd, Prof. Holwerdastrjitte	360.873	-	-	9.497	-	-	351.376	7.578	17.075
1001079	vGRP, Niawier, De Skulp en Bredewei	66.738	-	-	1.756	-	-	64.982	1.401	3.158
1018046	vGRP: Hoedemakerspolder&Altenastreek, Dokkum	-	278.459	-	-	-	-	278.459	-	-
1018047	vGRP: Ee, Lytse loane, Grutte loane en Achterwei	-	256.906	-	-	-	-	256.906	-	-
1018048	vGRP: Ee, Stienfeksterwei	-	114.707	-	-	-	-	114.707	-	-
1018050	vGRP: Holwerd, Elbasterwei en Hemmingawei	-	1.909	-	-	-	-	1.909	-	-
1018063	GRP: Dokkum, Oostergoweg	26.600	26.910	-	-	-	-	53.510	559	559
1018066	GRP: Dokkum, Keppelstraat	1.920	3.317	-	-	-	-	5.237	40	40
1018067	GRP: Dokkum, Eelaan en Schapedijkje	3.840	309.592	-	-	-	-	313.432	81	81
1018068	GRP: Hantum, Brantgumerwei en Smidstrjitte	7.244	280.865	-	-	-	-	288.108	152	152
1018071	GRP: Holwerd, De Kamp	10.045	3.288	-	-	-	-	13.333	211	211
1018072	GRP: Holwerd, Stasjonswei	53.656	74.782	-	-	-	-	128.439	1.127	1.127
1018073	GRP: Holwerd, It Keechje en Ljouwerterdyk	18.710	-	-	-	-	-	18.710	393	393
1018074	GRP: uitbreiden + digitaliseren grondwatermeetnet	9.320	2.392	-	-	-	-	11.712	196	196
7511029	Rioolrenovatie 1999	307.750	-	-	7.791	-	-	299.959	6.463	14.254
7511030	Rioolrenovatie 1998	305.281	-	-	7.828	-	-	297.453	6.411	14.239
7511031	Rioolrenovatie 1997	297.453	-	-	7.828	-	-	289.625	6.246	14.074
7511032	Rioolrenovatie 1996	289.625	-	-	7.828	-	-	281.797	6.082	13.910
7511033	Rioolrenovatie 1995	281.797	-	-	7.828	-	-	273.970	5.918	13.746
7511034	Rioolrenovatie 1994	12.453	-	-	346	-	-	12.107	261	607
7511035	Gemeentelijk rioleringsplan 1993	1.943	-	-	54	-	-	1.889	41	95
7511036	Dorpsvernieuwing Marrum	5.514	-	-	2.757	-	-	2.757	116	2.873
7511054	Rioolrenovatie 2000	178.298	-	-	4.349	-	-	173.949	3.744	8.093
7511055	Rioolrenovatie 2001	181.273	-	-	5.035	-	-	176.238	3.807	8.842
7511058	Rioolrenovatie 2002	187.050	-	-	4.350	-	-	182.700	3.928	8.278
7511093	Riolering 2007	247.997	-	-	5.167	-	-	242.830	5.208	10.374
7511095	Riolering 2008	289.656	-	-	5.793	-	-	283.863	6.083	11.876
7511101	Riolering 2009	200.458	-	-	4.358	-	-	196.100	4.210	8.567
7511109	Rioleringen 2010	231.400	-	-	4.450	-	-	226.950	4.859	9.309
7511121	Rioleringen 2011	233.288	-	-	5.425	-	-	227.863	4.899	10.324
7511126	Uitbreiding Begraafplaats Burdaard	56.181	-	-	1.652	-	-	54.529	1.180	2.832

Activanr	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2019	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrijvingen	Aflossingen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2019	Toegerekende rente	Kapitaallasten
7512122	Riolering 2012	238.509	-	-	5.421	-	-	233.088	5.009	10.429
7514166	Rioleringen 2014	182.304	-	-	5.209	-	-	177.096	3.828	9.037
7515178	Investerings riolering 2015	73.186	-	-	2.033	-	-	71.153	1.537	3.570
7516192	Columbarium begraafplaats 2016	11.313	-	-	666	-	-	10.647	238	903
8000357	Rioleringswerken 1995	12.162	-	-	6.081	-	-	6.081	255	6.337
8000414	Uitvoering GRP 2004	251.243	-	-	25.124	-	-	226.119	5.276	30.401
8000415	Bergbezinkbassin Zwagerbosch	137.277	-	-	9.152	-	-	128.125	2.883	12.035
8000416	Aanpassing riolering Triemen	83.387	-	-	8.339	-	-	75.049	1.751	10.090
8000439	Rioolreconstructie Foarwei Kollumerzwaag 2005	167.200	-	-	15.200	-	-	152.000	3.511	18.711
8000526	Rioolreconstructies (Van Scheltingalaan) 2006	439.421	-	-	36.618	-	-	402.803	9.228	45.846
8000550	Rioolreconstructies (Van Riniastr.) 2007	239.699	-	-	17.756	-	-	221.944	5.034	22.789
8000588	Rioolreconstructies (Eskesstraat e.o.)2008	558.073	-	-	28.619	-	-	529.454	11.720	40.339
8000628	Rioolreconstructies 2009	512.849	-	-	16.815	-	-	496.034	10.770	27.585
8000641	Rioolreconstructies 2010	142.883	-	-	4.536	-	-	138.347	3.001	7.537
8000697	Rioolreconstructies 2011	273.496	-	-	8.415	-	-	265.081	5.743	14.159
8000698	vervanging rioolgemalen	44.793	-	-	5.972	-	-	38.821	941	6.913
8000730	Rioolreconstructies 2012	32.019	-	-	956	-	-	31.063	672	1.628
8000751	Rioolreconstructies 2013	237.828	-	-	6.894	-	-	230.935	4.994	11.888
8000760	Rioolreconstructies 2014	155.800	-	-	7.600	-	-	148.200	3.272	10.872
8000784	Rioolreconstructies 2015	211.328	-	-	9.829	-	-	201.499	4.438	14.267
8000820	Rioolreconstr. Nobel, Tochmalaan, Kriekepitte	227.690	-	-	9.900	-	-	217.791	4.782	14.681
8000821	Rioolreconstr. Triemsterloane	198.352	-	-	8.624	-	-	189.728	4.165	12.789
8000822	Rioolreconstructie overige projecten	225.011	21.314	-	-	-	-	246.326	4.725	4.725
8000833	Uitvoering GRP 2001 e.v.	1.239.160	-	-	103.263	-	-	1.135.897	26.022	129.286
		22.447.122	1.374.440	-	1.301.855	-	-	22.519.706	471.390	1.773.245
MVA-EN-HEFF-Machines, apparaten en instal										
7511090	Begraaftoestel	864	-	-	345	-	-	518	18	364
		864	-	-	345	-	-	518	18	364
MVA-EN-HEFF-Ov. materiele vaste activa										
1000393	Ondergrondse opslag containers	55.215	-	-	6.902	-	-	48.313	1.160	8.061
1000452	8 ondergrondse afvalcontainers	53.859	-	-	4.488	-	-	49.371	1.131	5.619
8000437	Aanschaf papiercontainers	18.060	-	-	9.030	-	-	9.030	379	9.409
8000521	Aanschaf ondergrondseglascontainers	6.307	-	-	3.154	-	-	3.154	132	3.286
8000625	Renovatie drukrioolgemalen	9.084	-	-	9.084	-	-	-	95	9.180
8000642	Alarmeringssysteem rioolgemalen	3.218	-	-	2.145	-	-	1.073	68	2.213
		145.743	-	-	34.803	-	-	110.940	2.965	37.768

Activanr	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2019	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrijvingen	Aflossingen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2019	Toegerekende rente	Kapitaallasten
Bronden en terreinen										
1001039	Kunstgrasmat Tolhuispark	168.313	-	-	21.039	-	-	147.274	3.535	24.574
1001066	Anjum, voetbaltrainingsveld	12.926	-	-	562	-	-	12.364	271	833
1001067	Ee, voetbaltrainingsveld	22.620	-	-	984	-	-	21.636	475	1.458
1001068	Holwerd, hoofdvoetbalveld	28.008	-	-	1.218	-	-	26.790	588	1.806
1001069	Oosternijkerk, combinatie kunstgras-/trainingsveld	97.797	-	-	12.225	-	-	85.573	2.054	14.278
1017001	4 Voetbalvelden, Anjum, Ee, Holwerd en Ternaard	148.777	-	-	6.199	-	-	142.578	3.124	9.323
1017008	3 Voetbalvelden, Oosternijkerk, Ee en Holwerd	135.689	-	-	5.428	-	-	130.261	2.849	8.277
1018042	Sportveld Nes	-	25.157	3.388	-	-	-	21.769	-	-
7511019	Aankoop grond sportterrein Ferwert	2.653	-	-	241	-	-	2.412	56	297
7513162	Ondergrond sport Blije	128.000	-	-	-	-	-	128.000	2.688	2.688
		744.783	25.157	3.388	47.895	-	-	718.657	15.640	63.535
MVA-MN-Grond, Weg- en Waterbouw.										
0000003	Vorbereidingskrediet Dokkum-West	-	47.725	47.725	-	-	-	-	-	-
0000052	Sud le 3: Herstel Jaachpad	-	68.801	57.982	-	-	-	10.819	-	-
0000055	Sud le 3: volt. route herstel opvaart Nije Feart	-	72.735	61.298	-	-	-	11.437	-	-
0000060	Sud le 3: Programmabureau	-	46.799	39.440	-	-	-	7.359	-	-
1000462	Herinrichting Woudweg Dokkum	32.792	-	-	3.279	-	-	29.513	689	3.968
1000463	Snelheidsremmende maatregelen Parklaan Dokkum	35.963	-	-	3.596	-	-	32.366	755	4.351
1000469	Kruispunt Woudweg/Birdaarderstraatweg Dokkum	34.072	-	-	11.357	-	-	22.715	716	12.073
1000471	Rondweg zuidoost Dokkum 2e fase	25.026	-	-	25.026	-	-	-	526	25.552
1000474	Minirotonde Rondweg-Birdaarderstraatweg	13.398	-	-	13.398	-	-	-	281	13.680
1000475	Rekonstruktie deel Birdaarderstraatweg	11.715	-	-	11.715	-	-	-	246	11.961
1000476	Aanleg fietspad Anjum-Oostmahorn	7.053	-	-	7.053	-	-	-	148	7.201
1000478	Grond nieuwe Rondweg-West Dokkum	795.868	-	-	-	-	-	795.868	16.713	16.713
1000482	Her/opwaardering Bonifatiusconvent Markt	114.509	-	-	8.808	-	-	105.701	2.405	11.213
1000483	Aanleg Bonifatiusroute Dokkum	337.905	-	-	25.993	-	-	311.912	7.096	33.089
1000485	Verleggen Strobosserweg Dokkum	29.154	-	-	9.718	-	-	19.436	612	10.330
1000486	Reconstructie Rondweg/Holwerderweg Dokkum	116.988	-	-	23.398	-	-	93.590	2.457	25.854
1000487	Reconstructie Strobosserweg fase 2 Dokkum	56.093	-	-	11.219	-	-	44.875	1.178	12.397
1000489	Herinrichting dorpskom Ternaard	11.620	-	-	2.324	-	-	9.296	244	2.568
1000495	Vervanging abri's 2010	6.202	-	-	886	-	-	5.316	130	1.016
1000496	Herstructurering Fonteinslanden	67.779	10.769	-	-	-	-	78.548	1.423	1.423
1000500	Herinrichting Anjelierstraat	174.778	-	-	9.710	-	-	165.068	3.670	13.380
1000501	Herinr. Weg Birdaarderstraatweg thv Woudhome	70.864	-	-	4.429	-	-	66.435	1.488	5.917
1000507	Lichtmasten 2006	60.622	-	-	4.663	-	-	55.959	1.273	5.936
1000508	Vervanging abri's	9.055	-	-	1.509	-	-	7.546	190	1.699

Activanr	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2019	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrijvingen	Aflossingen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2019	Toegerekende rente	Kapitaallasten
1000509	Lichtmasten openbare verlichting 1995	1.561	-	-	1.561	-	-	-	33	1.594
1000510	Lichtmasten openbare verlichting 1996	3.655	-	-	1.827	-	-	1.827	77	1.904
1000511	Lichtmasten openbare verlichting 1997	5.108	-	-	1.703	-	-	3.406	107	1.810
1000512	Lichtmasten openbare verlichting 1998	7.353	-	-	1.838	-	-	5.515	154	1.993
1000513	Lichtmasten openbare verlichting 1999	55.810	-	-	11.162	-	-	44.648	1.172	12.334
1000514	Lichtmasten openbare verlichting 2000	94.544	-	-	15.757	-	-	78.787	1.985	17.743
1000515	Lichtmasten openbare verlichting 2001	14.233	-	-	2.033	-	-	12.200	299	2.332
1000516	Lichtmasten openbare verlichting 2002	17.818	-	-	2.227	-	-	15.591	374	2.601
1000517	Lichtmasten openbare verlichting 2003	14.145	-	-	1.572	-	-	12.574	297	1.869
1000518	Lichtmasten openbare verlichting 2004	30.157	-	-	3.016	-	-	27.141	633	3.649
1000519	Lichtmasten bijzondere verlichting 1996	1.393	-	-	697	-	-	697	29	726
1000520	Lichtmasten bijzondere verlichting 1997	2.935	-	-	978	-	-	1.957	62	1.040
1000521	Lichtmasten bijzondere verlichting 1998	13.802	-	-	3.450	-	-	10.352	290	3.740
1000522	Lichtmasten bijzondere verlichting 1999	313	-	-	63	-	-	250	7	69
1000523	Lichtmasten bijzondere verlichting 2000	7.421	-	-	1.484	-	-	5.937	156	1.640
1000524	Lichtmasten bijzondere verlichting 2001	913	-	-	130	-	-	782	19	150
1000525	Lichtmasten bijzondere verlichting 2002	507	-	-	63	-	-	444	11	74
1000526	Lichtmasten bijzondere verlichting 2003	613	-	-	68	-	-	545	13	81
1000527	Lichtmasten bijzondere verlichting 2004	15.744	-	-	1.574	-	-	14.169	331	1.905
1000528	Lichtmasten 2007	41.184	-	-	2.288	-	-	38.896	865	3.153
1000531	Slagbomen Woudpoortsbrug 2011	26.315	-	-	1.645	-	-	24.670	553	2.197
1000532	5 remmingswerken bruggen (EE,WP,Alten,Kett.,Wc	53.008	-	-	3.118	-	-	49.890	1.113	4.231
1000534	Vervanging brug Zuider Ee/ Fugellan	22.080	-	-	1.380	-	-	20.700	464	1.844
1000535	Bediening op brug Steenvak Ee	42.479	-	-	3.540	-	-	38.939	892	4.432
1000536	Aanleg 30 en 60 km gebieden	48.389	-	-	8.065	-	-	40.325	1.016	9.081
1000538	Uitbreiding parkeerterrein acht zaligheden	12.399	-	-	6.200	-	-	6.200	260	6.460
1000539	1100 m. beschoeiing lang Dokkumer Grootdiep	153.347	-	-	21.907	-	-	131.441	3.220	25.127
1000540	Beschoeiing Lits-Lauwersmeeroute	188.970	-	-	14.536	-	-	174.434	3.968	18.504
1000541	Vervanging oeververdediging Dokkumer Grootdiep	258.339	-	-	21.528	-	-	236.811	5.425	26.953
1000542	Verzwaren beschoeiing Zuiderbolwerk	103.375	-	-	10.337	-	-	93.037	2.171	12.508
1000543	Beschoeiing Baantjesbolwerk	152.478	-	-	16.942	-	-	135.536	3.202	20.144
1000544	Vervangen meerpalen Veerdam Oostmahom	44.541	-	-	3.712	-	-	40.830	935	4.647
1000545	Project revitalisering Bettenwird	134.605	-	-	13.461	-	-	121.145	2.827	16.287
1000548	Fietspad Dyksterwei-Lytse Wei	1.561	-	-	1.561	-	-	-	33	1.594
1000551	Fietspad Oosternijkerk - Paessens	38.426	-	-	6.404	-	-	32.022	807	7.211
1000552	Fietspad zeedijk Holwerd - `t Skoar Temaard	6.867	-	-	763	-	-	6.104	144	907
1000554	Renovatie speelplaatsen	3.984	-	-	3.984	-	-	-	84	4.068
1000555	Rubbertegels op speelplaatsen	19.909	-	-	2.212	-	-	17.697	418	2.630
1000731	Herinrichting Oosterbolwerk	10.486	-	-	583	-	-	9.904	220	803

Activanr	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2019	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrijvingen	Aflossingen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2019	Toegerekende rente	Kapitaallasten
1000939	Sud le: Damwand + beschoeiing stadsgracht noord	123.735	-	-	-	-	-	123.735	2.598	2.598
1000940	Sud le: Waterfront Dokkum	121.896	9.891	8.902	-	-	-	122.885	2.560	2.560
1000941	Sud le: Projectbureau	137.846	210.244	179.706	-	-	-	168.384	2.895	2.895
1000948	Sud le: Beschoeiing economie	144.292	2.600	2.340	-	-	-	144.552	3.030	3.030
1000949	Sud le: Beschoeiing ecologie	144.653	10.390	9.372	-	-	-	145.671	3.038	3.038
1000950	Sud le: Paai en opgroeigebiede	0	22.222	22.222	-	-	-	0	-	-
1000951	Sud le: Natuurvriendelijke oevers	0	-	-	-	-	-	0	-	-
1000956	Sud le: inrichting&ontsluiting De Kolken visserij	-	83.455	83.455	-	-	-	-	-	-
1000970	Sud le: Baggeren Noord, stadsgrachten gemeente	107.343	-	-	-	-	-	107.343	2.254	2.254
1000971	Sud le: Beschoeiing ud le (economie deel 2)	12.846	-	-	-	-	-	12.846	270	270
1000972	Sud le: Waterfront Dokkum (deel 2)	17.606	-	-	-	-	-	17.606	370	370
1000974	Sud le: Baggeren/vergraven vaarprofiel	122.410	2.979	2.085	-	-	-	123.304	2.571	2.571
1000975	Sud le: bestaand vaarprofiel Jouswier	273	-	-	-	-	-	273	6	6
1000976	Sud le: bruggen ophogen + verbreden DCA	527.413	-	-	-	-	-	527.413	11.076	11.076
1000977	Sud le: twee bruggen Fuzgellun	199.942	110.973	77.681	-	-	-	233.234	4.199	4.199
1000978	Sud le: optimaliseren 2 sluizen (incl. 1 brug)	65.389	331.006	265.429	-	-	-	130.966	1.373	1.373
1000979	Sud le: vispassage watergebiedsplan Ezumazijl	-	42.283	42.283	-	-	-	-	-	-
1000980	Sud le: vispassage Earjumer Kolken	-	94.075	94.075	-	-	-	-	-	-
1000982	Sud le: vispassage watergebiedsplan Wetzens	-	1.662	1.662	-	-	-	-	-	-
1000983	Sud le: 1,5 ha. waterberging De Kolken	0	152.238	152.238	-	-	-	0	-	-
1000985	Sud le: bochtjesplaat	-0	3.609	3.609	-	-	-	-0	-	-
1001040	Brug Lytse Pyp	355.798	-	-	15.469	-	-	340.329	7.472	22.941
1001041	Kademuren Koommarkt	456.514	-	-	19.021	-	-	437.493	9.587	28.608
1001042	Brug Dongeradyk	222.891	-	-	10.131	-	-	212.760	4.681	14.812
1001043	Natuurvriendelijke oevers Grootdiep / Ee	81.469	-	-	-	-	-	81.469	1.711	1.711
1001044	SOX in LED armaturen	16.048	-	-	698	-	-	15.350	337	1.035
1001047	Overige masten	12.531	-	-	330	-	-	12.202	263	593
1001048	Overige armaturen	55.726	-	-	3.096	-	-	52.631	1.170	4.266
1001049	Herinrichting Woudweg Dokkum (vanaf brug)	151.059	-	-	6.568	-	-	144.491	3.172	9.740
1001050	Herinrichting rotonde Woudweg Dokkum	125.573	-	-	5.460	-	-	120.113	2.637	8.097
1001051	Herinrichting Zuiderbolwerk Dokkum	85.811	-	-	3.731	-	-	82.080	1.802	5.533
1001052	Verbreden Loubuurt Hantumhuizen	10.332	-	-	470	-	-	9.862	217	687
1001071	Betonbrug (Hemebrugge) Lineleane Raard	48.350	-	-	2.102	-	-	46.248	1.015	3.117
1001074	Skunserwei, Anjum, verbreden	79.296	-	-	3.448	-	-	75.848	1.665	5.113
1001075	Wiersterwei Nes, verbreden	87.523	-	-	3.805	-	-	83.718	1.838	5.643
1001076	Ald Tun Oostemijkerk, verbreden	4.530	-	-	197	-	-	4.333	95	292
1001082	Voobereidingskrediet herinrichting Markt	225.600	-	-	9.400	-	-	216.200	4.738	14.138
1001084	Herstructurering omgeving MFA Anjum	94.922	34.995	45.000	-	-	-	84.916	1.993	1.993
1001085	Duurzaam veilig inr Mu;nebuorren/Pheifferbuorren	45.335	-	-	1.813	-	-	43.522	952	2.765
1001086	Herinrichting Oostkant Dokkum	1.122.708	68.080	-	-	-	-	1.190.788	23.577	23.577
1001093	Sud le2: Halvemaanspoortbrug Dokkum	223.497	-	-	-	-	-	223.497	4.693	4.693
1001094	Sud le2: Saatsenbrege Anjum	19.515	221	144	-	-	-	19.592	410	410

Activanr	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2019	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrijvingen	Aflossingen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2019	Toegerekende rente	Kapitaallasten
1001095	Sud le2: Wite brege EE	152.659	57.637	37.464	-	-	-	172.832	3.206	3.206
1001096	Sud le2: Grutte Tille Reidswal Metslawier	133.216	51.226	33.297	-	-	-	151.145	2.798	2.798
1001097	Sud le 2: Toegangsweg gemaal en verw.best. brug	35.618	-12.507	-8.130	-	-	-	31.240	748	748
1001098	Sud le 2: Sportvisserij voorzieningen	-0	-	-	-	-	-	-0	-	-
1001099	Sud le 2: Programmabureau	27.495	47.874	31.118	-	-	-	44.250	577	577
1001100	vGRP: Oosternijkerk, De Buorren e.o.	599.133	-	-	15.362	-	-	583.771	12.582	27.944
1001101	vGRP: Lioessens, Doarpstrjitte	103.536	-	-	2.588	-	-	100.948	2.174	4.763
1001102	VGRP: Moddergat, De Kamp	187.857	-	-	-	-	-	187.857	3.945	3.945
1001103	Halvemaanspoort Dokkum, brug bestrating	67.047	-	-	2.794	-	-	64.253	1.408	4.202
1001104	Boltawei Lioessens, verbreden	190.650	-	-	7.626	-	-	183.024	4.004	11.630
1001108	Vervangen beschoeiingen	179.803	-	-	7.192	-	-	172.611	3.776	10.968
1001109	Vervanging keerwanden	807.123	-	-	32.285	-	-	774.838	16.950	49.235
1017000	Sud le: Voorbereidingskosten fase 3	35.920	-	-	-	-	-	35.920	754	754
1017002	Herinrichting Markt met fontein	1.959.155	311.669	94.490	83.295	-	-	2.093.038	41.142	124.437
1017004	Realisatie 2 verkeersplateaus Dongeradijk Dokkum	23.978	-	-	999	-	-	22.979	504	1.503
1017009	Vervanging beschoeiingen 2018	96.816	-	-	3.873	-	-	92.943	2.033	5.906
1017010	Vervanging keerwanden 2018	336.607	599.233	25.716	-	-	-	910.123	7.069	7.069
1017012	Aanbrengen betonverharding Skiepereed Ee	199.850	431.968	-	-	-	-	631.818	4.197	4.197
1017013	Realisatie verkeersv. fietsoversteek Holwerderweg	35.669	-	-	1.427	-	-	34.242	749	2.176
1018006	Vervanging beschoeiingen en keerwanden 2020	-	553	-	-	-	-	553	-	-
1018037	Vervangen keerwanden en beschoeiingen 2019	-	575.277	-	-	-	-	575.277	-	-
1018039	Vervangen beweegbare bruggen 2019	-	9.730	-	-	-	-	9.730	-	-
7511001	Aanleg rondweg Ferwert	228.371	-	-	45.674	-	-	182.697	4.796	50.470
7511002	Voorzieningen Griene Reed Reitsum	7.778	-	-	1.944	-	-	5.833	163	2.108
7511004	Reconstructie buslus/grienedk Hallum	8.703	-	-	5.802	-	-	2.901	183	5.985
7511005	Stalen damwand Mounewei Burdaard	13.512	-	-	1.802	-	-	11.710	284	2.085
7511078	Openbare verlichting t/m 2004	76.102	-	-	12.684	-	-	63.418	1.598	14.282
7511079	Openbare verlichting 2005	51.901	-	-	10.380	-	-	41.520	1.090	11.470
7511081	Bruggen Burdaard	4.326	-	-	4.326	-	-	-	91	4.417
7511086	Openbare verlichting 2006	17.183	-	-	1.375	-	-	15.808	361	1.735
7511089	Openbare verlichting 2007	4.904	-	-	363	-	-	4.541	103	466
7511092	Openbare verlichting 2008	23.403	-	-	1.672	-	-	21.731	491	2.163
7511096	Landschappelijke inpassing project Burdaard	33.984	-	-	1.743	-	-	32.242	714	2.456
7511097	Betonbrug Hijum	30.871	-	-	2.806	-	-	28.065	648	3.455
7511100	Openbare verlichting 2009	13.728	-	-	915	-	-	12.813	288	1.203
7511103	Verbetering fysieke woonomgeving Proj. Burdaard	195.796	-	-	13.985	-	-	181.811	4.112	18.097

Activanr	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2019	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrijvingen	Aflossingen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2019	Toegerekende rente	Kapitaallasten
7512131	Onderhoud kolkhuizerbrug Burdaard	69.989	-	-	3.684	-	-	66.305	1.470	5.153
7512132	Vervanging remmingwerk bruggen	54.212	-	-	2.259	-	-	51.953	1.138	3.397
7512144	Uitbreiding renovatie haven camping FM 3	172.848	-	-	12.804	-	-	160.045	3.630	16.433
7512145	Binnen + Duiker Burdaard	174.144	-	-	9.165	-	-	164.979	3.657	12.822
7513158	Openbare verlichting 2013	5.457	-	-	273	-	-	5.185	115	387
7514163	Hybride lichtmast 2014	5.222	-	-	249	-	-	4.973	110	358
7514167	Openbare verlichting Burdaard	44.866	-	-	2.243	-	-	42.623	942	3.186
7514169	Walbeschoeiing Dokkumer Ee	29.200	-	-	1.460	-	-	27.740	613	2.073
7514170	Bestrating project Burdaard	74.600	-	-	3.926	-	-	70.674	1.567	5.493
7514172	Parkeergelegenheid sportcomplex Burdaard	164.454	-	-	8.223	-	-	156.232	3.454	11.676
7518001	Inrichting openbare ruimte Dockinga	2.811	21.471	-	-	-	-	24.282	59	59
7518002	Vervanging bruggen beweegbaar 2018	2.400	123.878	-	-	-	-	126.278	50	50
7518006	Riolvervangingen 2019	-	6.199	-	-	-	-	6.199	-	-
7518007	Vervanging beschoeiingen en keerwanden	-	80.040	-	-	-	-	80.040	-	-
7518010	Aanleg Rondweg Wânswert	-	19.838	-	-	-	-	19.838	-	-
8000099	Inrichting 30/60 km gebieden	125.081	-	-	15.635	-	-	109.446	2.627	18.262
8000121	Aanleg kanaal rond Kollum	57.690	-	-	5.245	-	-	52.446	1.212	6.456
8000124	Bouw twee bruggen Kollumerkanaal	114.907	-	-	7.660	-	-	107.246	2.413	10.074
8000132	4e wegenbestek	3.806	-	-	3.806	-	-	-	80	3.886
8000133	5e wegenbestek	32.599	-	-	10.866	-	-	21.733	685	11.551
8000136	Resterende werken ruilverkaveling	33.490	-	-	3.721	-	-	29.769	703	4.424
8000451	Fietspad Zwagemieden(Lits-Lauwersmeerroute)	46.110	-	-	3.842	-	-	42.267	968	4.811
8000452	Fietspad Westergeest (Lits-Lauwersmeerroute)	45.424	-	-	3.785	-	-	41.638	954	4.739
8000453	Aanlegvoorziening Westergeest	17.371	-	-	1.448	-	-	15.924	365	1.812
8000454	Aanlegvoorziening Kollum	12.210	-	-	1.017	-	-	11.192	256	1.274
8000547	Aanleg rondweg Veenklooster	245.461	-	-	15.836	-	-	229.625	5.155	20.991
8000561	Recreatief fietspad Burum-Visvliet	55.275	-	-	3.812	-	-	51.463	1.161	4.973
8000562	Recreatief fietspad Veenklooster-Egypte	7.621	-	-	526	-	-	7.096	160	686
8000594	Wandelpad Kollumerpomp	44.258	-	-	2.855	-	-	41.402	929	3.785
8000599	Veilige schoolomgeving en -routes	12.628	-	-	815	-	-	11.814	265	1.080
8000624	Uitvoering Structuurvisie Oudwoude	409.305	-	-	26.407	-	-	382.898	8.595	35.002
8000626	Reconstructie Koarteloane	93.000	-	-	6.000	-	-	87.000	1.953	7.953
8000635	Reconstructie Kwelderweg	569.210	-	-	34.498	-	-	534.712	11.953	46.451
8000636	Reconstructie Oostenstein	137.897	-	-	8.357	-	-	129.539	2.896	11.253
8000637	Reconstructie/aanpassing Foarwei (2010)	85.852	-	-	5.203	-	-	80.648	1.803	7.006
8000638	Reconstructie Rijdstraat	90.522	-	-	5.486	-	-	85.035	1.901	7.387
8000639	Reconstructie Jan Aukeswei	73.913	-	-	4.480	-	-	69.434	1.552	6.032
8000645	Reconstructie Feartswei	25.681	-	-	1.556	-	-	24.124	539	2.096
8000679	Reconstructie Westergeest	454.739	-	-	25.985	-	-	428.754	9.549	35.535
8000683	Renovatie begraafplaatsen	122.039	-	-	9.763	-	-	112.276	2.563	12.326
8000687	Reconstructie Van Limburg Stirumweg	32.243	-	-	1.842	-	-	30.400	677	2.520
8000693	Renovatie walbeschoeiing (2011)	19.259	-	-	1.101	-	-	18.158	404	1.505

Activanr	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2019	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrijvingen	Aflossingen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2019	Toegerekende rente	Kapitaallasten
8000696	Reconstruactie bestratingen (2012)	75.583	-	-	4.086	-	-	71.497	1.587	5.673
8000746	Reconstruactie Veenklooster	326.484	-	-	16.743	-	-	309.742	6.856	23.599
8000747	Reconstruactie Blijenstein/Toutenburgstrasse	201.781	-	-	10.348	-	-	191.433	4.237	14.585
8000749	Reconstruactie Oosternieuwkruisland	163.570	-	-	15.578	-	-	147.992	3.435	19.013
8000750	Reconstruactie bestratingen (2013)	148.804	-	-	7.631	-	-	141.173	3.125	10.756
8000756	Veilige schoolomgevingen -routes(2013)	10.832	-	-	555	-	-	10.277	228	783
8000761	Reconstruactie De Dolle	134.965	-	-	11.736	-	-	123.229	2.834	14.570
8000762	Herinrichting Zwagerbosch	453.938	-	-	22.143	-	-	431.795	9.533	31.676
8000763	Reconstruactie Leegsterweg en Gruijtsweg	259.064	-	-	9.595	-	-	249.469	5.440	15.035
8000764	Reconstr Petsl-, Langw-en Eastbr.w (De Wallen)	381.815	194.981	-	-	-	-	576.796	8.018	8.018
8000769	Renovatie walbeschoeiing WatersportdorpKollum	164.000	-	-	8.000	-	-	156.000	3.444	11.444
8000773	Reconstruactie bestratingen 2014	97.914	-	-	4.776	-	-	93.138	2.056	6.832
8000779	Herstructurering Johan Bogermanstraat	120.678	-	-	5.613	-	-	115.065	2.534	8.147
8000780	Reconstruactie bestratingen (2015)	46.523	-	-	4.045	-	-	42.477	977	5.022
8000807	Reconstruactie Bounswai	105.318	-	-	7.523	-	-	97.796	2.212	9.734
8000810	Reconstruactie E. de Wendtstraat	292.430	-	-	20.888	-	-	271.542	6.141	27.029
8016804	Reconstr walbeschoeiingen 2016 en 2017 (De Walle)	-	110.400	-	-	-	-	110.400	-	-
8016805	Reconstruactie Triemsterloane	195.105	-	-	13.936	-	-	181.169	4.097	18.033
8016806	Renovatiebestratingen 2016 en 2017	33.943	-	-	2.424	-	-	31.518	713	3.137
8017001	Reconstruactie wegen 2017	736.560	21.102	-	-	-	-	757.662	15.468	15.468
8017002	Renovatie Ooster- en Westerdiepswal	470.313	2.098.523	-	-	-	-	2.568.836	9.877	9.877
8017003	Rioolreconstructies	-	39.198	-	-	-	-	39.198	-	-
8017004	Vervanging bruggen vast 2018	35.289	28.928	-	-	-	-	64.218	741	741
8017005	Vervanging beschoeiingen 2018	17.992	-	-	-	-	-	17.992	378	378
8018001	Vervanging beschoeiingen en keerwanden 2019	-	585.510	-	-	-	-	585.510	-	-
		23.036.280	6.830.477	1.410.603	1.143.556	-	-	27.312.598	483.762	1.627.318
MVA-MN-Machines, apparaten en instal										
1000557	Optimalisering weekmarkt en verplaatsing van de	13.374	-	-	1.486	-	-	11.888	281	1.767
1018019	Vervanging parkeerautomaten	-	43.211	-	-	-	-	43.211	-	-
		13.374	43.211	-	1.486	-	-	55.099	281	1.767
MVA-MN-Ov materiele vaste activa										
0000078	Ondergrondse afvalcontainers Houtkolk Dokkum	-	15.856	-	-	-	-	15.856	-	-
1018077	ANNO-project HHL en Zorg&Arbeid	8.505	-	-	8.505	-	-	-	-	8.505
1018078	ANNO-project Zorglandschap	-	12.084	12.084	-	-	-	-	-	-
8000115	Afstandbediening brugSteenvak	41.694	-	-	3.790	-	-	37.904	876	4.666
9017117	Centrale scanoplossing	-	36.663	-	-	-	-	36.663	770	770
9017121	GBI6	-	139.930	-	46.643	-	-	93.286	2.939	49.582
		50.199	204.533	12.084	58.939	-	-	183.709	4.584	63.523

Activanr	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2019	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrijvingen	Aflossingen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2019	Toegerekende rente	Kapitaallasten
FVA Kapitaal aan deelnemingen										
1000578	Aandelen bedrijvencentrum Dokkum Holding	45.378	-	-	-	-	-	45.378	953	953
1000579	Deeln. in werkkap. st. gem. kredietbank Friesland	100.000	-	-	-	-	-	100.000	2.100	2.100
1000580	Aandelen Eneco Holding NV	46.739	-	-	-	-	-	46.739	981	981
1000581	Aandelen havencomplex Lauwersoog B.V.	4.538	-	-	-	-	-	4.538	95	95
1000586	Kapitaal St. Monumentenbehoud	454	-	-	-	-	-	454	9	9
1000587	Deeln. Stichting Welzijn Ouderen Dongeradeel	5	-	-	-	-	-	5	0	0
1000588	Aandelen OLAF NV	54.454	-	-	-	-	-	54.454	1.143	1.143
1000589	Certificaten van aandelen Dataland	1.299	-	-	-	-	-	1.299	27	27
1000590	Aandelen NV BNG	173.169	-	-	-	-	-	173.169	3.637	3.637
1000591	Deelnemingen St. kap. Het Dokkumer Stadsfonds	45	-	-	-	-	-	45	1	1
7511006	Werkkapitaal Stichting Volkskredietbank	34.000	-	-	-	-	-	34.000	714	714
7511038	Aandelen NV Bank Ned.gemeenten	13.539	-	-	-	-	-	13.539	284	284
7511051	Eigen vermogen Fryslan Miljeu	5.917	-	-	-	-	-	5.917	124	124
7511052	Aandelen Fryslan Miljeu	15.465	-	-	-	-	-	15.465	325	325
8000049	BNG aandelen 2001	55.867	-	-	-	-	-	55.867	1.173	1.173
8000127	Aandelen gasbedrijf N.O.Friesland	11.118	-	-	-	-	-	11.118	234	234
8000129	Aandelen NV Kabel NO-Friesland	820.888	-	-	-	-	-	820.888	17.239	17.239
8000319	Deelneming Volkskredietbank Leeuwarden	40.956	-	-	-	-	-	40.956	860	860
8000331	Aandelen Afvalsturing	20.420	-	-	-	-	-	20.420	429	429
8000378	Deelname stimuleringsfonds	-	-	-	-	-	-	-	3.514	3.514
		1.444.251	-	-	-	-	-	1.444.251	33.843	33.843

Activanr	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2019	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrijvingen	Aflossingen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2019	Toegerekende rente	Kapitaallasten
FVA Leningen aan woningbouwcorporaties										
1000561	VS 10 woningen Vleesmarkt Patr.nr. 53580	256.192	-	-	-	17.625	-	238.567	8.762	8.762
1000566	Herfin. voorschot BV 2158 won. Oostdongeradeel	374.519	-	-	-	18.019	-	356.500	16.853	16.853
1000570	Herfin. voorschot BV 2136 Westdongeradeel	609.740	-	-	-	29.337	-	580.403	27.438	27.438
1000577	Herfinanciering BV 2135 BVAT 246	205.196	-	-	-	37.734	-	167.462	8.618	8.618
		1.445.646	-	-	-	102.715	-	1.342.931	61.672	61.672
FVA Leningen aan deelnemingen										
7511076	Lening St.Beheer Sportvelden Ferwert	9.000	-	-	-	1.500	-	7.500	450	450
		9.000	-	-	-	1.500	-	7.500	450	450
FVA Leningen aan overige vebonden partijen										
8000321	Renteloze lening De Trije Doarpen	5.445	-	-	-	908	-	4.538	114	114
		5.445	-	-	-	908	-	4.538	114	114
FVA Leningen langlopende overige										
0000079	Verstrekke leningen SVN voormalig Kollumerland	146.130	-	-	-	8.571	-	137.558	-	8.571
0000080	Verstrekke leningen SVN voormalig Ferwerderadiel	20.000	-	-	-	0	-	20.000	-	0
0000081	Verstrekke leningen SVN voormalig Dongeradeel	193.362	-	-	-	18.601	-	174.761	-	18.601
1000592	Hypothecaire geldlening ambt.nr. 00440	29.040	-	-	-	5.295	-	23.745	1.343	1.343
1000595	Hypothecaire geldlening ambt. nr. 00520	18.129	-	-	-	2.039	-	16.090	544	544
1000637	Hypothecaire geldlening ambt.nr. 00470	68.067	-	-	-	-	-	68.067	2.553	2.553
1000645	Hypothecaire geldlening ambt.nr. 01380	24.301	-	-	-	8.000	-	16.301	911	911
1000664	Hypothecaire geldlening ambt.nr. 01950	79.000	-	-	-	-	-	79.000	3.654	3.654
1000697	Geldlening familie Zijlstra Holwerd	1.287	-	-	-	522	-	765	38	38
1000698	Vordering verkp gronden met zakelijke rente	29.850	-	-	-	-	-	29.850	627	627
1000699	Lening aanloopkosten De Wissel (tm 2020)	30.000	-	-	-	-	-	30.000	-	-
1000885	Hypothecaire geldlening ambt. nr. 1951	72.064	-	-	-	3.140	-	68.924	3.333	3.333
1018000	Verstrekke leningen SVN voormalig Dongeradeel	-	-	-	-	-	-	-	2.100	2.100
7511061	Aflossingsvrije hypotheek vm Ferw.	133.865	-	-	-	-	-	133.865	4.632	4.632
7511062	Aflossingsvrije hypotheek vm Ferwerd	22.000	-	-	-	22.000	-	-	447	447
7511084	Hypotheek vm Ferwerd	3.750	-	-	-	3.750	-	-	65	65
7513156	Renteloze lening MFA Blije	48.750	-	-	-	3.250	-	45.500	1.024	1.024
7515184	Lening Stichting DBF	17.500	-	-	-	2.500	-	15.000	649	649
8000329	Lening Noorderbreedte (BNG 40.81751.10)	37.038	-	-	-	37.038	-	-	1.663	1.663
8000427	Lening Noorderbreedte (BNG 40.82453.02)	2.085.554	-	-	-	104.649	-	1.980.905	40.668	40.668
8000428	Lening Noorderbreedte (BNG 40.82771.02)	1.169.495	-	-	-	32.951	-	1.136.545	23.741	23.741
		4.229.183	-	-	-	252.305	-	3.976.878	87.991	115.163
		118.125.766	13.435.749	3.066.839	6.279.805	357.428	333.201	121.524.243	2.568.966	9.209.143

Vaststellingsbesluit

De raad van de gemeente Noardeast-Fryslân,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders inzake de aanbieding van de jaarstukken voor het dienstjaar 2019;

gelet op artikel 257 van de Gemeentewet;

gelezen het advies van de financiële commissie als bedoeld in artikel 40 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de gemeenteraad;

besluit:

1. De jaarstukken 2019 overeenkomstig het voorstel van het college vast te stellen;
2. het negatieve resultaat van € 4.127.791 te onttrekken aan de algemene reserve;
3. de in het voorstel onder resultaatbestemming genoemde budgetten met een totaalbedrag van € 261.048 in 2020 beschikbaar te stellen ten laste van de Algemene reserve;
4. de in het voorstel genoemde budgetten uit 2019 voor activiteiten die nog niet (geheel) ten uitvoer zijn gekomen met als dekking de Algemene reserve voor een totaal bedrag van € 3.574.517 over te hevelen naar 2020;
5. het in het voorstel genoemde budget uit 2019 voor baggerwerkzaamheden die nog niet ten uitvoer zijn gekomen met als dekking de reserve Baggeren en schouwsloten voor een bedrag van € 90.437 over te hevelen naar 2020.
6. vanuit de Algemene reserve een bedrag van € 4.338.666 te storten in de Algemene reserve ter dekking van risico's.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Noardeast-Fryslân, gehouden op 2 juli 2020.

de griffier,

de voorzitter,

mr. S.K. Dijkstra

mr. J.G. Kramer